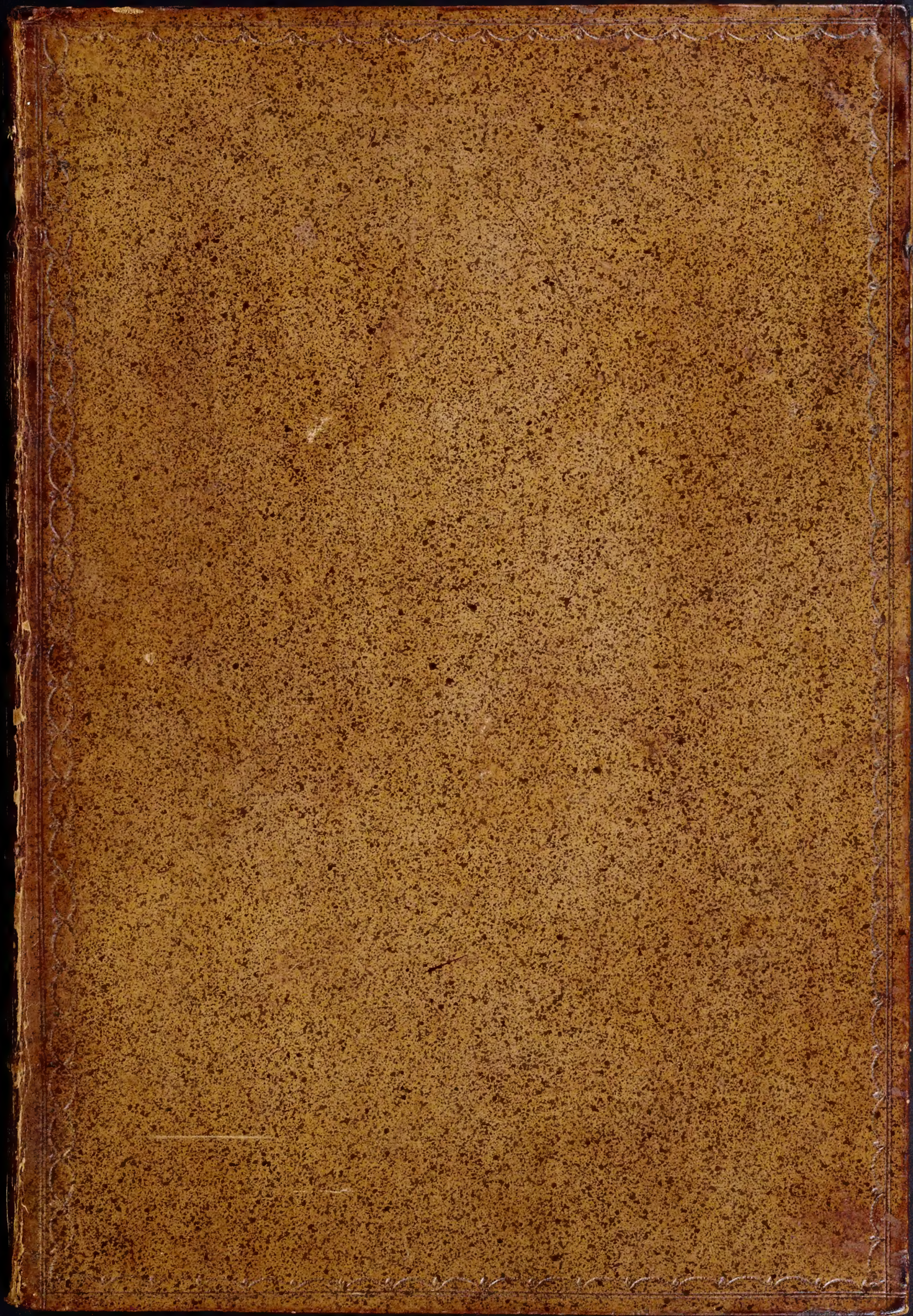

VIVAE IMAGINES PARTIVM CORPORIS HVMANI ÆREIS FORMIS EXPRESSÆ.

ANTVERPIÆ.

EX OFFICINA CHRISTOPHORI PLANTINI.
M. D. LXVI.

CLARISSIMO PRVDENTISSIMOQ.

SENATVI ANTVERPIANO.

S. P.

CVM ſemper duxerim, Clariſſimi Prudentiſſimique Domini, boni ciuis partes eſſe, ita vitam inſtituere, vt non ſuæ tantùm familiæ curam habere videatur, ſed & vti ſua induſtria aliquid commodi vel etiam ornamenti Reipub. afferre conetur: iam ab aliquot annis omnes meos labores, omnes facultates, ad Typographiam contuli, in eoque totus fui, vt optima quæque ſcripta in publicum ederem. Multa itaque amicorũ ope nactus ſum quę hactenus lucem non viderant, tametſi longè digniſsima eſſent quæ omniũ manibus tererentur: multa etiam prius edita quidem, ſed adeo corruptè, vt plus tędij lectoribus afferrent, quàm emolumẽti, doctiſſimorum virorum caſtigationibus atque lucubrationibus emendata, nitidiſſimis expolita typis, emiſi; vt omni ex parte rem litterariam promouerem.

Cùm autem, vt meæ erga veſtram Celſitudinẽ, Clariſsimi Domini, gratitudinis indicium exhiberem, diu oportunitatem captaſſem; tandem intellexi ingenioſiſſimi cuiuſdam Valuerdæ Anatomen illuſtratam imaginibus æri inſculptis, in Italia excuſam eſſe: idque tanto ar-

tificio,vt omnes qui prius huic labori operam nauassent, facilè superaret. Hanc vt primum nancisci potui, continuo diligenter inquisiui,an nullus in hac vestra Ciuitate artifex esset, qui cum Italis paria facere posset: talem cũ inuenissem, facto imprimis illius solertiæ atque dexteritatis periculo, statim operi adhibui, sperans celeritatem aliquid etiam commendationis allaturam. Sed,proh dolor, cùm hic (vt alij permulti quorum operam conduxeram)bonos fecisset progressus, ea familiæ meæ accidit calamitas,quæ,vt omnibus notum est,ita meos conatus, meáque consilia perturbauit, vt nisi vestra benignitas, & quorundam amicorum liberalitas succurrisset,spem omnem pristinæ conditionis recuperandę amisissem. Itaque cùm tandem rebus vtcunque pacatis,ad acceptum damnum,quo ad possem, sarciendum me conuertissem,occurrerunt inter plurima alia imperfecta opera,tabulæ illæ Anatomicæ, quæ,licet nondum absolutæ essent,plurimis tamen iam tum sumptibus constiterant. Primùm igitur tabulas quæ restarent,pari vt priores industria desculpendas,deinde harum indices ex Italicis Latinos fieri curaui,vt omnibus eruditis hoc pacto subuenirem.

Sed forsan nunc quispiam dicet,me actum agere, cùm doctissimus Vesalius iam pridem hanc medicinæ partem ita excoluerit, vt nihil vel addendum vel exornandum posteritati reliquerit: quinetiam longum huius opus cõtractum esse in Epitomen,quam nuper doctissimus Greuinus castigatam, opera Andreæ Vvecheli typographi Parisiẽsis in lucem dedit. Verùm huic responsum velim, sperare me nullius famę aut commodo obfuturum: nam Vesalium semper tanti feci, vt existimem ipsum à nemine ingenio vel eruditione in hac medicinæ parte superatum iri. Quæ autem familiaritas atque necessitudo mihi cum Vvechelo intercesserit, multis notum est. At eruditissimo Greuino me pluribus nominibus fateor deuinctum

ctum, eique gratiã habeo pro eiusdem Epitomes emendatione, quam meis postponere tabulis vtile duxi, vt hîc parum aut nihil, quod ad fabricã humani corporis perscrutandã pertineret, iuuenis medicus desiderare posset. Nihilominus idem etiã, vt planè confido, iudicabit nostros labores nequaquã superuacuos fuisse. Et primũ quidem quòd hîc singula aptiori ordine digesta sint: Deinde quòd multa enucleatiùs exposita inuenientur, multa etiam feliciùs, ne dicam veriùs, explicata. Libro primo accesserunt quatuor Tabulæ, præter tres illas à Vesalio traditas, singulorum ossium situm, figuram, connexionem, superficiem atque constructionem repręsentantes, atque in illis tribus prioribus multa aptiùs hîc quàm apud illum oculis exponuntur. Multa similiter libr. II. qui de musculorum dissectione agit, inuenientur, quæ Vesalius vel prætermisit vel neglexit; vt facile patebit ei, qui vtrumque opus contulerit, præsertim in Tabula quinta. Rursus ad organorum generationis atque etiam nutritionis explicationem, vt de reliquis taceam, multa sunt adiuncta, quæ nullus hactenus ediderat. Multa præterea in ipsa Tabularũ declaratione succinctiùs dicta occurrent, quæ scilicet vel ob perspicuitatem non pluribus indigerent: vel ab alijs commodiore loco latiùs ostensa inuenirentur. Vt autem vno verbo dicam, dabimus studiosis iam opus vtilissimum, prolixitate nulla molestum, neque tamen nimia breuitate obscurum.

Cæterùm V.C. Magnifici Domini obsecro, hoc munusculũ, iam dudum quidẽ vobis destinatũ, licet nũc demũ offeratur, benigno animo & sereno vultu pro solito ingenij vestri cãdore, & singulari erga eos omnes, qui vestræ Reipub. aliquid emolumenti & ornamenti adferre student, beneuolentia suscipiatis, maiora quidem & clariora animi erga vos mei symbola propediem accepturi. In Dictionarijs enim congerendis & huius regionis

idiomate illuſtrandis iam decimũ contriuimus annum: quæ vbi intra paucos,vt ſpero, menſes ſub veſtro fauore prodierint in lucem, linguæ Belgicæ, quæ hactenus pro inope habita fuit,diuitias omnibus patefacient,conſtantisq́ue mei laboris cum literatis quibuſque, tum imprimis veſtræ prudentiæ,præbebunt argumentum.

DEVS OPT. MAX. Spiritu ſapientiæ E. V. muniat,& quàm diutiſſimè incolumem ſeruet.

Antuerpiæ, Anno, ſupra milleſimum quingenteſimum, ſexageſimo ſexto. Kal. Martij.

Ciuis atque Cliens veſter
Chriſtophorus Plantinus.

CHRISTOPHOR. PLANTINVS Artis medicæ ſtudioſis S.

DEliberanti mihi qua potiſſimùm ratione veſtris ſtudijs, iuuenes candidiſſimi, prodeſſe poſſem, venit mihi tandem in mentē, duo eſſe præcipua exercitationis genera arti medicæ deditis propoſita; æſtate quidem ſtirpium inueſtigationem, hyeme verò anatomen partiumq́ humani corporis perſcrutationem. In neutro autem voluimus vobis deeſſe: in poſteriori tamen hactenus diligentiores atque etiam liberaliores fuimus. Parauimus enim vobis has Valuerdæ æri inſculptas tabulas ære vix credibili: earumq́ indices fideliter in Latinum idioma transferri curauimus; digeſſimusq́, ad maiorem facilitatem, in libros ſeptem: quo ſcilicet ordine ille ſuum opus digeſſerat. quod quidem vniuerſum conuertere, neceſſe non fuit; cùm ferè totum ex Veſalio ſit tranſcriptum. Licet autem multa immutata, multa etiam adiecta ſint; omnia tamen ſatis, partim ipſarum tabularum delineatione, partim copioſis earum explanationibus, declarata inuenientur, adeo vt nihil hîc deſiderari poſſit. Nūc hoc ſolum vos rogatos velim, vt ſumptus laboresq́ veſtro nomine exantlatos alacri animo ſuſcipiatis. Valete.

ORDO ET ARGVMENTA LIBRORVM.

LIBRO primo proponuntur de oſſibus & cartilaginibus Tabulæ ſeptem.

SECVNDO explicatur muſculorum doctrina, comprehenſa Tabulis ſexdecim.

TERTIVS agit de partibus nutritioni, necnon generationi ſeruientibus, Tabulis ſex.

QVARTVS vitales partes edocet, figuris tredecim, collocatis in Tabula vnica.

QVINTO organa motui voluntario ſenſibusq́ue dicata explicantur, Tabulis tribus.

SEXTVS, venis arterijsq́ue dicatus, continet Tabulas quinque.

SEPTIMVS habet neruorum peculiarem doctrinam, Tabulis quatuor.

CHARACTERVM, QVI TRIBVS PRIMIS OSSIVM TABVLIS ADHIBENTVR, INDEX.

TRIBVS *hisce figuris ijdem ferè inscribuntur characteres: quanquam si quis illarum alicui tantummodo peculiaris fuerit, ex numero promptè obseruabitur, quem singulis modò characteribus subijciam in Indice, quo potissimum institui ossium nomina simpliciter ascribere, eaq; Latina & à probatis auctoribus hactenus magis vsurpata. Cæterùm hic monitum volo Lectorē, primam figuram plurimum ab illis Vesalij differre, vt quæ vitio non careat: quod facilè animaduertet, quisquis partes in quibus ab eo dissentio, cum natiuis contulerit.*

A 2.3. Sutura coronalis, arcualis, sutura puppis.

B 2.3. Græcorum maiusculum Λ referens: lambdoides, sutura proræ.

C 3. Sutura sagittalis, instar veru aut virgę per longitudinem capitis repens.

D 2.3. Suturæ squamosæ, temporales, mendosæ.

α 2.3. Hoc os vnà cum suo cōiuge verticis ossa vocantur: sunt quibus vtraque syncipitis ossa nuncupantur: item paria & arcualia.

β 1.2.3. Os frontis: inuerecundum os puppis.

γ 2.3. Occipitis os, lamdæ os, os memoriæ: quibusdam etiam os basilare.

*q; 2. Officula auditorij.

δ 2.3. Os temporis, lapidosum, squamosum.

ε 2. Processus eiusdem ossis styli acúsue imaginem referens, styliformis, calcar capitis.

ζ 2.3. Processus mamillaris.

E 1.2.3. Processus laterales ossis cuneiformis.

η 2. Pars ossis tēporis, squamosa dicta.

θ 2. Processus ossis cuneiformis; vespertilionum alis assimilati.

F 1.2.3. Hic processus, quique ei cohæret, dicitur os iugale, os paris, ansa capitis. vndecim ossa maxillę superioris priuatis carent nominibus: & quia ea particulariter exprimemus tabula quarta, hic aliud nihil dicemus, nisi quod in

G inferiore, notata *G*, sicut in superiore pariter, dētes sunt quatuor incisores, duo canini, & decem maxillares.

H 2. Os yoides, os gutturis, os linguæ, os morsus Adami. Auicennæ cap. de gutture, os Alphaic: habens quatuor latera (obseruandum) duo superius, duo inferius.

I K L. M. N. His characteribus in tribus ferè figuris conspicuis tota spina notatur, quæ carinæ similis ex multis vertebris exstructa est, ab *I.* ad *K.* collum, ceruix. Atlas. à *K.* ad *L.* vertebræ thoracis, dorsi, pectoris, interscapulij ab *L.* ad *M.* lumborum vel renum vertebræ. ab *M.* ad *N.* os sacrum, latum. Os vero coccyx vel caudæ os *N.* inscribitur.

O 1.2.3. Sternon, os pectoris, asser, scutum cordis.

P 1.2.3. Cartilago ensiformis, malum punicum, scutum stomachi.

1.2.3.4.5.*6*.7.8.*9*.10.11.12. 1.2.3. costæ, quarum superiores septē legitimæ vocantur, reliquæ spuriæ.

Q 1.2.3. Clauiculæ, iugula, furculæ.

R 1.2.3 Scapulæ, scoptulum opertum, spatula.

λ 1.2.3. Processus scapulæ superior, quē summum humerum ferè vocamus, aliqui rostrum porcinum: eiusdem processus.

μ 1.2.3. Inferior anchoræ similis notatur. μ.

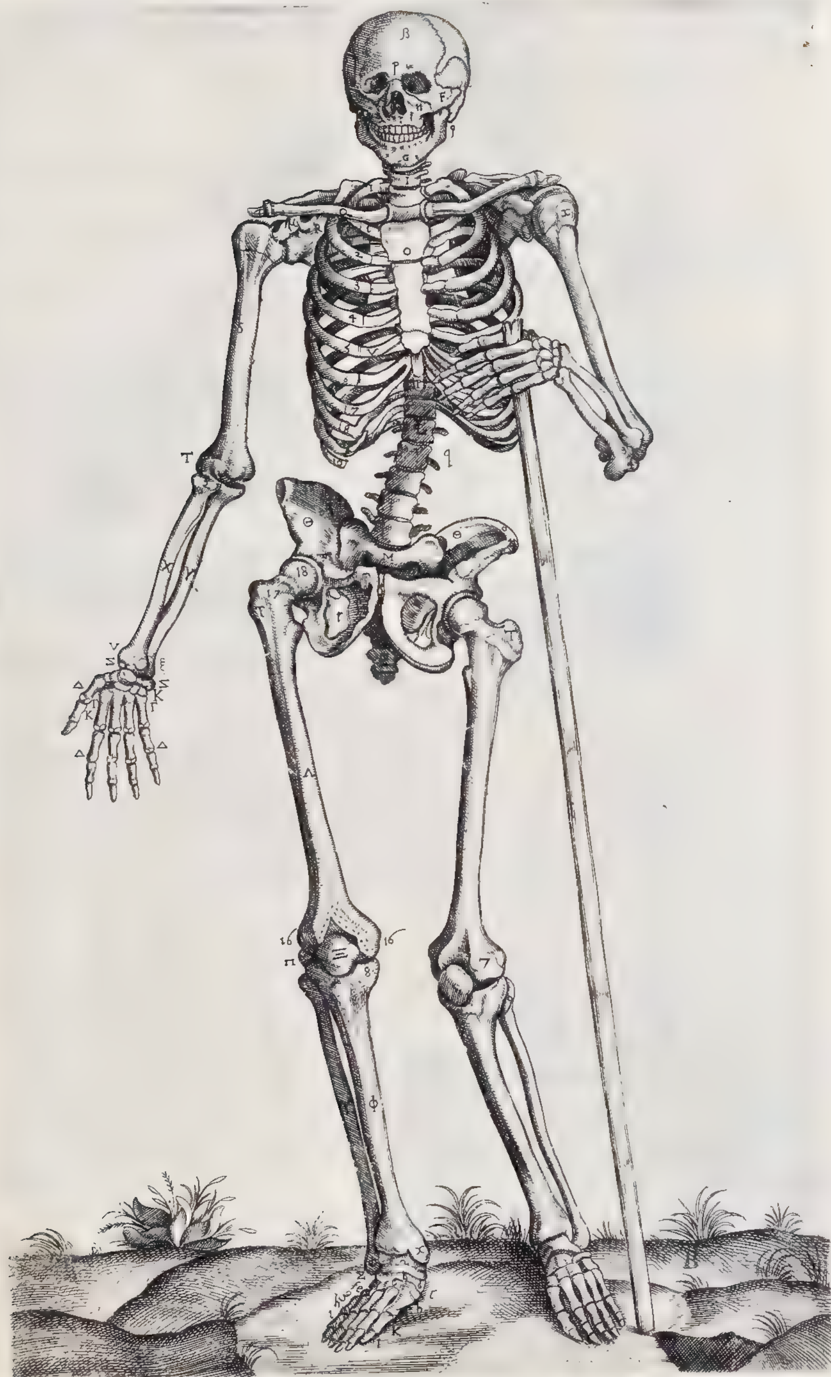
S 1.2.3. Humerus, os brachij.

TVX 1.2.3. Cubitus, vlna, focile maius.

Υ Minus, seu radius.

ν 2. Processum hunc Latini gibberum vocant.

ξ 1.2.3. Pro-

ξ 1 2.3. Processus eiusdẽ ossis styliformis dictus.

Z Z 1.2.3. Brachiale, carpus, rasceta.

Γ 1.2.3. Postbrachiale multis palma, pecten manus.

Δ Δ 1.2.3. Digiti, quorum primus dicitur pollex & promanus: secundus index: tertius infamis, verpus, medius: quartus annularis, medicus, cordis: quintus minimus, auricularis.

Θ θ 1.2.3. Os ilium seu lumbare.

π 1.2.3. Coxendicis os & coxæ.

ρ 1.2.3 Pectinis & pubis os.

ς 1.2.3. Cartilago quæ pectinis ossa committit.

λ 1.2.3. Os femoris: anchæ os.

τ 1.2.3. Processus exterior femoris, rotator dictus, & trachametra maior.

υ 1.2.3. Eiusdem ossis minor interiorque processus.

Ξ 1.2.3. Patella, rotula, mola.

ΠΣ 1.2.3. Hęc tota pars Celso crus dicta est.

Φ 1.2.3. Os tibiæ, focile maius, canna maior, seu domestica cruris.

Ψ 1.2.3. Fibula, sura, minus focile.

φ X 1.2.3. Malleoli, clauiculæ, quibusdam male tali & X quidem interiorem, φ verò exteriorem, notat.

Ω 1.2.3. Talus, astragalus, os balistæ, nux.

a 2.3. Os calcis, calcar pedis.

b 1.2.3. Nauiculare, os scapham referens.

cc 1.2.3. Hæc pedis pars quatuor efformata ossibus Græcis, & nobis etiã, tarsus dicitur. Rasceta pedis: & ossa rascetæ pe-

d e f dis. Tria autem interiora *d e f* insignita quibusdam priuatim chalcoides vocãtur, extimum vero, notatum *g* vocamus os cubiforme tesseram referens, quadratum grandinosum.

hh 1.2.3. Pedum plãta, vestigium & solum

ii 1.2.3. Digiti pedis.

k 1.2.3. Ossicula sesamina.

ll 2.3. Termini seu processus maxillæ inferioris.

m 2. Tertium osiculum auditorij à Vesalio nondum obseruatum.

n 1.2. Primum foramen quarti osium maxill. superioris.

o 1.2.3. Angulosa extremitas osis coxendicis.

p 1. Primus coalitus seu commissura superioris maxillæ.

qq 1.3. processus laterales in lumborum vertebris.

rr 2.3. Processus earũdem à parte postica.

ss 3. Earundem superiores proc.

tt 3. Inferiores.

uu 1.2. Angulus qui oritur ex cartilaginũ costarumque compagine.

x 1.2.3. Osis humeri superior connexus seu iunctura.

y 2. Inferior, sed propriè capituli externi.

z 2.3. Iunctura maioris osis brachij.

1 1.2.3. Iunctura minoris ad brachiale.

2 1.2. Iunctura eiusdem quæ est ad humeri caput.

3 1.2. Brachij osis maioris processus a parte anteriori.

4 1.2. Pars postica, quam nodum cubiti vocamus.

5 2.3. Vertibulum, seu processus rotæ similis.

6 2.3. Eiusdem ossis ad humerũ insertio.

7 1.2.3. Osis femoris colligatio inferior.

8 1.2.3. Maioris radij cruris colligatio ad genu.

9 1.2.3. Illa minoris, prope iam dictam.

10 2. Processus vlnæ styliformis.

11 12.13.1.2.3. Summitas, siue eminentior pars osis coxæ.

14 2. Infimus processus eiusdẽ ossis.

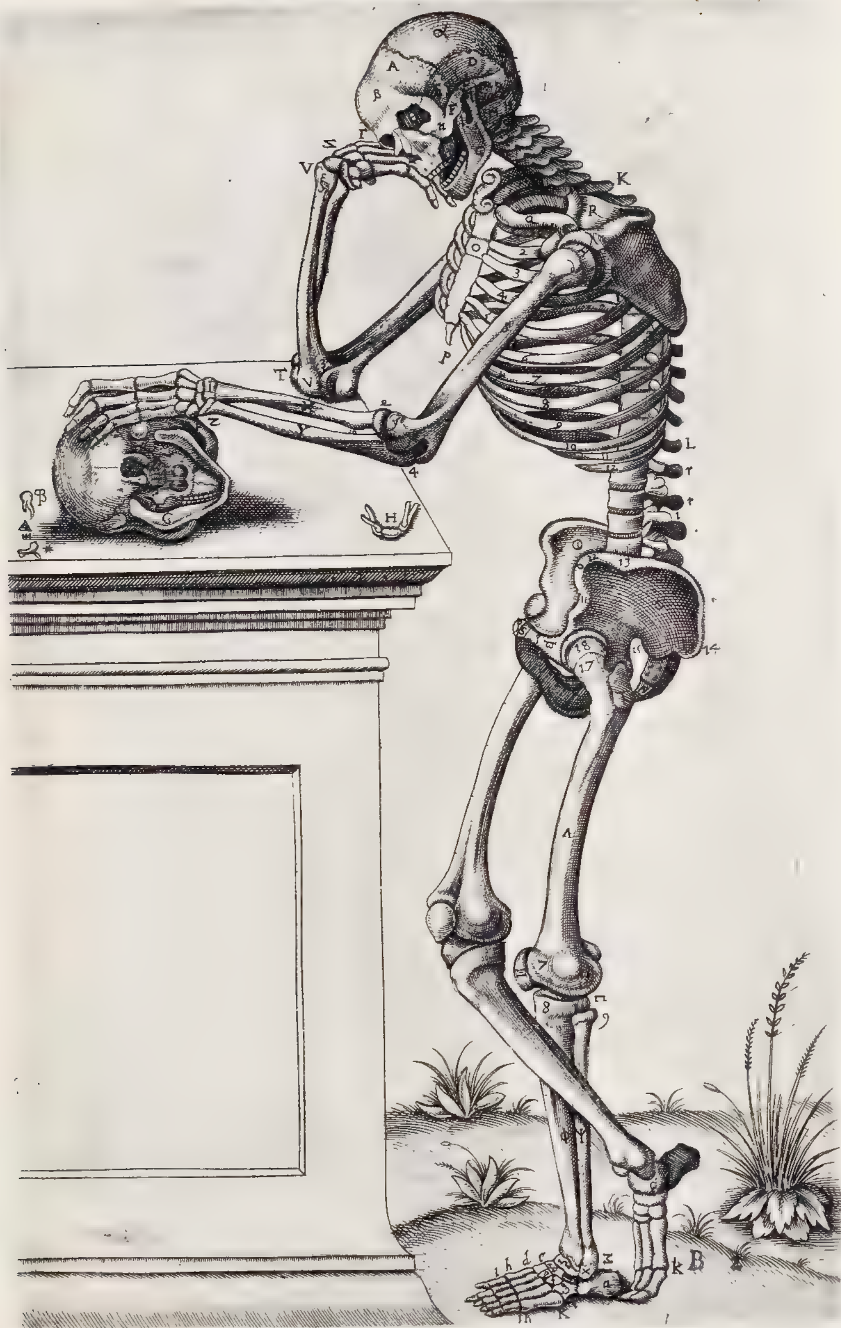
15 2. Sinus in inferiori eiusdẽ osis parte.

16 16.3. Osis fœmoris nodi inferiores.

17 1.2,3. Collum osis fœmoris.

18 1.2.3. Summũ osis fœmoris caput: hosce duos processus Græc. τροχαιτας. Latini rotatores appellãt.

TA-

TABVLA IIII. FIGVRÆ

I. II. III. IIII. V.

PRIMA *Figura naturalem inculpatamque capitis conformationem ab altero latere oculis opponit: reliquæ figuras monstrosas insuetasque ostendunt, quæ interdum casu inueniuntur. Prima autem peculiariter monstrat certa ossa, suturas & foramina capitis & maxillarum, quorum singula suis characteribus insigniuntur.*

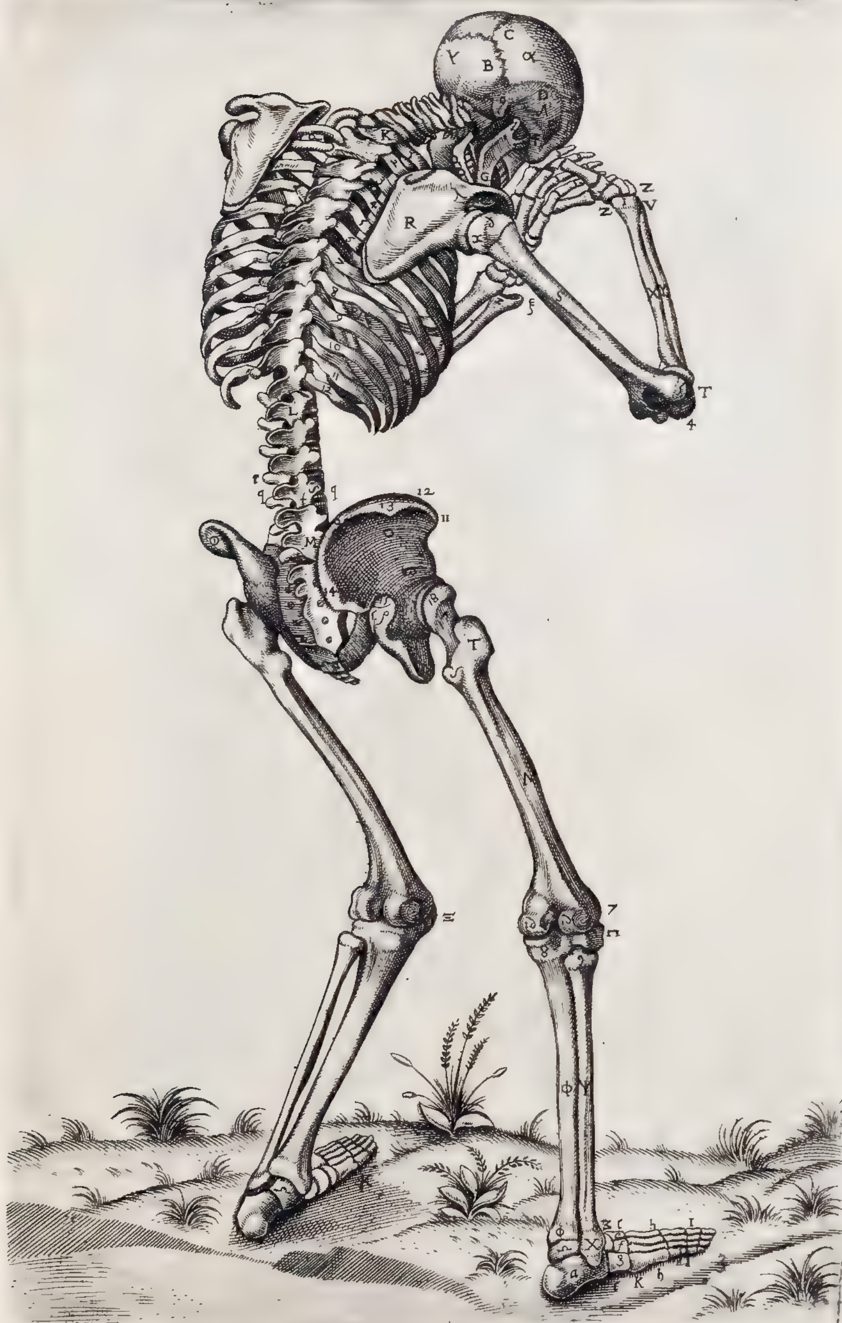
A B Sutura coronalis.
C D Sutura lambdoides.
E Obelæa vel sagittalis.
G C Spatium quod est inter squamosam & lambdoidem.
A F G H. Commissura squamosa.
I Os coronale.
K Idem ex altero latere.
L Os frontis.
M Os basilare seu occipitij.
N Temporis os.
O Maximus processus ossis, cuneiformis.
Q Q Q. Primum os maxillæ superioris.
* Processus eiusdem ossis, ex quo maior cauitas in temporibus.
R R R. Asperitas cui adnascitur musculus temporum qui maxillam inferiorem mouet.
S S Quartum supernæ maxillæ os.
V Processus primi ossis maxillæ superioris, ex quo pars quædam constituitur ossis zygomatis vel iugalis.
X Processus ossis temporum, ex quo fit altera pars ossis iam dicti.
Z Commissura eiusdem ossis.
a a Iunctura os cuneale temporum ossi committens.
b Linea ossi cuneiformi & frontis ossi communis.
c Commissura cõmunis cuneo & quarto ossi maxillæ superioris.
g Commissura communis ossi frontis & primo maxillæ supernæ & cuneo.
h Amplus processus maxillæ infernæ & sedes in quam inseritur.
k Mamillaris processus.
l Maxilla inferior.
m Hoc in loco conueniunt termini suturarum, quibus maxilla superior ab osse frontis distinguitur.
n Secundum maxillæ superioris os.
o Meatus auditorij.
p Tertium os maxillæ supernæ.
q Eiusdem os quintum.
r r Secunda commissura eiusdem max. sup.
s Eiusdem primum foramen cõmune.
ſ Acutus ipsius processus.
t t Primum foramen ossis frontis.

FIGVRA SEXTA.

FIGVRA *hac caluæ fundus eiusque infimæ sedes demonstrantur: vt autem melius omnia perspicerentur, maxillam inferiorem amouimus.*

C C Termini suturæ lambdoidis.
F Pars commissuræ squamosæ.
M M M. Bona portio ossis basilaris seu occipitij.
N N Pars ossium temporum.
P P 2. 3. 4. 5. Cunei processus inferiores, quatuor his numeris notati.
O O O Os cunei.
Q Γ Primum os superioris maxillæ.
S A Quartum os eiusdem.
V X Os zygomatis. i. iugale.
Y Commissura eiusdem.
d Commissura communis cuneo & primo ossi maxillæ superioris.
e Commissura cõmunis cuneo & quarto ossi maxillæ iam dictæ.
f Iunctura communis eiusdem maxillæ secundo & quarto ossibus.
g Media iunctura inter os frontis & maxillam superiorem.
h Sinus intra quem recipitur maxilla infera.
i Processus styliformis.
k Processus mammillares.
l Tubercula ossis basilaris.

m m n n. Om-

C
B
α
R
S
T
4
12
M
T
Φ
Y
X
K
I

m m n n. Omnes istæ literæ ostendunt terminos commissuræ lambdoidis, & circa *m*, est quintum foramen ossis baseos.

n n Linea iungens lambdoidem.

op Linea incipiens à iam dicta scandens per tempora, quæ ab initio diuisioni similior est quam lineæ.

q q Pars cõmissuræ cuneum ambiẽtis, quę ipsi cum sex ossibus maxillæ superioris communis est.

π π Sextum par ossium maxillæ superioris.

r Linea quæ protenditur ab ossibus temporum ad meatum auditus, quem videtur diuisisse ab osse.

ʃ Quædam in osse temporis asperitas, item processus spectans lineam cuneo, ossique basilari communem, quo ferè loco est tertium foramen commune.

Σ Septimum os maxillæ super.

tt Eiusdem secundum foramen cõmune.

u Pars asperior osßis basilaris.

x Foramen auditus.

y Secundum foramen ossis temporum.

υ Eiusdem ossis foramen tertium, conspicitur supra hunc characterem, quartum verò, quod maius est subtus.

ζ Primum commune foramen.

α Quartum os superioris maxillæ.

2 Meatus, seu via spinalis medullæ.

FIGVRA VII. VIII.

DVABVS *hisce figuris exhibetur maxilla inferior, septima quidem pars externa, octaua autem interior.*

A 1. 2. Processus, seu caput huius maxillæ, per quod maxillæ superiori annectitur.

B 1.2. Collum, eiusdem processus.

C 1.2. Eiusdẽ maxillæ processus, in quem se inserit musculus temporum.

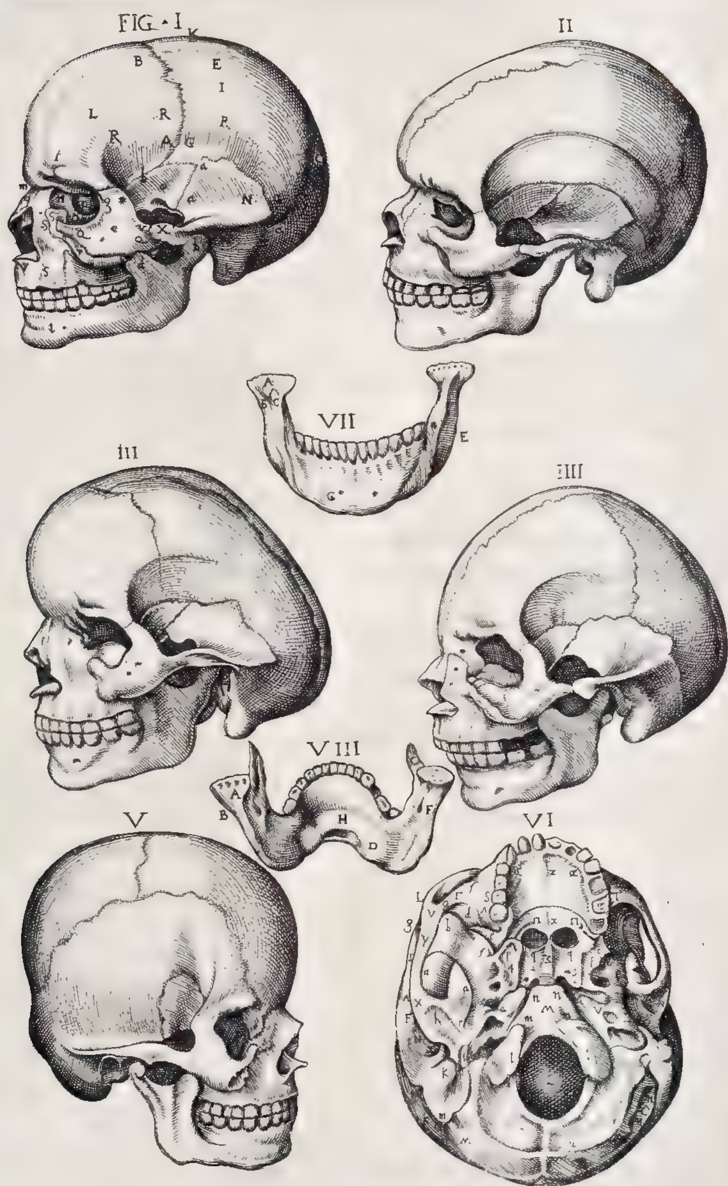
D 2. Quædam asperitas per quam musculus abditus in ore cohæret.

E 1.2. Aspredo cui mansor musc. affigitur.

F 2. Foramẽ per quod ingreditur ramus tertij coniugij neruorum cerebri.

G 1. Meatus quo dictus excidit neruus.

H 2. Asperitudo quædam cui infiguntur maxillæ huius motores musculi: ex eadem linguæ nonnulli musculi producuntur.

FIG. I
II
VII
III
IIII
VIII
V
VI

TABVLÆ V. FIGVRA I. ET II.

HAE *duæ figuræ partem internam cranij demonstrant. Obseruabis autem* 2. *secundam*, 1. *primam notari.*

ΓΓ 2. Commissura coronalis.
ΔΔ 1. 2. Lambdoides.
ΘΘ 1. 2. Obelæa.
ΛΛ 1. 2. Petrosa.
ΞΞ 1. Suturæ lambdoidis pars.
Π 1. Linea quę committit extrema lambdoidis.
ΣΣ 1. 2. Iuncturę ambientes os cunei quadá ex parte: huic cómunis cum osse frontis & octauo capitis osse.
E 1. Cunei primum foramen.
F 1. In hos sinus abditur neruorum visoriorum coniugatio.
G 1. Secundum foramen cunei.
H 1. Tertium.
I 1. Multa foraminula quę in octauo osse conspiciuntur.
K 1. Foramen quod in osse frontis est.
L 1. Quædam insertio per quam annectitur dura menynx.
M 1. Fouea in qua delitescit glandula quæ pituitam à capite defluentem excipit.
N 1. Radix ossi temporum & basilari communis.
O 1. Anterior meatus per quem deriuatur pituita quam diximus in glandula colligi, qui quum in opere anatomico vix conspiciatur, apertius ostendi nó potuit.
P 1. Vltimus riuulus: seu ductus postremus.
Q 1. Quartum foramen cunei.
R 1. Quintum.
S 1. Sextum.
TT Quidá veluti sulci in craneo ex venis duræ menyngis exaratæ.
XX 1. Quintum foramen, ossis temporis.
Y 1. Perforatio communis ossi temporum cuneo & basilari.
a 1. Foramen auris.
c 1. Foramen commune ossi temporum & basilari.
d 1. Secundum foram. ossis basilaris.
e 1. Spinalis medullæ meatus.
g 1. Huius ossis quintum foramen.
hh 1. Cauitates duæ ossis basilaris quibus se insinuat cerebrum.
k 1. Prominentia quædam in medio harú cauitatum.
ll 2. Ab huius prominentiæ termino apparet quædá in craneo fouea, iuxta pro-
n cessum octaui capitis ossis, notatum *n.* in prima figura.
m 1. Foueæ supradictæ pars in frontis osse apparens.

FIGVRA III.

FIGVRA *hæc refert septimum capitis os, vocatum cuneale, simulque os octauum, qua ex parte spectat cerebrum ab altero osse cranei separatum: aliquid autem in medio ossis cunei ruptum est seu diuulsum, quo penitius quæ hic sunt cauitates, oculis perspici queãt.*

A A Octauum capitis os.
B Processus elatior eiusdem ossis.
C D Duæ maximæ cunei cauitates.
E Intermedium spacium harum cauitatum.
F Foramen alterius duarum istarum cauitatum naso respóndens.
G Concauitas posita parte infima interstitij duas huius ossis maximas cauernas distinguens, reliqua quæ hoc loco spectantur foramina, notantur in prima figura huius tabulæ.
H Processus infimi huius ossis alis Vespertilionum similes.

FIGVRA IIII.

EXPONITVR *hac figura ossis temporú bona portio: Id prope foramen auditorij per medium disiungitur, quo melius quæ hoc loco habentur cum oßicula tum texturæ seu membranæ appareant.*

A A Pars foraminis subeuntis auditorium.
B Quædam vt sic dicam, intertextura in hoc foramine posita.
C Primum officulum auditus malleum referens.
D Neruus ex quinto pari, neruorú cerebri

Eiusdem

E Eiusdem nerui ramus per foramen cęcum ad tempora prorepens.

I F Eiusdem quinti nerui ramus alius, qui elabitur ex eo foramine per quod ingreditur vena quę tendit ad auditoriū.

G Quinti capitis nerui per amplum auditus foramen distributio.

H I Cauitas quędam rotunda, in cuius parte anteriori situm est secundum ossiculum insignitum *I*.

K K Cauernæ quędam intra meatum auditorium.

L Ossiculi primi ex omni parte liberi facies antica.

M Postica.

N Antica facies ossis secundi.

O Eiusdem ossis postica facies.

R Tertium ossiculū cuius ante me nemo mentionem fecit.

P Hic tria simul ossicula eodem situ, quē in auditorio seruant instrumento, conspiciuntur à facie anteriori.

Q Facies posterior eorundem ossium.

FIGVRA V.

OSTENDVNTVR *hac figura omnes dentes tam vnius quàm alterius maxillæ, euulsi ex suo osse vt faciliùs radices eorum conspici poßint.*

A A Dentes superioris maxillæ.

B B Inferioris maxillæ dentes.

1. 2. Duo dentes cisores, risorij.

3. Vnus caninus.

4. 5. 6. 7. 8. Maxillares,

C Maxillarum pars superior.

D Pars superior dentium.

E Maxillaris diuisus vt huius cauum interius melius videatur.

FIGVRA VI.

TRIBVS *his figuris depinguntur septem ceruicis vertebræ: prima à fronte, secunda à latere, tertia à tergo.*

A B 2.3. Horum spondilorum processus à parte postica per medium diuisi.

C C 2.3. Ouales sinus facti in parte summa processuum lateralium ossis primi.

D 1.2.3. Primæ ceruicis vertebræ copula dentem secundæ vertebræ complexa, notatum *D*.

E E 1.2.3. Processus laterales ossis primi.

F 2.3. Asperitas quædam in primi nodi parte anteriore.

G 2. 3. Processus posticus septimi nodi. Hic fissus nōn est.

H H 1.2.3. Huius vertebræ summi processus.

I I I 1.2. Hic, puta, notantur ipsæ vertebræ.

K 1.2. Primi duo extraordinarij processus, qui nihil secundum latus differunt, in parte altissima ipsarum vertebrarum.

L L 1.2. Pars processuum lateralium extraordinaria.

M N 1.2. Horum nodorum processus infimi.

O 1.2. Lateralium processuum foramina.

FIGVRA VII.

AMBÆ *hæ imagines referunt structuram oßis siti ad linguæ radicem vocatum hyoides. Prima illud monstrat à fronte vna cū suis proceßibus, qui proceßibus styliformibus committuntur, qui sunt in oßibus temporum. altera, sublatis proceßibus, partem posticam ostendit.*

A B 1. Pars anterior ossiculi maioris in osse hyoide, peculiariter autem *A* & *B* duritiem quādam instar costæ notant. asteriscus.

C Tuberculum *C* sinum factum hac ipsa in parte.

D 2. Huius maioris ossiculi postica facies, quæ quodammodo compressior est.

E F 1.2. Infima latera osis hyoidis, quæ copulata ossi medio referunt figuram ipsylon *υ*.

G 1.2. Horum laterum inferiorum connexio cum primo ossiculo.

H 1. Extremitas lateris inferioris, quæ annectitur finibus cartaliginis laryngis, quæ scuto similis est.

I K 1.2. Latera eleuatiora subtilioraque ac rotunda huius osis.

L M *N.* 1. Tria ossicula vt plurimum connata lateribus elatisimis osis hyoidis.

TABVLA VI. FIGVRA I.

FIGVRA *hæc exhibet vniuersam spinam cum osse sacro & coxyge ex vno latere.*

AB Collum cuius septem vertebrę sitæ inter *A* & *B* suis notantur numeris.
CD Spinæ pars thoracē constituens duodecim constans vertebris quæ interceptæ *C* & *D* numeris suis insigniuntur.
EF Quinque lumborum vertebræ.
GH Os sacrum sex constructum spondylis.
IK Cauda seu coccyx quatuor ossibus cōstans.
LL Ipsa vertebrarum corpora; licet autem quædam solùm notētur, idem tamen de reliquis intelligendum erit.
MM Vertebrarum laterales processus.
NN Processus inferiores.
OO Process. superiores *PP*. process. à tergo.
QQQ Foramina per quæ elabitur spinæ medulla.
RR Cartilago hanc & illam vertebram interiacens.

FIGVRA II. & III.

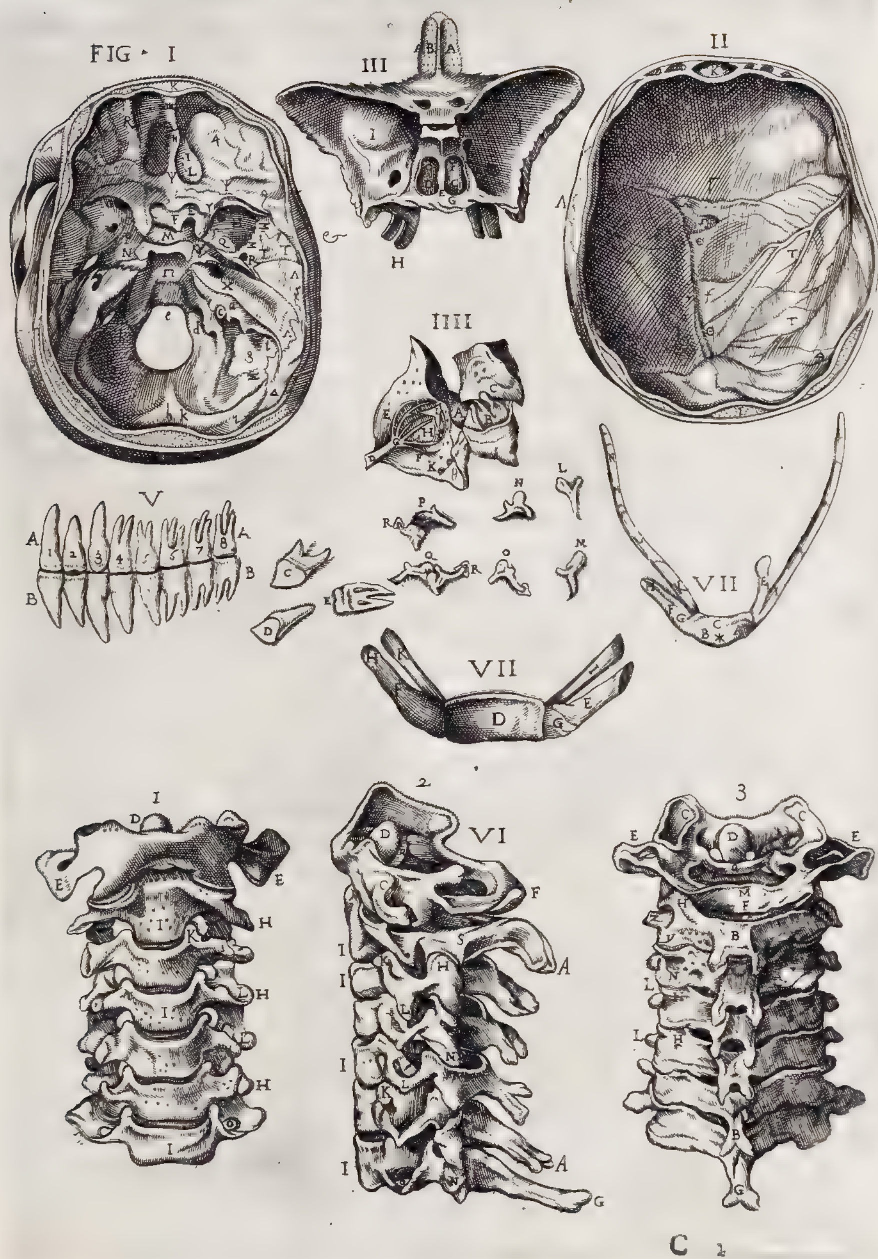
DVABVS *his figuris exprimitur os sacrum, cum coccyge superiori loco posita faciē anteriorem, inferior posticam, tertia seorsim collocata coccygem designat.*

A *B.C.D.E.F.G.H.I.K.* 1. Hi characteres signant decem vertebras, quæ ab extremo lumborum protenduntur deorsum: harum sex priores ad os sacrum pertinent, reliquę ad coccygem.
LL *MR.* 1.2. Earundem vertebrarū processus laterales. priuatim autem *LL.* notant latum illum processum vertebræ secundæ. *R* processus lateralis vertebrę quintæ tuberculum. cui, vt dicemus, nullum annectitur ligamentum.
NN *OO.P.Q.Φ.* 2. Ossis magni latus sinistrū, in quod os fœmoris inseritur, & priuatim *NN.* notatur sinus protensus eiusdem lateris parte antica.
P *Q. Φ.* illum notat qui apparet in parte opposita. *OO.* lineam ceu costam intermediam, qua sinus distinguuntur. In sinu qui retro est, *P* foueam factam in parte elatiore. *Q* eam quę humilior est, *Φ* interstitium vtranque separans.
S 1.2. Processus elatior è latere sinistro, primæ ossis sacri vertebræ.
T 2. Sinus qui retrò spectatur in altiore, iam dicti processus parte, in quem demittitur tuberculū quoddam vltimæ lumborum vertebræ.
VX 2. Prædicti sinus alæ. à parte anteriore *V*, à postica *X*, notantur.
Y 1.2. Processuum infimorum primæ huius vertebræ cum secunda summa parte connexus, qui in multis conspicitur, similisque est iisdem qui in lumbis habentur.
Z 1.2. Processuū lateralium duarū summarum vertebrarū sacri ossis cōnexio.
a 1. 2. Sexti nodi tuberculi cui adhæret caudula.
bb 1.2.3 Ligamentum cartilaginosum interiacēs vltimam sacri ossis vertebram & primam caudæ.
c 2.3. Cartilago à caudæ extremo dependens.
dd Processus postici ossis sacri.
efghik. 2. Vix conspici possunt: notāt autem capacitatē in qua spinæ medulla concluditur.
1.2. *3.4.5.6.* 1 2. Notæ foraminum per quę egrediuntur nerui.

FIGVRA IIII.

HIC *triplex apparet scapularum humeri delineatio. Prima anterior, secunda postica, tertia lateralis, quæ trianguli formam habet. Maius latus retro varium est protensum ab Y ad Z, per X transiens. Minus elatus est, à Z ad A per a. Medium vero à parte anteriori à B ad Y.*

AB 1.2. Sinus in quem recipitur os humeri, verum propriè in figura secūda *A* partem notat altissimam quæ angustior est. *B* verò quæ tum sublimis, tum latior est. In prima *A* notat huius sinus elatiorem partem, vnde enascitur (vt dice-

FIG. I
II
III
IIII
V
VI
VII
VII

dicemus) copula duplex qua hic connexus perficitur : prætereà musculi ἀκρώμιον mouentis origo est.

CD 1.2. Scapulæ collum, & *C* peculiariter huius processus radicem à parte interna signat.

EfF 1.2.Scapulæ processus ex parte interna *F* huius tuberculum,quo iungitur clauibus : *E* connexus ad summum mucronem processus. *f* asperitas ex qua ligamentum oritur,quod se inserit in summum huius scapulæ , processum quem humeri mucroné & summum humerum vocant.

GH 1. 2. Radix seu germen spinæ quæ est in hac scapula, vt diximus, à parte externa.

K 1.2.3. Spina huius scapulæ , propriè ab *H* ad *K*.ἀκρώμιον seu humeri caput, *K* huius processus colligatio.1 pars huius spinæ crassior signatur.

L 1 3. Sinus,cui inseruntur claues.

MM *M*. 1. Alueoli ex costarum contactu.

NO 1.Maxima incuruitas à facie anteriori, cui in 2.figura respondent *G* & *H*.

S 2. Scapulæ extrema ora, è parte anteriori.

T 2. Sinus ex quo nascitur magna portio musculi mouentis brachium.

VV 2. Hac in parte maior est scapulæ cauitas è parte forinseca, propter dorsum lateris anterioris: nam quod interiacet *VV* & *GH* subtilius est ac densius.

X 1.2.3.Hic maius latus spatulę initio suę spinæ annectitur certis musculis.

Y 1.2.3. Anguli inferioris connexio.

Φ 1.2.3.Pars altissimi anguli huius scapulæ, qui nonnihil eleuatur ad partem anteriorem.

Z 1.2.3. Angulus altissimus maioris lateris huius scapulæ.

a 1.2. Circulus constitutus in medio lateris altissimi huius scapulæ.

b c 3.Sinus in parte externa huius scapulę, inter spinam & processum suum elatiorem, *b* priuatim partē eius tenuiorem & pellucentem notat. *c* radium quendam sæpe inuentum in hac scapula,qua venæ ad huius ossis nutritionem introrepunt.

FIGVRA V.

DESCRIBVNTVR *hic claues seu furculæ, imagine prima, superior anteriorque eius pars,secunda posterior,tertia inferior.*

A 1.2.3. Furculæ caput, quod ossi pectoris annectitur.

B 1.Huius capituli angulus primus.

C 1.2.3. Secundus.

D 1.2.3. Tertius.

E 3.Linea eminentior in anteriore clauium parte apparens, è régione primi anguli,notati *B*.

F 2.3. Linea eminens in clauium humiliori parte conspicua, & *G* propriè notat aspredinem, quæ est sub finem huius lineæ.

G 1.3. Pars media quæ tenuior est, compactior,ac ferè teres.

HI 1.2. Claues hac parte progrediēdo versus scapulæ summum processum dilatantur,suntque in altiori parte quo loco est *I* gibbosæ.

LM 3. Fossa quædam in infimi lateris ampliori parte , quæ aliquid aspredinis habet.

N 3. Hinc vsque ad *M* extenditur quædam asperitas, ex qua oritur ligamentum quod in processum interiorem scapulæ infigitur.

O 3.2.Gibbus concauæ pectoris parti oppositus.

P Asperitas quædam apparens in parte clauium infima , quæ finitur vbi cum scapulæ capitulo connectitur.

Q 1. 2. 3. In tertia figura signat tuberculum , quod copulatur dicto processui, in prioribus huiusdem tuberculi ortum.

FIGV-

FIGVRA VI.

DVABVS *his figuris os humeri sinistrum repræsentatur, prima pars eius anterior, posterior altera.*

ABC 1.2. Ossis humeri caput quod scapulæ iungitur.

D E 1. 2. Huius capitis tuberculum externum, per quod articuli huius ligamenta connectuntur, priuatim anteriorem faciem *D*, oppositam *E*, notat.

F G 1. 2. Alueolus capitis ipsius tuberculum seiungens internum, ab eo quod est in latere externo.

HI 2. Sinus partem humeri internam ab externa distinguens: eius terminum ad iuncturam ostēdit *H*. quæ vero in ossis ceruice *I*.

K L *M*.1.2. Huius ossis trochlea, cui cubitus incūbit, priuatim *K*. eiusdē trochleæ sinum. nam *L* & *M* latera monstrant.

N 1. In parte anteriori ipsius humeri ossis fouea supra trochleam.

O 2. Fouea eiusdē ossis a postica facie, in quam maior brachij ossiū stipes se abdit, suo nempe processu postico.

P 1.2. Externū humeri caput intra quod recipitur minor stipes brachij.

Q 1.2. Linea quędam elatior hac in parte ossis humeri.

R 2. Sulcus quidam per quam neruus quartus meat ad brachium.

S 1.2. Caput internum ossis humeri.

T 1. Caput internum à facie anteriori habet alueolum quendam per quem tertius neruus inter eos, qui ad manum feruntur, delabitur.

V 1. In eiusdem cap. externa parte alueolus est quinti nerui ad manum tendentium.

X Y *Z*.2. Ossis humeri postica pars. *X* propriè ostenditur pars elatior, quæ sinuosa est. *Z* inferior, nonnihil protuberās. *Y* vero alueolus nerui quarti ad brachium tendentis.

abcd 1. Huius ossis pars anterior, *a* notat partem altiorem, *b c* humiliorem, lateris scilicet nonnihil protuberantis, locus insignitus tribus prioribus humilior est ac subcauus: sed *d* notatur locus tum sublimior tum protuberans.

e 2. Asperitas circa latus anterius huius ossis.

f 1. Alia asperitas quæ habetur in parte anteriori prope sinum, vnde musculus cubitum mouentium primus externo suo principio progreditur.

FIGVRA VII.

AMBÆ *hæ figuræ duo brachij recti ossa repræsentant, à parte interna prior, ab externa, altera.*

AB 1.2. Id vniuersum quod cubitum carpumq;, seu brachiale interiacet, quodque brachium vocatur, terminus ad cubitum *A*, ad brachiale *B*, signatur.

C 1 Maioris cannæ, à facie anteriore processus, qui inseritur, in sinum qui est, vt diximus, supra trochleam, in priore humeri parte, & propriè notatur pars huius processus externa.

D 1.2. Processus retro spectans priuatim gibberus & cubitus dictus, character tamen internam partem processus magis notat.

E 1.2. Sinus grandioris cannæ in quem recipitur humeri trochlea.

L 1. Asperitates quædam apparentes in exortu processus interni cannæ grandioris.

M 1.2. Minoris cannæ ceruix.

N 1.2. Caput minoris cānæ, quod humeri externo capiti colligatur per sinum quem in medio habet.

P 1.2. Ceruix maioris cannę.

Q 1.2. Caput eiusdē cānæ cōtiguū carpo.

R 1.2. Processus maioris cannæ stylo similis, vnde γραφοειδής Græcè dicitur.

T 1.2. Cartilago bonā partem cannæ minoris obuestiens qua carpo articulatur, priuatim in priori figura notat hu-

 ius

ius cartilaginis partem natam ex infimo sinu articuli, minoris cannæ: quẽ iam describemus *x y z*. in altera vero eius cartilaginis partẽ notat, qua iungitur articulo cannæ maioris.

V 2. Sinus exsculptus in maioris cannæ articulo, per quem transmeat tendo musculi secundi extendentium brachiale.

X Y Z. 2. Triãgulus in parte glabra maioris cannæ. *Z* particulatim monstrat trianguli caput.

aa 1. 2. Prima linea, prominens in maiori canna.

B *b* 1. 2. Secunda *B*. peculiariter in priori figura partem huius lineæ quæ tendit versus collum maioris cannæ.

c c 1. 2. Tertia linea eiusdem cannæ.

d 1. Cannæ huius latus quod est intra primam & secundam lineam.

e 2. Eiusdem latus constitutum inter primam & tertiam lineas.

f 1. Latus maioris cannæ constitutum inter secundam & tertiam lineas.

g g 2. Linea apparens in latere notato *e*.

h i 1. His locis iungitur vtraque canna nempe *h* ad cubitum, ad carpum *i*, iuncturam notat.

k k 1. 2. Vacuum spacium quod inter cannam vtramque interiacet.

n 1. Infimæ coarticulationis cannæ minoris pars interior.

p 2. Eiusdem articulationis pars externa.

q 1. 2. Minoris cannæ processus rudis, iuxta eius collum.

r 1. 2. Linea tenuis cannæ minoris per lõgitudinem, qua parte maiorẽ spectat, extensa.

ſ ſ 1. Dictæ lineæ internum latus.

t t 2. Hoc loco canna minor rudior apparet ratione musculorum ipsum mouẽtium, qui hic inseruntur.

x y z 1. Sinus exculptus in canna minori, qui carpi processum recipit. *z* gibberum in eo conspicuũ notat. *y* & *x* duos vtrinque è lateribus tuberculi sinus.

α 1. 2. Pars elatissima articuli cannæ minoris sinum ipsum loco altiori extendens, cui brachiale annectitur: magis autem foras eminet, quam processus styliformis cannæ maioris.

γ δ ε κ ξ. 2. Omnes hæ literæ vnionẽ articuli cannæ minoris ad brachiale ostẽdunt, priuatim *γ* suum qui hac in sede primus est, *δ* secundum, *ε* & *ξ* tertium, & *κ* quartum.

θ 2. Sinus vtrique cannæ communis.

FIGVRA VIII.

HARVM *Figurarum prior faciem manus internam, posterior externam demonstrat.*

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 1 2. ossa octo carpi singula suo numero locoque conspicua.

I. II. III. IIII. 1 2. Quatuor palmæ seu volæ ossa, quæ retinent nomen numeri quo notantur.

A B C. 1. 2. Tria ossa pollicis.

D E F. 1. 2. Indicis item tria, quæ in cæteris absque omni varietate conspiciuntur.

N 1. 2. Osiculum quoddam positũ a latere externo osis octaui τῦ καρπῦ, .i. brachialis, vbi id cum pectine vocato iungitur.

O 2. Ossis octaui processus, qui sese attollit versus internam brachialis faciem.

P 2. Osis quinti processus, ex quo oritur ligamentum transuersum, quod, vt dicemus, deo fauente, in osis octaui processum notatum *O* inseritur.

Q Altissima connexio ossis palmę, quo sustinetur index, quæ itẽ sexto cohæret; & quadantenus quinto brachialis ossiculo.

R 2. Eiusdem ossis articulatio tuberculum producens, quod se in sinum ossis, digiti indicis recipit.

S 1. 2. Spaciũ inane inter palmæ ossa, tum id quod indicẽ, tum alterũ quod infamem digitos sustinet. Idem autẽ de reliquis, quod ad interstitium connexionemque attinet, intelligendum est.

T 1. 2. Duo sesamina ossicula, in secundi pollicis internodij parte interna. In priori

priori figura interior melius conſpicitur, poſterior in altera.

VV 1. Oſſicula duo ſeſamina in primo indicis internodio.

X 1. Oſſiculum ex prædictorum numero ſed minutius, ſinum in connexione indicis ſecunda.

Y 1. Seſamoides oſſium in tertio pollicis articulo. Cætera de numero horum nihil differunt ab ijs quę ad indicem pertinent, quare ſuperuacuum duximus ipſa deſignare.

FIGVRA IX.

VTRAQVE *hac effigie exhibentur oculis ſpectandi duo cruris vel tibiæ ſtipites, priori, facies anterior, poſtica verò alterâ.*

AB 1.2. Summus articulus maioris ſtipitis, priuatim in ſecunda ipſe connexus notatur.

C 1. Articulus ſuperior minoris ſtipitis.

D 1. Inferna articulatio maioris ſtipitis.

EF 1.2. Inferior articulatio minoris ſtipitis.

FG 2. Sinus ſunt, quibus recipiuntur capita fœmoris.

K 2. Tuberculum ſeparans eoſdem ſinus. quod inter vtrumque iam dicti oſſis caput inſeritur.

V 2. Horum duorum ſtipitum connexio in parte ſuperiori.

X 2. Connexio eorumdem inferior.

Y 1.2. Stipitum interſtitium.

Z 1.2. Minor ſtipes hac in parte non planè rectus eſt, nonnihil etiã inflectitur introrſum, foris incurua, intus protuberãs

ab 1. Stipitis maioris anterior pars, in quam figuntur muſculi crus extendentes.

Φi 1.2. Articulatio maioris ſtipitis externũ aſtragalum conſtituens, proprieque notant huius articuli proceſſum.

l 1. Sinus rudis, a fronte infimæ iuncturæ ſtipitis grandioris, ex quo oritur cartilaginoſum ligamentum quod in malleolum inſeritur.

m 1. Hac in parte apparet ſinus quem tres tendones pertranſeunt feſtinantes ad plantam pedis.

op 1. Pars minoris ſtipitis, excarnis.

qq 2. Stipitis minoris ſinus per quem ſeptimus & octauus muſculi mouentes pedem traijciunt.

r 2. Sinus in ſtipitis minoris humiliori coarticulatione, ex quo naſcitur ligamentum ad ôs tali progrediens.

ſſ 1. Primus angulus minoris ſtipitis.

tt 1.2. Secundus.

uu 1.2. Tertius.

xx 2. Primũlatus minoris ſtipitis, priuatim notant lineam eminentem, ex qua muſculus pollicem extendens naſcitur.

αα 1. Secundum latus minoris ſtipitis.

ββ 2. Eiuſdem latus tertium.

γγ 1. Primus angulus maioris ſtipitis.

δδ 1.2. Secundus.

εε 1.2. Tertius.

ζ 1. Primum latus maioris ſtipitis

η 1. Secundum.

θ 2. Tertium.

κκ 2. Linea aſpera in tertio latere ſtipitis maioris conſpicua, in quam infigitur muſculus in poplite deliteſcens.

FIGVRA X.

DVABVS *hiſce figuris proponitur effigies pedis ſiniſtri: prior connexam eius partẽ, altera plantam exprimit.*

Γ 1.2. Os, propriè loquendo, tali.

Δ 1.2. Calcanei, vel calcis os.

Θ 1.2. Os σκαφοειδὲς nauiforma.

1.2.3.4.12. In ceruice pedis oſſa quatuor quorum ſingula à numero ſibi impoſito nomina habent.

I.II.III.IIII.V. 1.2. Oſſa quinque pectinis pedis: non autẽ in ſecunda figura ſignantur, quod alioqui res perſpicua eſſet.

ΛΞ 1.2. Oſſa digitorum.

c 2. Pars poſtica oſſis calcanei.

de 2. Interna eiuſdem oſſis facies. *e* propriè ſinum notat, qua tendones aliqui ad plantam pedes contendunt.

fg 1. Externum oſsis calcanei latus, propriè *g* locũ notat, quo tranſeunt tendones ſeptimi & octaui muſculorũ pedis

ζη 2. Latus

ζη 2. Latus infimum ossis cubiformis η peculiariter indicat sinũ per quem traijcitur tendo septimi pedem mouentis musculi.

μ 1.2. Os sesamo simile quod habetur è latere externo articuli ossis pectinis, cui digitus minimus & cubiforme innituntur.

νν 1.2. Interstitium vacuum inter ossa pectinis.

ξξ 1.2. Capitula ossium pectinis quæ recipiuntur intra summa ossium digitorũ acetabula.

π 1 Hic character non ostendit aliquem sinum peculiarem ossis pectinis pollicem sustinentis (vt ait Vesalius) non enim hoc os magis quàm reliqua processu donatum est: verum ei sinus est per quem irrepit musculus septimus pedem mouentium.

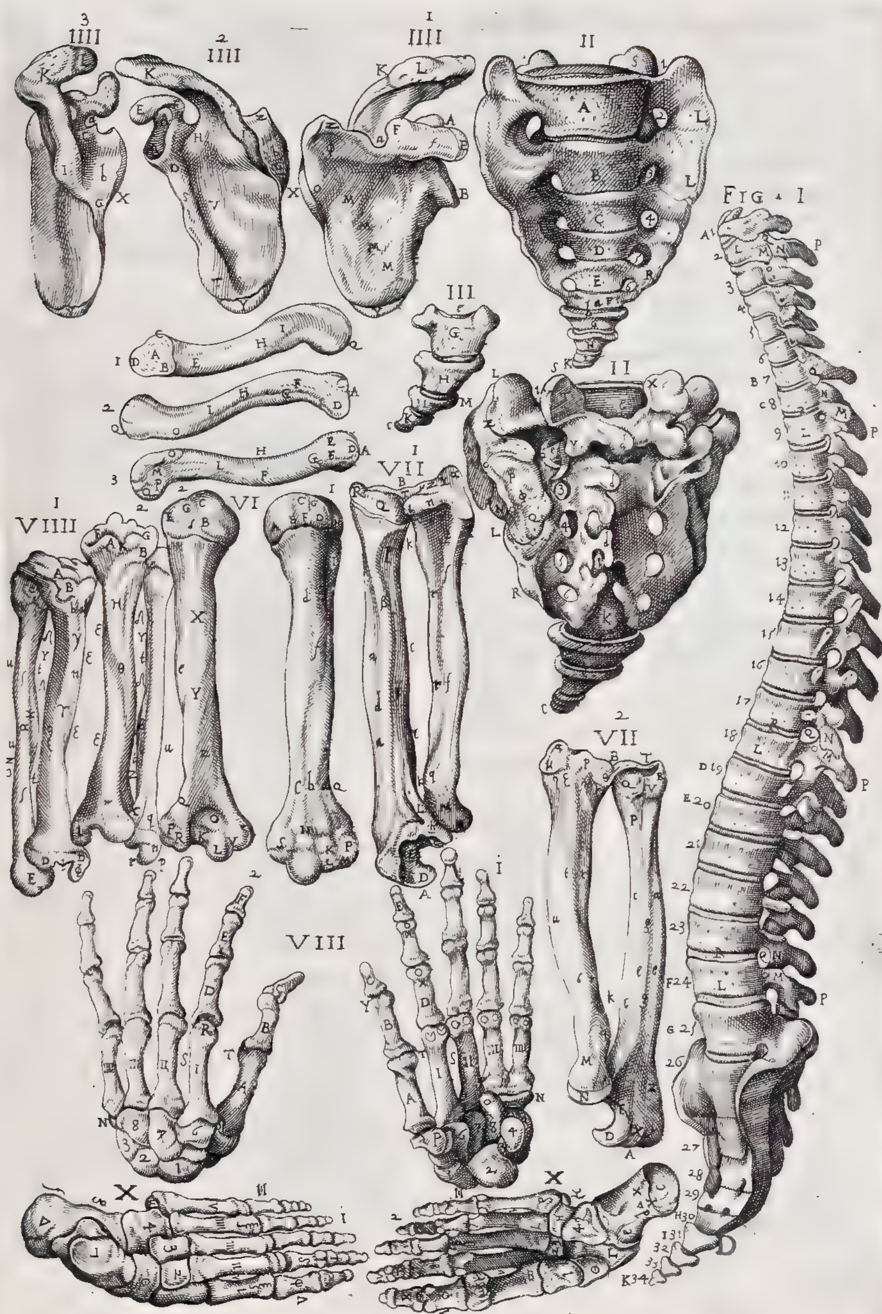
ρ 2. Processus ossis pectinis minimum digitum sustinentis, cui adnascitur musculus octauus pedem mouentium.

ςτυ 1.2. Tria digiti indicis ossa, à quibus reliquorum trium ossa nihil dissentiunt.

κφ 2. Pollicis ossa duo.

ψω 2. Duo ossicula quæ subtus apparẽt ad os quod pollicem sustinet, iuxta primũ articulum digiti prædicti.

χ 2. Ossiculũ quod inuenitur in secundo pollicis articulo. Quæ inter ossicula restant, vt sesamo similia, notare supersedimus, cùm id superuacaneum videretur.

TABVLA VII. FIGVR. I. ET II.

EX HISCE *duabus figuris prior effigiem refert laryngis seu gutturis, à parte anteriori vnà cum aspera arteria eiusque ramis distributis per pulmonem. Secunda tantū ostendit guttur cum arteriæ asperæ trunco à parte postica. Quoniam verò ipsa ramorum distributio per se satis clara est, nullis characteribus hîc opus esse duximus.*

FIGVRA III. IIII. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIIII. XV.

HARVM *figurarum tertia monstrat laryngis cartilaginem veterum scuto similem & inde scutiformem vocatam, à dextro latere. quarta eandem monstrat à latere interno: quinta verò, à fronte: sexta ostendit secundam laryngis cartilaginem à parte anteriori: septima eandem à dextro latere antrorsum; sed octaua retrorsum: nona tertiam ostendit cartilaginem à latere dextro: decima faciem eiusdem anteriorem: vndecima verò posticam: verùm duodecima partē imam epiglottidis (quæ tanquam operculum gutturi imposita est) refert: decima tertia elatiorem, qua palatum spectat: decima quarta ostendit asperæ arteriæ cartilaginem, effigiem C. referentem, à parte anteriori: nam posterior figura decimaquinta notatur.*

AB 3 4.5. Summi processus primæ laryngis cartilaginis.

CD 3.4.6. Duo imi processus eiusdem cartilaginis.

EF 7.8. Secūdæ cartilaginis pars, cui annectuntur duo inferiores processus, primæ cartilaginis: In septima tamen figura tantum conspicitur *E*.

GH 3.4.6. Hoc loco prima cartilago apparet angustior & breuior quàm alibi vsquam, & inter *G* & *H* apparet linea, quæ cartilaginem partitur in duo.

I. 6.7. Secundæ cartilaginis pars interior, quæ respondet cauitati laryngis.

KL 6.7. Eiusdem cartilaginis pars inferior, in qua habetur circulus rotundus. *x* priuatim huius circuli partē anteriorem notat, quæ sita sub faucium adenibus digito tāgi potest: *L* verò posteriorem, quæ ad imum vergit instar processus: eaque iterum notatur *L* in figura octaua.

M 7.8. Linea prominens in parte posteriori secundæ cartilaginis.

NO 7.8. Duo sinus, vnus à latere, alter secundum multitudinem huius lineæ situs.

PQ 6. 7. 8. Duo tubercula secundæ cartilaginis quæ finibus primæ inseruntur.

RS 9. 10. 11. Pars vtraque tertiæ cartilaginis.

T 10. 11. Hac in parte tertiæ cartilaginis nihil habetur præterquam quædā texturæ vel mēbranæ, & copulæ laryngis.

VX 9.10.11. Pars tertiæ cartilaginis cum interstitio per quod iungitur secundæ.

YY 9. 10. Tertiæ cartilaginis processus constituentes laryngis lingulam, per quam vox acuta vel grauis redditur, prout magis minusve aperitur vel clauditur vterque hic processus.

Z 9.10.11. Pars tertiæ cartilaginis quæ effigiem habet osculo gutturnij seu malubrij similem.

a 12. 13. Ostioli laryngem claudentis radix, quæ ex prima cartilagine nascitur.

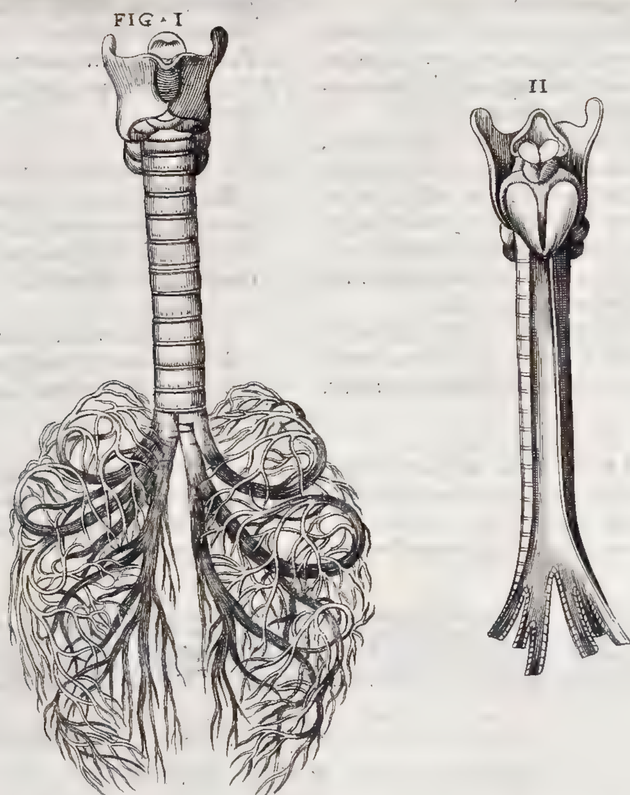
b 12. 13. Ostioli huius apex introrsum vergens, & cùm deglutimus, laryngem obtegens.

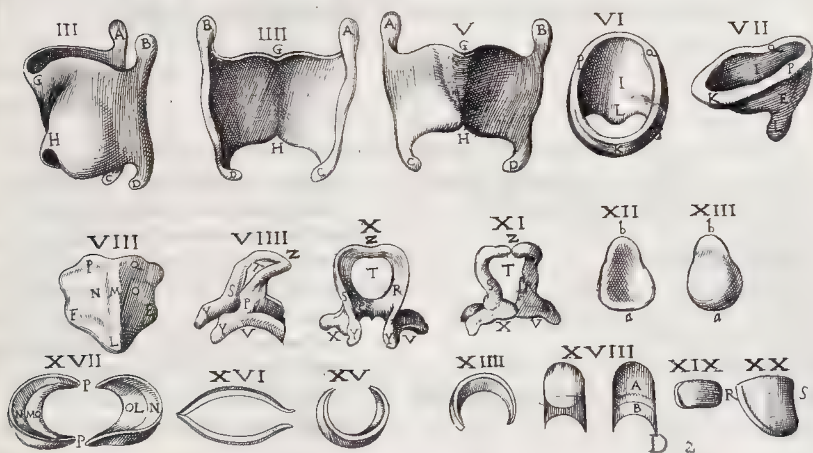
AD *harum partium clariorem intelligentiam, præter figuras modò explicatas, iuuabunt quindecim priores figuræ expressæ tabula decima sexta, lib. secundi.*

FIGVRA XVI.

FIGVRA *hæc exhibet cùm superiores, tum inferiores palpebrarum cartilagines vndique liberas, quibus cilia innascuntur: hic autem ob rei facilitatem à notis abstinuimus.*

FIGVRA

FIG. I
II

III
IIII
V
VI
VII
VIII
VIIII
X
XI
XII
XIII
XVII
XVI
XV
XIIII
XVIII
XIX
XX

FIGVRA XVII.

OSTENDVNTVR *hac figura cartilagines nouæ lunæ speciem gerentes. Inueniuntur autem in sinubus, qui articulo summo maioris stipitis tibiæ insculpuntur.*

M Cartilago quæ est in sinu lateris dextri, in summo articulo maioris stipitis, quo ingreditur caput exterius ossis fœmoris

NN Cartilago quæ est in latere sinistro, in quod recipitur internũ fœmoris caput.

OO Hac in parte hæ duæ catilagines sunt crassiores quàm in vlla alia.

PP Hoc loco lateris dextri cartilagines cõmittuntur cum illis quæ sunt in latere sinistro, vtræque in acutum terminatæ.

FIGVRA XVIII.

AMBAE *hæ figuræ monstrant vngues manus eodem planè modo, quo detrahuntur manu cocta ad conficiendum sceleton. harum prior, quæ literis insignitur, ostendit vnguis partem internam & carni cohærentem: secunda verò oppositam.*

A Pars vnguis extra cutem prominens.

B Vnguis radix quæ mollior est & cute obtecta.

FIGVRA XIX.

EXHIBET *præsens effigies cartilaginem quæ conspicitur in articulo clauiculæ, qua parte hæc colligatur cum scapulæ processu, qui humeri caput quibusdam dicitur.*

FIGVRA XX.

HÆC *forma est cartilaginis quæ inuenitur in eo articulo per quem claues annectuntur ossi pectoris.*

HIC *finem faciemus exponendi figuras libri primi. Confidimus autem nihil hic prætermissum fore, quod dignum ampliori explicatione censeri possit.*

PRIMAE MVSCVLORVM TABVLAE CHARACTERVM INDEX.

PRIMA *hac tabula refert figuram hominis, cui cutis cum sua adipe ac venis, totaq; membrana carnea adempta sunt; ea tantũ parte carneæ membranæ excepta, quæ musculi naturam induit. Verùm lector monendus est, hãc differre à Vesalij figura, quod in hac carnis fibrarum ductus, quo modo singulæ inserantur in suos musculos, apertius demonstretur.*

A Musculus frontis.

B Musculus temporalis.

CC Claudentes superiorem palpebram.

D Alas nasi aperiens.

G Pars anterior ossis iugalis.

H Musculus labri superioris, quadam sui parte nasum petens.

I Principium masseteris.

Γ Latus musculus carnosa constans mẽbrana & præcipuus buccarum labiorũque & anterioris colli cutis motuum. Quod autem ad præsentis musculi fi-

K L brarum progressum attinet, *K* ad *L* vsque, notat musculi principium, è regione ossis pectoris ac medię clauiculæ sedis ossi pectoris proximæ incipiens, cuius fibrę recto tramite sursum ad *M*, ex-

M N porrigũtur. Et ab *L*, ad *N*, notatur principium, quod oritur ab altera medietate clauiculæ & à summo humero: Inde per obliquum ascendit versus partem anteriorem. Notandum autẽ est, hunc musculum vt plurimùm non habere

eam

eam latitudinem quam ei Vesalius tribuit in tertia musculorum tabula : sed neque vnus musculus iũgitur alteri, sine interuentu mẽbranæ carnosæ, quá hic secuimus, quo liberos musculos relinqueremus.

P Musculus brachium attollens, cuius in hac figura dimidium tantum cõspicitur, in sequenti reliquum apparebit insignitum *M*.

Δ Musculus brachium pectori adducẽs, qui in quarta tabula à pectore diuulsus notabitur eodem charactere.

R Membranea pars huius musculi, quæ neruosę tenuitati primi abdominis musculi iungitur.

S Carnea eiusdem portio quæ nascitur ex sexta & septima costa.

Q Præsentis musculi insertio, quæ clarius apparebit tabula proxima.

V Musculus brachium deorsum trahẽs.

5 6.7.8. His numeris insertiones musculi thoracem mouentiũ secundi notãtur.

Θ Abdominis musculus obliquè descendens, qui cum suo coniuge vniuersam abdominis sedem cooperit. Exortus præsentis musculi numeris indicatur, quibus secundi thoracẽ mouentis musculi insertiones significantur, linea verò in medio ventris conspicua ab *R* ad *X* ostendit quo loco hi musculi concurrant.

X Penis sua cute preputio liberatus.

Υ Vasa seminaria.

E Testes obuoluti membrana carnosa.

Z Musculus anterior cubitum flectentiũ

a a Posterior cubitũ flectentiũ musculus.

b Musculus cubitum extendens, qui ab humiliori scapulæ costa principiũ sumit.

c Musculus bicorni tendine brachiale extendens.

d Musculus radium in supinum ducens.

e Superior radium in pronum mouentium musculus.

λ Secundus brachium flectentiũ musculus: huius initiũ ostendit *f*, & *h*, tendinẽ.

Π Musculus latum summæ manus producẽs tendinem, cuius principiũ indi-

i k caturi, tendinis verò principium *k*.

n Portio musculorum quorum alter brachiali, alter verò pollici tendines offert.

o Excarnis primi pollicis internodij sedes.

p q Duo musculi hac parte vidẽtur, quorũ qui notatur *p*, inseritur in brachiale, & qui *q*, in duos secatur tendines, ex quibus vnus in pollicis primum articulum inseritur, alter verò in eiusdem pollicis sequentes articulos se recipit.

Σ In dextro crure primus notatur motus opifex, cuius initiũ *ſ* insignitur, tendo

t u autem *t*: *u* verò ipsius insertio.

2 Finis secundi crus mouẽtium musculi

3 finis tertij.

Φ Sextus tibiam mouentium musculus,

x y cuius principium notat *x* : *y* verò sedem vbi carnosus esse desinit, membranæque modo totum fœmur obuestit. hæc sæpe in vulneribus fœmoris periculum adfert.

α Musculus tibiam mouentium nonus.

β Octauus.

γ Portio sexti & septimi musculorũ fœmur mouentium. Inguinum præterea glandulæ.

δ Octauus fœmur mouentium.

ε Secundus tibiam mouentium.

ζ *n* Excarnis tibiæ ossis pars. *n* vero internũ ostendit malleolum.

ϑ Sextus musculus mouentium pedem:

θ huius ortũ indicat θ. ipsius vero tendi-

κ nis initium notat κ. & finẽ eiusdem ζ.

λ Septimus ex pedem mouentibus.

μ Tendo musculi pollicem erigentis.

ν Musculus quatuor digitos extendens.

ξ Qui pollicem in latus internum à cæteris digitis abducit.

ο Ligamen transuersum in collo pedis, quod in alterum latus sectione reflexum est.

ϖ Tẽdo noni musculi pedẽ mouentium.

ρ Primus pedem mouens.
ς Quartus.
τ Tendo tertij musculi lõgus ac gracilis.
υ Musculus tertium quatuor digitorum os flectens.
φ Pedem mouentium quintus.

TABVLA II.

FIGVRA *hæc nihil quo ad sectionis rationem differens oculis in latus versa exhibetur: in hoc à Vesalij tabula dissentiens, quòd in hac appareant musculi faciei, quodque membrana sexti musculi tibiam mouẽtium diuulsa sit, quo manifestiores sint musculi.*

a Vnus ex musculis frontis.
b Primus musculus palpebræ superioris.
c Qui narium alas diducit.
d Vnus musculorum labij superioris.
A Temporalis musculus.
B Os iugale: foramen illud ad ossis huius terminum, meatus auditorius est.
C Musculus mansor, seu masseter.
D Musculus buccarum motibus subseruiens, & ex vna maxilla in alteram pronatus.
E Musculus ab inferiori maxilla in os hyoides productus.
F Musculus à pectoris osse in os hyoides insertus.
G Tertius musculorum laryngi communium qui ex elatiore ossis pectoris sede enatus finitur in primam laryngis cartilaginem.
H Quædam glandulæ retro auriculam.
I Primus capitis musculus.
K L Dimidia pars musculi mouentis humeri scapulã, quæ in noua tabula ostendetur sub Γ & Δ.
M Musculus brachium mouentium primus. Idem manifestior erit in tab. 4. nota Ξ & in decima Δ.
N Secundus cubitum flectentium.
O Cubitum extendens musculus ex ima scapulæ parte enatus.
P Hic quoque cubitum extẽdit, nascitur autem ex summa scapulæ parte.
Q Hac in parte duo prædicti musculi cubitum extendentes coeunt. Quod autẽ insignius protuberat, tertius musculus extẽdẽs sub eo latus in causa est.
R Cubiti apex in quem inserũtur musculi extendentes cubitum.
S Musculus radium sursum ducens.
T Extendens carpum in geminum tendinem desinens.
V Musculus indicem, medium & annularem extendens.
X Minimum præcipuè extendens.
Y Carpum extendentium infimus.
a Musculus flectẽtiũ brachiale inferior.
b c Duo hic notantur musculi, quorum superior *b* insignitus carpo inseritur, inferior autẽ cui *c*, inscriptum est, in duos secatur tendines, vnum primo pollicis nodo inserens, alterum eiusdem duobus superioribus nodis.
1.2.3.4.5.6. His numeris notatur transuersum ligamentum in exteriori sede cubiti repositum: quod in tot rursus annulos diuiditur, quot numeris insignitur, quanquàm ibidem non satis manifesti sint.
d Musculus pollicem indici iungens.
e Musculi pollicẽ indici applicantis tendo. Verùm post hac obseruandi erunt characteres brachij sinistri, in eoque spectandi, tum qui in dextro conspicui sunt, tum præter eos plures alij. Idem igitur significant *N P S T α b c d e*. Item numeri 4.5.6. in manu sinistra atque in dextra. At priuatæ dextræ manus notæ sunt hæ.
Z Anterior cubitum flectẽtiũ musculus.
f Musculus superior radium in pronum mouentium.
g Musculus superior brachiale, flectentium.
h Musculus latũ in vola producens tendinem.
i Musculus gibbam scapulæ sedem occupans, extrorsum brachium circumuertens.
k Musculi huius ope brachium retrorsum

ſum flectitur ad ſuperiora nonnihil vergens.

Γlmn Muſculus brachium ſurſum trahens. cuius inferius tabula nona indicium erit O,& in decima Θ.

Δ Muſculus qui brachium ad pectus applicat.

ooo Extremæ muſculi pectus mouentis inſertiones, quæ in medium octo coſtarum inſtar octo digitorũ inſerũtur.

ppp Abdominis muſculi obliquè deſcendentis exortus.

q Primus tibiam mouentium muſculus qui in proxima figura notabitur cũ o.

r Sextus tibiam mouentium muſculus.

ſ Pars muſculi noni tibiam mouẽtium, qui in quarta tabula ſub Φ conſpicuus erit.

t Septimus tibiam mouentium.

u Primus muſculus fœmur mouẽtium.

x Maior proceſſus oſſis fœmoris.

y Conſpicua ſecundi fœmur mouentis muſculi pars: reliqua tegitur muſculo primo mouente fœmur, & cum ſexto tibiæ motore.

α Quartus tibiam mouens.

β Tertius.

γ Secundus.

δ Quintus.

ζε Quartus mouens fœmur, cuius extimam partem notat ε, anteriorem verò ζ. Idem muſculus viſitur ſeptima tabula ſub β, & in octaua ſub Φ & c, & in duodecima Ξ & Σ.

η Octauus tibiam mouens.

κθ Excarnis tibiæ oſſis pars, verùm interior malleolus priuatim κ notatur.

λ In vtroq; crure ſurã conſtituens muſculus, qui mouentium pedẽ primus eſt.

μ Pedem mouentiũ muſculus ſecũdus.

ν Gracillimus totius corporis tendo enatus à muſculo qui pedem mouẽtium tertius eſt.

ξ Maximus inter ſuram conſtituentes muſc. qui pedem mouentium quartus eſt.

ϖ Tertium articulũ quatuor digitorum flectens.

ρ Pars quinti muſculi pedem mouẽtiũ.

σ Tranſuerſum ligamentum ab interno malleolo in calcem pronatum.

τ Pollicem à reliquis digitis introrſum deducens.

υ Ligamentum muſculo flectendi ſecundos articulos quatuor digitorum obnatum, & lati manus tendini vicem in planta gerens.

φ Sextus muſculus mouentium pedem.

χ Septimus.

ψ Octauus, huius itemq; ſeptimi tendo inferius notatur Σ.

ω Extendens quatuor digitos muſculus, cuius finis in duos diuiſus tẽdines, cum in hac, tũ in quarta figura ſignatur Ω.

ΛΔ Tranſuerſum ligamẽtum tibiæ oſſi & fibulæ commune.

Θ Tendo muſculi pollicem extendentis.

Ξ Inferior fibulæ articulatio malleolum externum conſtituens.

Σ Tranſuerſum ligamentum à fibula in calcem pertinens.

Π Muſculus minimum digitum à reliquis abducens.

TABVLA III.

PRAESENS *tabula anteriorẽ corporis faciem magna ex parte notãs corpus exprimit, à quo cutis cum adipe carneáque membrana, venis cutem tranſmeantibus & quibuſdam muſculis inter deglubendum (vt fere fit) auulſis, ſublata ſunt: quandoquidem hanc tabulam in pictorum gratiam imprimis poſui, quos relicti in membrana carnoſa muſculi valdè turbaſſent, quanquam his ſanè non ſat ſit muſculos in ſuperficie poſitos ad admuſsim tenere, immo præter oſsium accuratiſsimam cognitionem, ſumma diligentia cuiuſque muſculi munus perſpectũ ipſis eſſe debet, quo ſciant quando muſculum aliquem aut breuiorem, aut longiorem, aut compreſſum magis, aut protuberantem depingere debeant, hoc axioma perpetuò ob oculos habentes, muſculum dum os mouet, idque vt ſic, dicam, ad ſuum ventrem retrahit,*

trahit, breuiorem, multoque prominentiorem fieri, & ad ipsius ventris medium colligi: cùm autem è conuerso musculus os dimittit, ipsumque os aliò agitur, quàm ab eo musculo duceretur, musculi ventrem (cui duntaxat illi artifices animum accommodant) produci ac subsidere minimumque protuberare, qua ratione sæpe accidit vt contractus alteri subiacens musculus superiorem faciat protuberare; pictores autem, quoniam hunc agere existimant, non sine turpi errore contractiorem depingunt.

A Glandulæ plurimæ sitæ sub aurium radice.

B Musculus natus à summo mento in os *υ* imaginem referens insertus.

C Musculus eiusdem ossis natus ex altissima ossis pectoris parte.

D Musculus eiusdem ossis à superiori scapulæ costa in os hyoides insertus, hic in sequenti figura notabitur *VV*. in quinta cum *R* & *S*. sedes quæ vtrinque ad *D* literæ visitur latera, neruos continet sexti paris neruorum cerebri internis iugularibus venis & arterijs soporalibus comitatos.

F Musculus septimus mouentium caput, à pectoris osse & clauicula in mamillarem processum implantatus.

G Portio musculi scapulam mouentium secundi, apparebit autem totus in noua figura sub Γ & Δ, & in proxima dimidius sub *K* & *L*.

H Hac parte meant venæ iugulares, sub quibus apparet musculus ossis hyoidis notatus *D*. est autem ille quem ostendemus in figura octaua notatum *C*.

I Clauiculæ anterior sedes, quæ excarnis occurrit.

K Musculus brachium mouentium primus.

L Secundus brachium mouentium.

M Os pectoris.

NN Musculi tertij brachium mouentium pars, superiori tabula notatus Γ.

OO Capita musculi mouentis pectus. Idem in octaua tabula notabitur *f*.

PP Præsens digitorum effigies, exortus est musculi primi abdominis obliquè descendentis.

ΔΔ Musculi recti qui apparent sub abdominis primo, & secundo musculis.

Q Anterior cubitum flectentium musculus.

RR Musculi iam dicti interioris capitis carnosa pars, integri musculi ritu protuberans.

SS Secundus musculus brachium flectẽs.

T Musculus extendentium brachium primus.

V Superior musculus eorum qui radium in pronum agunt.

X Musculus ad indicem post brachiale subiens, idque flectens.

Υ Musculus latum tendinem in manu producens: ab huius latere conspicitur musculus, flexionis secundi quatuor digitorum articuli auctor, quem quintæ tabulæ Θ indicat.

Z Musculus brachiale flectens.

a Radium in supinum ducẽs musculus.

b Musculus bicorni tendine brachiale extendens.

c Duo musculi, quorum vnus tendinem brachialis ossi pollicem sustinenti promittit: alter in binos diuisus tendines, vnum primo pollicis ossi; alterum secũdo & tertio infigit.

d Tendo musculi pollicem indici applicantis.

e Tendines in exteriorem indicis faciem exporrecti.

3. 4. 5. 6. Copulæ transuersæ in externa carpi facie conspiciuntur, quas tamen ægrè pictor exprimat.

h Musculus pollicem indici coniungens.

i Musculus ab indice pollicem abducẽs, cuius à latere positus est musculus primum pollicis articulum flectens.

q; Musculus tendinem membraneũ volæ adiuuans.

K Mem-

k Membrana carnosa testes obuelans.
l Glandulæ inguinum cauitati infartæ.
m Octauus mouentiũ femur tabula octaua notabitur Σ.
n Origo sexti femur mouentium musculi tabula octaua notatus Θ.
o Primus tibiæ musculus, ex ilium ossibus pronatus.
p Secundus tibiæ musculus a pubis ossiũ commissura originem ducens.
q Musculus inter tibiam mouentes sextus: huius elatior pars carnosa est: eiusque sublata est membrana quo melius conspiciantur musculi.
ρ Secundus coxam mouens, qui decima tabula notatur Σ.
r Septimus tibiam mouens.
ſ Nonus.
t Octauus.
u Tendo quarti tibiam mouentium musculi.
xy Tibiæ os, nullo obtectum musculo.
z Sextus inter pedẽ mouentes musculus.
α Quatuor pedis digitos extendens.
β Nonus mouentium pedem.
γ Tendo musculi pollicem extendentis.
δ Ligamentum ex transuerso ceruici pedis incumbẽs; subtus autem transeunt quorundam musculorum tendines ad pedem.
ε Exterior seu fibulæ malleolus excarnis.
ζ Septimus musculus mouentium pedẽ.
η Secundus pedem mouens.
θ Primus musculus pedem mouentium.
κ Tertij musculi pedem mouentis tẽdo.
ι Tendo quarti musculi pedis.
λ Musculus quatuor pedis digitorum tertium os flectens.
μ Portiuncula quinti pedem mouentiũ: verùm hęc, vt & reliqui apparentes in tibia sinistra, manifestius conspiciuntur in tabula superiore.
ν Transuersum ligamen à talo ad calcaneum pertinens.
ξ Musculus pollicem introrsum curuãs.
ϖ Musculus cæteris digitis applicans pollicem.

TABVLA. IIII.

PRÆSENS *tabula quãplurimos præcedentis tabulæ musculos sectionis serie ademptos commonstrat, & deinde plerosque, qui prioribus figuris nondum in conspectum venère videndos offert: quod omnes ad octauam vsque musculorum tabulam subsequentes tãtisper præstabunt, dum ossa anteriori facie nuda conspiciantur.*

T *ABC* Musculus temporalis, cuius principiũ semicirculo non absimile *A*, *B* & *C* circumscribitur.
D Ossis iugalis externa sedes, quę excarnis est.
Δ Masseter qui inter musculos inferiorẽ maxillã mouẽtes secundus describetur.
E *F* huius musculi principium à mala exortum. *F* principij ipsius portio auri proxima. Cæterùm ab *E* ad *F* totus ipsius principij ductus secundum iugalis ossis longitudinem metitur.
G Infima musculi insertionis sedes notatur. Porrò si triangulo hunc assimilare lubet, *E*, *F* & *G* tres angulos tibi proponere finges.
H Neruulus minoris radicis tertij paris neruorum cerebri, hâc frontis musculosam compagem & elatiorem palpebram petens.
I Neruulus dictæ modò radicis ad superius labrum, & externã alæ nasi sedem propagatus.
K Cartilago in quam sinistrum nasi os desinit.
L Ala nasi dextra dictæ modò cartilaginis extremo alligata incumbensque. Inter *K* & *L* narium cute iam ablata cum quibusdam membraneis ligamentis, in conspectum venit anterior

alæ nasi musculus, nimisquam tenuis.

M Musculus à superiori maxilla in inferiorem insertus, ac buccas mouentium secundus.

N Musculus dexter inferiori labro peculiaris.

O Vix conspicua est huius musculi portio, qui inferiorem maxillã deorsum vellit.

P Hac sede os reponitur *υ* imaginem referens.

Q Musculus à temporum ossis processu styli formam imitante enatus, ac ossi *υ* simili insertus.

R Musculus dexter ab inferiori maxilla in os *υ* referens, insertionem tentans, cuius coniunx nonnihil quoq; hic se spectandum prębet.

S T Dexter & sinister ossis *υ* imaginem experimẽtis musculi, à pectoris ossis summo pronati.

V V Muscul' gracilis & lõgus, qui à superiori scapulę costa ossi *υ* referẽti implãtatur

Θ Musculus capitis motibus subseruiẽs.

X qui ob osse pectoris principium *X* notatum sumit, deinde aliã principij par-

Y tem *Y* indicatã, à clauiculæ sede pecto-

Z ris ossi proxima obtinet. Cæterùm *Z* insertionẽ ipsius insinuat, qua vniuersum mamillarem capitis processum amplexatur.

a Clauicula magna ex parte anteriori ipsius sede excarnis.

b Musculi scapulam mouentium secundi in latiorem clauiculæ partẽ & summum humerum insertio.

c Musculorum hic magnam obscuritatẽ pariunt vasa caput adeuntia, & nerui in brachium excurrentes.

d Musculus à clauicula in primam thoracis costam insertus, ac thoracem mouentium primus.

Ξ Musculi brachium attollentis anterior pars, posteriorem decima ostendit tabula adhuc in sua sede repositam, ac Δ præcipuè insignitam. Proximè autem sequens tabula anteriorem hanc partem ab exortu liberam reflexámq;, ac *γ* notatam commonstrat.

e f g Porrò in præsenti figura *e*, *f*, & *g*, conspicuam hic musculi brachium attollentis partem, trianguli ritu describunt.

h Musculi brachium pectori adducentis insertio, quam in sinistro brachio *Q* &

Q T Δ *T* notaui, & ipsi musculo Δ quoque imposui, quo hi characteres ad præceden-

K L R tis tabulæ notas referantur, ad quam quoque *K*, *L*, & *R*, spectant.

i Pectoris os liberum ab initiis musculorum brachia pectori adducentium.

2 3 4 Secunda, tertia & quarta thoracis costæ, ad quas reliquæ seriatim subsequuntur, atque in harum interuallis exteriores musculi intercostales sunt obuij. Lineæ autem in costis ductæ, atque ad characterũ sinistrum consistentes, ossa costarum ab earundem cartilaginibus determinant: sunt enim illæ notæ cartilaginibus inscriptæ.

k Musculus scapulam mouentiũ primus.

l Musculus thoracem mouentium secundus.

m In sinistra axilla *m* latitat, musculum notans quo brachium deorsum trahitur, idque mouentium quartus habebitur.

n Sinistri lateris rectus abdominis musculus, hîc altiùs quàm obliquè ascendentis musculi neruosa tenuitas conscendens.

o Abdominis musculus obliquè descendens, quem hîc in posteriora ab abdomine reflexum finximus.

Π Abdominis musculus obliquè ascendens, ac totam, vti conspicis, sui lateris abdominis: sedem amplectens, quem quodammodo circumscribunt *o*, *n*.

p p Portio obliquorum abdominis musculorum descendentium, quæ ad albam in abdomine apparentem lineam est relicta. Cęterùm *p* inferius significat penis constructionẽ, qui ad pubis os, quà primùm flaccidus, deorsum denuò propendet,

pendet, dissectus est. Duo itaque velut insigniores circuli, duo ipsius sunt corpora: circulus autẽ sub illis consistẽs, meatus est vrinæ seminiq́ue cõmunis.

q Os brachij.

r Vasa seminaria, quæ hîc priuatim enarrare non proposui, quemadmodum etiam neque testis musculum, cui vt

ſ à vasis distingueretur, ſ asscripsi.

t Musculus cubitum flectẽtiũ anterior.

u Musculus cubitũ extẽdẽs, cui ab humiliori scapulæ costa principiũ præbetur.

x x Posterior cubitum flectẽtiũ musculus.

y Musculus superior radium in pronum ducentium.

α Radium in supinum agentium lõgior.

β Musculus quatuor digitorum secundos flectens articulos.

Σ Musculus ab interiori humeri tubere exortus vlnæ exporrectus, & brachiale

γ δ flectens: γ ipsius caput, δ ipsius insertionem denotat.

ε Musculus alter brachiale flectens, hicq́ue deorsum dependens.

ζ Musculus primum parui digiti interno dium versus exteriora flectens.

η Hic musculus propendet paruum digitum à reliquis in extremum latus abducens.

θ Transuersum ligamen in interna brachialis sede obuium, tẽdinibusq́ue hâc repentibus obductum.

ι Musculus maior, primum pollicis os flectentium.

κ Propẽdet hic ab insertione musculus, cuius beneficio pollicem ab indice maximè remouemus.

λ Latus manus tendo vnà cum ipsius tendine, à summis quatuor digitorũ aciebus in sinistra manu dependens. Præterea hic in vtriusque manus vola tendines occurrunt mucosis membranis induti, atque ad digitos quo illos flectunt, protensi.

μ Secundus femur mouentiũ musculus.

ν Primus femur mouentium musculus.

ξ Ossis sacri ossis sinistro lateri commissi sedes, à qua primum & sextum tibiam mouentes resecuimus.

& Charactere & sedes insignitur maioris exteriorisq́ue femoris processus.

Φ Nonus tibiam mouentium musculus, cuius initium supra coxendicis articu-

o ϖ lum incipiens o notatur, π verò tendinis ipsius principium, ρ sedes indicatur, qua præsentis musculi tendo subditis connascitur tendinibus.

σ Musculus femur mouentiũ septimus.

τ Musculus femur mouentium sextus, suo tendine cũ septimo hâc prorepens.

υ In sinistro femore musculus υ insignitur, femur mouentium octauus.

φ Quinti femoris motui seruientiũ musculi anterior portio.

χ Secundus tibiam mouentium.

ψ Octauus tibiam mouentium.

ω Septimus tibiã mouentium musculus.

2 3 Primus tibiam mouentium musculus,

3 4 Sextus tibiam mouentium, 4 Sextus pedem mouentium musculus, vnà vt duo præcedentes, ab insertione pendens. Cæterùm in dextro crure etiam obseruatur primi tibiam mouentium & huius sexti pedem mouentium insertionis portio, huius quidem insertio

5.6 ni charactere 6. illius verò 5 insignito.

7 Septimus pedẽ mouentium musculus.

8.9 Excarnis tibiæ ossis pars, à cuius externo latere sextus pedẽ mouentium musculus ablatus est. Verùm 9 priuatim interiorem notat malleolum.

Ψ Musculus quatuor pedis extendens di

10.11 gitos: 10 ipsius exortus insignitur: 11 verò ipsius sedes qua portionem suã emittit, quam noni pedem mouentis mu-

Ω sculi loco numerabimus, & hic Ω notauimus.

12 Musculi Ψ insigniti sedes, quatuor tendines, quibus quatuor digiti extendun-

Ω tur, pullulans. Ω vti & iam paulò antè scripsi, musculus notatur inter pedis motores nonus, qui bicorni tẽdine in-

ſertionem 13 notatum tentat.

14 Muſculus pollicem extendens.

15 Muſculus pedem mouẽtium octauus.

16 Muſculus pedẽ mouentium ſecundus.

TABVLA V.

HÆC à Veſalij Tabula differt, quod in hac muſculi in humano ſolùm corpore inueniti depingantur, in illius verò tum ſimiarum, tum aliorum brutorum.

A Foramen quo neruulus tertij paris nerl uorum cerebri, frontis & ſuperioris papebræ muſculoſam petit ſubſtantiam.

B Temporalis muſculus.

C Hic magna oſſis iugalis portio execta eſt, vt temporalis cum maſſetere, quem *D* inſigniuimus, coitus in conſpectũ ve-

D niret. *D* autem eſt ſecundus inferiorẽ maxillam mouentium.

E Foramen quo ſurculus tertij paris neruorum cerebri, ad ſuperius labrum, & alam naſi deducitur.

F Amplus muſculus à ſuperiori maxilla in inferiorem productus, ac buccarum motibus ſeruiens ſecundus.

G Nerui vtrinque ad hunc characterẽ occurrentes, labro inferiori exporriguntur. Cæterùm ſuperior characteris ſedes, fungoſam labrorũ ſubſtãtiam inſinuat ad vtrunque labrum cõſpicuam.

H I Muſculus inferiorem maxillam deorſum trahens. Singuli characteres ſingulos eius muſculi vẽtres notant, in quorum medio excarnis tereſque muſculi pars conſiſtit.

K Portio muſculi caput mouentis, ac à pectoris oſſe & clauicula enatus, toti mamillari proceſſui inſertus.

L Os *v* imaginem referẽs, à quo primum, ſecundum & tertium par eorum qui id mouent muſculorum reſecuimus.

M Primus & ſecundus linguæ muſculi, ab oſſe hyoide pronati.

N Laryngis cartilago ſcutum referens, & iam narrandis muſculis adhuc obtecta.

O Dexter duorum muſculorum ab oſſe *v* referente, in cartilaginem ſcuto ſimilem inſertorum

P Dexter muſculorum, qui à pectoris oſſe ſcutum imitanti laryngis cartilagini inſeruntur. Ad huius muſculi exterius latus, congeries viſitur ſoporariæ arteriæ, interioris venæ iugularis, & ſexti cerebri neruorum paris, ad notam ⋆

Q Aſperæ arteriæ anterior ſedes.

R S Muſculus oſſi *v* imaginẽ exprimẽti pro pri⁹, & à ſcapulæ ſuperiori coſta enatus.

T Portio muſculorum ſecũdi paris caput mouentium.

V Tertius ſcapulam mouentiũ muſculus.

X Tertius ſpinam mouẽtium muſculus.

Y Dextri lateris clauiculam hic à pectoris oſſe auulſimus, adhuc ſummo humero connexã, & ſibi adhuc muſculum ſeruantem, qui thoracis motorum primus

Z numerabitur, hicque *Z* inſignitur.

a Summus humerus, ſeu ſcapulæ elatior proceſſus.

b Interior demiſſiórue ſcapulę proceſſus.

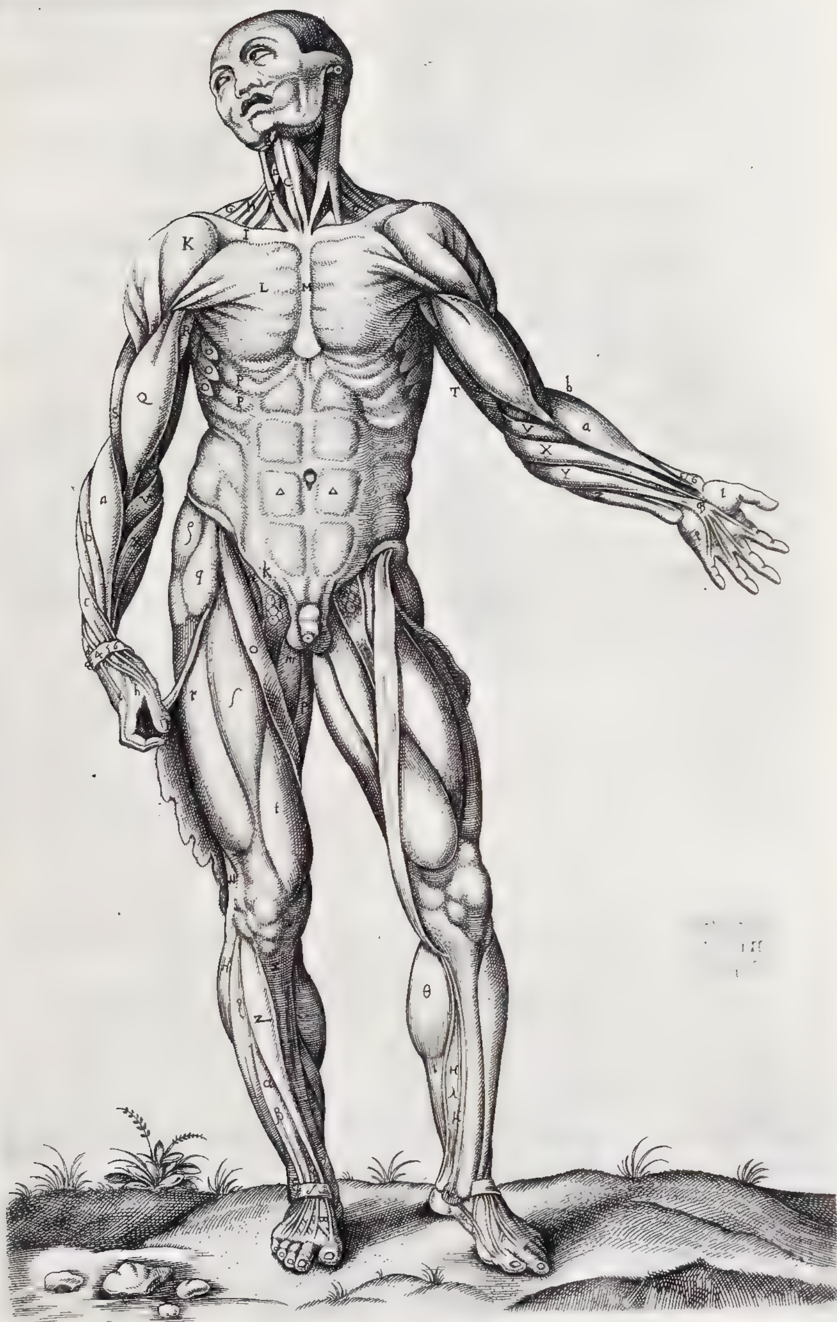
c Ligamẽtum brachij oſſis ad ſcapulam articuli peculiarium quartum, ab interiori ſcapulæ proceſſu ſummum humerum petens.

d Ligamentum teres ab apice interioris ſcapulæ proceſſus, in anteriorem ſedem externi capitis humeri inſertum, ac huius articuli primum, poſt mẽbraneum omnibus articulis commune.

e Aliud teres ligamentum, ex eminentiſſima ſcapulę acetabuli ſede, ad externũ quoque humeri caput procedens, atq; huius articuli ligamentorum peculiarium ſecundum.

f Hac ſede duo ligamenta *d* & *e* inſignita, ſuis lateribus vniuntur, & velut trãſuerſum efformant ligamentum, tranſmittens caput externum muſculi cubitum flectentium anterioris, ac mox *ζ* notandi.

g Pectoris os, cui ſeptem ſuperiorũ coſtarum

rum cartilagines vtrinque cõnectũtur.

h Prima thoracis coſta, reliquæ dein etiã vnà cum ipſarum interuallis citra characterum opem ſunt conſpicuæ.

Γ Muſculus ſcapulam mouentium pri-

i k mus. *i* & *k* huius muſculi principium notant.

m Muſculus qui à ſcapulæ baſi pronatus, octo ſuperioribus thoracis coſtis inſeritur.

Δ Siniſter rectorum abdominis muſculo

n rum, *n* carneum recti abdominis mu-

o ſculi principiũ triangulo nõ abſimile. *o* principium eiuſdem muſculi nerueũ, pene vniuerſum efformans muſculum

p q notat. Toto interuallo à *p* ad *q* pertinente, recti abdominis muſculi internis ſuis lateribus inuicem contingunt. Tota autem ſede ſupra *q*, aut ſupra vmbilicum conſiſtente, tanto magis muſculi mutuò ſeiungũtur, quanto altiùs conſcendunt. Cæterùm *q* notabit etiã obliquorum abdominis muſculorum neruoſæ tenuitatis, ad tranſuerſum abdominis muſculum hac in parte ad pectoris vſque ſedem connexum.

u u u Inſcriptiones, ſeu neruea delineamenta, tranſuerſim recto muſculo impreſſa, quibus obliquè aſcendentis muſculi neruoſa exilitas pertinaciſſimè connaſcitur.

x ſ Linea hæc portiunculam notat obliquè aſcendentis muſculi, qua is tranſuerſo abdominis muſculo inibi adeò validè committitur, vt inter diſſecandum niſi relicto eiuſmodi ſigno, à tráſuerſo liberari nequeat.

y Tranſuerſus abdominis muſculus.

α Obliquè aſcendens abdominis muſculus ab abdomine reflexus.

β Vaſorum ſeminalium portio. Cęterùm tres illi quodammodo circuli ad rectorum muſculorum radicem ſeu iuxta *n* & *o* ac *p* conſpicui idem notant, quod in mox præcedente tabulá, abiecti nimirum penis conſtructionẽ ac naturã.

γ Reuerſa eſt muſculi brachium attollẽtis anterior pars.

δ In dextro brachio inſertionis pars adhuc reliqua eſt muſculi brachium attollentis.

ε Excarnis humeri pars, inter duo capita apparens muſculi cubitum flectentium anterioris.

ζ Cubitũ flectentiũ muſculus anterior.

η Muſculus cubiti extenſionis auctor, cuius principium ab inferiori ſcapulæ coſta pronaſcitur.

θ θ Poſterior muſculus cubitum flectẽtiũ.

ι Superior muſculus eorum qui radium in pronum agunt.

κ Radium mouentium longiſſimus cuius auxilio radius in ſupinum ducitur.

Θ Quatuor digitorum ſecundum os fle-

λ ctens muſculus. *λ* ipſius principiũ ſub muſculo radio peculiari, & *ι* notato, re-

μ conditum. *μ* muſculi huius in quatuor carneas partes diſtributio, quæ poſtmodum in ſingulos tendines degenerant, indicatur.

ν ξ Tranſuerſum interioris brachialis ſedis ligamentum, longa ſectione diuiſum, & vtrinque in latus reflexum. Verùm præterea *ν* muſculum priorem primũ pollicis os flectentium commõſtrat: *ξ* autem muſculum, cuius ope primum parui digiti internodiũ extrorſum flectitur. Porrò quod ad quatuor tendinũ, ſecundum quatuor digitorum os flectentium ſeriem attinet, omnia ſunt conſpicua, quamuis interim tendinibus indicem & paruum digitum pe-

o tentibus *o* inſcripſerim.

ϖ Nonnihil hic ſeſe offert muſculus, quatuor digitorum tertium flectens os.

ρ Portio muſculi tertium pollicis os flectentis, qui in ſiniſtro cubito eſt conſpectior.

⋆ Muſculus vlnæ exporrectus, quo brachiale flectitur.

σ Secundus femur mouẽtiũ muſculus.

τ Appa-

chiale flectitur.

σ Secundus femur mouentiũ musculus.

τ Apparet hic obscurè femoris caput coxendicis ossis sinum subiens,& ligaměto obductum,sed τ in hoc pręcipuè adhibetur, vt ceruix seu collum femoris hic indicaretur.

υ Femoris magnus exteriórue processus.

φ Femur mouentium septimus.

χ Femur mouentium sextus.

ψ Femur mouentium octauus.

ω Quintus femur mouětium musculus.

Λ Septimus tibiam mouentium muscu-
2 lus charactere 2 ipsius amplum principium à radice magni femoris processus
3 enatum. 3 hic in tendinem latum desinit, cum octaui & noni musculorum tibiam mouentium tendinibus cõmix-
4 tum vnitumque. 4 hæc linea illum in anteriori femoris sede terminat, vbi octauus musculus ipsi primùm subijci incipit.

Ξ Octauus tibiam mouětium musculus.

Π Octauum quoque tibiam mouentium musculum indicat, sed priuatim sinũ ostendit,cui nonus tibiam mouentium musculus insidebat, qui hic propendẽs
σ σ insignitur. Maximam itaque sinus sedem octauus musculus constituit, verùm septimus eius tantam portionem efformat,quanta à linea 4 insignita ad vmbram septimi musculi vsque protenditur,ita sanè,vt ab vtrisque musculis sinus iste consurgat.

ϛ Hoc charactere musculus insignitur tibiam mouentium nonus,qui à suo exortu liberatus,à genu pendet,vbi septimi & octaui tibiam mouentium musculorum tendinibus commiscetur.

σ Hic propendet musculus tibiam mouẽtium secundus.

Σ In hac tibia,tibię os anteriori sede prorsus excarne cernitur. Superest enim hic duntaxat ex omnibus musculis illi adnatis,musculus pedis pollicem exten-
Φ dens,& modò Φ insignitus, cuius tendi-
7 ni 7 inscriptum conspicis.

8 Septimus pedem mouentium musculus.

9 Octauus pedem mouentium.

Ψ Carnea moles in superiori pedis sede reposita,quæ in quatuor carneas partes digesta,quatuor educit tendines,& pollicem, & tres ipsi proximos digitos in latus externum mouet.

Ω Hic prosternitur musculus quatuor extendens digitos,vnà cum ipsius portione,quam noni pedem mouětium mu-
& sculi vice recensuimus, ac cui iam & characterem inscriptum cernis.

Tabvla VI.

Sextæ *tabulæ caput in posteriora reflexum est,& maxillam inferiorem in summo mento diuisam & vtrinque in latera deductam refert. Hic iugalis ossis portionẽ execui.*

A Verùm A præterea insinuat temporalis musculi in acutum inferioris maxillæ processum insertionem.

B Acutus maxillæ inferioris processus.

C Sinistra maxillæ inferioris pars.

D Musculus in ore delitescens,qui internæ inferioris maxillæ sedi, vbi latissima est,inseritur, eamque mouentium tertius habetur.

E Gurgulio à palati fine propendens.

F Glandula sinistra amygdalæ non absimilis, ac eminentissimè laryngis sedi apposita.

G Lingua, verùm superior characteris pars,laryngis operculo est contermina.

H Hac sede plures capitis & ceruicis motibus famulantes musculi cõfundũtur.

I Musculus inferiorem maxillam deorsum trahens,hic ab exortu pendet.

K Tertius hominis scapulam mouětium.

L Glandula sinistro laryngis radicis lateri adnata & insigniter carnea.

M Aspera arteria incumbentibus musculis libera.

N Hæc congeries, est vasorum & neruorum lateribus asperæ arteriæ exporrecto-

ctorum : quanquam & musculi dorsum mouentium primi aliqua ex parte se ostendant.

O Tertius spinam mouẽtium musculus.

P Primus.

Q Secundus.

R Musculus à scapulæ basi principiũ ducens, thoracemq́ue mouentium secundus. *S* significat tertiæ costæ os: *T* tertię costæ cartilaginem: *V* musculum exteriorem intercostalium, in tertiæ & secundæ costarum interuallo repositum, cuius fibræ deorsum in priora ferũtur.

STV

X *X* verò denotabit exteriorem intercostalium musculum, inter secundæ & tertiæ costarum cartilagines cõspicuũ, cuius fibræ sursũ in anteriora prorepũt.

a Arteria & vena, sub pectoris osse deorsũ ad abdominis superiora propagatę.

Δ Trãsuersus abdominis musculus. *b* sedẽ

b notat, qua obliquè ascendentis musculi tendo abdominis transuerso musculo pertinacissimè adnascitur, priusquam

c rectum conscendat. *c* autem indicat asperitatem, quam musculorum obliquè ductorum cum transuersis musculis connexus inibi molitur.

d Foramẽ vasis seminarijs virorum viam præbens.

e Vena & arteria, in rectos abdominis musculos, conterminasq́ue sedes sursum excurrẽtes, à magna vasorum crura subeuntium distributione.

f Hic dextri lateris rectus abdominis musculus, & à pubis osse dependet.

g Spina ossis ilium, carnosis partibus duorum obliquorum abdominis musculorum liberata.

h Superiorem notat scapulæ angulum, cui musculus *K* insignitus inseritur.

i Summns humerus, seu scapulæ elatior processus.

k Musculus brachiũ mouentiũ quintus.

l Interior scapulæ processus, anchoræ imaginem referens.

Θ Musculus anterior cubitũ flectentium cuius exterius caput, quod à scapulæ

m acetabuli supercilio nascitur, *m* notat:

n *n* verò indicat internum caput ab interiori scapulæ processu enatum. Quo tamen huius capitis nerueam partem à carnea exquisitiùs discernas, huius tabulæ sinistrum, brachium spectabis, in

o quo *n* nerueam partem denotat; *o* autẽ carneam. At non hæc duntaxat tabula eas commonstrat partes, imò priores ad

p q vnum omnes. Cæterùm *p* duorum capitum coitum indicat, *q* verò tendinis quẽ musculus hic educit, principium.

r r Musculus posterior cubitum flectẽtiũ.

ſ Musculus cubiti extẽsionis auctor, cuius principium ab humiliori scapulę costa enascitur.

Λ Musculus radium mouentium longissimus, cuius altissimam partẽ, quæ hic

t u oculis subijci potest, *t* indicat: *u* autem præsentis musculi insertionem notat, quam in inferiorem radij appendicem molitur.

x Musculus superior duorum, qui radiũ in pronum ducunt.

Ξ Musculus tertium quatuor digitorum

α β os flectens, & *α* quidem huius musculi caput insinuat: *β* autẽ sedem indicat, qua musculus in quatuor partes carneas discinditur, qui singulos postmodum porrigunt tendines. Porrò qua ratione ad tertium vsque digitorum internodium tẽdines huius musculi porrigantur, & incumbentis musculi tendines transeant, hic in vtraque manu est conspicuum.

γ Sit tamen doctrinæ gratia *γ* tendo ter-

δ tium medij digiti os accedens; *δ* autem tendo, qui secundum os flectit.

ε Musculus secundum quatuor digitorum flectens articulum.

ζ ζ Hos characteres referre oportet ad quatuor musculos, quorum beneficio quatuor digiti adducuntur pollici, atque hi interno lateri tendinum tertiũ os flectentium exporriguntur.

Muscu-

κθ Musculus tertium pollicis os flectens κ notatur. θ autem ipsius tendinē proponit, inter musculos primum pollicis os flectentes, & eos qui secundum pollicis os flectunt, prorepentem.

κ Musculus maior primum pollicis os flectentium, hic ab insertione dependet.

λ Musculus minor primum pollicis os flectentium qui sub maiori *K* indicato recondebatur. Inter λ verò & κ, primum pollicis os nudum excarneque apparet.

μ Musculus primum parui digiti os versus exteriora flectens, tuberculum verò ante huius musculi initium apparens, vlnæ est sedes, qua validiorem ligamenti exporrigit portionem brachiale cubito colligantis.

ν Tertius femur mouentium musculus.

ξ Magnus femoris ossis processus.

ο Musculus femur mouētium septimus.

ϖ Musculus femur mouentium sextus.

ρ Musculus femur mouentium octauus.

σ Quintus femur mouētium musculus.

Π Octauus tibiam mouentium musculus, vniuersum femoris os quodammodo āplectens. τ insinuatur amplum huius musculi principiū, à radice magni femoris processus, & ipsius collo enatū. Deinde Π priuatim indicat sinus illius portionē, quo nonus tibiā mouentium musculus continetur, atque hic sinus in sinistro crure est conspicuus, quemadmodum & carnosæ musculi partis terminus, qui υ instar semiglobi exuberans hic υ insignitur.

φ Depēdet hic musculus tibiam mouentium septimus.

χ ✠ Hæc sedes ad vndecimam musculorū tabulā potissimùm refertur, quæ ostendit portionem quarti tibiam mouentis musculi ex femoris osse pronatam, atque hic χ notat quarti musculi sedem ipsius insertioni proximam, ✠ autem eam partem abscectam ostendit, cui coxendicis ossis appēdix principium præbet.

Σ In sinistra tibia totum externum tibiæ ossis latus conspicuum est. Cæterùm Σ priuatim notat ligamentum tibiæ, os & fibulam, quà hęc inuicem dehiscunt

ω intercedens. ω autem externum notat malleolum, & partem fibulæ excarnem.

φ Musculus pedem mouentium septi-

2 5 mus. 2 character ipsius exortum indicat. 5. tendinis principium, quod anteriori & posteriori parte, ac dein interiùs, quà fibulam spectat carnē adnu-

4 titur. 4 itaque partem notat ante-

3 riorem carneam: 3 verò posteriorem.

✠ Octauus musculus pedem mouētium, magna sui portione sub septimo occul-

6 tatus. 6 huius musculi tendo, ad posteriorem exterioris malleoli sedem reflexus, indicatur.

Ω Musculosa moles, cuius beneficio pollex & tres ipsi proximi digiti in externum latus ducuntur.

7 Hic procumbit musculus pollicem extendens.

8 Musculus paruum digitum in exteriora abducens hac sede obuius est.

9 Secundus musculus pedem mouentium.

χ Musculus in sinistro pede insignitur, pollicem in internum latus à cæteris digitis abducens.

TABVLA VII.

SEPTIMÆ *musculorum tabulæ corpus laxato fune, à quo inter pingendum pendebat, in posteriora tantùm procidit quantum videndo septo transuerso sufficit.*

A Gurgulio indicatur à palati termino propendens, inferiori interim maxilla prorsus amota.

B Aliquot ceruicis vertebrarum corpora, anteriori parte.

C D Primum par dorsum mouentium musculorum.

E Stomachi ſeu gulæ pars ſub aſpera lati-
F tás arteria, quã F notauimus. Cæterùm vaſa quæ vtrinque ad huius latera habentur, ſoporales efficiunt arterias cum internis iugularibus venis, & ſexto neruorum cerebri coniugio.

G Muſculus alter ſecundi paris dorſum mouentium.

H Scapulam mouentium tertius.

I Muſculus brachiũ mouentiũ quintus.

Γ Muſculus brachium mouentium ſex-
K tus, cuius inſertio K inſignitur, reliquáque ipſius forma ex ſcapulæ imagine deprehenditur.

LL Muſculus thoracem mouentiũ ſecundus, octo ſuperioribus coſtis manus modo inſertus.

M Brachium agentium tertius.

NN Muſculus cubitum extendentium, cuius initium ſuperiori N inſignitum à ſcapula educitur.

O Portio tendinis muſculi, brachiũ mouentium quarti.

P Cubitum flectentium poſterior.

Q Radium in pronum conſtituentium ſuperior.

R R Anterior cubitum flectentium.

S Radius.

T Vlna.

V Ligamentum inter radium & vlnam, quà inuicem dehiſcunt intercedens.

X Radium in pronum mouentium inferior muſculus.

YY A ſiniſtro radio dependet, longior radium in ſupinum ducentiũ muſculus.

a Minor primum pollicis os flectẽtium.

1.2.3 Tribus his characteribus muſculi notantur ſecundum pollicis os flectentes.

b Dependet muſculus tertium pollicis internodium flectens.

c Muſculus tertij quatuor digitorum oſſis flexus auctor, quem ſedulò intuebere, quòd illius tendinibus muſculi attendátur, quatuor digitos pollici adducentes, quorum is qui indicem mouet,
d d inſignitur, perinde ac reliqui tres, ab inſertione hærens. Quinetiam tendinum ſecundum quatuor digitorum os flectentis muſculi portiones adhuc ſeruantur, ac portioni quidem indici pro-
e priæ e inſcripſi, tendini autem tertium
f indicis os flectẽti f. Cæterùm in ſiniſtra manu dictorum muſculorum conſpi-
g ciuntur inſertiones, ac g in indice inſertionem indicat muſculi indicem polli-
h ci adducẽtis. h inſertionem muſculi ſe-
i cundũ os flectẽtis. i inſertionẽ eius tendinis, qui tertij oſſis flexioni præficitur.

Δ Septum tranſuerſum, cuius membraneus circulus in ſepto extra corpus expanſo circumſcribitur.

klmn klmn Quod verò exteriùs hos characteres ambit, atque foris (vt ita dicam) exiſtit, fibriſque interſtinguitur, carneã
op ſepti partem eſſe putato. o p Duo ligamenta, ſeu tendines ſepti, vertebrarum in lumbis conſiſtẽtium corporibus in-
q ſerti. q Septi ſciſſura, qua ſeptum vertebrarum incumbit corporibus, ac magnam arteriam, venamque coniugis expertem tranſmittit, aut illis cedit, quarum orificia q in corpore huius tabulæ poſitum indicat, quemadmodum & arteriæ ramos in ſeptum excurrentes.

r Foramen ſtomacho viam præbens, qui
ſ etiam r in corpore inſignitur. ſ. Foramen venæ cauæ caudici paratum, qui in corpore ſ notatus conſpicitur.

t Muſculus femur mouentium ſextus.

u Muſculus dorſum mouentium nonus.

x Femur mouentium ſeptimus.

y Sacrum os hic inſignitur, neruíque aliquot ab ipſius medulla educti, obuij ſunt.

α Femur mouentium octauus.

β Quintus femur mouentium.

γ Tibiam mouentium octauus.

ε Muſculus pollicem à cæteris digitis amouens.

δ Dependet & hic quoque ab inſertione muſculoſa moles, pollicem & tres ipſi proximos digitos in externũ latus ducens.

TABVLA VIII.

HÆC tabularũ anteriorẽ corporis faciem exprimentium postrema est, musculos adhuc in anteriori hac sede obuios, ex sectionisque serie reliquos proponens. Vt verò interiores intercostalium ostenderet musculos, & eos qui in interna thoracis sede pectoris ossis attenduntur lateribus, os illud vnà cum costarum cartilaginibus exectum, ad dextri cruris latus euersum, atque sub dextræ manus indice propositum cernis.

AB Musculi collum, superiorémve dorsi partem flectentes, dorsúmque mouentium primum coniugium.

C Musculus à prima enatus costa, ac secundi dorsum mouentium paris alter.

DD Exteriores musculi intercostales, in costarum interuallis conspicui.

EE Interiores musculi intercostales, in costarum interuallis obuij.

FF Musculus octo thoracis costis insertus, ipsiusque motorum secundus.

G Vtrinque scapula modò sectionis serie nuda excarnisq; est, ac sua sede dimota.

H Musculus dependet, brachium antrorsum circumuertens, scapulæque cauum occupans.

I Musculus superiori scapulę basis angulo insertus, ipsámq; agentium tertius.

Γ Posterior cubitum flectentium, cuius

L principij elatior exteriorq; pars *L* insignitur: demissior verò interiorque pars

MN *M*. Insertio autem præsentis musculi *N* indicatur.

O Radius.

P Vlna.

Q Tendinis musculi pars cubitum flectentium anterioris.

R Musculus ab insertione dependet, radium in pronum mouẽtium superior.

S Musculus ab vlna dependet, radium in pronum ducentium inferior.

T Sede *T* insignita ligamentum, brachiale ad cubitum nectens, crassius appa-

V ret, vt etiam sede *V* notata.

X Musculi ab insertione propendent, secundũ pollicis internodium flectentes.

Δ In postbrachiali dilucidiùs exprimi nequierunt octo musculi, quatuor digitorum primos articulos flectentes. Cæterùm sinistra manus in latus picta est,

Υ vt musculum *Υ* insignitum offerret, qui primũ indicis os introrsum flectit.

Θ Sextus femur mouentium musculus; cuius initium è vertebrarum procedẽs

a b corporibus *a* insignitur: *b* verò ipsius sedes, vbi tendinem educere incipit.

Λ Septimus femur mouentium musculus. Σ Octauus.

Ξ Musculus dorsum mouentium nonus.

Π Sacrum os, ex cuius anterioribus foraminibus nerui prosilire hîc videntur.

Φ Quintus femur mouentium musculus. Verùm Φ priuatim huius musculi

c partem notat posteriorem, *c* autem anteriorem.

e Pubis ossis anterior sedes, hoc latere ex sectionis serie carne denudata.

Ψ Musculus femur mouentium nonus, anteriorem pubis ossis foraminis sedem occupans.

Ω In dextro genu tendines, septimi ti-

h g i biam mouentium musculi *g* insigniti,

k & octaui *h* indicati, & noni *i* notati à genu reflexi sunt, ac patellam ipsis innatam ac *k* insignitam oculis subijciunt. In sinistro autem crure octauus tibiam mouentium musculus, solus ab inser-

l tione ac integer dependet, *l* notatus, & patellam sibi inatam seruans, cui *k* inscripsimus.

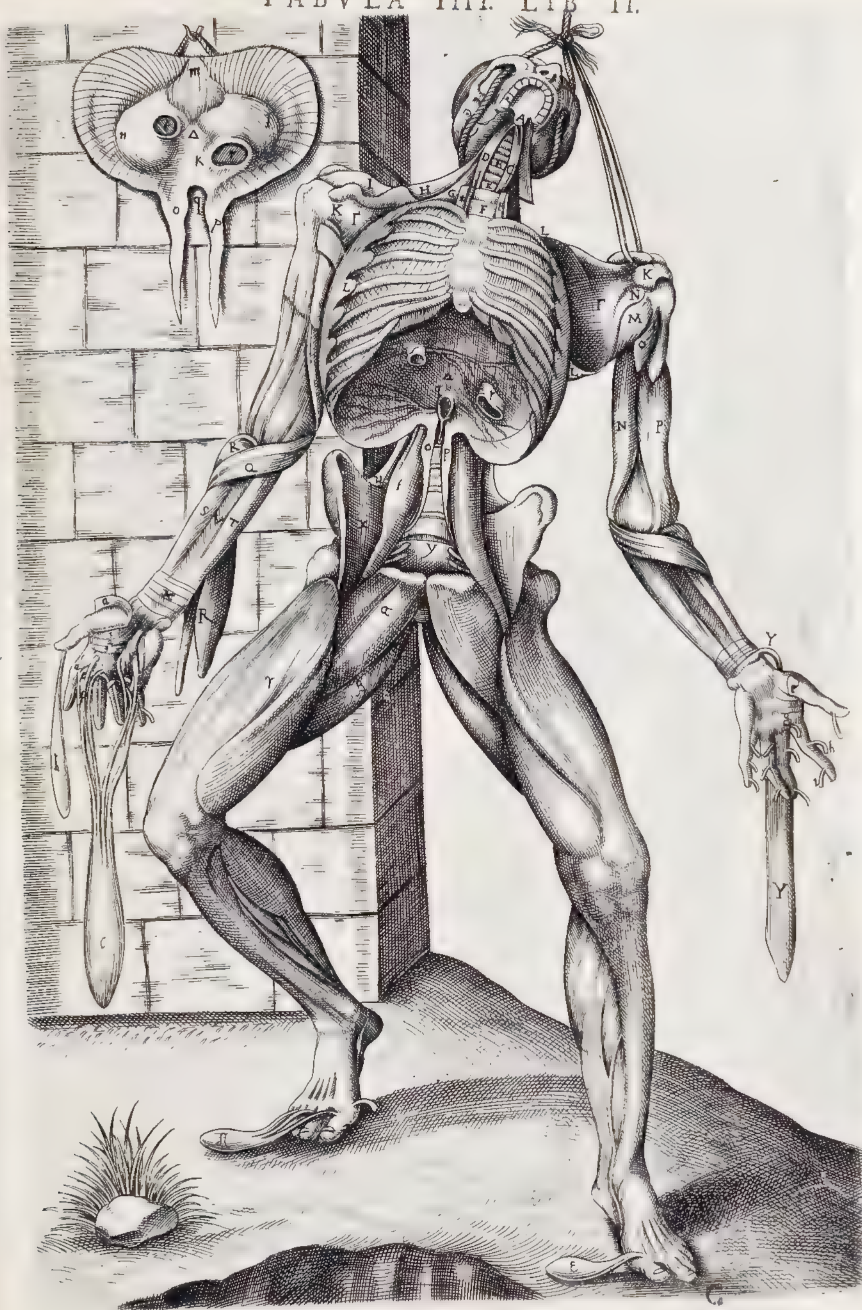
m Tibiæ ossis anterior sedes, omni prorsus musculo libera.

n Fibulæ etiã anterior sedes, ex dissectionis serie musculis omnibus denudata.

o Ligamentum notatur inter tibiæ os & fibulam inibi repositum, vbi hæc ossa inuicem dehiscunt.

⁎ Qui hîc spectantur musculi, illi sunt, quos sexta musculorum tabula expressit literis Φ & Ψ septimus nimirum & octauus pedem mouentium.

No-

p q Notant primum ac ſecundum pedem mouentium à quarto eiuſdem motus auctore muſculo, *t* inſignito, ad characterem *ſ* propendentes, quo priuatim notatur tendo tertij pedem mouentis muſculi, qui inter *ſ* & *u* deducitur.

u Muſculi pars hic occurrit, quatuor digitorum tertiũ articulum flectentis.

x Hic obſcurè ſe offert pedem mouentium quintus.

α Pectoris oſſis poſterior, ſeu cor ſpectans ſedes.

1 2 3 4 5 6 7. His characteribus ſeptem verarum coſtarum indicantur cartilagines, reliquæ autem quatuor cartilagines, octauæ, nonæ, decimæ, & vndecimæ coſtarum cartilagines ſunt.

β Muſculus humanum thoracem mouentium ſextus.

TABVLA IX.

PRÆSENS *tabula omnium poſteriorem corporis faciem exprimentium, prima habebitur hic ordine nona: nullum enim abſectum habet muſculum, præter eos, quos carnea membrana conſtituit, tertiaque tabula obuij ſunt. Præterea tranſuerſa in cubiti externa ſede, iuxta brachiale repoſita ligamenta hic diſſecuimus, quòd prima & ſecunda tabulis abundè conſpicua fuerint, hancque tabulam ad diſciplinam prorſus parauerimus.*

A Temporalis muſculus.

B Os iugale.

C Maſſeter, inter muſculos inferiorẽ maxillam mouentes ſecundus. Auris verò foramen, cum ipſi ſubiectis glandulis, citra characterum ſubſidium eſt obuium.

D Muſculus caput mouentium primus, à pectoris oſſe, & clauicula enatus, in mamillarẽ capitis proceſſum inſeritur.

Γ Δ Muſculus ſecundo loco inter ſcapulam mouentes recenſendus. Atque huius principium ab occipitij oſſe pronatum,

E F G *E* ac *F* inſignitur, *E* verò vſq; ad *G* muſculi principium ab occipite, ad octauæ vſque thoracis vertebræ ſpinam, à mediarum vertebrarũ apicibus quodammodo enatum.

H I *H I* inſertio, quam muſculus in ſcapulæ ſpinam, & ſummum humerum, latiuſculamque clauiculæ ſedem molitur.

*** * hac ſede præſens muſculus, quaſi membraneum ſemicirculum obtinet.

K Locus, vbi thoracis vertebræ ſummæ cum imis colli committuntur.

L Muſculus brachium attollens, eiusque motorum ſecundus.

M Muſculus gibbam ſcapulæ ſedem occupãs brachiumq; mouentiũ quintus.

N Muſculus brachij motus opificum tertius.

O Muſculus brachium agentium quartus, ſequenti tabula Θ inſigniendus.

P Portio abdominis muſculi, quem obliquè deſcendentem vocamus.

Q Nonnihil occurrit, anterior cubitum flectentium muſculus.

R Poſterior cubitum flectentium muſculus.

S Muſculus cubiti extẽſionis auctorum, cuius principium ab humeri pendet ceruice.

T Muſculus cubitum extendentium, cuius principium ab humiliori ſcapulæ coſta pronaſcitur.

V Vlnæ ſedes triãgula, nullis obtecta muſculis, excarnisve, ac præcipuè inſertionem excipiens neruoſæ cubitum extendentium muſculorum inſertionis.

X Muſculus radium in ſupinũ agentium, qui in inferiorem radij appendicem inſeritur.

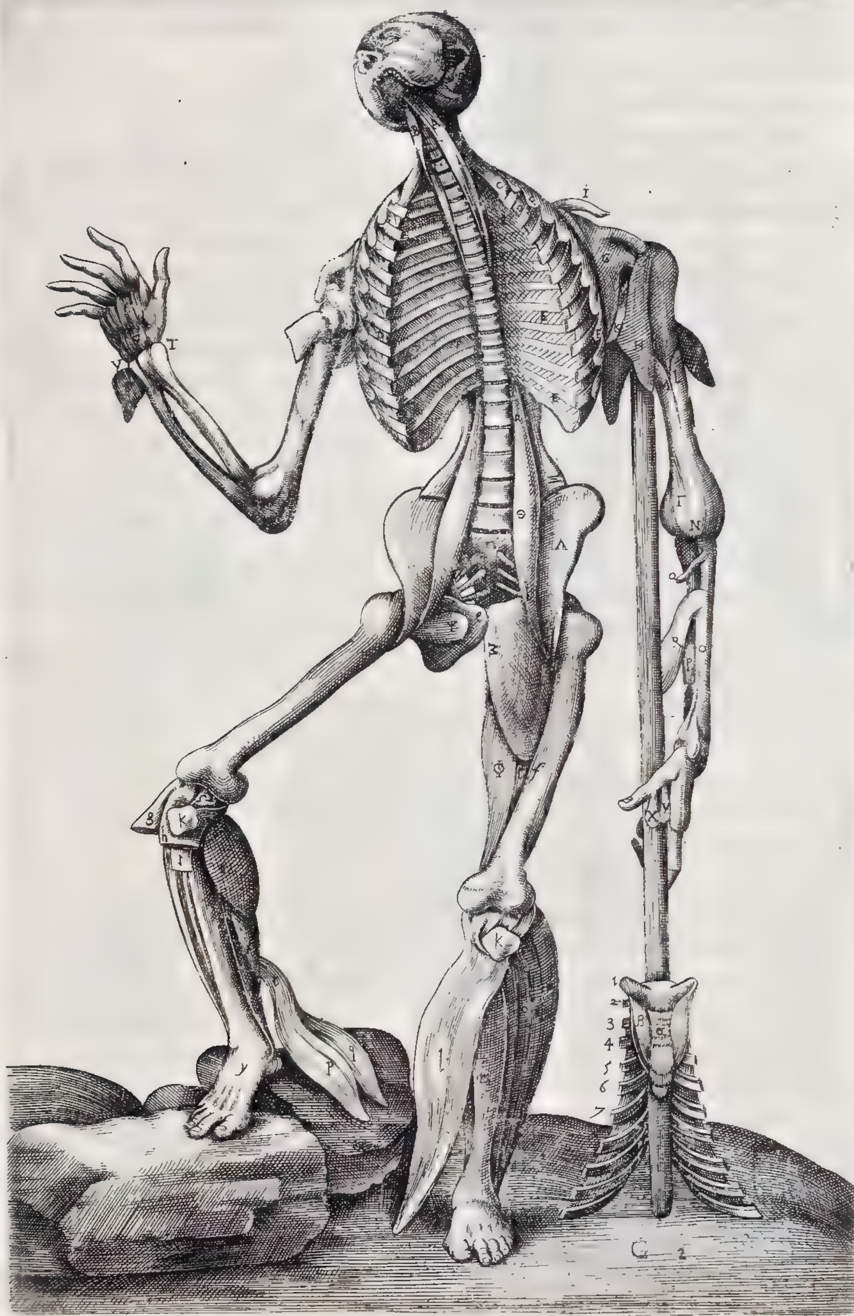
Y Muſculus bicorni tendine brachiale extendens.

Z Muſculum *Z* inſignitum, auctorem extenſionis indicis, medij ac annularis re-

a cenſebimus, cuius initium *a* indicatur:

b ſedes verò, qua carneus eſſe deſinit, *b* inſignitur.

Θ Muſculus qui nobis extẽtionis auctor parui digiti recenſebitur. Commixtionem tendinum muſculi *Z* inſigniti, ac muſcu-

musculi Θ indicati, quæ ad digitorum fit radicē, ita hic delineauimus, quemadmodum crebriùs nobis occurrit.

Λ Musculus brachiale extēdentium, cui principium offertur ab humero *c* insignitum. Insertionem verò *d* indicatam, in postbrachialis os, paruum sustinens digitum molitur.

Ξ In vtroque cubito Ξ insignitur musculus, brachiale flectens, quartóque brachialis ossi insertus, ac in nulla musculorum tabula æquè atque hic conspicuus. Quemadmodum & musculi latum manus tendinem producentis ini *q*; tium: hic ad characterem *q*; est obuium vnà cum exortu musculi brachiale flectentis, qui postbrachiali insertus, Λ in tertia musculorum tabula notatur.

e Musculi hâc obliquè prorepentes, illi sunt, quorum alter vnum tendinē brachialis ossi, pollicem suffulcienti inserit; alter verò vnum tendinem primo pollicis ossi offert, alium secundo & tertio pollicis ossi inserens.

f Musculus tribus pollicis ossibus externa sede insertus, & pollicem versus indicem euertens.

g Musculus pollicem indici proximè adducens.

h Musculus parui digiti à reliquis abductionis auctor.

Π Primus femur mouentium musculus, *i k l m* & *n* circunscriptus. Quandoquidem *i* vsque ad *k* sui principij partem notat, quæ ex ossis iliū spina enascitur. *k* autem ad *l* principij partem indicat, ab osse coccyge, infimaque sacri ossis sede pendentem, vbi etiam sinister musculus dextro contiguus est, *m* indicat elatiorē ipsius insertionis partem: *n* autem insertionis infimam notat partem, quæ quia inter musculos tibiā mouentes hic penitùs se insinuat reconditq;, omni ex parte non est conspicua.

o Secundus femur mouentium musculus, magna ex parte primo obtectus.

p Sextus tibiam mouentium musculus.

q Musculi quem *p* notaui, carnosæ partis terminus.

r Septimus tibiam mouentiū musculus.

s Quartus.

t Tertius.

u Musculus, quem quinti tibiam mouentium loco habemus.

x Apparet & hic quoque portio musculi, femur mouentium quinti.

y Musculus secundus tibiā mouentium.

α Musculus tibiam mouentium primus.

β Octauus tibiam mouētium musculus.

γ Nonus tibiam mouentium musculus.

δ In hoc sinu tibiam accedens arteria, vnà cum maxima cruris vena, & neruo quoque totius corporis crassissimo vehuntur.

ε Musculus primus pedem mouentium.

ζ Secundus pedem mouentiū musculus.

η Septimus pedem mouentiū musculus.

θ Octauus pedem mouentiū musculus.

ι Excarnis fibulæ pars, ipséque adeò exterior malleolus.

κ Aliqua ex parte portiuncula hic occurrit, musculi pedem mouentium noni.

λ Musculus paruum digitum à cæteris abducens.

μ In dextra sura tendo, tertij pedem mouentium musculi notatur.

ν Interior malleolus.

TABVLA. X.

H ÆC *omnium tabularum decima, posteriorem verò faciem exprimentium secunda, sectionis serie quartā tabulam subsequi posset. In hac itaque iam præcedentis tabulæ musculi aliquot adempti dependent, multíque in illa non obuij, hic sese commonstrant. Atque inter reliquos prorsus ablatus est, quem nona tabula* Γ & Δ *insigniuimus, quòd videlicet nusquam aptè formam ipsius, dependens ostendere potuisset, quorundamque musculorum inspectionem occupasset.*

A Sinister primi paris caput mouentium musculus.

Secun-

BB Secundi paris caput mouentiũ ſiniſter.
C Scapulam mouentiũ tertius muſculus.
D Clauicula,ſectionis ſerie hic denudata.
E Muſculus humani thoracis motorum tertius,ſequenti tabula F notandus.
Γ Muſculus ſcapulam mouentium quartus, cuius quatuor latera circumſcribuntur G H I K.
L Muſculus brachiũ mouentiũ quintus.
M Scapulæ ſpina, ac ſummus humerus.
Δ Muſculus brachium mouentiũ ſecundus, quem in poſteriori corporis ſede
P promptè circumſcripſeris, ſi P muſculi inſertionẽ eſſe cognoueris. P namq; ac
N O N & O trianguli modo dictam muſculi partem terminant.
Q Brachiũ mouentiũ ſeptimus muſculus.
R Muſculus brachiũ mouentiũ tertius.
& Hac ſede aliquot dorſum mouentes muſculi exporriguntur, vna cum humanum thoracem mouẽtium quarto.
Θ Brachium mouentium quartus.
S T S & T, Muſculi hui us principij indicant longitudinem partem ipſius inſer
X tioni proximam: X autem muſculi latus ea ſede indicat, vbi ab ilium oſſe nõ
Υ amplius enaſcitur. Υ notabit inferiorem ſcapulæ baſis angulum hic extuberantem, & tertio muſculi latere intectum.
Z Obliquè deſcendentis abdominis muſculi portio.
a Muſculus ab humiliori ſcapulæ coſta principium ducens, & cubiti extenſionis opifex.
b Muſculus à ceruice capitis humeri iuxta ſcapulam originem ducens, ac cubiti extenſionis auctor.
c Portio anterioris cubitum flectentium muſculi.
d Portio poſterioris cubitum flectentium muſculi.
e Muſculus radium in ſupinum agentium longiſſimus
f Muſculus bicorni tendine brachiale extendens.
g Hac ſede ligamentũ conſpicitur membraneum, ſuperiorem radij partem humero colligans.
h h Hac ſede vlna carne omni, muſculisq; libera cernitur.
i Muſculus brachiale flectentium, qui quarto brachialis oſſi inſeritur.
Λ Ξ Π Tres iſti characteres, tria notant muſculorum principia ab vlna pronata. Primum Λ inſignitum illud eſt, quod radio ante medium illius longitudinis inſertum, muſculum cõſtituit, radium in ſupinum agentium breuiorem. Secundum Ξ indicatum, illud eſt, quod in duas portiones, k & l notatas dirimi-
k l tur: k enim eam ſignificat portionem, quæ tendinem brachialis oſſi, pollicem proximè ſuſtinenti offert. l verò inferiorem inſinuat portionem, quæ dein bi-
m partita, vnam partẽ, quę m inſcribitur,
n primo pollicis oſſi inſerit: alteram n indicatam, in ſecundum & tertium pollicis internodium implantat. Porrò tertium principium, Π inſignitum, illud demum eſt, quod in duas quoque par-
o p tes, o & p indicatas diſcinditur, quarum ſuperior o notata, tribus pollicis oſſibus inſeritur. Inferior verò p indicata, indicem, ac medium à pollice abducere creditur.
q Propendet ab inſertione muſculus, brachiale vnico tendine extendens. Dein præcipuus extenſionis parui digiti au-
r ctor r inſignitus, quẽadmodum & muſculus indicem medium ac annularem
ſ potiſſimùm extendens, ac ſ indicatus.
t Muſculus pollicem indici proximè adducens.
Σ Secundus femur mouentiũ muſculus, cuius exortũ, ſemicirculi formæ quo-
u x dammodo reſpondentẽ, u & x notant.
y Cæterùm y huius muſculi indicat inſertionem.
α Magnus exteriorq; femoris proceſſus.
β Quartus femur mouẽtium muſculus.
γ Ligamentum à tranſuerſo quinti oſſis ſacri

ſacri oſſis proceſſu,in acutum coxendicis oſſis proceſſum pertinens.

δ Ligamentum à dicta nuper ſacri oſſis ſede in poſteriorem elatioréque appendicis oſſis coxendicis ſedem inſertum.

ε Muſculus femur mouẽtium decimus, qui hâc à poſteriori pubis oſſis ſede reflexus, alium veluti muſculum ſuprà infraq; ipſi attenſum commonſtrat.

ζ Quartus muſculus qui ad crus exporrigitur, in poplite duos in ramos diuiſus, quorum

θ Maiorem:

η Minorem notat.

κ κ. Primus femur mouentiũ muſculus.

λ Hac parte muſculus hic membranæ ritu inſertionem facit.

μ Septimus tibiam mouentium muſculus, non ampliùs membraneo ſexti muſculi tendine obtectus.

φ ν Tertius tibiam mouentium muſculus, cuius caput ν inſignitur, ſedes verò ten-

ξ dinem primùm educẽs ξ. Inſertionem autem tertia muſculorum tabula proponebat, charactere 3 inſignitam.

Ψ Quartus tibiam mouentiũ muſculus.

ϖ ϖ Quintus tibiam mouentium.

ρ Quinti femur mouẽtis muſculi portio.

σ Secundus tibiam mouentium.

τ Portio octaui tibiam mouentis muſculi reſecto iam interim primo tibiam mouenti, qui aliâs hic in orbe occurreret. Quod verò ad muſculos in tibia pedeque repoſitos attinet, omnia præcedenti conueniunt tabulæ, vt & duodecimæ, quam inibi characteribus primùm occupabimus.

TABVLA XI.

A A Siniſter primi caput mouentium paris muſculus.

B Secundum par muſculorum caput mouentium, in ſiniſtro tantùm latere characteribus inſignitum.

* Muſculus hic obſcurè occurrit, cuius beneficio inferiorem maxillam deorſum agimus.

C Muſculus ſcapulam mouentiũ tertius.

D Clauicula.

E Pendet hic muſculus à ſcapula, oſſi υ referenti inſertus.

F Humanũ thoracem mouentiũ tertius.

G Brachium mouentium quintus.

Γ Muſculus ſcapulæ gibbũ ſub illius ſpi-

H na occupans, ac brachium mouentium

I K ſeptimus, cuius initium ab *H* ad *I* metitur, inſertionis verò ſedes *K* indicatur.

L Muſculus ab humiliori ſcapulæ coſta initium ducens, brachiumque mouentium tertius.

M N O. Secundus cuius medietas poſterior antrorſum eleuata partem oſtendit internam: omnibus autem partibus ſuis conſtans figuram eam refert quæ prope pedes depicta cernitur *A b c*. principiũ *D* finem eius monſtrat. *P* idem muſculus ab inſertione ſua dependens.

R Muſculus dorſum mouentium vndecimus.

S Dorſum mouentium decimus quintus ſeu octaui dorſum mouentiũ paris alter.

T T Characteribus *T*, *T* duas coſtas earum, quæ iam ſectionis ſerie deteguntur, in-

V ſigniuimus. *V* verò earũdem coſtarum interuallum, vt intercoſtalium hic muſculorum exterior obſeruaretur.

X Muſculus thoracẽ mouẽtium ſecũdus.

Δ Humanũ thoracẽ mouentiũ quintus.

a b Obſcurum impenſeq; membraneum muſculi obliquè aſcendentis abdominis initium, à ſpinarum apicibus inter *a* ac *b* pronatum.

c Muſculus ab inſertione hic dependet, brachium mouentium quartus.

Θ Muſculus cubitum extendens, cuius

d initium *d* inſignitum, à ceruice capitis humeri educitur, quod ſcapulæ articu-

e latur. *e* autem ſedem indicat, qua præſens muſculus ab altero cubitum extendentium, mox *f* indicando, ampliùs diſtingui nequit.

f Cubitum extendentium muſculus, ab humiliori ſcapulæ coſta pronatus ac cum

cum musculo Θ insignito coiens.
g Musculus cubitum flectentium posterior.
h h Longior musculus radium in supinum ducentium.
Λ Musculus bicorni tẽdine brachiale extendens, cuius initium *i* insignitur, sedes verò, qua tendinem educit *k*; tendinum autem ipsius insertio, *l* notatur.
m Musculus radium in supinum ducentium breuior.
n Radius.
o Vlna. Atque in horum ossium medio ligamẽtum occurrit, tota sede illa ossa intercedens committensque, qua inuicem dehiscunt.
Ξ Secundum principium trium principiorum, quę ab vlna originem seriatim sumunt. Ac *p* quidem eius principij pars est, quę tendinem brachiali offert: *q* autem tendo, primo pollicis ossi insertus: *r* verò is tendo, qui secundo & tertio pollicis inseritur ossibus.
ſ Musculus pollicem indici proximè admouens.
Π Tertium principium eorum, quæ ab vlna pronascũtur, hic quoque ab insertione pendens. Ac *t* quidem notat eius principij portionem, quæ indici ac medio tribuitur; *u* verò eam, quæ pollici est peculiaris.
Σ Tertius femur mouentium musculus, cuius initium *z y x* circumscribitur. Quod verò ad horum characterum latera, superiusque spectatur, ilium ossis dorsum est, primo secundoque femur mouentibus musculis liberum.
α Cæterùm α tertij illius musculi insertionem proponit.
Φ Quartus femur mouẽtium musculus, à tribus humilioribus sacri ossis ossibus initium ducens, & illic primùm tendinem educens, vbi β conspicitur, insertio quoque ipsius sub α consistit.
γ Magnus femoris processus.
δ Secundus femur mouens musculus.
ε Septimus tibiam mouentiũ musculu
η Ligamentum ab osse sacro, in coxendicis ossis acutum pertinens processum.
θ Musculus decimus femur mouẽtium, hâc ab interiori pubis ossis sede reflexus, ac veluti inter duos musculos ι & κ insignitos prorepens.
λ Caput tertij tibiam mouentium musculi.
Ψ Musculus, quem quinti tibiam mouentium loco habemus, cuius initium ν insignitur, quod tertium eorum capitum habetur, hinc à coxẽdicis osse eductorum. ξ verò præsentis musculi ostendit sinum, cui tertius tibiam mouentium alioquin insidet. ο hic quintus musculus, in tendinem desinit, anteriori tibiæ ossis sedi implantandum.
Ω Subsequenti tabula musculum explicabo, quem femur mouentium quintum recensemus, characteribus Ξ Σ & Π inibi indicandum. In præsenti autem idẽ musculus, characteribus ꝯ, tũ ζ ac Ω insignitur, singulisque peculiaris musculi pars indicatur; ꝯ, posteriorem notat musculi partem; ζ verò & Ω anteriorem. Cæterùm ζ priuatim indicat eius anterioris partis anteriorem portionem: Ω autem posteriorem significat portionem anterioris partis.
π Quartus tibiam mouentium musculus hic ab ipsius parte, quem femoris os educit, ac ρ insignitur, pendet.
σ Musculus tibiam mouentium tertius, ab insertione pendens.
τ Musculi tibiã mouentium octaui portio.

TABVLA XII.

Γ Sinister primi caput mouentium musculorũ paris musculus, cuius principium *A* notat, *B* verò & *C* insertionẽ, quam in occipitis os molitur. *D* autem sedem indicat, qua dexter musculus à sinistro primum abscedit. Postremò *E* insinuat internũ insertionis dextri musculi latus. Quare si illum musculum in

in trianguli formam agere visum fuerit, illum circumscribes lineis, *A B*, *A C*, *B C*. Quinetiam si interuallum inter dextrum musculum & sinistrum consistens, quoque trianguli modo spectare volueris, circumscribes id, à *B* ad *E*, dein à *B* ad *D*, & ab *E* ad *D*.

F F Sinistri lateris musculus secundi paris caput mouentium.

G Scapulam mouentium tertius.

H H Brachium mouentium quintus.

I Summus humerus à connatis ipsi musculis liber, cęterùm neque costas, neq; earundẽ interualla characteribus insigniuimus, quòd hic eadem, vt in praecedenti tabula, ad *T T V* sit ratio.

Δ Humani thoracis motorum quartus,

K L cuius initium *K* insignitur. *L* verò sedes, qua primùm à longissimo dorsum mouentium musculorum *N* mox notando, nõ ampliùs pertinaciter (quemadmodum inferiùs à *K* ad *L* vsque) adnascitur. Tendines autẽ praesentis mu-

M M sculi aliquot, *M M* indicantur.

N Dorsum mouentium vndecimus, seu sexti paris dexter.

O Dorsum mouentiũ decimusquintus.

P Scapulae gibbum musculo liberatum cernitur, qui brachium mouentiũ sextus habetur, hicque ab insertione pro-

Q pendens *Q* insignitur.

R Musculus brachiũ mouentiũ tertius.

S Secundus thoracem mouentium.

T Musculus prior cubitum extendẽtiũ, qui ab humiliori scapulae costa initiũ ducit.

V In sinistro brachio musculus, cubitum extendentium exterior ab ea sede propendet, qua cum interiori *T* notato impensè commiscetur.

X Hac sede ab humero carnea exoritur portio, quam secundi musculorum cubitum extendentium loco habemus, sequentiq; tabula *d* notabimus.

Y Musculus cubitũ flectentiũ posterior.

Θ Musculus radium in supinum ducens, qui ab humero multo superiùs, quàm externum illius consistit tuberculum,

a inibi exoritur, vbi *a* ascripsimus, ipsius insertionem quã in humiliorem radij

b appendicem molitur, *b* indicantes.

Λ Musculus alter, cuius ope radius in supinum agitur, atque huius initium *c*

c d indicatur, insertio autem *d* insignitur.

e Neruea portio, seu insertionis terminus musculi superioris radium in pronum agentium.

f Radius.

g Vlna.

h Ligamentum, radium vlnámque, quà inuicem dehiscunt, committens.

i k Haec sedes est sinuum vehendis musculis paratorum, & cartilaginis vlnam à brachiali dirimentis.

l Hac sede musculis tendinibúsque libera, aliter ligamenta, quibus ossa compinguntur, proponi nequeunt.

m Postbrachialis os annularem suffulciẽs digitum, quod ideo priuatim notauimus, vt ossa postbrachialis, ab ipsorũ interuallis, musculisque illa occupantibus interstingueres.

n Hic musculus reponitur, pollicem indici proximè adducens.

o Musculus bicorni tendine brachiale extendens, in sinistra manu ab insertione propendet.

p Hîc bona transuersi abdominis musculi pars occurrit.

q Ilium ossis dorsum nunc prorsus excarne spectatur.

r Femoris caput, coxendicis ossis acetabulum subiens ipsumúe ligamentum, praesentem ambiens articulum.

ſ Ligamentum à sacro osse in acutũ coxendicis ossis processum definens.

t Dependet hic tertius femur mouentium musculus, *t* notatus, vnà cũ quar-

u to, qui *u* insignitur.

x Magnus exteriorúe femoris processus.

α Decimus femur mouentium musculus, cuius praecipuam partẽ *F* notandã, ex

ex decima sexta tabula opportune petes ad characteres *F G H.* Præsens autem tabula eam musculi partem commonstrat, quę ad peculiarem ipsi in coxendicis osse cęlatum sinum reflexa, ad magnum femoris ducitur processum.

β Musculus gracilis, ab acuto coxendicis ossis enatus processu, elatiorique musculi α insigniti sedi exporrectus.

γ Musculus similiter gracilis, à coxendicis etiam osse pronatus, inferiori exporrectus parti eius musculi, quem α notauimus.

Ξ Musculus femur mouentium quintus. Verùm Ξ priuatim notat posteriorem huius musculi partem, cuius caput par-

δ ε tim nerueum, ac δ insignitum; & partim carneum, ε notatum, à coxendicis ossis appẽdice enascitur, hincque prodeuntium capitum, numero quartum

ζ cẽsetur. ζ Hac sede posterior hęc quinti femur mouentis musculi pars, admodum carnea est, veri muris, vt ita dicã, effigiem præ se ferens.

η η Hic posterior quinti musculi pars, in tendinem degenerat, interiori capitum femoris insertum.

Σ Π Π & Σ, anteriorem quinti femur mouentium musculi indicant partem, ac Π quidem eius partis posteriorem portionem, Σ verò anteriorem. Quo autẽ hæc non admodum sanè obuia promptiùs percipias, eosdẽ illos Græcorum maiusculos characteres in sequenti tabula repositurus sum, illic dependentes musculi partes notans.

θ Musculus tibiam mouentiũ septimus.

κ κ Musculus tibiam mouẽtium octauus.

λ Ampla depressaque femoris ossis sedes, supra radicem inferiorum ipsius capitum, posteriori in sede consistens.

μ ν Quartus tibiam mouentium musculus, hic ab insertione in sinistro crure pendens. ac μ quidem partem illius indicat, à coxendicis osse enatam; ν verò partem, cui femur principium præbet.

ξ Tibiam mouẽtium quintus musculus.

Φ Primus pedem mouentium musculus.

Ψ Secundus pedem mouentium musculus. Cæterum huius musculi (vt & pri-

π mi) principium partim carneum, ac π insignitum visitur; partim nerueum, ac

ρ τ ρ indicatum. τ autem sedes significatur, vbi primùm duo isti primi pedem mouentium musculi contigui fiunt. σ

σ Hactenus musculi illi in sura extuberant, hicque carnei esse desinũt; verùm hæc tubera nona tabula etiam accuratè exprimuntur.

υ υ Tẽdinis, qui è duobus prę̨sentibus musculis educitur, principium.

ω Initium musculi pedem mouentium tertij, cuius tendinem proponit chara-

& cter &, in sinistra positus tibia.

TABVLA XIII.

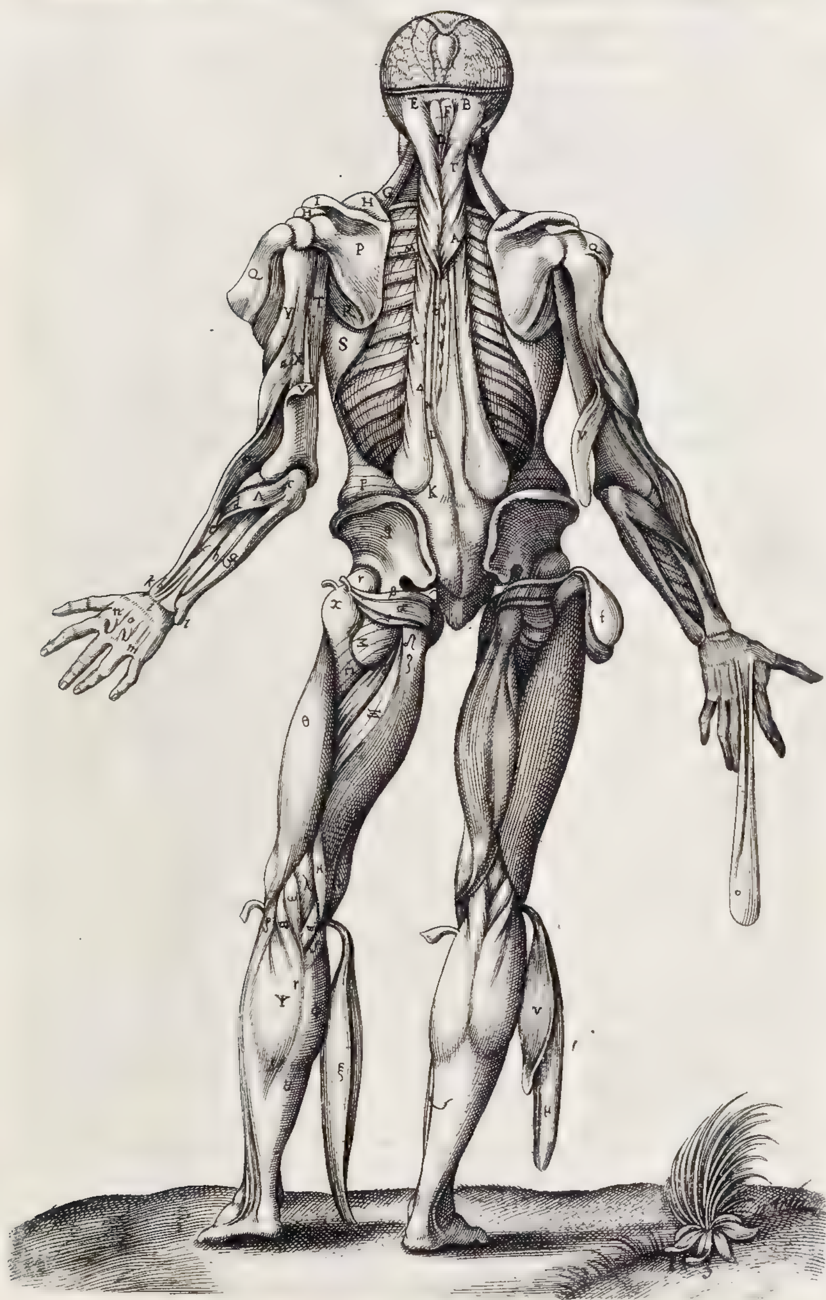
A B C D E F G Dextra portio secundi caput mouentium paris, in quo singuli characteres aliquid priuatim insinuant. *A* enim indicatur musculus secundi paris, acuto principio ex transuersis quintæ & quartæ thoracis vertebrarum processibus enatus. *B* musculi huius sedes, qua carneus esse desinit, ac velut in tendinem degenerat. Porrò *B* quoque musculum significare debet, qui à septimę ceruicis vertebræ spina enascitur, & cum musculo *A* insignito commiscetur; congressus autem sedi, *C* inscriptũ est, quod non modò cõgressum vtriusque musculi notabit, verùm etiam vbi vterque exactè carneus efficitur. *D* vtriusque musculi insertionem notat. *E* secundi paris tertius, in altero latere musculus indicatur, cuius etiã principium in alto latitat, insertione interim ipsius ad *F* cõspicua. Postremo *G* ac *G*, secundi paris carnea moles insignitur.

H Musculus dorsum mouẽtium quintus.

I Portio musculi dorsum mouentium sexti.

K Decimus quintus dorsum mouẽtium, seu eorũ musculorũ octaui paris alter.

Vnde-

Γ Vndecimus dorſum agentium muſculus, cuius principium à ſacro oſſe pendens *L* inſignitur, ipſius verò anſulæ tēdine'ſue *M M*. Atque ita elatiſſimū *M*, pręſentis muſculi ſuperiorem ſignificat terminum.

L

M M

ᵹ Character ᵹ loco *N* poſitus, muſculum dorſum mouentium nonū indicat, ſeu quinti paris alterum.

O O Muſculus hic ab exortu propēdet, thoracem hominis mouentium quartus.

P P Hæ coſtarum aſperitates, earum tubercula referunt, in quę quartus thoracem mouētiū muſculus inſerebatur. Quod autem ad coſtas, earundemque interualla attinet, eadem hic atq; in aliquot præcedentibus tabulis eſt ratio.

Q Scapulam mouentium tertius.

R Scapula poſteriori parte prorſus excarnis.

S Brachium mouentium tertius.

T Thoracem mouentium ſecundus.

V Tertium ligamentum peculiare articu li humeri.

X Dependet muſculus brachium mouētium quintus.

Y In vtroque brachio poſterior humeri pars, excarnis prorſus muſculiſque libe ra cernitur.

a Poſterior cubitum flectētiū muſculus.

b c d Muſculi cubitum extendentes. Ac *b* is inſignitur, qui ab humiliori ſcapulæ coſta initium ducit; *c* ille, qui ab humeri capitis ceruice exoritur: *d* autem carnoſa pars, quę ab humero, ad medium ferè longitudinis eius originem ſumit.

e Radius.

f g Muſculus radium in pronum ducentium ſuperior, cuius inſertionem priuatim *g* inſinuat.

h Dependet hic muſculus, radium in ſupinum mouentium breuior.

i k Vlna. radium autem *e* ſuperiùs notaui. *k* autem, ligamentum in vtroque cubito indicat, radium vlnę tota ea ſede col ligans, qua hæc oſſa inuicem dehiſcūt.

l Muſculus primū indicis os introrſum flectens, hic priuatim *l* indicatur.

m Ilium oſſis dorſum, quemadmodum & coxendicis oſſis exterior ſedes, prorſus excarne occurrit.

n Coccyx quoque os excarne; ſeu muſculis ipſi adnatis liberum cernitur.

o Ligamentū à ſacro oſſe, coxendicis acuto proceſſui inſertum.

p Femoris caput.

q Magnus exteriorq; femoris proceſſus.

r Hic ab inſertione propendet decimus femur mouentium, internam ipſius ſedem quæ oſſibus vndique attenditur, commonſtrans. Atque ita *ſ t u* huius muſculi tendines notant, qui ad coxendicis os reflectuntur.

ſ t u

x y z Tribus his characteribus, carnoſa indicatur pars, vaginæ quaſi modo decimū femur mouentiū muſculum inibi deducens, qua ad coxēdicis os reflectitur. Atque ita *x* huius carnoſæ partis ſupremam indicat ſedem, *y* mediam, *z* autē infimam.

α Portio femur mouentium noni.

β γ Duæ muſculorum inſertiones, in paruum femoris factæ proceſſum. Ac *β* quidem inſertionem indicat muſculi femur mouentium ſexti, *γ* autem muſculi femur agentium ſeptimi.

δ δ Muſculus tibiam mouētium octauus vniuerſū femur propemodū ambiens.

ε ε Aſpera femoris indicatur linea, cui quintus femur mouentium muſculus inſeritur.

Ξ Π Σ Quintus femur mouens muſculus, ab interno femoris capite propendet, in quo Ξ poſteriorem ipſius notat partem, Π verò & Σ anteriorem. atque hic rurſus priuatim Π poſteriorem indicat portionem partis anterioris: Σ verò anteriorem partis anterioris portionem.

Φ Muſculus in pedem mouentium claſſe tertius enumeratus, ac principiū Φ indicatum à femoris externo ducens capite, tendinem autem illic educens, vbi *ζ* inſignitur.

ζ

ϰϰ Musculus quem in poplite latitantem vocamus.

Ψ Quartus pedem mouentium muscu-
θ lus, cuius initium θ indicatur, ipsius autem sedem qua tendo duorum primorum pedem mouentium musculorum illi primùm pertinacissimè adna-
ϰ scitur, ϰ notauimus.

λ λ verò tendinis insignitur insertio, qui è duobus illis primis pedem mouentibus & tertio consurgit.

μ Hac sede tibiæ os excarne conspicitur, quemadmodum & magna portio exterioris capitis duorum humiliorum femoris capitum.

ν Tendo musculi pedẽ mouentiũ octaui.

ξ Tendo septimi pedem mouentium.

Ω Præsenti charactere indicatam volui figuram, ad dextrum integri hominis hac decima tertia tabula expressi crus repositam, lapidiq; innitẽtem, quo tãdem inferior pedis sedes oculis subijciatur, & sectionis serie musculi in hac apparentes, sensim in sequentibus tabulis proponatur.

ϖ Significetur itaque primum ϖ ligamẽtum, seu membranea substantia, primo digitos mouentium musculo obnata, latiq; tendinis vicẽ in planta subiẽs.

ρ Musculus pollicem à cęteris digitis introrsum abducens.

σ Musculus abductionis parui digiti à cæteris opifex.

ττ Primus secundúsque pedem mouentium musculi, in integro quidem homine à quarto pedem mouentium propendentes, in illa autem figura, quam Ω proponit, sua sede repositi.

υ Tendo tertij pedẽ mouentiũ musculi, qui ζ in integro homine notabatur.

φ Portio quarti pedem mouentium musculi, quem in integro homine φ insignitum cernis.

χ Tendo ex primo, secundo & quarto pedem mouentium musculis conflatus, calcique insertus: quanquam χ hic priuatim cauitatem proponat, inter anteriorem præsentis tendinis partem, & posteriorem sedem aliorum musculorum conspicuam, qui hãc tibiæ sedem occupant.

ψ ω Excarnis nullisque musculis, vel ante sectionem obtecta tibiæ ossis pars.

∗ Hic portiones occurrũt musculorum, qui posteriorem tibiæ sedem sibi vendicant, præter tres primos pedem mouẽtium musculos.

TABVLA. XIIII.

HÆC *tabularum posteriorem corporis faciem exprimentium vltima est, scapulis & brachijs carens & genua flectens, vt plãtam altero crure spectandam proponeret. At genua verò ne alia quæpiam integra delineanda esset tabula, caput vnà cum duabus primis ceruicis vertebris reponitur, quartum musculorum caput mouentium par ostensurum.*

A B Tertium musculorum caput mouentium coniugium, à secundæ ceruicis vertebræ spina occipiti insertum.

C Mamillaris temporum ossis processus, tam in integra figura, quàm illa quæ ad genua spectatur, conspicuus.

D Hic character cum aliquot sub sequentibus, figuræ ad genua locatæ proprius est, transuersum primæ vertebræ ceruicis indicans processum.

E Spina secundæ ceruicis vertebræ, atque ita iam E secundam ceruicis denotat vertebram.

F G Quartum caput mouentium musculorum par, à prima ceruicis vertebra, occipiti insertum.

H I In ceruice integrioris figuræ insinuatur quintum par musculorum caput mouentium, quod ab occipitio in transuersos primæ ceruicis vertebræ processus implantatur.

K L Sextum musculorum caput mouentiũ par, à spina secundæ vertebræ, transuersis pri-

sis primæ processibus insertum.

M Musculi scapulam mouentium tertij pars, illic conspicua, vbi à transuersis aliquot ceruicis vertebrarum processibus prodit.

N Dorsum mouentiũ musculorũ tertius.

O Dorsũ mouentiũ septimus musculus.

P Character *P* in lũbis reponitur, notás nonũ dorsum mouentium musculum.

Q Vndecimus dorsum mouentium musculus, hic ab vltima ipsius insertione

R pendens, ac sinum *R* insignitum ostendens, quo decimotertio dorsum mouentium musculo cedit, ipsius autem

S principium *S* indicatur.

T Decimus tertius dorsum mouentium musculus, cuius principium *V* notatur;

VX finis verò *X* quod etiam principium decimiquinti dorsum mouentium musculi indicat.

Y Decimus quintus dorsum mouentiũ,

a cuius superius extremũ *a* insignitũ, sub septimo dorsum agentiũ reconditur. Hanc tabulam, propter thoracis formam costarumque ductum sedulò intueri operæpretium erit, quum costarum ductum, appositissimè ostendat.

b In pubis osse *b* occurrit, membranam indicans in pubis ossis foramine obuiá.

c Musculus sextus femur mouentium, ab insertione propendens.

d Musculus septimus femur mouentiũ, ab insectione quoque propendens.

e Hic musculus propendet femur mouentium nonus.

fg Carnea pars, seu, si voles, priuati musculi, decimum femur mouentem musculum deducentes, atqui hic ab insertione pendentes.

Γ Musculus quem in poplite latitare dicimus, cuique Galenus ferè totum poplitis flectendi munus perperam con-

h i credidit. *h* ipsius ab externo femoris capite exortus, *i* insertio eiusdẽ in tibiæ os insignitur.

k k Septimus pedem mouentiũ musculus.

l Tendo octaui pedem mouentis musculi, cuius insertio in pedij os paruum

m sustinens facta, *m* insignitur.

n o p q A dextri pedis calce quatuor humi prostrati pendent musculi, pedis motorum opifices. *n* enim & *o* duos primos pedem mouentes insinuant. *p* autem tertium, *q* verò quartum. Cæte-

r rùm *r* ad dextri calcis internum latus repositum, tendinis illius insertionẽ priuatim indicat.

Δ Δ Figuram notat externo lateri integrioris figuræ dextri pedis hic appositam, quæ sectionis serie dextrum integrioris figuræ pedem subsequitur, qui succedit figuræ, quam in præcedenti musculorum tabula Ω indicabamus.

ſ Ligamentum seu membrana pedis, à digitorum terminis pendet, quod musculo secundos quatuor digitorum articulos flectẽti, Θ hic notato obnatum fuerat, latique in extremæ manus vola tendinis vicem gerebat.

t Dependet musculus, pollicem à cæteris digitis abducens.

u Musculus hic à sua insertione dependet, qui minimum digitum à reliquis in externum latus abducit.

Θ Musculus secundum quatuor digito-

x, α rum os flectens, *x* ipsius principium à calce enatum, *α* illius in quatuor tendines partitio. Cæterùm qua ratione huius musculi tendines diuidantur, subitosque transmittant tendines, in hoc dextro maioris figuræ pede expressum habes, vt tamen sese hæc offerant, attẽtissimis oculis internam quatuor digitorum sedem intuebere; quanquam & figura Δ notata, hæc etiam commonstret, in qua musculus ille ab insertione propendens, Θ quoque insignitur.

β Carnea hæc moles illa est, cuius beneficio primum pollicis internodium flectitur, atque hæc eodem *β* indicata, in figura illa dependet, quam Δ insigniui.

Λ Λ Λ Musculus secundũ pollicis os flectẽs.

γ in

γ δ γ in dextera tibia huius musculi notatur principium. δ hac sede præsens musculus, ab interno ipsius latere tendinem educit, qui in carnea ipsius substantia aliquousque incœperat , iuxta
ι characterẽ ι. Deinde vtraq; figura plantam referens, tendinem hunc quoque δ notatum habet, quà pollici iam est proximus.

Ξ Ξ Ξ. Musculus quatuor digitorũ tertium
ζ os flectens, ζ ipsius principiũ aliquantisper altiùs adhuc, sub musculo in popli-
ϰ te latitante, ac Γ notato ϰ tendo illius, ab interno etiã latere carnosæ suæ substantiæ enatus, atque in pedis planta in quatuor alios tẽdines inibi, vbi θ occurrit diuisus, qui quatuor digitis postmodum offeruntur.

ϰ ϰ Hic sese ostẽdit portio musculi, quẽ inter pedis motores quintũ numeramus.

λ Musculosa caro, quæ in quatuor portiones diducta tẽdinibus exporrigitur, qui tertium quatuor digitorum os flectunt. Est autem musculosa hæc caro, cuius opera quatuor pedis digiti ad pollicem ducuntur. Vt verò & tendines illos, & portiones has musculosæ substantię accuratiùs cognoscas, tendinem
ν tertium indicis os flectẽtem, ν notatum conspicis, musculum autem indicem
μ pollici adducentem μ.

TABVLA XV. FIGVR. XV.

DVÆ præsentis tabulæ figuræ characterę XV. notatæ in ea effigie seruantur, in qua dextra tibia simul cum pede decimæ quartæ tabulæ sese exhibuerunt. Atque prior figura in sectionis serie figuram subsequitur, quam præcedens tabula Δ notatam ostenderat. Posterior autem huius tabulæ figura, succedit priori. Notæ autem harum figurarum ita se habent.

A 1 Tibiæ os.

B 1 Fibula.

C 1 Musculus dependet à tibiæ osse qui in poplite latitat.

D E 1 Musculus quintus pedẽ mouentium, ac *D* quidem ipsius notat principium, *E* verò tendinem, ab interno musculi latere pronatum.

F 1 Sinus cui tendo insidet, secundi pollicis internodij flexionis opifex.

G 1 Sinus quo tendo vehitur musculi, tertium quatuor digitorum os flectentis.

H 1 Musculus pedem mouentiũ septimus.

I 1 Musculus pedem mouẽtium octauus.

K 1 Insertio sexti pedẽ mouentis musculi.

L 1 Musculosa congeries, primum quatuor digitorum os flectens.

M 1 Ossicula ad primum pollicis internodiũ reposita, quę à sesami seminis imagine nomen inuenerunt, quæque ab Arabibus dimidiati ciceris formæ assimilantur.

N 1 Pendet hîc musculosa substantia, quæ singulis quatuor digitorum internis lateribus portionem exporrigit, digitos pollici adducentem.

O 1 Musculus pollicis secundum os flectẽs.

P 1 Musculus tertium quatuor digitorum os flectens.

Q 1 Portio tendinis, secundum pollicis internodium flectentis, illi tendini commixta, qui indicis tertium internodium flectit. Sequẽtes modò characteres, sinistræ figuræ hac ratione peculiares sunt.

R 2 Tibiæ os.

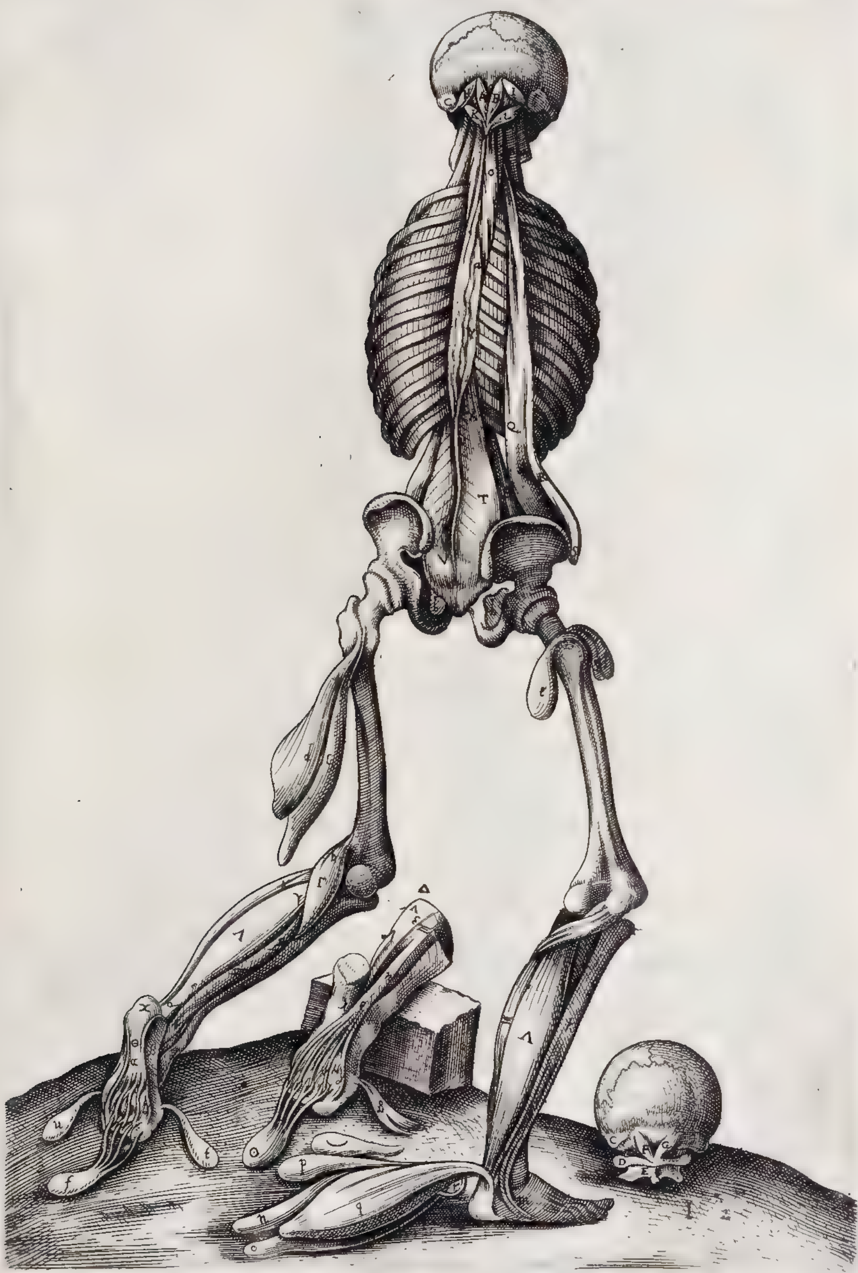
S 2 Fibula.

T 2 Ligamentum membraneum, fibulam tibiæ ossi illic committens, vbi hæc ossa inuicem dehiscunt.

V 2. Musculus pedem mouentium septi-
X mus. *X* hâc septimi musculi tendo, sub osse cubum tesserámve imitante refle-
Y ctitur, & latescit quoque, *Y* tendinis huius in os pedij pollicem sustinens insertio.

a 2 Musculus sub septima occultatus, & pedem mouentium octauus, cuius inser-
b tionem *b* notat, quæ in pedij os paruum suffulciens digitum perficitur.

1 2 3. Tribus his characteribus in posteriori
6 sinistráve figura, tres sinus indicantur, mu-

musculis à posteriori tibiæ sede inferiora pedis subeuntibus exsculpti. Atque 1. sinum notat, quo quinti pedem mouentis musculi tendo vehitur. 2 sinum tendini tertium, quatuor digitorum os flectenti insinuatū. 3 verò sinum indicat nomine tendinis cælatum, cuius beneficio secundus pollicis articulus flectitur.

c 2 Musculus dependet humi quintus pedem mouentium, in priori figura *D* & *E* notatus, ac in secunda figura ad insertionem *d* insignitus. *d*

e 2 Musculosa moles, primum quatuor digitorum os flectens, hic pendet à pedij ossibus, quæ iam nuda excarneaque spectantur.

FIGVRA XVI.

A Os sacrum.

B Ossis sacri latus, cui sinistrum ilium os committebatur.

C Ligamentum à sacro osse, in coxēdicis ossis appendicem pertinens.

D Sinistri pubis ossis pars, quæ sinistro pubis ossi committebatur.

E Notatur quartus femur subiēs neruus.

F *G* Decimus femur mouentium musculus, cuius tres veluti partes, *E F G* insignitæ, inscriptionibus quodammodo distinguuntur, quibus ab interna pubis ossis sede, & interna quoque coxendicis ossis regione, musculus iste carneus pronascitur. Ad sedem verò *H* indicatam, musculus arctior redditur, & ad sinum sibi in coxendicis osse insculptum reflexus, ad magnum femoris profertur processum. *H*

I Cōspicua est portio, septimi femur mouentis musculi.

K Portio sexti femur mouentis musculi.

L Primus tibiam mouentium musculus, cuius sedes, qua iuxta internum femoris caput in tendinem cessat, *M* indicatur. *M*

Δ Secundus tibiam mouentium musculus. *N* & *O* musculi huius principium ab ossis pubis commissura pronatum. *M* quoque & si in primo ponatur musculo, huius secundi musculi etiam sedem notat, qua in tendinem desinit. *N O*

P Nonus musculus tibiam mouentium, parua ipsius portione hîc conspicuus.

Q Octauus tibiam mouētium musculus.

R Tertius tibiam mouentium musculus, cuius tendo, quemadmodum & primi & secundi, tibiam mouentium musculorum quoque *M* indicari potest.

S T Quintus femur mouentium musculus, verùm *S* posteriorem eius musculi partē notat, *T* autem eius musculi anterioris partis posteriorem indicat portionem.

V V Quintus tibiam mouentiū musculus.

X Y Excarnis tibiæ ossis pars, verùm *Y* interiorem notat malleolum.

a Primus pedem mouentium musculus.

b sub poplite character *b* secundum pedem mouentium musculum denotat.

c Tendo tenuissimus, idemque summè gracilis qui à tertio pedis musculo educitur.

d Musculus suram constituentium maximus pedemq; mouentium quartus.

e Musculus quatuor pedis digitorū tertium os flectens.

f Portio musculi inter pedem mouentium quinti.

g Tendo sexti pedē mouentiū musculi.

h Tendines digitos extendentes.

i Musculus pollicem à cæteris digitis introrsum abducens.

FIGVRA XVII.

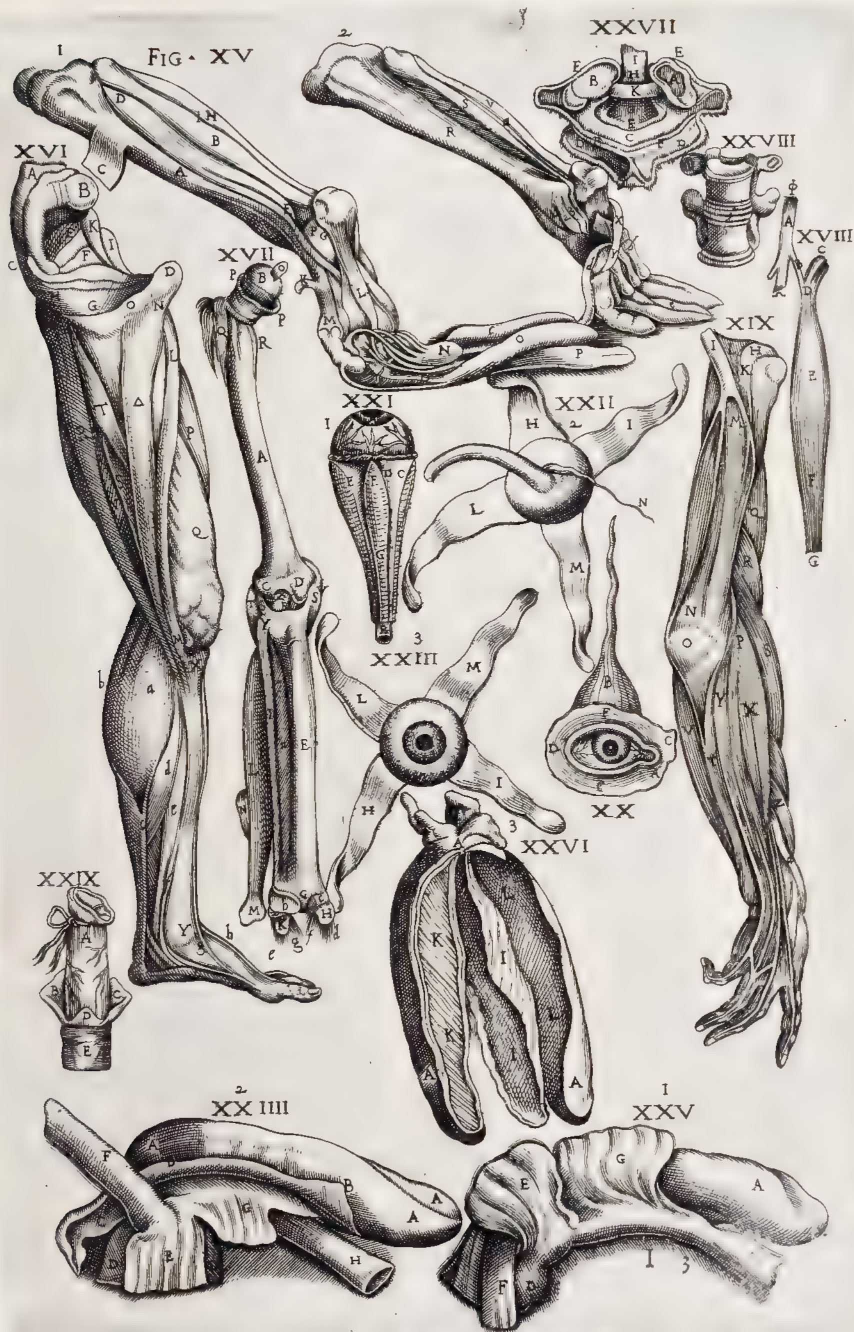
FIGVRA *musculorum* XVII. *de ligamentis, omnem propemodum ligamenti differentiam semel commonstrans, vniuersum femoris os exprimit, vnà cum tibiæ osse & fibula, quibus ea ligamenta adhuc connata hærent.*

A B C D Femoris os.

B Femoris ossis caput sinum coxendicis ossis subiens.

C D Femoris ossis humiliora capita, quæ tibiæ articulantur.

E F G H Ti-

FIG. XV
XVI
XVII
XVIII
XIX
XX
XXI
XXII
XXIII
XX IIII
XXV
XXVI
XXVII
XXVIII
XXIX

E F G H Tibię os.

F Eminens superioris appendicis tibiæ ossis processus, qui sinum subingreditur, quem duo humiliora femoris ossis capita efficiunt, & qui ligamentũ mox *X* insinuandum educit.

G Sinus inferioris appendicis tibiæ ossis, quo complures vehuntur tendines eorum musculorum, qui anteriorem tibię sedem occupant.

H Interior malleolus.

I K Fibula, verùm K exterior malleolus priuatim insignitur.

L M Musculus notatur in sura maximus pedemque mouentium quartus, atq; inter reliquos corporis musculos intensissimè luens. Verùm *M* huius musculi tendinem, calcis ossi insertum, particu-

N latim indicat. *N* autem portiunculam tendinis primi & secundi pedẽ mouentium musculorum ostendit.

O Teres ligamentum, femoris os coxendicis ossi iungens.

P P Ligamẽtum orbiculatim femoris cum coxendicis osse articulum amplectens.

Q Ligamentorum portiones, ex magno externóque femoris processu in musculorum substantiam absumptæ, ac potissimùm in tibiam mouentium septimi.

R Portiunculæ ligamentorum quoque, à radice interioris minorisque processus femoris pronatæ, & in octauum tibiam mouentem musculum præcipuè degenerantes.

S S Membraneum ligamentum, reliquis etiam omnibus articulis commune, quod vniuersum genu articulum ambit, ea tantùm parte excepta, cui mola præponitur.

T Ligamentum genu articulo proprium, quod externo ipsius lateri attenditur.

V Ligamentum hoc etiam genu articulo peculiare censetur atq; externo ipsius lateri attensum visitur.

X Ligamentum ex tibię ossis processu *F* notato, in femoris os insertum.

Y Ligamentum superiorem fibulæ partem tibiæ ossi connectens.

Z Ligamentum inferiorem fibulæ partem tibiæ alligans.

a Membraneum ligamentum, fibulam tibiæ ossi toto ductu, quo inuicem hæc ossa dehiscunt, committens.

b c Hìc ligamentum notatur, tendines annuli ritu amplectens, qui à tibiæ anteriori sede in pedis superiora porriguntur. Vt verò ipsius natura exactiùs oculis subiiceretur id sectione secundùm longitudinẽ ducta diuisum, atque vna parte in latus reflexum finximus.

d Ligamentum à tibiæ osse ad calcem insertum, & tendines hâc ad pedis inferiora descendentes continens.

e Ligamentum à fibula ad calcem porrectum, & tendinibus hac pedis inferiora petentibus obductum.

f Ligamentum cartilagineũ, ab interno malleolo in tali internũ latus insertũ.

g Ligamentum quoque cartilagineum, fibulam talo colligans.

FIGVRA XVIII.

PRÆSENTI *figura musculi structuræ ratio, qua omnes ferè dissectionis proceres musculum formari tradunt, vtcunque exprimitur.*

ΦΩ *Quod enim inter Φ & Ω continetur, nerui cuiusdam est portio suprà infráque abtruncata: verùm hæc characterum indice opportuniùs explicabuntur.*

A Nerui in plures surculos, distribuendi portio.

B Nerui *A* notati soboles, musculi constitutionem subiens.

C Ligamentum quod ab osse ad musculum constituendum pronascitur.

D Ligamenti & nerui ad musculum efformandum congressus, ac prima in fibras distributio, musculique caput.

E Sedes qua fibrarum maxima est diuisio, & qua musculi venter consistit.

F Diuisionis fibrarum concursus commixtioque, & tendinis musculi initium.

G Tẽdinis pars, quę mouẽdo ossi inseritur

FIGVRA XIX.

XIX. *figura musculorum humeri seu brachij os, & cubiti ossa, & extremam summæ manus sedem ambientiū fibras à carne liberas cōmonstrat, vnà cum quarto brachiū adeūtium neruo, vt hîc quàm fieri posset commodissimè musculi fabricæ natura oculis subijceretur.*

H Humeri ossis caput, quod scapulæ articulatur.

I Quartus brachium petens neruus.

K Principiū musculi cubitū extendētis, qui ab humeri capitis radice exoritur.

L Principium alterius cubitum extendentis musculi, qui ab humiliori scapulæ costa pronascitur.

M Sedes qua quartus brachium accedens neruus, duobus cubitum extendentibus musculis propagines offert.

N Cubitum extendentium musculorum finis, seu eorundem in posteriorem vlnæ processum insertio.

O Posterioris vlnæ processus pars, quæ excarnis perpetuò cernitur.

P Quartus brachium petēs neruus inibi cōspicuus, quà posteriori sedi exterioris tuberculi humeri innititur, ac musculis hinc ab humero principium ducentibus ramos offert.

Q Initium est cubitum flectentium musculorum posterioris.

R Caput oblongi musculi, qui radij appēdici iuxta brachiale insertus, radium in pronum ducit.

S Musculus bicorni tendine brachiale extendens.

T Musculus brachiale extendentium alter, qui è regione minimi digiti postbrachiali implantatur.

V Musculus vlnę exporrectus, & brachiale flectens.

X Musculus indicem, medium & annularem extendens.

Y Musculus quo minimus digitus præcipuè extenditur.

Z Carnea pars eius musculi, qui in tres deductus tendines, vnum brachialis ossi pollicem sustinenti inserit, secundum primo pollicis ossi, tertium secundo pollicis ossi & tertio.

a Musculus cuius beneficio pollex indici adducitur.

FIGVRA. XX.

QVAMVIS *tertia musculorum tabula ad characteres, C D E hos musculos vtcunq; exprimit, hîc tamen istam peculiarem locauimus figuram.*

A Maior canthus.

B Tertius musculus palpebram attollēs.

C Pars primi palpebram mouentium musculi à principio ciliorum exoriens.

D Oculi canthus externus.

E F Principium duorum palpebræ musculorum, mutuus autem illorum connexus notatur.

FIGVRA XXI. XXII. XXIII.

TRES *hæ figuræ simul oculi musculos demonstrant, vigesima prima oculus cum musculis in sede sua adhuc manentibus delineatur, vigesima secunda auulsos tantumque ab insertione pendentes exhibet, adipe qui inter eos & circa opticum erat, sublato; vigesima tertia ostenditur eius facies anterior, vtraque palpebra cum musculis suis ablata, quo melius conspiciatur musculorum oculi situs.*

A 1 2 3. Anterior oculi sedes.

B 1 2. Neruus visorius quē opticū vocant.

C D E 1. Duo oculi musculi, siti sua in sede.

F G 1. Adeps interuallū musculorū opplēs.

H I 2 3 Duo infimi oculorum musculi.

L M 2 3. Altissimi.

N 2. Quintus oculi musculus qui eleuando oculo, vt placet Vesalio, succurrit.

FIGVRA XXIIII. XXV. XXVI.

VIGESIMA *quarta figura linguam vnà cum ipsius musculis à reliquo separatam corpore commonstrat. Eodem modo vigesima quinta linguam eiusque musculos oculis subijcit: tertium autem & septimum sursum refleximus, vt primus & nonus magis conspicui essent: vigesima sexta apparet lingua diuisa, sublatis ab ea omnibus musculis.*

A A A, 1, 2, 3. Linguæ portio ante confectionem

nem in hiante ore conſpicua, & tunica adhuc obtecta ipſi,ac toti ori, & ſtomacho,item & aſperæ arteriæ communi.

B B 1 Hæc linea dictæ nuper tunicæ partem notat,ſecũdùm inferioris maxillæ latera ab ore diſſectam.

Linguæ enim portio ſupra lineam con ſiſtens,illa adhuc obtegitur tunica:quę autem ſub linea cernitur,hic(vti etiam nunquam) illa tunica non ſuccingitur.

C 1 Iam dictæ priùs tunicæ portio, quam hic à palati intimo vnà cum lingua præſcidimus.

[illegible] Primus linguæ muſculus.

E 1,2 Tertius linguæ muſculus.

[illegible] Quintus linguæ muſculus.

[illegible] ...culus.

[illegible] Nonus linguæ muſculus.

[illegible] ...mentum, cui linguæ cor... [illegible] ...ræ continuantur.

[illegible] ...linguæ corporis fibrarũ ſpecies.

[illegible] ...i linguæ corporis fibrarũ ſpecies.

FIGVRA XXVII.

PRÆSENS *figura, primam ſecundã́que ceruicis exprimit vertebras, poſteriori ſede delineatas, vnà cum earundem ligamentis. Characteres autem figuræ inſcripti ita habent.*

A B C Prima ceruicis vertebra ſecundæ con nexa. Verùm *A* priuatim dexter primæ vertebræ ſinus, qui dextrum occipitis oſsis caput ſuſcipit, indicatur. *B* autem ſiniſter ſinus, cui ſiniſtrum occipitis oſsis caput inſidet. *C* verò primæ vertebræ ſedes,vbi in ſpinã aliæ terminãtur.

D D G H. Secunda ceruicis vertebra.

E E E. Ligamentum membraneũ, primam ceruicis vertebram occipitis oſſi nectẽs.

F F Ligamentum membraneum primam ceruicis vertebram ſecundæ nectens vertebræ.

G Corpus ſecundæ vertebræ dẽtem producens.

H Dens,acutúſve ſecundæ ceruicis vertebræ proceſſus.

I Teres ligamentum,à dente in occipitij os inſertum.

K Tranſuerſum ligamentum, dentem in ſinu continens,qui dentis gratia in prima vertebra cælatur.

FIGVRA XXVIII.

VIGESIMA *octaua figura duas è thorace vertebras, anteriori facie ex puerili corpore depictas exhibet. In quibus* 1 *notat ſuperioris vertebræ cartilaginem, ſui corporis inferiorem appendicem, ipſumque corpus interuenientem,* 2 *eiuſdem vertebræ humiliorem appendicem,* 3 *cartilagineum ligamentum, ſuperioris inferiorisque vertebræ appendices intercedens,* 4 *ſuperiorem inferioris vertebræ appendicem.* 5 *cartilaginem, dictam modò appendicem ſuæ vertebræ copulantem.*

FIGVRA XXIX.

A Recti inteſtini portio cum ſuis muſculis à corpore reſecta:quam dum reliqua eximimus inteſtina, in corpore adhuc relinquere ſolemus.

B C Duo muſculi, inteſtinum poſt egeſtionem ſurſum trahentes.

D Muſculoſa ſubſtantia penis radici adnata, in mulieribus porrò ad infimam pudendi partem commiſſa.

Inſuper *D* ſedes notatur, à qua in penem muſculi duo pronaſcuntur.

E Circularis muſculus, ne præter arbitrium excremẽta deiiciantur pręcauẽs.

QVATVORDECIM FIGVRArum laryngis characterum index.

PRIMA *figura oſsis υ imaginem referentis, & hic ſuis muſculis omnibus liberati anterior facies exprimitur, vnà cum anteriori laryngis, & aſperæ arteriæ caudicis (qui in collo conſiſtit) ſede, nullo interim laryngis muſculo reſecto. Qui verò muſculi hic ſint conſpicui characterum index, dilucidè explicabit.*

Secunda figura eadem quæ prima ex dextro latere commonſtrat,quanquam hic non tantam aſperæ arteriæ caudicis portionem aſſeruauerimus,dein etiam hinc ſuperiora oſsis υ referentis latera reſecuimus.

Tertia ſecũdæ penitus reſpondet,niſi quòd hæc ex

Tertia secundæ penitus respondet, nisi quòd hæc ex posteriori facie eadem, quæ illa ex latere commonstrat, verùm & hic quoque ex industria superiora oßis hyoidis latera perinde ac in prima delineantur.

Quarta anteriorē laryngis sedem, cum portione caudicis asperæ arteriæ proponit, resecto iam hyoide osse, cum musculis ab illo, & à pectoris osse laryngi oblatis. Seruantur itaque adhuc ex communibus laryngis musculis quintus & sextus, ac dein musculi laryngis operculo proprij.

Quinta figura à quarta sectionis ordine nihil variat, eadem quæ quarta, ex sinistro latere eleganter spectanda offerens.

Sexta laryngem à reliquo asperæ arteriæ caudicis liberatam, ita posteriori facie exprimit, vt neque stomachi, neque communis alicuius musculi portionem adhuc reliquerim, interea tamen nullam laryngis cartilaginum sua sede dimouimus.

Septima laryngem ex dextro latere ita expressam continet, vt ipsius operculum iam resectum sit, vnà cum musculis primæ cartilagini secundam nectentibus. Dein primæ cartilaginis in hoc latere inferior processus, à secunda liberatus est, ipsaque prima antrorsum, atque à secunda sic reflexa occurrit, vt media primæ cartilaginis sedes, in posteriori regione nuda cernatur.

Octaua à septima in hoc differt, quòd hic rectos musculos illorum quatuor, qui tertiam cartilaginem secundæ nectunt, rescidimus, ipsaque secunda cartilago magis detecta appareat.

Nona rursus ab octaua in hoc variat, quòd præter musculos nuper dictos, etiam quatuor tertiam secundæ iungentium obliquos, & dein duos in tertiæ cartilaginis basi positos abstulimus, seruatis duntaxat cum tribus cartilaginibus illis musculis, qui tertiam primæ alligant.

Decima ex anteriori laryngis sede se spectandā præbet, ablata iam prima cartilagine, & duntaxat cum secunda & tertia apparentibus musculis, tertiam primæ committentibus.

Vndecima laryngis musculis ostendendis non seruit, verùm hanc, vt & duas sequentes, ostēdendæ laryngis linguæ gratia delineauimus. Exprimitur itaque hic larynx, à reliquo asperæ arteriæ trunco, & suis communibus musculis libera, quæ asseruato adhuc ipsius operculo, posteriori suæ sedi incumbit, superioremque faciem commonstrat.

Duodecima in hoc ab vndecima differt, quòd hæc inferiorem laryngis sedem delineatam cōtineat.

Decimatertia hoc à duodecima habet peculiare, quòd laryngis rimam seu lingulam, magis coarctatam occlusamue repræsentet. Cæterùm characterum index erit eiusmodi.

A In prima 2, & 3, figuris hyoidis notatur os, non prorsus suis membranulis liberum.

B In prima 2, & 3, humilius hyoidis ossis latus, superiori scutiformis cartilaginis

C alligatum processui, qui *C* in 2, 3, & 4 indicatur.

D In prima & tertia superius notatur hyoidis ossis latus, à secunda figura inibi rese

E ctum, vbi *E* asscriptum cernis.

F Musculus ab hyoidis ossis inferiori sede enatus, ac humiliori primæ cartilaginis sedi insertus.

In prima figura dexter & sinister est cōspicuus, in secunda dexter duntaxat.

G Musculus ex posterioris ossis summo, ad humiliorem primæ cartilaginis sedē deductus. Prima dextrum & sinistrum quoque exprimit, at secūda dextri tantummodo portionem.

H Gula, seu stomachus, in 2, 3 & 5 conspicuus.

I Musculus ex posteriori sede stomachi, cartilaginis primæ lateri insertus. Ac tertia dextrum & læuum ferè vniuersum ostendit, & potissimum vtriusque initium. Secunda dextrum & minimā sinistri portionem: Quinta verò, sinistri insertionem exprimit, vt etiam prima & quarta vtriusque insertionem proponit.

K Duo musculi ab osse *v* referente enati, ac in laryngis operculi radicem inserti.

hi occurrunt in ſecunda figura & tertia & quarta.

L Ἐπιγλωττὶς, ſeu (vt nos vocamus) laryngis operculum, in ſecunda figura,& dein in. 3 4 5 6 & 11.conſpicuum.

M Glandulæ laryngis radici,ad aſperæ arteriæ latera adnexæ in 2 3 4 & 5.

N Muſculus à prima cartilagine ad ſecundam protenſus, exterióruè primã cartilaginem ſecundæ iungentium. Dextri muſculi & ſiniſtri pars in prima videtur, vterque autem integer in quarta apparet.

O Muſculus à ſecunda cartilagine in primam protenſus, alteriúſuè lateris interior, ſecundam cartilaginem primæ connectentium. in quinta ſolus ſiniſter exprimitur.

P Muſculus ab infima ſecundæ cartilaginis ſede, poſteriori in parte principium ducens,& tertiæ cartilagini inſertus. Sexta dextrum & ſiniſtrum oſtendit: ſeptima dextrum, & quodammodo ſiniſtrum.

Q Sedes iam dicti muſculi, in octaua & nona.

R Muſculus à latere ſecundæ cartilaginis, in tertiam cartilaginem inſertus. Septima & octaua dextrum duntaxat oſtendunt.

S Sinus ſecundæ cartilaginis,in octaua & nona notatur, cui inferior primæ cartilaginis proceſſus, *T* in octaua & nona inſignitus connaſcitur.

V Muſculus in baſi tertiæ cartilaginis ſitum obtinens. Sexta vtriuſque lateris muſculum repræſentat. Septima dextrum,& ſiniſtri portiunculam. Octaua etiam dextrum.

X In nona figura ſinus indicatur,cui muſculus inſidet tertiæ cartilaginis baſim in altero latere occupans, ac *V* charactere iam expreſſus.

a Muſculus ex tota primæ cartilaginis longitudine enatus, ac tertiæ inſertus, aut muſculus primæ cartilagini tertiã copulans. Decima dextrum *a* inſignitum,& ſiniſtrum *b* inſignitum indicat, ablata interim prima cartilagine.

b Septima verò, octaua & nona, integrũ dextri lateris muſculum *a* notatũ exprimunt, & elatiorem ſiniſtri ſedem, quam ob hoc quoque *b* litera iń illis figuris notaui.

c Linguæ ſeu rimæ, in medio laryngis obuiæ ſuperior ſedes in vndecima figura conſpicitur.

d Inferior facies lingulæ, quam in decimatertia magis, quã duodecima apertam expreſſimus.

e e Duo ſinus, vtrinque vnus, qui clauſa lingula ſeu rima in humiliori ipſius ſede ad latera euadunt conſpicui in duodecima & decimatertia.

f Callus in medio rimæ apparens, vbi ipſa potiſſimùm conniuet, in decimatertia exprimitur.

g Ne fortaſſe aliquid obſcuritatis cartilagines literis non inſignitæ adferant, illas quoque adnotabimus. *g* itaque prima eſt cartilago, in anteriori parte ſe offerens,in 1 figura,dein in 2.4.5.12.13.

h Prima cartilago, in tertia figura & 6.7. 8.9.poſteriori facie ſe offerens.

i Secunda cartilago anteriori facie conſpicua, in prima 2 4 5 7 8 9 10 12 13.

k Secunda cartilago poſteriori facie ſpectatur,in ſexta 7 8 9 11 12 13.

l Tertia cartilago occurrit in ſecunda,3. 6.7.8.9.10.11.

TABVLÆ DE PENIS MVSCVLIS CHARACTERVM INDEX.

XIIII itaque figura corporis in mẽſa proni, & oculo ad perinæum ſeu interfemineum directo, oſtendit femora in latera admodum diſtenſa, & penis corpus vniuerſo interim ſcorto cum teſtibus,cute,adipe,venis,neruis, & arterijs vndique abſectis.

XV figura

xv figura nuda quodammodo cōmonſtrat oſſa, quæ ſacri oſſis lateribus committuntur, ac ilium & coxēdicum & pubis oſſa appellantur. His femorum oſſium portiones adhuc appendēt, vnà cum ani & penis muſculis: quos ideo ab ipſorū exortu dependere finximus, vt penis corporum origo vrinæque & ſemini communis meatus inibi in conſpectu eſſet, qua ſurſum ſub pubis oſſibus flectitur.

xvi penem tranſuerſim diſſectum in hoc oſtēdit, vt penis corporum ſubſtantia, & coalitus, & cum vrinæ meatu connexus oculis ſubijcerentur.

xvii figura integrum commōſtrat penem, vnà cum veſica hic exporrectū, vt proprius veſicę ceruicis muſculis intueri poſſit.

xviii oſtendit penis diuiſum canalem ad veſicæ introitum, glandulas item quibus conſeruatur ſemen.

xviii penis corpus per longitudinem diſſectum monſtrat, quo melius appareat arteria quæ per ipſum diſtribuitur.

A B 1.2.3.4 Duo penis corpora penem quodammodo vniuerſum conſtituentia.

C C 2.4 Duorum penis corporum exortus.

D 1.2.3.4 Penis glans, quam alij præputiū nuncupant: eo nomine cutem, qua penis obtegitur, non dignantes.

E E 3. Fungoſa rubraq; penis corporū ſubſtantia.

F 3. Mutuus penis corporum connexus & neruea eorundem ſubſtantia, quæ orbiculatim fungoſam ſubſtantiam cō plectitur.

G 1.2.3. Veſicæ meatus, vrinæ ſeminiq; genitali communis.

H I 1.2. Duo primi penis muſculi, in prima quidem figura ſuam ſeruantes ſedem: in ſecunda autem ab eorundem principio dependentes.

K L 1.2. Duo poſteriores penis muſculi, ſeu tertius & quartus, qui in prima figura integri, in ſecunda verò ab inſertione pendentes conſpiciuntur.

M 1.2. Muſculus orbiculatim recti inteſtini finem ambiens, fæciumque excretioni præfectus.

N 4. Veſicæ ceruicis muſculus, vrinam, ne præter noſtrum arbitrium defluat, cohibens.

O O 2. Membrana pubis oſſium foramina occupans.

P 2. Teres ligamentum, à coxendicis oſſe in rotundum femoris caput inſertum.

Q 4. Veſicæ corpus.

R 4. Glandoſum corpus, vaſorum ſemen deferentium inſertionem excipiens.

S S 4. Portiunculæ ſunt meatuum, quibus vrina è renibus in veſicam ducitur.

T T 4. Portiunculæ ſunt meatuum, ſemen in veſicæ ceruicem eiaculantium.

V 5.6. Arteria quæ per vnum latus penis diſtribuitur, & per alterum eodē prorſus modo alia diſtribuitur.

DE ORGANIS NVTRITIONI (QVÆ CIBO potuq́ue fit) dedicatis: ac deinde propter partium connexum ac viciniam, de instrumentis generationi famulantibus:

LIBER TERTIVS.

TABVLÆ I. FIGVR. I.

IN prima figura tanta humani corporis portio delineatur, quanta ad peritonæi sedes ostendendas sufficit: exprimitur itaque hac figura anterior peritonæi sedes, sectionis serie ab octo abdominis musculis libera, nulláque ex parte dissecta.

A A, B, C, D his characteribus peritonæum insignitur, quodammodóque hac figura terminatur.

E E Linea à mucronata pectoris ossis cartilagine ad pubis vsque ossium cõmissuram procedens, cui obliquè descendentium & ascendentium, & transuersim procedentium abdominis musculorum neruosæ tenuitates pertinacissimè connascuntur.

F Vmbilicus, quem inter dissecandum etiam ademptis abdominis musculis, gratia opportunè vmbilici vasorum demonstrationis, reseruare solemus.

G Seminaria vasa suis membranis, quas à peritonæo mutuátur, adhuc obuoluta.

H Vena ac arteria quæ potissimum inferiori sedi rectorum abdominis musculorum exporriguntur, quorum & hîc quoque propendet portio.

I Vena & arteria, quæ sub osse pectoris exporrectæ, in anteriorem abdominis sedem prolabuntur, pręcipuè rectis abdominis oblatæ musculis, ac superiorẽ abdominis sedem vniuersam quoque implicantes: quemadmodum illæ quas *I* insigniuimus, humiliorem & pubis ossibus viciniorem implicant.

K Venarum soboles in peritonæi latera excurrentium, ac ab illis venis deductarum, quæ aut à coniuge carente vena, aut geniculatim à caua pronascuntur, quà ipsius caudex lumborum vertebris colligatur.

L Transuersi abdominis musculi portio à peritonæo diuulsa retrorsumq́; flexa.

M Ilium ossis sedes hic nuda conspicitur, cui obliqui transuersiq́ue abdominis committuntur musculi.

N Malum punicum, seu ensiformis cartilago.

SECVNDA figura primam sectionis serie subsequitur. hic nanque peritonæum recta linea à pectoris ossis mucronata cartilagine ad pubis vsque os ita diuisum est, vt vmbilici vasorum nullũ vitiauerim: dein trãsuersa sectione à sinistro ilio ad dextrũ ducta, quatuor peritonæi anguli ab anteriori corporis sede in posteriora reflexi cõspiciũtur. Præterea vmbilici quoque vna pars cum ipsius vasis, quæ peritonæo priùs connectebantur, oculis subiacet. Ad hæc præsens figura iecoris portionem, & ventriculi sedem, ac omenti intestinis obducti situm indicat, quẽ omẽtum obtinet, quum manibus ipsũ versus pubis os inter dissecandum trahitur, si quando sursum versus sinistrum latus (vti plerunque accidit, ac sequẽti figura occurret) retractũ adinuenitur.

A B C D Quatuor peritonæi partes dissectæ, atque in posteriora reflexæ, adeò vt interna anterioris peritonęi sedis regio hic ex sectionis serie in cõspectum venerit.

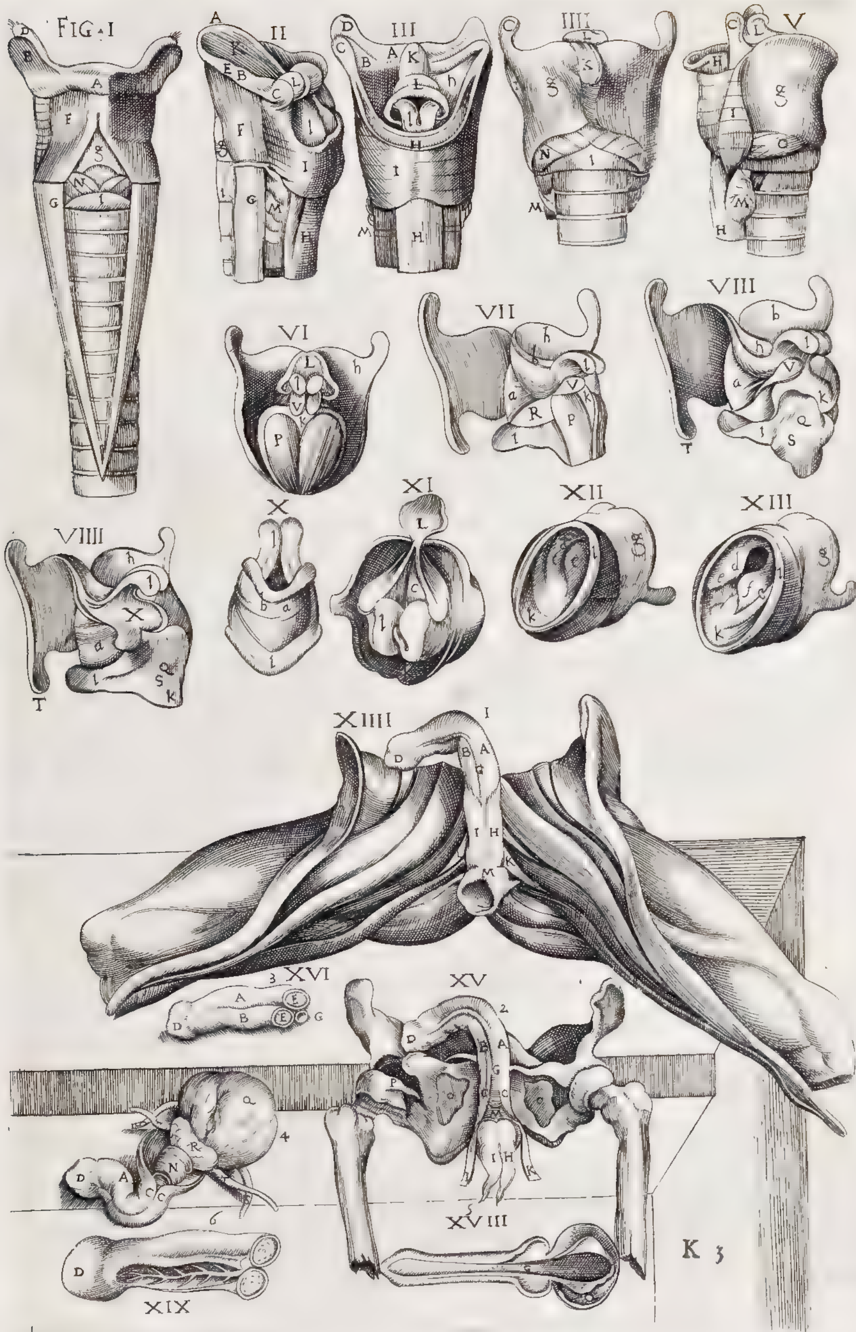
E Vmbilicus à peritonæo liberatus.

F Vena ab vmbilico in iecur porrecta.

G Venę vmbilici in iecoris rimá ingressus.

H H Portio iecoris ex gibba ipsius sede apparens.

Præci-

FIG. I
II
III
IIII
V
VI
VII
VIII
VIIII
X
XI
XII
XIII
XIIII
XV
XVI
XVIII
XIX

I Præcipuum ligamentum iecur ſepto tranſuerſo connectentium.

K Dextra arteria ab vmbilico ſecundum dextrum veſicæ fundi latus ad magnã prorepens arteriam.

L Siniſtri lateris arteria ab vmbilico ſecundum veſicæ ſiniſtram ſedẽ, ad magnam exporrecta arteriam.

M Meatus, quo à veſicæ fundo fœtus vrina in ſecundam fœtum inuoluentem tunicam expurgatur.

N Veſicæ fundus.

O Peritonæi ad veſicæ fundum nexus.

P Ventriculi anterior pars, quæ neque iecore, neque omento obtegitur. Hæc ſedes ob hoc amplior apparet, quòd ventriculus quem hic depinximus, impenſe inflatus fuerat.

Q Q Q Q Omentum.

R Vena & arteria ſimul cum neruo dextræ ſedi inferioris partis ventriculi exporrectæ.

S Siniſtri lateris vaſa, quæ ſiniſtram fundi ventriculi ſedem amplexantur.

T Hac ſede dextri lateris vaſa ſiniſtris cõmittuntur, ac proinde etiam *R T* & *S* ſuturam indicant, cuius Ariſtoteles tertio Hiſtoriæ de animalibus libro, vt & quarto de animalium partibus meminit, quum à medio ventre omentum oriri dependereque aſſerit.

X X Venarum arteriarumq; propagines ſuperiori omenti membranæ exporrectę, adipeque cinctæ.

FIGVRA III.

TERTIA figura ſecundam adminiſtrationis ordine ſubſequitur, ac humiliorem omenti membranam à ſuperiori diuulſam laceratáq; gerit. ac ſuperior quidem ſuper thoracis anteriora & ventriculum quoque extenſa eſt. Dein ventriculus etiam vi ſurſum ad pectus ex ſua ſede tractus viſitur, vt humilioris omenti membranæ natura in conſpectum peropportunè veniret.

K L M N & *O* eadem hic atque in ſecunda figura notantur.

a a Superioris membranæ omenti, quam & alam ſuperiorem nonnulli appellãt, poſterior ſedes, qua inferiorem membranam integro adhuc omẽto ſpectat.

b b Extuberans hæc ſedes ventriculus eſt, ſuperiori membrana omenti tectus.

c c Omenti humilior membrana, quæ nõnullis humilior ala nuncupatur. Cæterùm extuberans pars, cui duo ſuperiora *c* & *c* inſcribuntur, colum eſt inteſtinũ.

d Hic lien etſi omento obducitur, protuberans ſeſe oſtendit, ad quod etiam pellucida omenti iuuat ſubſtantia.

e Caudex venæ cauæ.

FIGVRA IIII.

QVARTA figura omentũ ſuis quibus adnaſcitur, aut potiùs à quibus initium ducit, membris liberum, & nulla interim parte diuulſum delineatur, integráque ipſius conſtructio & præcipuè venarum, arteriarum & neruorum per ipſum ſeries, & glanduloſa corpora ipſi innata commonſtrantur. Quàm concinnè verò omentum ſacculo, aut peræ, aut minoribus piſcatorum retibus aſſimiletur, hac quoque figura diſcitur.

e e Omenti circulus, ſeu orificium, quo initium ducit.

f f f Omenti ſuperioris mẽbranæ anterior facies.

g g Inferioris omenti membranæ anterior facies. at hæc non integra vt ſuperioris membranæ anterior facies hîc conſpicitur, quum inferioris membranæ ſedes tantùm in conſpectu ſit, quæ ventriculo ſubſternitur, atque ad colon vſque inteſtinum, quà id vẽtriculo exporrigitur, pertinet. Reliqua enim inferioris membranæ pars ſuperiori mẽbrana occulitur.

h i k Tribus his characteribus ad ſiniſtrum latus inferioris membranæ omenti poſitis,

ſitis, omenti conſtructio inſignitur. Nam *h* omẽti partem notat membraneã, venis arterijsque & adipe quoque carentem. *i* verò vaſa indicat, *k* autem adeps vaſis attenſus adnatúſue exprimitur.

l Venæ portæ caudex quà ex iecore prodiens inferiori membrana omenti continetur ac ſuffulcitur.

m Arteria iecoris cauum & bilis veſiculã petens, neruóque concomitata, qui à dextri lateris ſexti, neruorum cerebri paris nerui ramo, dextri lateris coſtarũ radicibus exporrecto depromitur, ac iecoris cauum bilisque veſiculam adit.

n Principium venæ inferioris ventriculi orificij poſteriorem ſedem potiſſimum accedentis, & arteriam habentis coniugem.

o o Arteria & vena & neruus, ſecundum ſuperioris omenti membranæ principium, dextræ fundi ventriculi ſedi exporrecti.

p p Illorum vaſorũ quæ dextræ fundi ventriculi ſedi exporriguntur ſurculi, corpus ventriculi implicantes.

q q Dictorum iam vaſorum quæ fundi vẽtriculi dextræ ſedi exporriguntur propagines, in ſuperiorem omenti membranam ſparſæ.

r Vena arteriaque duodeno inteſtino & ieiuni inteſtini principio exporrectæ, neruulúmque ſocium frequenter admittentes.

ſ Portæ venæ in duos truncos bipartitio.

t Dexter ſeu grandior venæ portæ truncus, in meſenterium adeóque inteſtina excurrens.

u Vena in poſteriorem ventriculi ſedem citra arteriæ conſortium excurrens.

x Vena cum arteria & neruo in dextram inferioris membranæ omẽti ſedẽ ſparſa, ac colon quoque inteſtinum hac parte accedens.

y Vena ſimul cum arteria in ventriculi poſteriora excurrens, & tandem coronæ ritu ſuperius ventriculi orificium amplectens.

α Hic nonnihil grandior meſenterij arteria ſe offert, etiamſi minimo interuallo inferiori mẽbrana omenti ſuffulciatur.

β Truncus eſt arteriæ, qui inferiori omẽti membranæ intertextus, ventriculo, iecori, bilis veſiculæ, colo quà id ventriculo exporrigitur, ac dein lieni ramos depromit, neruosque has partes adeuntes comitatur.

γ Vena ſimul cum arteria & neruo mediam potiſſimum ſedem ſubiens inferioris mẽbranæ omenti, & ramos quoque offerens colo inteſtino quà ad ventriculi prorepit fundum.

δ Vena cõiugis arteriæ expres, quæ ſiniſtræ ſedi inferioris omenti membranæ pauculas ſoboles, vt & ipſa gracilis eſt, diffundit.

ε Venarum, arteriarum & neruorum in lienem ſeries.

ζ Vena pariter cũ arteria neruoque ventriculi fundi ſiniſtræ ſedi exporrecta.

η η Glanduloſum corpus inferiori membranæ omenti innatum, quod vulgo vocant Briſauolo, Dulcem morſum ſeu bolum, Buccam ſaporitam, Rodol.

θ Glanduloſi corporis portio, quod duodeno inteſtino ſubnaſcitur.

TAB. II. FIG. V. VI. VII.

IN quinta figura ſectionis ſerie tertiam ſubſequente, iecur, ventriculus, & inteſtina proprias ſeruant ſedes, omento interim quà à ventriculo enaſcebatur, colóque inteſtino continuum erat prorſus reſecto, ne forte id relictum alicuius organi ſedem oblitteraret. Præterea, vt ſingula opportuniùs oculis ſubijcerentur, coſtarum aliquot fines (vti inter pingendum factum eſt) effregimus.

SEXTA igitur figura tenuium inteſtinorum ductum duntaxat delineauimus, aliqua etiam ventriculi & coli inteſtini ſimul cum cæco aſſeruata por-

ta portione, vt facilè pręsens figura iam subsequenti septimæ adaptetur.

SEPTIMA figura cæci intestini & coli & recti imago ductusque commõstratur, vnà cum ilei intestini extremo, & musculis recto intestino proprijs.

SVBSEQVENS modo characterum index quintæ, sextæ, & septimæ figuris cõmunis est: si quis verò interim character harum alicui peculiaris sit, illum pro figuræ numero aut 5 aut 6 aut 7 insigniturus sum: characteres autem quibus huiusmodi nulla subiungetur notula, tribus figuris communes censebis.

A 5. Mucronata pectoris ossis cartilago.

B B 5. Peritonæum vnà cũ disruptis costis.

C 5. Primarium ligamentũ, quo iecur humanum septo colligatur.

D D 5. Iecoris gibbi magna sedes.

E 5. Portiuncula venæ ab vmbilico iecori insertæ.

F F 5. Ventriculi anterior sedes.

G 5. Lienis sinistrum latus, seu ipsius pars in corporis anteriora vergens.

H 6. Ventriculi portio, quę inferius vẽtriculi cõstituit orificium, seu intestinorũ principium, quod hic chordula ligatũ finximus.

I K 6. Pars intestinorum ab *I* ad *K* protẽsa, vulgato nomine nunc duodenum intestinum, nunc intestinum duodecim digitorum longitudine, mihi vocatur.

L 7. Ieiuni intestini initium, graciliumq; intestinorum sedes.

M 6.7. Ilei intestini terminus, & graciliũ intestinorum finis.

N Extuberans crassorũ intestinorũ initiũ.

O Hoc intestinum mihi cæcum nuncupatur.

N P Q R S T, 5 7 Colum intestinũ his characteribus insignitur, verùm singuli priuatim aliquid notant. *N* enim ad *P* vsque coli intestini ductum notat, à dextri renis sede ad iecoris vsque cauum pertinentem. *A P* verò ad *Q* coli ductus notatur, secundum ventriculi fundum à iecoris cauo ad lienis vsque regionem protensus. *A Q* autem ad *R* ductus coli insinuatur, à lienis regione ad pubis os, secundum sinistrum ile procedens. Cęterùm ab *R* ad *S* (quod in 7 priuatim visitur) coli indicatur ascensus anfractusque, quem sursum ad vmbilici vsque regionẽ molitur. At *S* ad *T* vsque progressum notat, dicti nunc ascensus ad recti intestini initium.

V V 5.7. Depressa coli intestini sedes.

X X 5.7. Coli intestini vtrinque extuberantes semiglobuli, quos cellulas vulgus vocat.

Y 5.7. Recti intestini initium. Quicquid verò sub *Y* consistit, rectum est intestinum.

Z 6. Portio meatus bilem in intestina perferentis.

a 7. Musculus recti intestini finem orbiculatim amplectens, fæciúmque excretioni præfectus.

b c 7. Duo musculi rectũ intestinum post fæcium excretionem sursum alacriter contrahentes.

d 7. Hac sede rectũ intestinum virorum peni & mulierum vteri ceruici interuentu musculosæ substantię connascitur.

e f 5. Duæ arteriæ fœtui peculiares.

g 5. Hoc charactere vesicæ fundus indicatur, vti & meatus quo fœtus vrina expellitur.

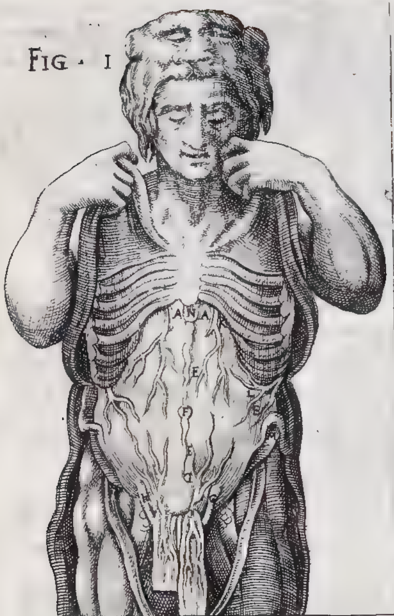
FIGVRA VIII.

OCTAVA figura recti intestini & coli quoque, quà id recto continuatur, partem expressimus, intestinorũ tunicas commonstraturam.

h Prima intestinorum tunica, quæ & intima est, ac solis transuersis circularibúsue confirmatur fibris.

i i Secunda intestinorũ tunica, quæ transuersis quoque efformatur fibris: attamen rectis quoque eò donatur pluribus,

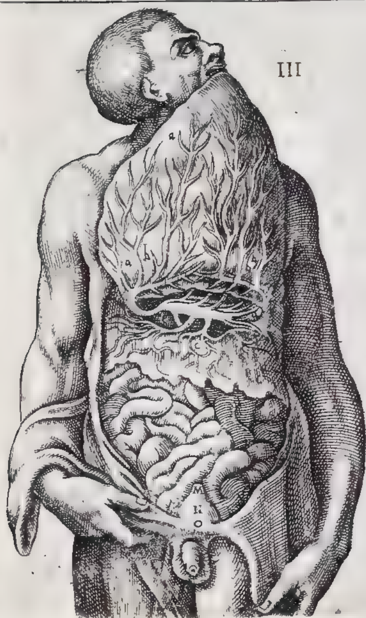
FIG. I

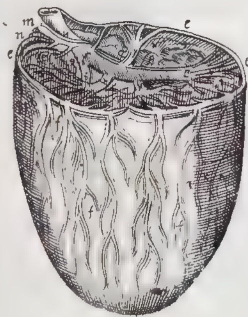
II

III

IIII

bus, quò recto inteſtino vicinior eſt.

k k Meſenterij eſt portio quæ rectum inteſtinum oſſi ſacro committit, ac tertiam ipſi exporrigit tunicam.

L L Tertia inteſtinorum tunica, à meſenterij pronata membranis.

FIGVRA IX.

VT præſens figura meſenterij ſitum quàm appoſitiſſimè oculis ſubiiceret, gracilia inteſtina vndecunque ad latera ſurſum deorſumque inuicem manibus diducta continet, ac proinde meſenterij commonſtrat centrum, & rationem qua meſenterium inteſtinis vaſa porrigit, inteſtinaq; dorſo connectit. Ad hæc, eius quoq; meſenterij partem oſtẽdit, quæ coli finem & rectum quoque inteſtinum dorſo alligat. Succedit verò hæc figura ſectionis ſerie illi quam quintam locauimus.

A B C D. Portiones peritonæi, aperto iã abdomine in latera extrorſum flexæ.

E E E. Tenuia inteſtina.

F Cæcum inteſtinum.

G G G. Colon inteſtinum.

H Recti inteſtini initium.

I Veſica cui peritonæum ea potiſſimum ſede connaſcitur, vbi alteram ipſi offert tunicam.

K Meſenterij centrum, eáque dorſi pars qua id à peritonęi membranis initium ducit, quæ magnam arteriam & cauam venam hic vertebrarum corporibus adnectunt.

L L Corpus glanduloſum, mox in ipſa vaſorum diſtributione poſitum, quæ meſenterij centro inſeruntur.

M M Glandulæ vaſorũ diſtributionibus interiectæ, quæ vaſa in ipſo per meſenterium ad inteſtina moliuntur progreſſu.

FIGVRA. X.

IN decima figura duntaxat ipſum delineatur meſenterium è corpore exemptum, omnibuſq; partibus ipſi connatis liberum, præterquam ab inferioris membranæ omenti portione, qua colon dorſo inibi colligatur, vbi ſecundùm inferiorem ventriculi ſedem id procedit.

K Character *K* vt & in nona figura, meſenterij indicat centrum.

L L Hi quoque characteres ſimiliter atque in nona glãduloſum corpus notant, totius meſenterij maximum.

M M Glandulæ notantur illis interpoſitæ vaſorum diſſectionibus, quæ iam inteſtinis appropinquant.

N O His characteribus meſenterii circũſcribitur pars, tenuia inteſtina dorſo alligãs.

P P. Ad *Q* vſque meſenterij indicat portionem, colon inteſtinum dorſo affirmantem, qua id à dextri renis ſede ad cauum vſque iecoris protenditur.

Q Q. Ad *R* vſque inferioris omenti membranæ partem notat, quę colon tota illa ſede dorſo committit, quà id ſecũdum ventriculi exporrigitur fundum.

R R. Ad *S* vſq; meſenterij inſinuat portionem colo inteſtino tota ea ſede propriam, qua id à lienis regione ad rectum vſque inteſtinum pertinet.

S T Quod *S* & *T* intercluditur, meſenterij pars eſt rectum inteſtinũ dorſo nectẽs.

V Hac ſede meſenterij naturam exprimere conati ſumus, quandoquidem vnam meſenterij membranam ab altera vnguibus diuulſam pinximus: vt

X *X* nimirum vna ſit, altera verò *Y* inſcri-

Y batur. Atque in harum membranarum medio meſenterij vaſa excurrunt, & ipſius adeps, vt & glandulæ etiam continentur, quemadmodum quoque in prima muliebrium figurarum cernere licet.

TAB. III. FIGVR. XI. XII.

VNDECIMA figura iam præpoſitis integris ſectionis ſerie ſuccedit habet enim figuris diſſectũ peritonæum, & omentum quoque in hac ablatum eſt, & hîc coſtas aliquot etiã effregimus, quò iecoris cauũ opportunius delineari poſſet,

V
VI
VII
VIII
VIIII
X

posset. Hîc namque conspicitur vniuersum iecoris cauum, ipsiúsq; iecoris forma. Dein ventriculi quoque apparent orificia. Intestina autem perinde ac ventriculum in sinistrum latus depressimus, vt in conspectu esset mesenterij pars, ac venæ portæ in ipsum series: dein bilis meatus in intestinum insertio,& si quæ sint reliqua quæ characteribus seriatim adnotabimus, mox atq; quid duodecima ostendat figura, expresserimus.

Præsens characterum index vndecimæ & duodecimæ figuris ideo habetur communis, quod cauam iecoris sedem plerisque characteribus quibus duodecima occupatur insigniri licuisset, nisi characterum copia delineationem fuisset vitiatura. Quum itaque character occurret vndecimæ figuræ peculiaris illi 1. subiũgemus, illis qui duodecimæ priuatim inscribuntur, 2. adiecturi. Si verò quis vtrisque figuris simul communis erit, illi 1 & 2 addetur.

H I I 1. Peritonæi vnà cũ costis euersi portio.

I K 1. Cauum iecoris.

L 1. Portiuncula gibbi sedis iecoris.

M 1. Iecoris sectio, cui fœtum alens vena primùm inseritur.

N 1. Rimæ ac impressiones & tubercula in iecoris cauo iuxta venæ portæ exortum conspicua. *N* verò superius, seu sinistrum, seu ipso *T* vicinius, sedem indicat, qua ab vmbilico procedens vena iecoris cauo vbi portæ caudex prodit, inseritur. Ab *M* enim ad *N* vsque foramen notatur, quod liberè quodammodo vmbilici transmittit venam ad sedem *N* insignitam.

O 1. Ligamentũ sinistrá iecoris partẽ (quę in angulum quodammodo acutũ desinit) septo transuerso hic colligans.

Φ 1. Sinus iecori hic incisus, ac stomacho cedens, vbi is superiori ventriculi orificio continuatur.

P Q 1. Ventriculus.

R 1. Ventriculi superius orificium, seu stomachi finis, vnà cum venis, arteriis, & neruis id orificium amplexantibus.

S 1,2. Humilius vẽtriculi orificiũ, ipsiusq; duodeni intestini initiũ, quod in duodecima figura secùs atque secundùm naturam se habet, ad interiora refleximus vt in conspectum veniret bilis vesiculæ meatus in ipsum insertus, ac mox *c* notandus.

T 1. Neruus à neruis elatus vẽtriculi orificium implicantibus eductus, iecorisq; cauo insertus.

V 2. Bilis vesicula. Hæc in vtrisque præsentibus figuris est cõspicua. verùm priuatim illam duntaxat in duodecima charactere notaui, ac proinde primum duodecimæ, ac dein vndecimæ mentem hic & in subsequentibus aliquot characteribus accommoda.

X X 2. Meatus bilis vesiculæ per iecoris corpus exporrecti inter portæ venæ & cauę item venæ ramos.

Y 2. Venæ portæ propago in iecoris substantiam diffusa.

Z 2. Venę cauæ propago in iecoris substãtiam digesta.

a 2. Concursus meatuũ bilis vesiculæ, qui in iecoris corpus digeruntur.

b 2. Vesiculæ bilis ceruix, cui meatus ex iecore ductus ac *a* notatus inseritur cõmunisque efficitur.

c 1 2. Bilis vesiculæ meatus in duodenum intestinum insertus.

d Ac *S* ad *d* vsque in duodecima figura duodenũ indicat intestinum, quod humiliori sede apertũ finximus, ne meatus illius *c* notati insertio lateret.

e 2. Arteria in iecoris cauum & bilis vesiculam digesta.

f 2. Neruulus iecori & bilis vesiculæ communis, & à sexti paris neruorum cerebri propagine depromptus, quæ dextri lateris costarũ exporrigitur radicibus.

g 2. Tenues portæ venæ propagines, in bilis

bilis vesiculam excurrentes.

h 1. Portæ venæ caudex.

i i 1. Glandulosum corpus, quod duodeno intestino adnascitur, vasaque ipsi expor recta opportunè sustinet.

k l m 1. Mesenterium. Verùm singuli characteres priuatim aliquid indicant. *k* enim venæ portæ dextri seu grandioris trunci distributionem in mesenterium notat. *l* verò, glandulosum corpus in mesenterio primis vasorum distributionibus præfectũ. *m* autem mesenterij insinuat partem, cui colon intestinum tota illa sede committitur, quà à dextri renis sede ad iecoris vsque cauum pertinet. Hic namque colon intestinum à mesenterio diuulsum est, quo mesenterij centrũ aptiùs delinearetur.

n 1. Vena quę sub posteriori recti intestini sede deorsum protenditur, ipsique recto intestino venas porrigit.

o 1. Vesicæ fundi superior pars etiam hic est conspicua.

p 1. Quod hic extuberat dexter est ren, sua pingui membrana adhuc obtectus.

q 1. Meatus vrinarius, à dextro rene vrinam in vesicam deducens.

r 1 Vena ac arteria seminales dextri lateris.

s 1. Vas semen à dextro teste versus ceruicis vesicæ initium perferens.

FIGVRA XIII. ET XIIII.

HARVM figurarum prior ventriculi & gulæ anteriorem partem exhibet, altera verò posteriorem.

A 1, 2. Stomachi pars in fauces orisq; adeò amplitudinem pertinens, hic à faucibus præsecta cernitur.

A B 1, 2. Ab *A* ad *B* vsq; ductus stomachi notatur, rectà per mediam vertebrarum ceruicis & quatuor superiorum thoracis sedem descendens.

B C 1, 2. A *B* ad *C* vsque ductus stomachi in dextrum latus super quintam & aliquot sequentes thoracis vertebras modicè declinans.

C D 1, 2. A *C* ad *D* vsque stomachi ductus insignitur ex dextra sede versus sinistram, supra magnam conscendens arteriam, & per septum transuersum in ventriculi superius orificium *G* notandum pertinens.

E E 1. Duæ tonsillæ, quæ nõ procul à stomachi sede in oris cauitatem pertingente distant.

F F 1, 2. Glandulosum corpus stomacho frequẽter adnatum, qua quintæ thoracis vertebræ corpori insidet.

G 1, 2. Superius ventriculi orificium.

H 1, 2. Inferius ventriculi orificium.

I 1, 2. Superior ventriculi pars.

K K 1, 2. Vẽtriculi demissior pars, seu fundus.

L L 1, 1. Anterior ventriculi sedes.

M N O 2. Posterior sedes ventriculi. Verùm singuli characteres aliquid priuatim indicant. *O* enim impressionem notat quam ventriculus ea sede exigit, qua vertebris innititur. *M* quidem prominentiorem sinistri lateris partem, *N* verò partẽ dextri lateris prominẽtiorem.

P 1, 2. Duodenum intestinum, quod hic ad ieiuni intestini principium resectum finximus.

Q 2. Bilis vesiculæ meatus, in duodenum intestinum insertionem tentans.

R 2. Hic character in interna dicti nuper intestini sede visitur, insertionem meatus illius notãs, quẽ modò *Q* insigniui.

S 2. Glandulosum corpus duodeno intestino subnatum vasaque illi intestino exporrecta suffulciens.

T 1, 2. Dextri nerui sexti paris neruorum cerebri propago ad stomachum exporrecta, multiplicique serie in ipsius orificium elatius distributa.

V 1 2. Sinister neruus.

X 2. Sinistri nerui propago, secundum elatiorem ventriculi sedem ad iecur vsque excurrens, hicque quo iecori proxima *Y* est, *Y* insignita.

a 2. Prima (vti doctrinæ studio nuncupare eam solemus) ventriculi vena & arteria.

b 2 Secunda ventriculum accedens vena, quæ coniuge caret arteria.

c 1,2 Tertia ventriculi vena cum coniuge arteria & neruo quoque, secundum dextram ventriculi fundi regionem exporrecta.

d 1,2 Quarta ventriculi vena coniugem obtinens arteriam, & elatius ventriculi orificium coronæ ritu amplectens.

e 1 Rami iam dictæ venæ & arteriæ, qui secundùm ventriculi elatiorem sedem ad inferius vsque ipsius orificium contendunt.

f 1,2 Quinta vena simul cum coniuge arteria & neruo, sinistram sedem fundi ventriculi perreptans.

g g 1,2. Aliæ venæ ac arteriæ, ab illis pronatæ vasis quæ lieni inseruntur.

FIGVRA XV.

FIGVRA decimaquinta ventriculũ à stomacho ac intestinis liberauimus, ac dein inuertimus, vt interior ventriculi sedes seu superficies cibos & potus amplectens, in conspectum veniret.

h Circulare ventriculi tuber ea sede conspicuum, vbi stomachus vẽtriculo continuatur, aut vbi elatius ipsius consistit orificium.

i Tuber orbiculatum quoque in humiliori orificio ventriculi apparens.

FIGVRA XVI.

DECIMASEXTA figura ventriculi tunicarum seriem numerumque & naturam, quantum pictura assequi potuimus, docet.

k Tertia ventriculi tunica, à peritonæo pronata, atque hic à ventriculo magna ex parte diuulsa.

l Secunda vẽtriculi tunica, minus quàm tertia à ventriculo diuulsa.

m Prima intimaque ventriculi tunica, hac in parte à duabus exterioribus tunicis libera.

FIGVRA XVII.

DECIMASEPTIMA figura iecoris gibbam posterioremque sedẽ vnà cum cauæ venæ caudicis portione exprimit.

A A Iecoris gibbi superior pars.

B B Iecoris gibbi posteriorisque sedis infima regio

C Cauę venæ sedes, qua septum permeat, ipsique soboles exporrigit.

D E Hoc interuallo sedes notatur, qua cauæ caudex posteriori iecoris sedi innascitur.

F Portio præcipui iecur septo alligantis vinculi.

G Ligamentum iecoris partem in sinistra maximè exporrectã septo connectens.

H Venæ portæ portio.

I Sinus quo iecur stomacho cedit, quà sinistro ventriculi orificio continuatur.

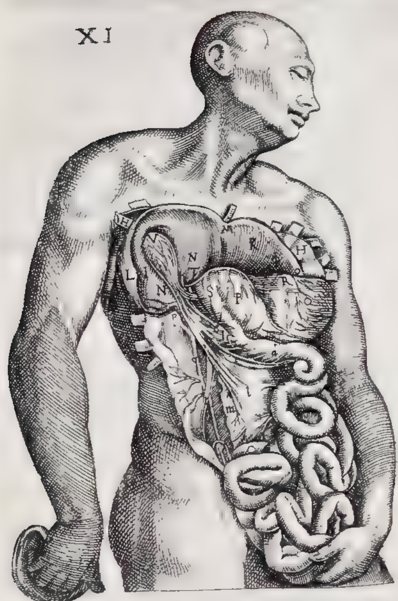
FIGVRA XVIII.

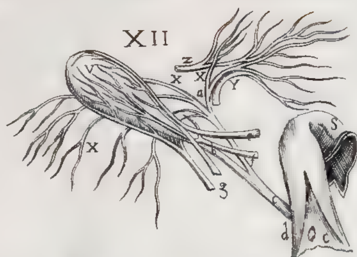
PRIMA decimæoctauæ figuræ lienem anteriori facie exprimit, vnà cum omenti portione, seu inferioris superiorisque omenti membranarum partibus. *A* namque lienis sinistrum indicat latus, dextrum autem ac media ipsius sedes omento integuntur. *B* & *B* enim inferioris omenti membranæ portionem indicant, lienis vasa deducentem, *C* verò & *C* superioris omenti membranæ portionẽ significant, qua ad ventriculũ vasa perferũtur, ab illis vasis pronata quæ in lienẽ iamiã inserenda veniunt. Secũda effigie decimæoctauæ figuræ lienis caua regio exprimitur, ab omnibus quæ illi cõmittuntur partibus libera. ac hic *D* notat superiorẽ lienis sedem, *E* inferiorem, *F* sinistram, *G* dextram, *H* verò & *H* lineam indicant in caua lienis regione conspicuam, cui lienis vasa inseruntur.

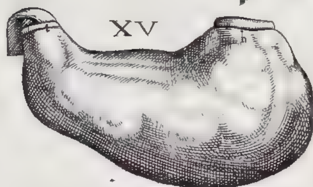
Tertia effigies lienis gibbum commonstrat cum sulcis, quos costæ impressere, notantur *LL*.

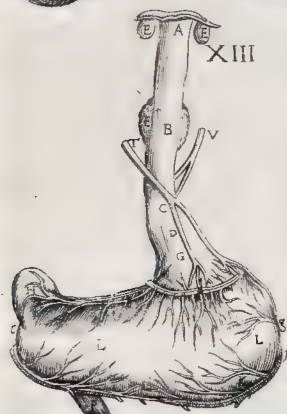
Quarta lienis quoque cauam sedẽ delineatam continet. At huic duas indidi sectiones, vt lienis substantia conformatioque oculis subiicerentur. Atque hic *I* & *K* sectiões modò dictas indicãt.

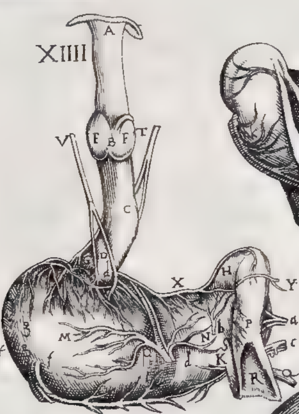
TA-

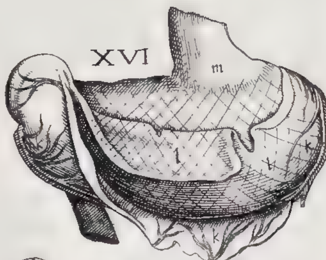

XI

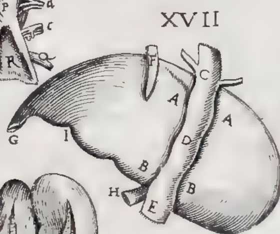

XII

XV

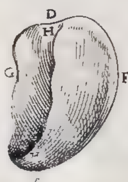

XIII

XIIII

XVI

XVII

XVIII

TABVL. IIII. FIGVR. XIX.

PRÆSENS figura sectionis serie vndecimæ succedit: ab hac enim omnia intestina execuimus, relicta duntaxat ventriculi portione superioris orificij ventriculi sedem commonstrante. atque ita hæc figura pleraque indicat, quæ nunc opportunius cum characterum indicibus, seriatim insinuabūtur.

A A Septi transuersi portio peritonæo succincta, atque vnà cum costis aliquot sursum reflexa.

B B Caua iecoris sedes.

C Iecoris ligamentum, quo ipsius sinistra pars septo alligatur.

D Venæ per vmbilicum iecori exporrectę portio, vbi & sinus ille indicatur primū hanc admittens venam, quæ per priuatum ipsi in iecore humano incisum foramen ad iecoris vsque sedem perreptat, vbi hîc *G* non procul à *K* adhibitum conspicis, vbique vena hęc in iecoris substantiam primùm verè digeritur.

E Hac sede iecur sinum obtinet, quo cedit stomacho per septum transuersum ad elatius ventriculi orificium contendenti.

F Superius ventriculi orificium, ventriculique portio.

G G Lineæ impressionésve tuberáque in iecoris cauo, vbi portæ venam promit, conspicua.

H Bilis vesicula.

I Portæ venæ caudex hîc abscissus. Verùm *I* quoque duas indicat venulas bilis vesiculæ exporrectas.

K Iecoris neruus ab illis propagatus, qui elatiori ventriculi implicantur orificio.

L Arteria iecori & bilis vesiculæ communis.

M Neruus à sexti neruorum cerebri paris propagine initium ducens, quæ dextri lateris costarū exporrigitur radicibus. atque hîc neruus iecori pariter & bilis vesiculæ communis censetur.

N Bilis vesiculæ meatus hic abtruncatus visitur qui ad intestina pertinet.

O O Lienis anterior cauáque regio.

P Lienis linea, cui vasa ipsius implantātur.

Q Vena caua.

R Magna arteria.

S Radices arteriarum in ventriculum, iecur, lienem, omentum, mesenterium, ipsáque demū intestina excurrentium.

T Dexter ren, pígui sua obductus tunica.

V Sinister ren, similiter pingui ipsius inuolutus tunica.

X Vena in sinistri renis pinguem diffusa tunicam.

Y Vena dextri renis pinguem tunicam accedens.

a Vena arteriaq; dextro reni serosum sanguinem deducentes.

b Vena arteriaque in sinistrum protensæ renem, emulgentesq; vulgò non secus appellatæ, quàm illæ quæ dextro reni sunt propriæ.

c c Meatus ex dextro rene vrinam in vesicam deferens.

d Meatus quo sinistri renis vrina in vesicam ducitur.

e Seminalis vena sinistrū accedēs testem.

f Seminalis vena, dextri testis.

g g Surculi à seminalibus venis qua peritonæo committuntur, in ipsoq; adeò versus testes progressu, ad peritonæum deriuati.

h Seminalis arteria dextrum testē perēs.

i Arteria seminalis quæ sinistro testi est propria.

k Arteriæ in humiliorem mesenterij sedem ad colon intestinum & rectū excurrentis radix.

l Arteriæ magnæ super cauam venam ascensus ac ipsius magnæ arteriæ & cauæ supra ossis sacri initium in duos trūcos diuisio.

m m Præcipuæ venæ ac arteriæ earum quæ geniculatim à magnis vasis lumborum carnibus ipsique peritonæo offeruntur.

n Arteriæ magnæ soboles sacri ossis foramina accedentes.

o Recti

o Recti intestini pars à colo libera, atque, vt inter dissecandum fit, vinculo intercepta.

p Vesica vrinæ receptaculum.

q Semen à teste ad penem deferentis vasis portio, qua secundum pubis os deorsum ad vesicæ ceruicis initium retorquetur.

r Cutis quæ penem inuestiebat.

s Scortum.

t Carnosæ membranæ pars, quæ haud secus atque scortum, vtrunque ambiebat testem.

u Tunica à peritonæo inibi pronata, vbi seminarijs vasis iter præbet, estque hæc exterior testis tunica, earum quas testibus singulis proprias peculiaresque numeramus.

x Denudati penis portio.

FIGVRA XX.

PRIMA tabella sectionem secundùm renis lõgitudinem per gibbũ ipsius inductam habet adeò profundam, vt in secundum renis pertingat sinum, interim nulla renis substantiæ ablata portione. Significet igitur α dextri renis anteriorem partem, β verò posteriorem. γ & γ orificia sunt ramorum primi sinus renis, seu ipsius membranei corporis, qua inuicem illi rami coëunt. Hic enim rami necessariò per sectionẽ in mutuo coitu diuiduntur. δδ primi sinus corpus, seu membraneũ corpus in quod vena & arteria renis terminantur.

ε Foraminulũ hoc vrinarij meatus est initiũ. λ Vrinarij meatus pars. Super mẽbraneum hoc corpus δ & δ insignitũ, secundus renis consistit sinus, cuius interius & corpori illi membraneo proximum latus in hac sectione tantùm apparet. Eius enim partes quæ in exteriora ad vtrumque septi ex renis substantia conformati latus producuntur, ipsumque sinum velut bipartitum efficiunt, nisi specillo in circuitu sub ζ hic & η deducto intueri nequis. Septum namq; illud præsenti sectione in duas partes, anteriorem scilicet & posteriorem diuisum cernitur: ac η quidẽ partem ipsius notat anteriorem, ζ verò posteriorem.

Secundæ effigiei omnia cum nuper cõmemorata sunt communia, nisi quòd vniuersa propemodum renis substantia septum illud constituens, cultello orbiculatim adempta sit, neque aliter sanè septi illius figuram ob oculos ponere licuit. Conspicitur hîc itaque secundus renis sinus vniuersus, at non quemadmodũ est bipartitus, eò quòd septum abstulerim sinum hunc in exteriori ipsius latere dirimentem. α igitur & β & γ & λ eadem hic quæ in prima tabella notant. Circulus autem inter α & β ductus, secundum renis indicat sinum. θ verò anteriorem partẽ primi sinus, seu membranei corporis, qua hæc in ramos discinditur. ι corporis membranei posteriorem partem indicat, adeò vt θ & ι simul membraneum notent corpus, seu primum renis sinũ: κ autẽ vrinarij meatus insignitur origo.

Tertia tabella primi sinus seu membranei corporis ramos omnes insinuat, renis enim substantia, quæ summis eius sinus ramis adnascitur, penitus derasa est. Atque hæc citra characterum operam sunt obuia.

FIGVRA XXI.

VIGESIMAPRIMA figura sectionis serie decimænonæ succedit. in hac namq; costarum aliquot fines effracti, & extrorsum sursumque retorti occurrũt, vt iecoris gibbum ita hîc spectaretur, vt ipsius cauum in decimanona figura in cõspicuo erat. Renes hic etiam pingui illorum tunica denudati sese offerunt. In hac figura venarum arteriarumq; seminalium exortus ductusque

etiam ostendente, priuatim à cauæ venæ caudice ramulum pronasci effinximus, qui sinistræ seminali commiscetur venæ. Præterea peritonæum quà vasis seminarijs iter præbet, vnà cum tunica à peritonæo pronata, testemque & sui lateris vasa seminaria amplectente, dissectum est, & cum seminarijs vasis testes cum suis musculis obuij sunt. Insuper pubis ossa inuicem ita dirempta atque adeò reflexa videntur, vt inuicem insigniter dehiscāt, & vesica, & glandosum corpus vesicæ ceruici propriū vnà cum ipsius musculo & penis corporib. eorundemque progressu oculis subijciantur. Quòd autem à dextro femore cutē prorsus & à sinistro aliqua ex parte ademimus, neminem ambigere reor.

a a Peritonęi pars cum septi transuersi portione, & effractis costis sursum extrorsumque reflexa.

b b Iecoris gibbum.

c c Caua iecoris sedes.

d Præcipuum iecoris ligamentum, ad dextrum latus mucronatæ cartilaginis consistens, & hic à iecoris anteriori sede magna ex parte diuulsum.

e Ligamentum iecoris partem in sinistrū protensam septo committens.

f Venæ portæ portio, vnà cum arteria & neruis iecur petentibus, & bilis vesiculæ meatu intestina petente, hic vinculo est intercepta, & dein præsecta.

g Venæ cauæ caudex.

h Arteriæ magnæ truncus deorsum spinę exporrectus.

i Principium venę pinguem sinistri renis tunicam adeuntis.

k Radices arteriarum in intestina excurrentium, & ventriculo, iecori, bilis vesiculæ, lieni, & ipsi demum omento ramos offerentium.

l Initium venæ dextri renis pingue inuolucrum petentis.

m Vena ac arteria dextrum accedentes renem.

n Vena ac item arteria sinistro reni serosum sanguinem deducentes.

o o Dextri renis pingue inuolucrum, ab anteriori sede renis liberatum.

p p Sinistri renis pingue inuolucrum, ab anteriori etiam sede sui renis diuulsum, & peritonæo vnde principium ducit, adhuc connexum.

q q Et dexter & sinister meatus, quò vrina è renibus in vesicam fertur, *q* insignitus est.

t Seminalis vena dextrum accedens testem.

u Principium seminalis venæ dextrū testem adeuntis, quod instar rotundi tuberis prominet.

x Seminalis vena sinistro testi exporrecta.

y Venula à venæ cauæ caudice pronata, ac venæ seminali sinistræ commixta vnitáue. Quamuis enim hæc venula rariùs occurrat, tamen quum in alijs figuris sinistra vena absque hac delineatur, illaque hic nihil obscuret, ipsam exprimere visum est.

α Seminalium arteriarum origo.

β Surculi, quos venæ seminariæ peritonæo inibi depromunt, quà ipsi connexę deorsum ad pubis ossa contendunt.

γ Dextræ seminalis venæ, & item arteriæ, per peritonæum supra pubis ossis coxendicisque regionem descensus ac ascensus pariter semen à teste deferentis vasis quod *η*, *ι* & *κ* mox notabitur.

δ Venæ seminalis & arteriæ cōmixtio, & corporis quod varicum imagini conferam, initium.

ε Varicosi corporis in testem insertio.

ζ Testis intimo ipsius inuolucró obtectus.

η Principiū semē à teste deferentis vasis.

ι Sedes qua deferens semen vas sursum secundum testis humillimam sedē reflectitur, & à teste ipsi non amplius connatum, abscedere incipit.

κ Hic semen deferēs vas nullam amplius conuolutionum ostendit speciem, at

sur

ſurſum inſtar nerui teres porrigitur.

ν Veſica vrinæ receptaculum.

ξ Glandulosum corpus veſicæ ceruicis initio adnatum, & ſemen deferentium vaſorum inſertionem excipiens.

ρ Circularis veſicæ ceruicē ambiens muſculus.

σ τ Duo penē conſtituentia corpora, quorum ſiniſtrum à ſuo principio, quod à ſiniſtro pubis oſſe ducitur, liberatum eſt: dextrum autem corpus ſuo principio adhuc pubis dextro oſſi firmatur. Præterea hic S noſtri figura in conſpicuo eſt, quam penis flaccidus langui dúſque cum veſica effingit.

υ Venarum & arteriarum neruorúmque penem adeuntium ſeries, tam aptè ac in huiuſmodi figuris id moliri datur expreſſa.

φ χ Primum exteriúſue teſtis peculiare inuolucrum à peritonæo inibi pronatum, vbi φ aſcripſimus: vbi verò χ locatur, ea eius inuolucri ſedes notatur, qua hæc infimæ teſtis parti connaſcitur.

ψ Teſtis muſculus iam dicto inuolucro innatus.

ω Muſculus femur mouētium ſeptimus. hìc ſe ſpectandum offert, quà ſuper coxendicis os deorſum ducitur.

⁎ Recti inteſtini portio.

FIGVRA XXII. ET XXIII.

Dvæ hæ figuræ inuicem ſolùm differunt in hoc quòd vna partem anteriorem, altera verò poſteriorē demōſtret: vtraque enim inſtrumenta ſemini & vrinæ dicata oſtendit.

1 Hac numeri nota indicatur anterior renis regio.

2 Poſterior renis regio.

3 Superior renis regio.

4 Inferior renis regio.

5 Externum renis latus.

6 Internū renis latus, in quo 6, 7, & 8 ſinum eius lateris indicant. verùm 6 priuatim notat eius ſinus tuber: 7 autem

8 & 8 ſinus eius, angulos impreſſionesq́;.

g Venæ cauę caudex, inibi abſciſſus, quà deorſum tendens iecur ſuperauit.

h Arteriæ magnæ truncus inibi reſectus, vbi primùm ſub ſepto tranſuerſo in peritonæi amplitudinem fertur.

k Radices arteriarum quæ meſenterio & inferiori mēbranæ omenti digeruntur.

l Venæ pinguem dextri renis tunicā petentis principium.

m Vena & arteria dextro reni ſeroſum ſanguinem deducentes.

n Vena & arteria ſiniſtro reni in ſeroſi ſanguinis ductu famulantes.

o Venæ in pinguem ſiniſtri renis tunicā excurrentis origo.

q q Meatus vrinam è renibus in veſicę amplitudinem deportantes.

r Meatuum vrinam veſicæ deducētium in veſicā inſertio; ac in dextra quidem effigie orificia indicantur, quà hi meatus in veſicam pertinent, & mēbranei proceſſus quoque his orificijs præfecti: in ſiniſtra autem effigie ſedes indicatur, qua illi meatus primùm veſicæ applantantur.

t Seminalis vena dextra.

u Tuberculum, ſeu protuberans ſeminalis venæ dextri lateris principium.

x Vena ſeminalis ſiniſtrū petens teſtem.

α Seminalium arteriarum ex magnæ arteriæ caudice initia.

β Surculorum radices quos venę ſeminales peritonæo offerūt, quà illi ſecundùm lumborum regionem committuntur.

δ Venæ arteriæq́; ſeminalium coitus commixtióue, & varicoſi corporis initium.

ε Venæ & arteriæ ſeminalium ad teſtem inſertio, ſeu varicoſi corporis baſis.

ζ Teſtis intimo ipſius inuolucro adhuc obtectus.

η Principium vaſis ſemen à teſte deferentis.

θ Deſcenſus vaſis ſemen deferentis ſecū-

M 2 dum

dùm poſteriorem teſtis regionem.

ι Locus quo deferens ſemen vas rurſus ſecundum teſtis humiliora ſurſum fertur, neque amplius teſti connaſcitur, vti faciebat ab η per θ ad ι.

κ Sedes deferentis ſemen vaſis, vbi primum nerui modo citra omnem reuolutionem ſpiramúe ſurſum properat.

λ Hac ſede ſemen deferens vas ad poſteriorem regionem venæ ac arteriæ ſeminalium reflexum, in peritonęi amplitudinem contendit.

μ Dextri ſemen deferentis vaſis cum ſiniſtro coitus, propter veſicæ ceruicis initium.

ν Veſica, quæ in dextra effigie priuatim adaperta eſt ipſius commõſtrans cauitatem.

ξ Glanduloſum corpus vaſorum ſemen deferentium inſertionem excipiens, ac in dextra effigie lõga ſectione ad meatus vſque vrinarij amplitudinẽ diſſectum.

ο Amplitudo cauitasq́ue ceruicis veſicæ, in quam vaſa ſemen deferentia inſertionem moliuntur.

ρ Muſculus veſicæ ceruicem ambiens, ac vrinæ excretioni præfectus.

σ ς τ Duo penem potiſſimùm conſtituentia organa.

υ Venæ ac item arteriæ penẽ ceruicemq́ue veſicæ accedentes.

φ Sedes notatur meatus vrinæ ſeminiq́; communis, quæ reliquo ipſius ductu amplior in penis glande viſitur.

FIGVRA XXIIII.

In hac figura peculiariter monſtrãtur teſticuli, idque diuerſis modis.

A B Teſticuli dextri pars anterior.

C Vena & arteria ſeminales illic abtruncatæ, vbi iam ex magna peritonæi amplitudine excidentes inuicem implicãtur, commiſcenturq́ue, ac corpus quod varicoſum mihi appellabitur, efformare incipiunt, ſeu huius varicoſi corporis quod pyramidi aſſimilabitur conus.

D Baſis varicoſi corporis, ſeu ſedes qua vena & arteria ſeminalis teſti inſeruntur, & ramulos in teſtis intimum inuolucrum & teſtis ſubſtantiam ſpargunt.

E Vaſis ſemen à teſte deferentis initium.

F Reflexus vaſis ſemen deferentis ſecundùm teſtis humiliorem ſedem.

G Surſum conſcendens deferentis ſemẽ vaſis portio, & ipſius regio in qua ampliùs teſti connaſci deſinit.

H Præſens effigies deferentis ſemen vaſis portionem oſtendit, quæ teſtis intimo connata erat inuolucro: & foraminula illa aſperitatesq́ue cernuntur, quæ in eius vaſis ſede poſt ſectionem conſpiciuntur, quæ inuolucro illi connaſcebatur.

I Hac effigie eadem vaſis ſemen deferẽtis portio, quæ & mox præcedenti delineatur. verùm hæc ſedem eius portionis oſtendit, quæ gibba eſt, teſtisq́; inuolucro non connaſcitur.

L Teſtis à quo ſemen deferens vas abſcectum eſt, ipſeq́ue adhuc teſtis cum intimo ipſius inuolucro & varicoſo corpore remanſit.

M Hæc eadem cum effigie L notata indicat. verùm vt illa anteriorem teſtis faciem exprimebat, ita hæc poſteriorem, & duæ ſubſequentes notę vtrique ſunt communes.

N Prima venæ & arteriæ ſeminalium cõmixtio, ſeu varicoſi corporis conus.

O Varicoſi corporis baſis, & in teſtis ſubſtantiam ipſiusq́ue intimum inuolucrum inſertio.

P Teſtis ſuo intimo adhuc obductus inuolucro, ſed à varicoſo liberatus corpore, & ſuperiorem ipſius regionem oſtendens, in qua varicoſum illud corpus inſeritur. Apparent namque hic foramina ramulorũ varicoſi corporis, qui (vti dicebam) teſti implantantur.

Q In hac effigie intimam teſtis tunicam inuo-

inuolucrumúe nouacula diſſecui, & ex altero latere à teſtis ſubſtantia eius in-

R uolucri partem R notatam diremi, in poſterioraq; reflexi, vt ductus in cõſpectum veniret, qui à ramis inuolucrum intertexentibus in teſtis ſubſtantiá pertinent. Alteram verò huius inuolucri

S partem S inſignitam, teſti adhuc connatam reliqui.

T Hîc teſtis per medium diſſectus iacet, vaſorum per ipſius ſubſtátiam diffuſo-

VV rum, ac V & V naturam diſtributionisque ſeriem commonſtrans. Qui verò modò ſubſequuntur characteres, duabus grandioribus & magis præcipuis vigeſimæ ſecũdę figuræ effigiebus proprij habentur.

TABVLA V. FIGVRA XXV.

Hæc muliebrium figurarũ prima eſt, in qua ſublatis inteſtinis omnibus omentum reflexum eſt ſurſum, relictũ etiam ſpectatur meſenteriũ, cuius mẽbranas hic aliqua ex parte diremimus: verùm præſens figura in hoc potiſſimũ delineata eſt vt vteri & veſicæ poſitum ita oſtenderet, quemadmodum in hac muliere vtero nobis nulla ex parte moto, is occurrit; cæterùm omnia melius oculis exhibentur, in corporibus non admodum obeſis.

A B C D Peritonæi anterioris ſedis interior ſuperficies.

E E Meſenterij pars tenuia inteſtina dorſo connectens.

F F Altera meſenterij membrana notatur,

G G ab altera quam G & G inſigniui diuulſa. Vtraque autem membrana vaſorũ per meſenterium ſeriem, & glandularum vaſorum diſtributionibus interpoſitarum naturam indicat.

H H Hac meſenterij parte colõ inteſtinum, quà recto erat proximum, committebatur.

I Hac meſenterij parte, coli inteſtini initium, ſeu ipſius cum tenuibus inteſtinis continuitas, dein cęcum quoque inteſtinum conſiſtebant.

K Rectum inteſtinum inibi præſectũ vbi colon definit, quæ ſedes eſt è regione connexus ſacri oſſis cum infima lumborum vertebra.

L Anterior vteri fundi ſedes, à qua nihil prorſus auulſum cernitur.

M Dexter mulieris teſtis.

N Mulieris ſiniſter teſtis, atque huius anterior pars hic tota oculis ſubijcitur, quum interim dextri teſtis modica videatur portio: idque ideo accidit, quod dextrum teſtem ita delineauerimus, quemadmodum vterque teſtis membrana tegitur ſeminaria mulieris vaſa deducente, atque à peritonæo nata: ſiniſtrum verò teſtem illa mẽbrana deteximus, quòd ſolius manus nullo adhibito cultro, fit beneficio. Hæc namque membrana anteriori teſtis ſedi nulla ex parte adnaſcitur, ſed incumbit ſolùm.

O O Mẽbrana à peritonæi dextra ſede pronata, & teſtem dextrum vnà cum huius lateris ſeminalibus vaſis, ac illis quæ vteri elatiorem ſedem implicant vaſis, dorſo committens, vterúmque pariter continens, & denique cum alterius lateris membrana ſecundam vteri tunicam conſtituens.

P Hac in nuper dicta membrana carneæ excurrunt fibræ dextrum vteri conſtituentes muſculum.

Q Q His characteribus ſiniſtra lateris membrana notatur, quæ illi correſpondet, quam nuper O, O indicarunt.

R S Vteri ceruicis anterior pars inter R & S ea adhuc obducta tunica, quam peritonæi partes illi offerunt, quæ ipſi vaſa exporrigunt, deducuntq;, ac illũ peritonæo adnectunt. Cæterùm interuallum inter R & S conſiſtens, vteri ceruicis amplitudinem quodammodo ſignificat. Rugæ verò hic cõſpicuæ, illæ ſunt quas vteri ceruix in ſe collapſa, neque

M 3 alias

aliàs distenta, inter secandum commō-strat.

V Vmbilici est portio, à peritonæo inter secãdum liberata, & vnà cum vasis fœtui peculiaribus hic deorsum reflexa.

X Portio venæ ab vmbilico iecur petentis.

Y Meatus à vesicæ fundi elatissima sede ad vmbilicum pertinens, ac fœtus vrinam inter secundum & intimum ipsius inuolucrum deducens.

Z et & Duæ arteriæ ab vmbilico huc secundùm vesicæ latera prorepentes, atque hac sede magnæ arteriæ ramis pubis ossium foramina potissimum adeuntibus insertæ, seu continuæ.

FIGVRA XXVI.

Hic sublatum est è medio totum mesenterium, ventriculus & intestina. Conspiciuntur autem matrix, vesica, cæteraque instrumenta ad procreationem necessaria: mamilla item denudata cute, vt melius perspici natura eius posset

A A Venæ ad mamillas subinde excurrentes ab illis quæ cuti summo humero obductæ offeruntur.

B Venæ ab illis pronatæ, quæ per axillam in manum porriguntur.

C Præcipuum mamillæ corpus.

D D Glandulæ ac adeps vndecunque corpori illi glãdoso ac *C* insignito adstratæ.

F F G, H Peritonæi anterioris sedis interior superficies. est enim hic anterior peritonæi regio, ad latus & sursum deorsúque flexa.

I K Venarum ac item arteriarum sub pectoris osse deorsum à iugulo prorepentium portiones.

L Iecoris gibba sedes.

M Iecoris cauũ hic quoque aliqua ex parte conspicuum.

N Venæ ab vmbilico iecur petentis portiuncula.

O Venæ portæ caudex hic simul cum vasis ipsi attensis præsectus.

P Vena caua.

Q Arteria magna.

R Arteriarum ventriculum, iecur, lienẽ, omentũ ac intestina petẽtium radices.

S Principium venæ pinguem sinistri renis tunicam implicantis.

T Vena ac arteria dextro reni serosũ humorem deducentes.

V Vena ac arteria sinistro reni serosum humorem deferentes.

X Principium venæ pinguem dextri renis tunicam adeuntis.

Y Dextri renis anterior sedes.

Z Sinistri renis anterior facies.

a a Meatus à dextro rene vrinam in vesicã deducens, & ad humilius *a* effractus: portio autem huius meatus reliqua, ac

b vesicæ adhuc continua, *b* insignitur.

c c Meatus vrinam à sinistro rene in vesicam deferens.

d d Dextra seminalis vena, cuius initium elatius *d* indicat.

e Seminalis vena sinistrum petẽs testem.

f Seminalium arteriarum ortus.

g Seminalis arteria dextra.

h Seminalis arteria sinistra.

i k l Anterior vteri fundi pars. ac *i* dextrum fundi obtusum indicat angulum, *k* autem sinistrum, *l* verò regionem vteri vbi ipsius fundi consistit orificium, ipsiúsque ceruix inchoatur.

m Rectum intestinum. quò minùs vtrunque figuræ latus inibi vbi par vtrinque est ratio onerem, vni duntaxat lateri iã characteres opportunè adhibebo.

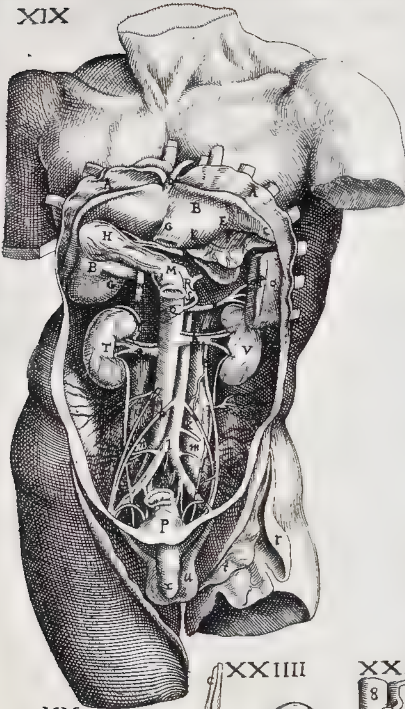
n Venæ ac arteriæ seminalis portio, vteri fundi superiorem accedens sedem.

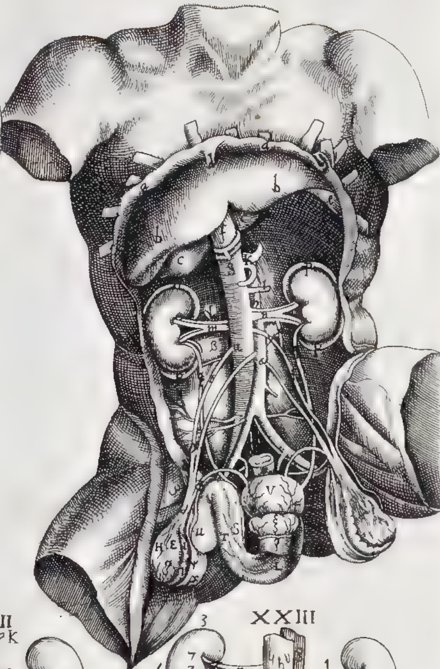
o Venæ ac item arteriæ seminalis portiones testem adeuntes, & inuicem coëuntes, corpúsque instar pyramidis con-

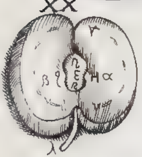
p stituentes. ac *p* huius corporis basim notat, testi commissam.

q A nuper dicto corpore eiusmodi vascula in membranas excurrunt, testem peritonæo committentes.

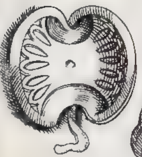
Testis

XIX

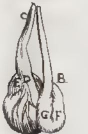

XXI

XX

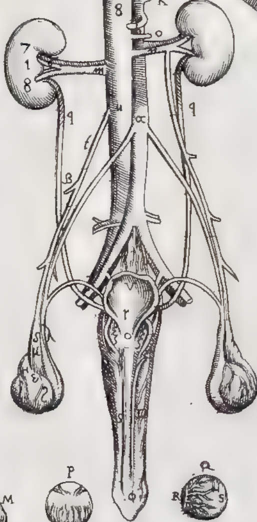

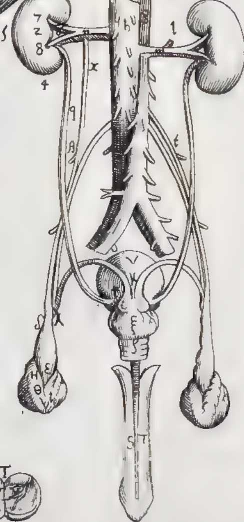

XXIIII

XXII

XXIII

r Testis anterior facies.

ſ Vasis semen à teste in vterum deferentis initium.

t t Vasis semen deferentis reflexus, quos id circum testis latera conficit.

u Vasis semẽ deferẽtis ad vterũ ꝓgressus.

x x Vteri ceruix.

y Vasa inferiorem vteri fundi sedem ac vteri ceruicem implicantia.

α Vena vesicam ab illis vasis accedens, quæ vteri ceruicem intertexunt. atque hic etiam character vrinariorum meatuum insertionem notat.

α β Vesicæ fundi posterior sedes.

γ Vesicæ ceruicis musculus.

δ Hac sede vesicę ceruix vteri ceruici implantatur.

ε Cuticulares ceruicis vteri orificij caruncul̨æ. atque hic vteri colles & ceruicis ipsius orificium, citra characterum operam neminem latent.

ζ Arteriæ humillimam mesenterij partẽ accedentis radix.

η Vasa ab illis quæ crus adeunt venis ac arterijs sursum ad abdominis musculos ascendentia.

FIGVRA XXVII.

PRÆSENS figura vterum vnà cum illum peritonæo alligantibus membranis à corpore exectum commonstrat. atque ipsius ceruix adeò hic sursum est conuoluta euersaque, vt fundi vteri orificium in conspectu sit.

Vesicæ verò fundum & ceruicem quoque aperuimus, vt vesicæ cauitas meatuumque vrinariorum insertio in propatulo essent.

A Vteri fundi anterior facies, nulla membrana prorsus detecta.

B B Vteri ceruix.

C Fundi vteri pars glandis modo in superiorẽ vteri ceruicis sedem protuberãs.

D Orificium fundi vteri.

E E Membrana vterum peritonæo connectens, ipsiúsque vasa continens.

F Sinister vteri testis.

G Vena & arteria seminalis.

H Portio venæ ac arteriæ seminalium, vteri fundi superiorem sedem accedens.

I Portio arteriæ & venæ seminalium testem accedens.

K Vas semen à teste in vterum deducens.

L Vesicæ cauitas.

M Vrinariorum meatuum insertio.

N Vrinariorum meatuũ frustula hic propendent.

FIGVRA XXVIII.

θ RAMVLI à vena & arteria in membranam excurrentes, quà peritonæo committuntur.

ι Portio venæ & arteriæ testem adeuntium, superiorem fundi vteri sedem petens.

κ Commixtio venæ & arteriæ seminalium, quæ instar pyramidis est, & varicibus assimilatur.

λ Testis sinister.

μ μ Vas semen à teste in vterum deferens.

ν Obtusus vteri fundi angulus, in quem vas semen deferens insertionẽ molitur.

ξ Hac sede fundus vteri in ceruicem terminatur, hácque regione ipsius consistit orificium.

ο π Vteri ceruix.

ρ Hic vesicæ ceruix in vteri ceruicẽ producitur ac desinit.

ς Vasa sunt inferiorem vteri fundi sedẽ & ceruicem implicantia.

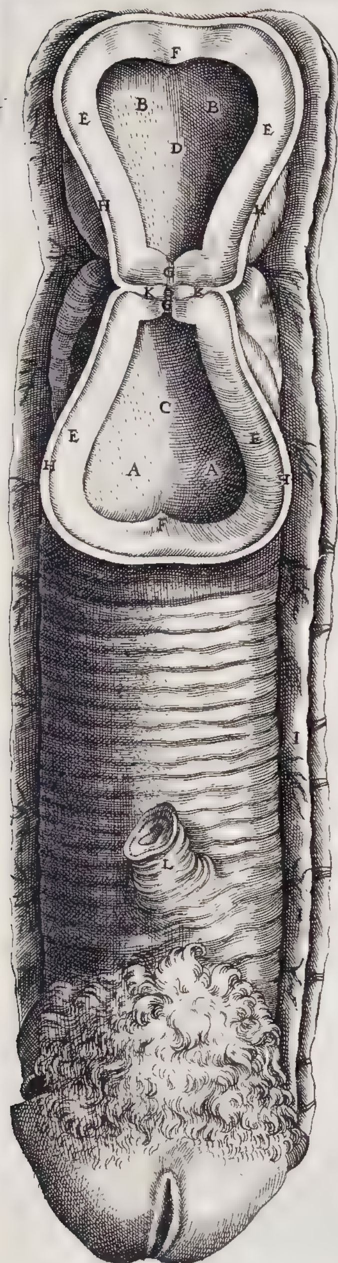
τ τ Ceruicis vteri oris colliculi.

υ υ Meatus vrinam è renibus in vesicam ducentes.

FIGVRA XXIX.

HÆC figura vterum à corpore exectum ea magnitudine refert, qua postremò Patauij dissectæ mulieris vterus nobis occurrit. atque vt vteri circumscriptionem hic expressimus, ita etiam ipsius fundũ per medium dissecuimus vt illius sinus in conspectum veniret, vnà cum ambarum vteri tunicarum in non prægnantibus substantiæ crassitie.

A A

XXVIIII

XXIIII
XXVII
XXVIII
XXVI
N

A A B B Vteri fundi finus.

C D Linea quodammodo instar suturæ, qua scortum donatur, in vteri fundi sinum leuiter protuberans.

E E Interioris ac propriæ fundi vteri tunicæ crassities.

F F Interioris fundi vteri portio, ex elatiori vteri sede deorsum in fundi sinum pro-

G G tuberans. *G G* Fundi vteri orificium.

H H Secundum exteriusque fundi vteri inuolucrum à peritonæo pronatum.

I I &c. Membranarum à peritonæo pronatarum, & vterum continétium portionem vtrinque hic asseruauimus.

K Vteri ceruicis substantia hic quoque conspicitur, quòd sectio qua vteri fundum diuisimus, inibi incipiebatur.

L Vesicę ceruicis pars, vteri ceruici inserta, ac vrinam in illam proijciens. Vteri colles, & si quid hic spectandum sit reliqui, etiam nullis appositis characteribus, nullis non patent.

TABVLA VI. FIGVR. XXX.

HAEC *est effigies grauidæ mulieris, cuius vēter decussatim apertus est, ex eoq; exemptū omētū vt melius appareat ventriculus, intestina & vterus huiusq; figura exactius in prægnante obseruetur.*

A B C. Pars interior peritonæi, quæ musculis abdominis adhæresćit.

E E Portio cōnexæ hepatis partis, quæ sine vllius costę cōfractione oculis occurrit.

F F Ventriculus.

G H Coli intestini pars quæ iuncta est ventriculo.

I K Membranæ per quas vterus ossibus pectinis annectitur.

L Vteri substantia, quæ in hac effigie ad vmbilicum vsque ascendit.

O O. Tunicæ à peritonęo pronatæ, quæ testiculos, ductus spermaticos partemque vteri anteriorem obuoluunt, huiusque externam tunicam constituunt.

Q R Q Colli matricis āterior pars. *R* Vesica.

FIGVRA XXXI.

IN *hac figura cōspicitur vterus exēptus è corpore diuisusq; ad rectos āgulos, parte sua posteriore quò venarū illa cōgeries (secūdas vocāt) huius anteriori maximè parti adhæresćēs potius videatur.*

A B C D. Vteri decussatim aperti posterior pars, quā foras euertimus quo alueoli, quibus secundinæ vasa extremitatibus suis coalescunt, apertiùs conspiciantur, hos autem cotiledones vocant.

E E E Secundarum posterior pars, quam effingit congeries vasorū ex quibus per vmbilicum fœtus sanguinem allicit.

F Portio tunicæ allantoidis vocatæ.

G Ceruicis vteri portio.

H Vena & arteria, quę deriuātur ex arteria & vena caua statī postquā īfra os sacrū diuiduntur, & per vterū distribuuntur.

FIGVRA XXXII.

PRAESENS *imago commonstrat secundas à matrice auulsas à postica parte, fœtumque etiam-*

I I I *num ipsis inuolutum.* *I I I* Secundæ.

K K Tunica exterior fœtus, cuius extimæ parti secundę adhęresćūt: sed hi characteres peculiariter mōstrant vasa quę per ipsas distribuūtur.

FIGVRA XXXIII.

HIC *conspicitur inuolucrum, quo lotium fœtus totius gestationis tempore asseruatur.*

L L L Mēbrana fœtū extrinsecus obuoluens, cuius parti posteriori notatæ duobus *L L* secundæ

M coalesćūt. *M* Huius membranæ pars interna.

N Vasa quæ producta ex secundis fœtus vmbilicum constituunt.

* Vasorū vmbilicū constituentiū nec nō vrachi dicti insertio, cæterùm canalem ex hisce vasis conflatum, quadam sua parte ad vesicam protendi indicauimus figura XXV. charactere *Y*.

O O Interius fœtus inuolucrum, amniumdictum, hoc adeò est subtile ac pellucidum, vt fœtus eique circumfusus sudor oculis pateant.

FIGVRA XXXIIII.

IN *vltima hac figura stat aperta vtraq; tunica, à fœtu detracta, qui eādem seruat figuram quā habebat cum ipsis clauderetur.*

P Q Externa fœtū obuoluēs membrana. *P* priuatim notat partem eius externā. *Q* verò internam, quæ adhuc notatur. *S S*.

R Portio secundarum parti externæ dictæ tunicæ adhærens.

S S T In externa parte extimi fœtus inuolucri conspicuum fit, quo modo venæ ex secundis oriātur, peculiariter *S S*. monstrantur venæ, *T* verò qua ratione in vmbilici formam concurrāt.

V V Pars externa amnij membranæ.

X X Eiusdem membranæ pars interior.

Y Y Distributio vasorū vmbilici, ex qua ab interna parte retro amnium simul ad fœtus vmbilicum conueniunt.

LI-

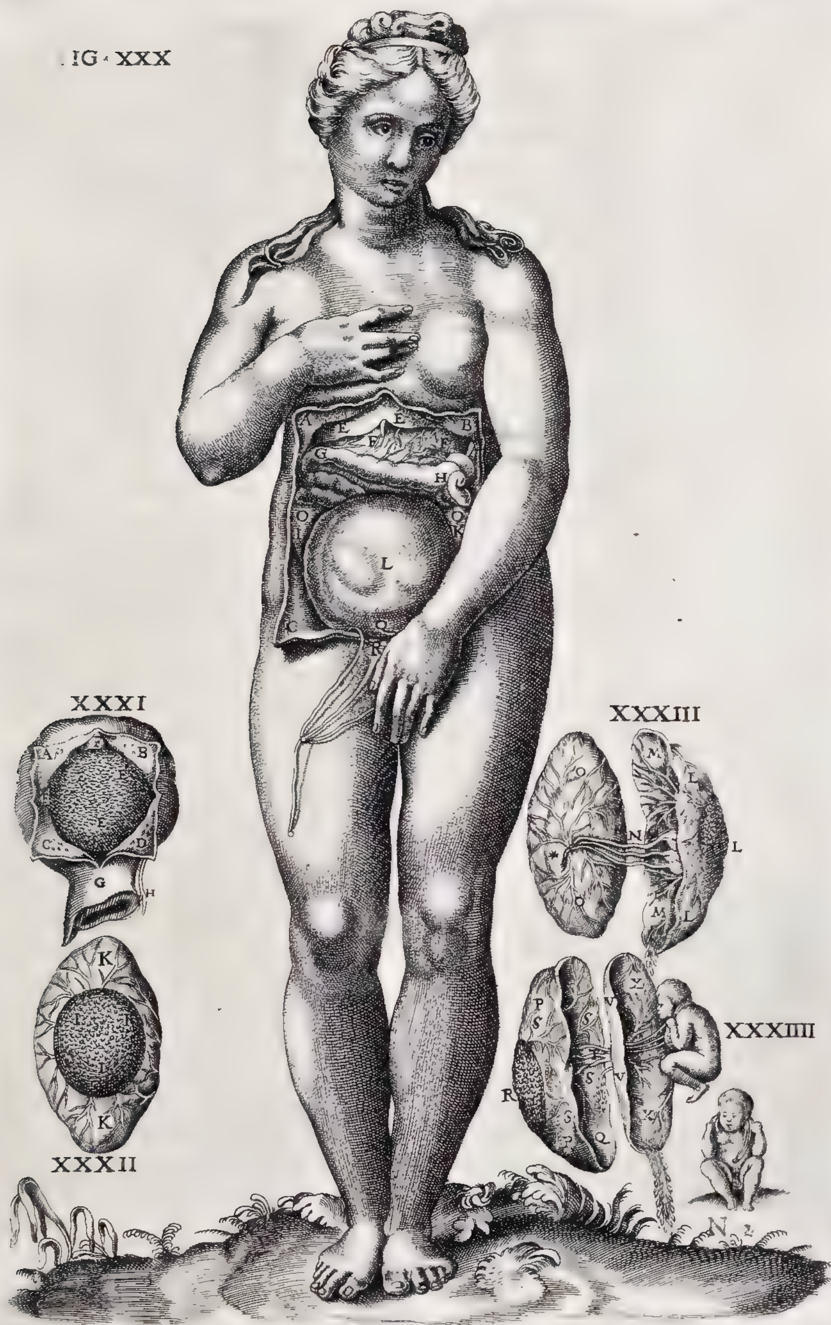

FIG. XXX
XXXI
XXXII
XXXIII
XXXIIII

LIBRI QVARTI FIGVRARVM, EARVMQVE CHARACTERVM INDEX.

FIGVRA I.

PRÆSENS figura tantam hominis in dorſo cubantis partem ex ſiniſtro latere commonſtrat, quantam oſtendendæ thoracis ſedi ſufficere arbitrati ſumus. Ab anteriori itaque thoracis ſede & lateribus, ac dein ab aliqua colli regione cutem ſectionis ſerie ademimus, ac dein muſculis qui coſtis obducuntur reſectis, coſtarum oſſa à ſuis cartilaginibus vnà cum pectoris oſſe liberauimus, & coſtarum oſſibus (vti inter ſecandum fit) effractis, coſtarum cartilagines ſurſum verſus dextrum latus attraximus, vt thoracis amplitudo, hácque interſepientes membranæ, & pulmo, reliquáque in conſpectum venirent, quæ modò in characterum indice ſignificabuntur.

A A Siniſtri lateris coſtarum indicantur cartilagines, vnà cum pectoris oſſe, dextrorſum ſurſúmque tractæ.

B B Intercoſtales muſculi interualla cartilaginũ occupantes.

C C Coſtarũ à cartilaginibus ſeiũctarũ oſſa.

D D Intercoſtales muſculi interualla oſſium adimplentes.

E Clauicula hic nuda, atque in ſua ſede adhuc aſſeruata cernitur.

F Venarum, arteriarum, neruorúmque in axillam perreptantium ſeries.

G Exterior iugularis vena hic mox auulſa cute ſecantibus occurrens.

H H Siniſtra thoracis amplitudinem interdiuidens membrana, ſuperficie ipſius ſiniſtra hic cõſpicua, quam etiam *L M N* & *O* indicant.

I I Septum tranſuerſum ea ſuperficie hic apparens, qua ſiniſtram cauitatis thoracis ſedem reſpicit.

K Sedes vbi inter diuidentium thoracem membranarũ ſiniſtra ſepto cõnaſcitur.

L Hæc protuberans ſedes, cordis gratia hic in ſiniſtrum adeò prominet: id náque vnà cum ipſius inuolucro inter mẽbranas thoracem diuidentes comprehenſum, in ſiniſtrũ longè magis quàm in dextrum porrigitur, atque huius potiſſimum tuberis occaſione præſentem figuram ex ſiniſtro potiùs, quàm dextro laterie expreſsimus.

M Vena ſiniſtro pectoris oſſis lateri exporrecta, & ſiniſtræ thoracem interdiuidẽti membranæ varios ſurculos offerens.

N Arteria ſiniſtro pectoris oſſis lateri exporrecta, & ſimiliter ac vena *M* inſignita ramulos ſiniſtræ thoracem interſepienti membranæ exhibens.

O O Ramuli à vena ac arteria deducti, qui ſecundum pectoris oſſis ſiniſtrum latus à iugulo ad abdominis regionem pertingunt.

P P Neruus ſepti tranſuerſi ſiniſter, hic cõſpicuæ thoracem interſepientis membranę ſuperficiei in progreſſu adnatus.

Q Vena in hominibus potiſſimum à iugulo vnà cum ſepti tranſuerſi neruo deorſum excurrens, & membranæ thoracem interſepienti ramulos deriuans.

R S T, V Pulmonis pars ſiniſtram thoracis cauitatẽ occupans. ac *R* & *S* huius partis ſedem notant, quæ coſtis, ſeu ipſas ſuccingenti membranæ proxima eſt, gibbáue cernitur. *T* verò & *V* eius partis ſedem indicant, quæ priuſquam collaberetur, exteriori ſuperficiei membranæ thoracem interdiuidentis committebatur. Rurſus *R* & *T* partis huius pulmonis ſuperiorem inſinuãt fibram, ſeu lobum. *S* autem & *V* inferiorem.

FIGVRA. II.

SECVNDA figura, quam erectam non autem humi proſtratam finximus, primã ſectionis ſerie ſubſequitur: etenim anteriori thoracis ſede & lateribus cute & muſculis qui illis adnaſcebantur,

bantur, denudatis, ac coſtarum cartilaginibus ab oſſibus liberatis, ipſisq; oſſibus extrorſum effractis, tandem pectoris os vnà cum ipſi coarctatis cartilaginibus ab vtriſque thoracem interſepientibus mēbranis liberauimus, ſurſumque deduximus, vt illius interior ſuperficies obuia eſſet, & membranarũ thoracem interdiuidentium natura accuratiùs adhuc quàm in prima figura exprimeretur.

A A Pectoris oſſis vnà cum coſtarum ipſi cõmiſſis cartilaginibus interior, ſeu thoracis cauitatem ſpectans ſuperficies.

B C Duæ indicantur venæ à iugulo pectoris os petentes, ac præter frequentes quas diffundũt ramulos, etiam ad elatiorem abdominis ſedem excurrentes.

D E Duæ arteriæ venas nuper commemoratas ad vmbilici vſque regionem concomitantes, nullibi tamen vt venæ ad cutem ſubeuntes.

F Glandulæ ſub elatiſſima pectoris oſſis ſede in iugulo repoſitæ, ac vaſorum ſecuræ diſtributioni à natura præfectæ.

G G Dextræ membranæ thoracem interdiuidētium membranarũ ſedes, quæ dextro pectoris oſſis lateri adnaſcebatur.

H Dictę modò membranæ dextra, ſeu pulmonem ſpectans ſuperficies.

I I Siniſtræ membranæ thoracis cauitatē interſepientium membranarum pars, quæ ſiniſtro pectoris oſſis lateri ante ſectionem connata fuerat.

K Dictæ modò membranæ ſiniſtra, ſeu pulmonem reſpiciens ſuperficies.

L L Interuallum indicatur inter duas thoracem interſepientes membranas inibi conſpicuum, vbi humano pectoris oſſi continuantur.

M M Hæc protuberans regio cordis indicat ſitum: cor enim vnà cum ipſius inuolucro immotum inter membranas thoracem ſepientes collocatur.

N O P, Q Pulmonis gibbum, ſedésue coſtis contermina indicatur: neutra namque ex parte pulmonis partes in latera refleximus. Verum *N* & *O* duas fibras dextræ partis pulmonis indicant, *N* quidem elatiorem, *O* verò humiliorem, atque ita etiam in ſiniſtro latere *P* & *Q* tum elatiorem, tum humiliorē.

R R Septi tranſuerſi ſedes, quam à mucro-
S nata pectoris oſſis cartilagine hic *S* inſignita, & dein à cartilaginum quæ pectoris oſſi non coarticulantur mucronibus liberaui.

T V Cutis deorſum à thoracis anteriori ſede euerſa, atque ea ſuperficie conſpicua, qua muſculis obducebatur.

FIGVRA III.

QVONIAM duæ præcedentes figuræ cordis ac pulmonis ſitum abundè indicant, præſentem figuram (vti & ſubſequentes vniuerſas) tāquam è thoracis cauitate euulſam delineauimus, ne ſi ſingulis figuris truncum corporis appinxiſſemus, negotium fruſtra operoſius redderetur. Tertia itaq; figura cor ſuo veſtitum inuolucro continet, vnà cum pulmone & ſepti tranſuerſi portione, cui in hominibus magna amplitudine cordis inuolucrum cõnaſcitur.

A Hic venæ cauæ portionem ſurſum conſcendentem & magnam arteriam præſcidimus, tanta vaſorum cordis aſſeruata portione, quanta cordis inuolucro obducitur, aut à qua id inuolucrum po-
B tiùs initiũ ducit. Vbi enim hic *B* aſſcripſi, illic inuolucrum pertinaciſſimè cauæ venæ & magnæ arteriæ & venæ arteriali adnaſcitur, ab illis vaſis non ſecùs quàm à corde, toto illo interuallo ab-
C ſcedens, quod à *B* ad *C* metitur. *C* enim cordis baſis ſedem regionemúe indicat.

D E F Cordis inuolucri anterior ſedes, cordis figuram nuci pineę non admodum abſimilem referens. *D* enim & *E* baſim notant, *F* verò mucronem.

G Ab *F* ad *G* sedes insignitur, qua cordis inuolucrum septo transuerso in hominibus secùs multò quàm in canibus adnascitur. Cæterùm venulæ hic in cordis inuolucro conspicuæ, non cordis, at ipsius inuolucri sunt: id namque in hominibus tam crassum validumque visitur, vt cordis color per illud vix transpareat.

H Septi transuersi pars.

II Septi transuersi nerui.

L M N O Pulmo, at singuli characteres singulas humani pulmonis insinuant fibras, lobosúe.

FIGVRA IIII.

QVARTA figura cordis inuolucrũ diuisum gerit, ipsumque cor & cordis vasa anteriori sede ab inuolucro deteximus, corde interim immoto.

A Sedes, qua cordis inuolucrum cordis vasis supra ipsius basim continuatur.

B B Cordis inuolucrum ab anteriori cordis sede in latera reflexum.

C D E Cordis anterior sedes. ac *C* quidem & *D* ipsius indicant basim, *E* verò mucronem.

F Vena caua.

G Arterialis vena.

H Magna arteria. Venalis autem arteria nisi corde in dextrum latus (vti sexta ostendit figura) reflexo, nulla ex parte conspici potest.

I Dextra cordis auricula.

K Sinistræ cordis auriculæ apex.

L L Venæ sunt ac arteriæ à cordis basim cingentibus vasis pronatæ, atque huc ex posteriori cordis sede, adeóque sinistro ipsius latere antrorsum reductæ.

M N O P Pulmonis indicantur fibræ lobiue.

Q Septi transuersi pars.

FIGVRA V.

QVINTA figura vnà cum pulmonibus cor exprimit, verùm ab ipsius inuolucro penitus liberum: ac in sinistrũ latus in hoc reflexum, vt venæ cauæ ad cordis basim continuitas oculis subijceretur.

A Cordis dextrum latus, magnáque ipsius posterioris sedis regio.

B Dextra cordis auricula.

C Vena caua, quà in cor dehiscit, aut ab ipso pronascitur.

D Venæ cauæ portio, septũ transuersum permeans.

E Septi transuersi pars.

F Venæ cauæ portio iugulum petens.

G Venæ pari carentis initium.

H Arteriæ magnæ radix.

K Portio est nerui sinistri, sexti paris neruorum cerebri, à quo subsequens figura cordis neruulum depromi ostendet.

L M N O Pulmonis notantur fibræ.

P Vasorum pulmonem adeuntium hic aliqua series conspicitur.

FIGVRA VI.

SEXTA figura cor in dextrum latus ita conuolutum proponit, quemadmodũ mox præcedens id ad sinistram ostendebat reflexum. atque vt illa venæ cauæ ad cordis basim continuitatem indicabat, ita præsens venalem exprimit arteriam, ac sinistram cordis aurem, & cordis quoque neruulũ, cuius ductus vt esset conspectior, arteriæ magnæ aliquot propagines, & asperæ arteriæ & neruorum sexti paris cerebri portiones huic figuræ adnexas reliquimus.

A B C Cordis sinistrũ latus, & posterioris ipsius sedis magna regio.

D Venæ & arteriæ cordis basim cingẽtes.

EE Venæ & arteriæ à vasis cordis basim ambientibus deorsum exporrectæ.

F Sinistra cordis auricula.

G Arteria venalis.

H H Arteriæ venalis soboles in sinistram pulmonis partem excurrentes. Quæ verò in dextram feruntur, oculis non patẽt: quòd illarum radix sub corde mox in huius vasis ortu ad dextram pulmonis sedem prorepat.

I Venæ

I Venæ arterialis principium.
K Arterialis venæ pars, ſiniſtram pulmonis partem petens.
L Arterialis venæ pars dextræ pulmonis parti diſtributa, ac ſecundùm poſteriorem caudicis magnæ arteriæ ſedem reflexa.
M Apex dextræ cordis auriculæ.
N N Vena caua.
O Magnæ arteriæ caudex.
P Magnæ arteriæ portio deorſum ad ſpinam detorta.
Q Magnæ arteriæ portio ſiniſtram axillã accedens.
R Arteriȩ magnȩ portio iugulum petens.
S Arteriæ magnæ portionis iugulum petentis dextra pars, à qua axillaris dextri
T brachij conſtituitur arteria *T* inſignita.
X Soporariæ ſeu ſomniferæ arteriæ.
Y Aſperæ arteriæ caudex.
a Dexter neruus ſexti paris neruorũ cerebri.
b Ramuli, quos neruus *a* inſignitus ad dextri recurrentis nerui conſtitutionẽ digerit.
c Dexter recurrẽs ſeu reuerſiuus neruus.
d Siniſter neruus ſexti paris neruorum cerebri.
e Siniſtri nuper commemorati nerui ſurculus, ſiniſtræ pulmonis parti oblatus.
f Ramuli ſiniſtri nerui *d* inſigniti, à quibus ſiniſter recurrens neruus conſtituitur.
g g Siniſter recurrens neruus.
h Neruulus ſecundum venam arterialẽ exporrectus, ac cordis baſis centrum adiens.
i k l m Pulmonis indicantur fibræ.
n o Septum tranſuerſum.

FIGVRA VII.

SEPTIMA figura cor à pulmone & ſepto tranſuerſo liberum oſtendit, cuius dexter ventriculus vnica ſectione adapertus cernitur ab anteriori ſede orificij venæ cauæ ad cordis vſque mucronem ducta, quò id orificium & ipſi præfectæ membranæ in conſpectũ venirent. Verùm monendus hîc eſt diſſector, me à Veſalio diſcedere, in hac & tribus ꝓximè ſequẽtibus figuris, quòd in illis nõ ſatis apertè omnia oculis exponerentur.

A Vena arterialis.
B Arteria venalis.
C C Dextra cordis auricula, quæ quòd cor monſtretur apertum, ſita eſt in latere ſiniſtro.
D Huic loco reſpondet vena arterialis.
E F G Tres membranæ quæ principio cauitatis primæ adſiſtunt.
H H Harum membranarum fibræ mucronẽ cordis petentes.
I Inter ſeptum cordis.

FIGVRA VIII.

HÆC figura nihil differt à prȩcedẽti, niſi quòd vena arterialis ad apertiorẽ inſpectionem diuiſa exhibeatur.

A Diſſectum venæ arterialis orificium.
B Arteria venalis.
C Auricula dextra.
D Huic loco reſpondet foramen venæ arterialis.
E F Ad huius foraminis principiũ ſitæ mẽbranæ.
H H Membranæ quæ proueniunt ex modo dictis.

FIGVRA IX.

Oſtenditur hic cor, ac ventriculus eius ſiniſter apertus.

A Siniſtra auricula.
B Arteria aorta.
C C Duæ membranæ, orificio arteriæ venalis adſtantes.
D Literæ huic ſubeſſe fingitur foramen arteriæ aortæ.
E Fibræ ſeu villi apparẽtes in cordis ſubſtantia, item ventriculorum interſtitium.
F F Principium membranarum quæ notãtur *CC*.
G G Orificium arteriæ venalis.

FIGV-

FIGVRA X.

PECVLIALITER hic oſtenduntur membranæ orificij ipſius magnæ arteriæ.

A Auricula ſiniſtra.

B Arteria magna.

CCC Membranæ quæ ſunt ad principium eiuſdem arteriæ.

D Huic loco reſpondet orificium arteriæ magnæ.

E Ventriculorum interſtitium.

FIGVRA XI.

VNDECIMA figura cor per tranſuerſum diſſectum oſtendit, vt cordis ſubſtantiæ ſecundùm ipſius ventriculos craſſities in conſpectum veniret.

A Cauæ venæ pars.

B Dextra cordis auricula.

C Arteriæ magnæ caudex.

D Vena arterialis.

E Siniſtra cordis auris, cui portio appendet venalis arteriæ.

Atque hi characteres cordis baſim inſinuant.

F Cordis mucro.

GG Dexter cordis ventriculus.

HH Siniſter cordis ventriculus.

II Septum cordis ventriculorum.

FIGVRA XII.

DVODECIMA figura anterior pulmonis ſedes, à qua cor præſectum eſt, delineatur. quæ inferiori, terrámq; ſpectanti bubuli pedis ſedi non admodum imagine abſimilis viſitur.

AA Stomachi quo cibus in ventriculum fertur pars.

B Aſperæ arteriæ portio.

C Vena arterialis.

D Venalis arteria.

EFGH. Quatuor pulmonis fibrę, ſeu lobi. Verùm *G & H* priuatim pulmonis ſedem indicant ſepti tráſuerſi gibbo thoracis amplitudinem ſpectanti cógruentem.

I Septum tranſuerſum.

FIGVRA. XIII.

DECIMATERTIA figura pulmonis ex thorace euulſi poſterioré notat ſedē.

A Aſperæ arteriæ portio, poſteriori ex ſede hîc conſpicua.

BCDE. Quatuor pulmonis fibræ ſeu lobi, bubuli pedis ſuperiorem regionem forma exprimentes.

F Canalis pulmonis.

CHARACTERVM QVI LIB. QVINTI,

IN QVO DE CEREBRO ET SENSVVM organis agitur, tabulis inſcribuntur, explicatio.

PRIMÆ itaque tabulæ figura prima totum cerebrum dura meninge adhuc opertum oſtendit, orbiculatim ob id diſſecto, quantum neceſſe erat, ſublatoque craneo.

AA Dextrum duræ cerebri membranæ latus, ſeu eius membranæ pars dextram cerebri regionem ambiens.

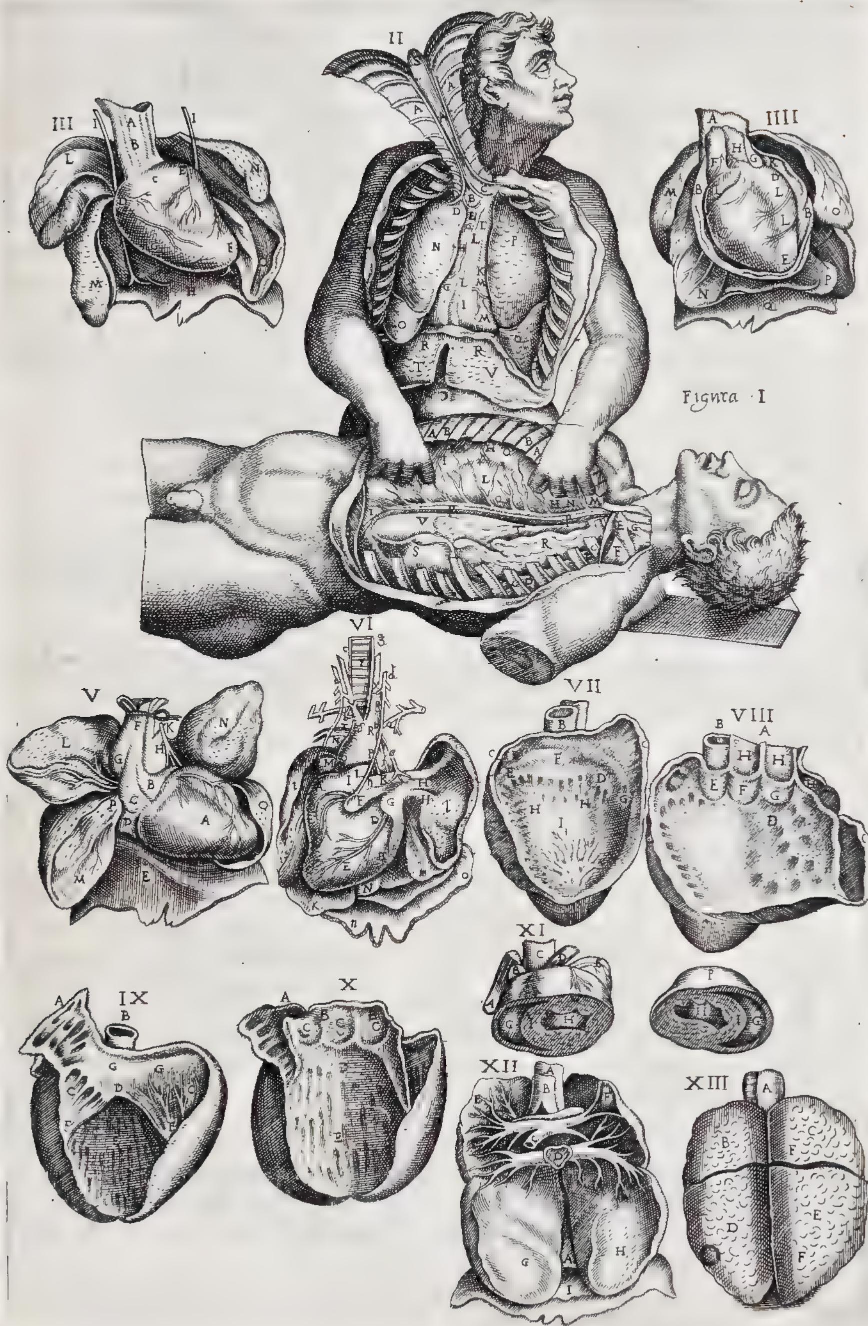
BB Siniſtrū duræ cerebri membranæ latus.

CC Tertius duræ membranæ ſinus ſecundum capitis longitudinem exporrectus.

DDD. Duo inuicem appoſiti ductus, venarum modò in duram cerebri membranam ſecundùm ipſius vniuerſum latus excurrentes

E Ductus duræ cerebri membranæ, in quem ſexta caluariam ingrediens vena exhauritur.

FFF His characterib' venulæ indicátur, à dura cerebri mēbrana per caluarię forami nula ad capitis cuté, mēbranaſq; caluariam

II
III
IIII
Figura I
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII

riam ſuccingentes, tranſmiſſæ, quarum frequentiores & craſſiores iuxta *F* maximè latitantis ſedem plerunque obſeruantur.

G G *G.* Portiunculæ fibrarum à dura membrana per coronalem ſuturam ad caluariam ſuccingentis membranæ conſtitutionem proſilientium.

H H Portiunculæ fibrarum quibus ſagittalis ſutura viam offert.

I I Hi quoque characteres in vmbra occipitii regionis latitant, ſedem notantes, à qua fibræ porriguntur per ſuturam Λ Græcorum ſimilem, ad caluariæ inuolucri conſtitutionem deductæ.

K Vnum tuberculum eorum quæ inæqualibus caluariæ ſinibus plerunque iuxta ſagittalis ſuturæ cum coronali coïtum conſpicuis, adnaſci ſolent.

L Cauitas frontis oſſi iuxta ſuperciliorum ſedem propria.

M N *M* Craneum, *N* pericraneum notat.

FIGVRA II.

IN hac figura duplici ſectione, ad angulos rectos ducta, durã meningẽ diuiſimus, & inuerſa deorſũ pẽdere fecimus, vt tenuis mẽbrana meli⁹ cõſpiceretur.

A A *A* Elatior ſedes duræ membranæ proceſſus, dextrã & ſiniſtram cerebri partes intercedentis.

B B Tertij duræ membranæ ſinus cauitas hic eſt in propatulo.

C C Orificia, vaſorúmq; initia ex tertio duræ membranæ ſinu in tenuem membranam pertinẽtia. atque hic vaſorum orificia in conſpicuo ſunt, à læuo huius ſinus latere in tenuis membranæ partem pertinentium, quæ ſiniſtræ cerebri ſedi obuoluitur. Orificia autẽ à dextro latere pronata, hîc non conſpiciuntur, verùm initia occurrunt vaſorum in tenuem membranam, qua dextræ cerebri ſedi obuoluitur propagatorum, ac

D D D *D, D* & *D* inſignitorum.

E E *&c.* Tenuis mẽbrana cerebrũ inueſtiẽs.

F F *F.* Ductus, vaſáve in tenui membrana ſecundùm cerebri inuolutionum ſeriem excurrentia.

G G G Propagines notantur à ductibus ſecundũ duræ mẽbranæ latera excurrẽtibus, in tenuem membranam pertinentes.

H H *H.* Duræ membranæ portiones à tenui mẽbrana diuulſæ, & deorſum reflexæ.

FIGVRA III.

IN hac figura oſtenditur cerebrum vtraq; meninge exutum & diductum verſus vtrumque latus: quo ſcilicet duræ meningis portio falci ſimilis latus ſiniſtrum à dextro ſeparans, magis conſpicua ſit & corporis calloſi ſedes elegẽtius ſe ſpectandam offerat.

A A *A* Dextra cerebri pars.

B B *B* Siniſtra cerebri pars.

C C *&c.* Hic paſſim cerebri conuolutiones, gyri & anfractus indicantur.

D D *D.* Duræ cerebri mẽbranæ portio dextram cerebri partem & ſiniſtram intercedens, hic ex ſua ſede ſuper ſiniſtram cerebri partem producta.

E E *E.* Quando primùm dextrã cerebri partem à ſiniſtrã inter diſſecandũ diducere cõtendimus, tunc manus ope ea vaſa effringũtur, quæ ex tertio duræ mẽbranæ ſinu in tenuem mẽbranam vtrobiq; pertinẽt. ac proinde quũ in huius figuræ adminiſtratione id quoq, nobis faciendum fuerit, effracta eorum vaſorum initia hic oculis ſubiiciuntur.

F Ductus venæ modo in humiliorẽ ſedẽ duræ mẽbranę partis excurrẽs, quæ dextrã cerebri partẽ à ſiniſtra diſterminat, atque hic ductus à quarto duræ membranæ ſinus anteriori ſede enaſcitur.

G G *G.* Ductus iam ante *F* inſigniti propagines in eandem durę membranæ partem ſurſum aliquouſque excurrentes.

H H *H.* Surculi ab humiliori angulo tertij duræ mẽbranæ ſinus propagati, in durę membranæ partem, qua dextra cerebri pars à ſiniſtra dirimitur.

I I Principia ſunt ductuum, quia à quarto duræ membranæ ſinu venarum prorſus

ſus modo in tenuem cerebri membranam ſecundum ſuperiorem calloſi corporis regionem perferuntur, atque hic vnà cum tenui membrana auulſa ſunt.

K Initium vaſis à quarti ſinus duræ membranæ termino pronati, atq; ſub eo cerebri corpore quod teſtudini ſeu cameræ inſtar arcus conſtructæ aſſimilamus, in tertium cerebri vẽtriculum, & dehinc ad plexus conſtitutionem excurrentis, quem ſecundæ ſeu extimo fœtus inuolucris comparamus.

L L Cerebri calloſum corpus.

M M Sinus vtrinque ad calloſi corporis latera in cerebro conſpicui, quos hic aliter quàm modò præſtitimus, exprimere nequimus, quum anguſti ſint, & anguſtiores rimas plurimùm referant.

N Portio duræ membranæ partis, dextram cerebri ſedẽ ac ſiniſtram interuenientis, ac ſuperius *D* aliquot inſignitæ, quæ ſepto cõnaſcebatur, olfactus organorum ſinus dirimenti, octaui capitis oſſis proceſſui.

O O Tenuis membranæ portio à cerebro diuulſa.

P P Duræ cerebri membranæ portio.

FIGVRA IIII.

In quarta figura omnes duræ tenuiſque membranarum partes reſecuimus, quæ in prioribus figuris occurrerunt, ac dein dextram ſiniſtramque cerebri portionem ſectionis ſerie ita ademimus, vt iam cerebri vẽtriculi in conſpectum venire incipiant.

A A A. Cerebri adhuc in caluaria relicti pars dextra.

B B B. Pars ſiniſtra.

C C C. Portio cerebri dextra, quæ ſectionis ſerie à reliquo cerebro ablata, hic reſupina iacet.

D D D. Lineæ partim cerebri anfractus, & partim variũ cerebri ſubſtãtiæ colorem cõmonſtrantes. quicquid enim extra lineas conſiſtit, quaſi luteum, & ſubcineritium magis eſt; quicquid intra, ad amuſſim albũ viſitur. quemadmodũ *E* & *F* in dextra & ſiniſtra cerebri parte luteum eſt: *G* verò & *H* album prorſus & interdum rubris pũctis interſtinctum.

E F

G H

I I I Calloſum corpus vtrinq; à cerebri ſubſtantia, cui alioqui continuatur, liberũ.

K K Calloſi corporis portiuncula, adhuc ſiniſtræ cerebri parti quæ adempta eſt, continua.

L L Dextri cerebri ventriculus.

M M Siniſter cerebri ventriculus.

N N Siniſter vẽtriculi ſuperioris ſedis portio.

O O Plexus cerebri ab imagine quam cum extimo fœtus inuolucro ſimilem exigit, χοροειδὴς nuncupatus.

P P Aranearum modo graciles venæ, dextri & ſiniſtri ventriculi ſubſtantiæ hoc in loco connatæ, ac ab illis diductæ vaſis, quæ nuper commemoratum, & ſecundæ non abſimilẽ plexum extruũt.

Q Venulæ à nuper quoque commemoratis vaſis in tenuem cerebri membranam ſub calloſi corporis anteriori ſede huc excurrẽtes, & incerta ſerie (quemadmodum & *P* notatæ) inter reſecandũ ſe offerentes.

FIGVRA. V.

Praesens figura quòd ad relictam in caluaria cerebri portionem attinet, nulla ex parte variat: atque id ſolum habet proprium, quod calloſum corpus hîc anteriori ſua ſede à cerebro primùm liberauimus, ac dein eleuatũ in poſteriora refleximus, ſeptum dextri ac ſiniſtri ventriculorum diuellentes, & corporis inſtar teſtudinis extructi ſuperiorem ſuperficiem ob oculos ponẽtes.

A Q Ab *A* ad *Q* vſque omnes characteres idem oſtendunt quod in figura quarta.

R R R. Notatur inferior calloſi corporis ſuperficies: eſt enim id à ſua ſede motum, atque in poſteriora reflexum.

S T V. Superior corporis inſtar fornicis ſeu teſtudinis extructi ſuperficies, & veluti ipſius triãgularis circũſcriptio quã ab *S* ad *T*, & à *T* ad *V*, & ab *V* ad *T* metimur.

 XX Dextrum

X X Dextrum ventriculum & ſiniſtrum intercedentis ſepti inferior pars, corpori teſtudinem referenti continua.

Y Y Septi iam commemorati ſuperior pars, calloſo corpori continua.

FIGVRA VI.

HÆc figura à quinta in hoc differt, quòd corpus teſtudinis modo fabricatum anteriori ſua ſede à cerebri ſubſtantia liberauerimus, id ſurſum in poſteriora reflectentes, vt inferior ipſius ſuperficies in conſpectum veniret: & vas illud etiam cerneretur quod à quarto duræ membranæ ſinu pronatum ſub corpore teſtudinis modo extructo fertur, & plexuum tandem non minimam partem conſtituit, quos ſecundarum imagini veteres aſſimilarunt.

A A A. Corpus teſtudinis modo extructum hic inferiori ipſius ſuperficie, qua tertij ventriculi ſuperiorem cōſtituit ſedem, conſpicuum.

B Portio corporis inſtar teſtudinis efformati in dextro vētriculo, à cerebri ſubſtantia hic principium ducens.

C Portio corporis teſtudinem forma & vſu referentis, quæ ex ſiniſtro cerebri ventriculo pronaſcitur.

D D Dexter cerebri ventriculus.

E E Cerebri ſiniſter ventriculus.

F Arteria per inferiorem poſterioremque dextri ventriculi ſedem à dextræ ſoporalis arteriæ ramo duram cerebri membranam perforāte, huc in dextrum ventriculum conſcendens.

G Arteria in ſiniſtrum cerebri conſcendens ventriculum.

H Vas à quarto duræ cerebri membranæ ſinu principium ducens, ac ſub corpore inſtar teſtudinis efformato, in communem dextri & ſiniſtri ventriculorum cauitatem, ſeu tertium ventriculum properans.

I Vaſis *H* inſigniti in duas portiones diuiſio.

K Vaſis *H* inſigniti diuiſionis altera portio, dextrū cerebri petens ventriculū.

L Portio nuper commemorati vaſis, ſiniſtrum accedens cerebri ventriculum.

M Plexus dextri ventriculi ſecundinarum imagini comparatus, atque ab arteria *F* inſignita, & vaſis *H* indicati portione, quam *K* notauimus, conſtitutus.

N Plexus ſiniſtrum cerebri ventriculum occupans, ac ex vaſis *G* & *L* inſinuatis conflatus.

O O Huiuſmodi venulæ cerebri ſubſtantiæ hic obnaſcuntur, ab illis productæ vaſis quæ *K* & *L* notauimus.

P A venis quæ cerebri ſubſtantiæ hic offeruntur, ramuſculi extra ventriculorum amplitudinem hac ad tenuem cerebri membranam pertinent.

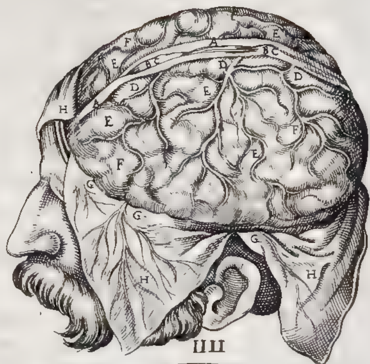
Q Meatus ex communi cōcauitate dextri ac ſiniſtri ventriculorum, ſeu à tertio cerebri ventriculo rectà decliuis pertinens verſus peluim, quæ cerebri pituitam excipiens, eam infundibuli modo ad glādem defert, eius infundibuli extremo ſubditam.

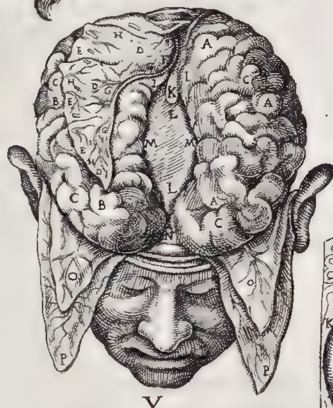
R S Canales ſinúsve leuiter in ventriculorum ſubſtantia exſculpti, & pituitam ad meatus nuper *Q* inſigniti orificium deducentes.

TABVLAE II. FIGVRA VII.

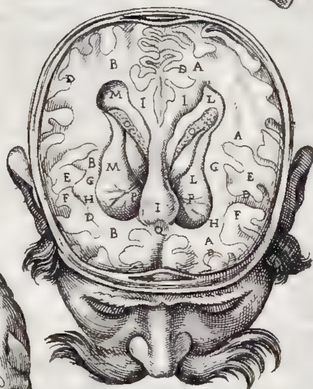
PRÆSENS figura à tribus proximè præcedentibus plurimùm variat, nam cerebri ſubſtantiæ in illis relictæ ea pars in hac ablata cernitur, quæ dextri ſiniſtrique ventriculorum ſedem in illis figuris conſpicuam efformabat. dein tota ea quæ cerebello adhuc innitebatur, hic quoque reſecta eſt, vt duræ membranæ conſpiceretur portio, cerebellum ac cerebrum intercedens. Inſuper duræ membranæ ſinus in illa conſiſtentes ductis cultelli anterioris mucrone ſectionibus, hic etiāaperuimus, & vas à quarto ſinu duræ membranæ in cerebri ventriculos pertinens, hic ex tertio cerebri ventriculo ſubleuatum, & à plexibus ſecundinæ ſimilibus auulſum,

Figvra·I

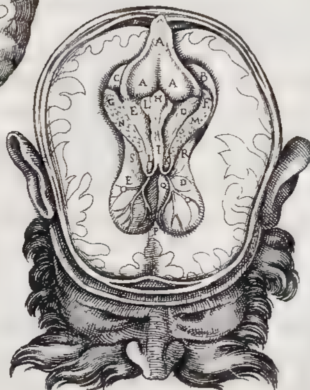

II

III

IIII

IIII

V

VI

ſum,in poſteriora reflex imus, vt tertij cerebri vētriculi, ſeu communis dextri ſiniſtrique ventriculorum concauitatis ſedes in cōſpectum melius veniret, vnà cum eius cauitatis meatibus.

A A B B Cerebri ſubſtantiæ adhuc in caluaria reliquæ pars.

C C Lineæ in baſi cerebri conſpicuæ: quod lineis hîc intercipitur, fuluam ſeu ſubpallidam cerebri notat ſubſtantiam:

D D quemadmodùm ſedes,*D, D,D* inſignitæ. Quod verò extra lineas conſiſtit,alba eſt prorſusque candicās cerebri ſub-

E E E ſtantia,hic *E,E* & *E* inſignita.

F Portio eſt ſoporalis arteriæ ſecundum humiliorem anguſtioremq; ſiniſtri ventriculi ſedem ſurſum ad plexus ſecūdas imitantis conſtitutionem prorepens.

G Arteriæ ſoporalis portio, ſecundùm humiliorem poſterioremque dextri ventriculi ſedem ſurſum, quemadmodum arteria *F* inſignita, prorepens.

H Humilima ſedes tertij vētriculi: quam, vt aptiùs cerneretur, nonnihil diſtentam finximus.

I Meatus rectà decliuis ex tertio cerebri ventriculo pertinens: cerebrique pituitam ad peluim huic excipiendæ paratam deferens.

K Meatus ex tertio cerebri vētriculo inter cerebri teſtes nateſque, in cauitatem cerebelli & dorſalis medullæ communem pertinens.

L Glandula nuci pineæ non abſimilis, & vaſorum ex quarto ſinu duræ membranæ cerebrum petentium fulcrum.

M N Hanc cerebri partē teſtes & nates quoque cerebri appellauimus, hîc adhuc tenui membrana obtectas.

O O &c. Duræ cerebri membranæ proceſſus portióve inter cerebellum & cerebrum repoſita. Qui hanc accedunt inſtar venarum ductus, partim à primo ſecundoque duræ membranæ ſinibus, partim verò à quarto proňaſcuntur.

P P Duræ cerebri membranæ dexter ſeu primus ſinus.

Q Q Duræ cerebri membranæ ſiniſter ſeu ſecundus ſinus.

R Primi & ſecundi duræ membranæ ſinuum congreſſus quem Græcorū nonnulli ληνὸν.quod eſt torcular appellarūt.

S Principiū tertij duræ membranę ſinus.

T Quartus duræ membranæ ſinus, ſimiliter atque alij hic adapertus.

V Vas à quarto ſinu duræ membranæ in cerebri ventriculos porrectum, hic autem in poſteriora ex ſua ſede reflexum.

X X Hac ſede cerebellū dura cerebri membrana non obtectum oſtenditur.

Y Ductus venarum modo à quarto duræ cerebri mēbranæ ſinu in tenuem membranam pertinentes, quà cerebellum ipſique cerebri teſtes induuntur.

Z Z Duræ membranæ ſedes, qua oſſi omnium totius corporis oſſium duriſſimo, & auditus organum intus continenti adnaſcitur. Hanc namque caluariæ regionem cerebro deteximus.

FIGVRA VIII.

PRAESENS figura à ſeptima in hoc variat, quòd hic adhuc cerebri plus reſecuerimus, & teſtes lōga ſectione in hoc diuiſerimus, vt meatus occurreret ex tertio ventriculo in quartū pertinēs. Ad hęc, durę mēbranę portio cerebello obducta, hic diſſecta, atq; in poſteriora reflexa cernitur. Quum itaque præſens figura pleraque cū ſeptima habeat communia, in hac idē *A A*, & *B B*, & *C C*, & *D D*, & *E E*, & *F*, & *G* & *H* quod in ſeptima indicabunt. Verū arteriæ *F* & *G* inſignitæ, tāto magis hic quàm in ſeptima antrorſum vergunt, quanto magis cerebrum verſus baſim in ſeptima quàm in ſexta ablatum eſt. *A vſque ad H.*

I Meatus in ſexta etiam figura *I* notatus, qui rectà decliuis fertur, atque cerebri pituitam ad peluim defert.

K Meatus pituitæ deducendæ paratus, qui interdum ab illo deducitur meatu qui ex tertio ventriculo inter teſtes in quar-

quartum ventriculum pertinet.

L Vmbra quæ apparet intra *K* & *L* foramen meatumque notat, quæ ex tertio ventriculo cerebri ad quartum fertur.

M Glandulam hic adhuc reliquimus, quæ pineæ nucis formam ostendens, vasorum ex quarto duræ membranæ sinu in cerebri ventriculos pertinentium fulcrum efficitur.

N O P Q. Quatuor his characteribus corpus id indicatur, quod ante sectionem vnicum est, atque in septima figura *M* & *N* insignitur. hic verò ex sectionis serie diuisum occurrit. ac *N* & *O* eius corporis sedes indicant, quibus testium nomen accõmodatur. *P* verò & *Q* illas quas nates ferè nuncupamus.

R R Cerebellum tenui adhuc obductum membrana.

S S &c. Vasa venarum modo tenuem cerebelli membranam implicantia.

T T Propagines vasorum tenuem cerebelli membranam implicãtium, ad eas producta arterias quæ secundum dextri & sinistri cerebri ventriculorum posteriora sursum conscendunt plexus efformaturæ, quos extimo fœtus inuolucro dissectionis proceres contulerunt.

V V Duræ mẽbranæ portio, quæ superiorem cerebelli sedem à cerebro dirimebat.

X X Propagines notantur à vasis dictam nuper duræ membranæ portionem implicãtibus in tenuem membranam, qua cerebellum vestitur, excurrentes. Idem

Z Z hic *Z* & *Z* notant, atque in septima figura, duram videlicet cerebri membranam ossi adnatam, in quod auditus organum reponitur.

FIGVRA IX.

IN hac figura eadem cerebri portio, quæ in octaua seruatur. verùm præsens figura in faciem prorsus reposita, eam duræ membranæ partem abscissam habet, quæ cerebrum à cerebello dirimit, deinde cerebellum hic deorsum è sua caluariæ sede manibus protractum, ac deorsum modicè inuersum propendet, vt ipsius regio caluariæ aliàs contigua oculis subiiceretur, & dorsalis medullæ cauitas videretur alteram partem quarti vẽtriculi constituens. Ad hæc, præter venarum quarundam & neruorũ progressus etiam primus & secundus duræ membranę sinus hic aperti ad amussim exprimuntur.

A A Cerebri portio adhuc in caluarię amplitudine reliqua, atque hic in sua sede adhuc asseruata.

B C D Tribus his characteribus cerebellum deorsum ex sua sede reflexum indicatur, tenui membrana adhuc inuolutum, ac dorsali medullę connatum. Verùm *B* priuatim cerebelli sinistram indicat sedem, caluarię sinui *P* notando correspõdentem. *D* verò dextram, quę illi caluarię sedi insidet, cui *R* inscribam. *C* autem cerebelli media pars insignitur, vermi non absimilis, & suis finibus eos constituens processus, quos vermium imagini veteres cõpararunt.

E Posterior terminus medię partis cerebelli, qui vermiformium processuum posterior mihi recensebitur.

F G H. Dorsalis medullæ pars adhuc in caluaria consistens, ac *F* & *G* huius partis seu dorsalis medullę sedes indicant, quibus cerebellum cõnascitur. *H* verò sedem dorsalis medullę significat, è caluarię amplitudine procidentem.

I Sinus dorsalis medullę calami quo scribimus mucroni non absimilis, ac mediam cauitatem constituens communis ventriculi dorsalis medullę & cerebelli, quam quartum cerebri ventriculum dissectionis periti vocarunt.

K Vasa ductúsve venis quàm simillimi, hàc in cerebellum ab illis vasis pertinentes, quæ in primum & secundum duræ membranę sinus exhauriũtur. atque vt hi ductus frequẽtes admodum sunt, ita etiam non semper pari propagantur serie.

L Et

L Et hac quoque ductus venæ similis in tenuem cerebelli membranam pertinet, ab illis vasis quæ hac in parte duram cerebri membranam intertexunt.

M Quintum cerebri neruorum par.

N Sextum cerebri neruorum par.

O Septimum par neruorũ cerebri, atque hic videre est quod surculis duo postrema cerebri neruorum paria principium à dorsali medulla nequaquam verò à cerebello ducant.

P Q R. Sinus occipitis ossis, quibus correspondet cerebelli figura: nam *P* cerebello inscriptum, *B* congruit. *Q* autem, *C*. *R* verò, *D*.

S S S. Dexter seu primus duræ membranæ sinus, hic cultelli mucrone adapertus.

T T T. Sinister seu secundus duræ membranæ sinus, atq; in nulla cerebri delineationum, horum sinum ductus ita conspicuè ac in præsenti oculis subiicitur.

FIGVRA X.

HAC figura eam cerebri portionem expressimus quæ dorsalis medullæ educit initium, dein cerebellum à dorsalis medullæ hic conspicua parte ademptum est, & cerebri testes, & nates, & glans pineæ nucis imaginem referens, ac postremò cauitas ea dorsalis medullæ quæ cũ cerebelli cauitate quartum cerebri efformat ventriculum, hic pariter exprimuntur.

A A Cerebri pars dorsalẽ producẽs medullã

B Meatus ex tertio cerebri ventriculo in quartum sub cerebri natibus tendens, cuius terminum in quartum pertinen-

C tem ventriculum *C* insigniui.

D Glãs cerebri, nucis pineæ imagini à dissectionis professoribus assimulata.

E F G, H His characteribus cerebri testes ac nates indicantur: videntur namque dissectionis proceres gratia lineæ inter *E* ac *F*, & inter *G* & *H* conspicuæ, superiora tubera *E* & *G* insignita ab inferioribus *F* & *G* notatis distinxisse, ac superiora testes vocauisse, quòd illis glans penis quasi modo incumbit. Inferiora autem nates vocarunt, quòd meatus ex tertio vẽtriculo in quartum pertinentis terminus *C* hic insignitus, podici conferri possit.

I K Sedes duæ, quibus dorsalis medullæ initium cerebello adnascitur.

L M N O. Cauitas dorsalis medullæ initij, alteram partem quarti ventriculi constituens, atque ab Herophilo calami cauitati assimilata, quam atramento scribentes intingimus. Sedes enim *L* insignita eius calami cauitatis parti respondet, quæ indici scribentis proxima est. *M* autẽ & *N* angulis illis assimilari possunt, quæ in cauitatis calami lateribus consistunt. O verò mucronẽ exprimit, quo characteres formamus.

P Dorsalis medulla hic præsecta est, quà in vertebras procidẽs caluariáegreditur.

FIGVRA XI.

HAC figura cerebellum à caluaria, ipsáque adeò dorsali medulla auulsum & supinum iacet, humiliorem ipsius sedem qua dorsalem spectat medullam commonstrans. Ac proinde regiones ipsius, quibus dorsali medullæ continuatur, ac sinum insuper ostendit, qui alterã portionẽ efformat quarti ventriculi seu sinus, cerebello & dorsali medullę communis. Porrò ad humiliorem præsentis figuræ sedem fines pinximus medię partis cerebelli, vt processuum vermis imaginem referentium natura consp iceretur.

A Dextra cerebelli pars tenui membrana cerebellũ inuestienti liberum, vti etiam totum cerebellum hic ea membrana denudatum commonstratur.

B Sinistra cerebelli pars.

C c Media cerebelli pars. ac *C* notat huius partis anteriorem regionem, *c* verò posteriorem.

D d Fines terminique mediæ partis cerebelli: quorum anteriorem *D* indicat, posteriorem verò *d*.

E Cere-

E Cerebelli ſinus, qui cum dorſalis medullæ ſinu quartum nobis appellatum cerebri ventriculum conſtituit.

G G His ſedibus cerebellum dorſali medullæ adnaſcitur.

H Anterior finis mediæ partis cerebelli hic ac ſi ab alio cerebello is reſectus eſſet, expreſſus.

I Poſterior finis mediæ partis cerebelli, à cerebello quoque exectus.

FIGVRA XII.

HAC figura caput à ſiniſtro latere exprimitur, dextro nonnihil ſubleuato. Ex caluariæ autem amplitudine cerebellum hic euulſimus, ea tantùm cerebri relicta portione quæ in octaua & nona figuris adhuc ſeruabatur. Verùm illa cerebri portio hic in ſua non conſiſtit ſede, ſed eleuata eſt, & in poſteriora ab ipſa caluariæ baſi aliquouſque reflexa, vt tandem in conſpectum venirent cerebri proceſſus forma neruis non abſimiles, & olfactus organo ſubminiſtrantes: quorum ſiniſter è ſua ſede cum ipſo cerebro eleuatus eſt, dextro adhuc duræ cerebri membranæ qua octauo capitis oſſi obducitur, connexo.

A A Cerebri pars dextra.

B B Siniſtra cerebri pars, tenui membrana adhuc quemadmodum & dextra pars obuoluta.

C Dextrum olfactus organum, in ſua ſede adhuc ſeruatum.

D Siniſtrum olfactus organum, vnà cum cerebro in poſteriora reflexum.

E Sinus, cui ſiniſtrum olfactus incumbit organum: eáque regio duræ membranæ hic indicatur, quæ odoratus nomine hac in ſede multis, ſed exiguis foraminibus peruia cernitur.

F Vena caluariam petētium ſexta, hic in duram cerebri membranam aliquot ſurculis excurrens.

G Septum ſinus olfactus organis inciſos interdiuidens.

H Duræ cerebri membranæ proceſſus portio, quæ dextram cerebri partem à ſiniſtra dirimit.

I I Cerebrum paſſim excauatæ ſibi in caluaria amplitudini reſpondens, hic quoque ad frontis oſſis regionem ſibi inſculptis cauernis congruit, & leuibus tuberibus prominet, quæ alij mamillares cerebri vocarunt proceſſus.

K Vena caluariam petentium quinta, cui iter præbet foramē ſecūdo neruorū pa-

L ri exculptum. *L*, vt & ſubſequētes characteres, in vmbra occipitij cauitatis latitat, & parui etiā eſt momēti: quādoquidem *L* caluariæ ſinū indicat, cui dextra

M cerebelli pars cōgruit. *M* ſedē, quæ me-

N diam cerebelli partē reſpicit. *N* ſinum, in quē ſiniſtra cerebelli pars reponitur.

O O verò dextrum ſeu primum ſinum in-

P dicat duræ membranæ. *P* autem ter-

Q tium, *Q* ſecundum; ſeu ſiniſtrum.

FIGVRA XIII.

HÆC figura occipitio prorſus innititur, & vniuerſa cerebri ſubſtantia quæ adhuc reliqua erat, in poſteriora deorſum deflexa pendet, vt olfactus organa, & viſoriorum neruorum coïtus, & maximi ſoporalis arteriæ rami in conſpectum venirent.

A A Dextra cerebri pars, adhuc tenui membrana cerebri obducta.

B B Siniſtra cerebri pars.

C C Cerebri tubera, quæ à ſimilitudine quā cum papillis habent, mamillares cerebri proceſſus pleriſque nuncupantur.

D D Sinus olfactus organis parati.

E Septum olfactus organis paratos ſinus interdiuidens.

F F Sinus caluariæ, quibus mamillares cerebri proceſſus *C* & *C* inſigniti congruunt.

G G Vtrinq; notatur vena caluariam ingredientium ſexta.

H Vena caluariam ingrediētium quinta.

I Vas notatur venæ correſpondens, in tenuē cerebri mēbranam ab illis vaſis excurrēs quæ in dura conſiſtūt mēbrana.

K Principium eorum ductuū qui per du-

ræ membranæ latus excurrunt, sed apertius apparet in prima figura sub litera *D*.

L L Olfactus organa hic vnà cum cerebro à dura membrana deorsum diuulsa.

M Neruorum visoriorum coitus.

N Visorius neruus dextrũ oculum petens.

O Visorius neruus sinistrum petens oculum . & perinde ac dexter venula concomitatus , ab illis propagata vasis , quæ tenuem cerebri membranam inibi contexunt.

P Soporalis arteriæ ramus duram cerebri membranam perforans , ad latus glandis cerebri pituitam excipientis ;

Q Arteriæ *P* notatę propago, dextrum accedens cerebri ventriculum.

R Arterię *P* notatæ propago hic in tenuem cerebri membranã surculos diffundens.

S Hic portio conspicitur peluis cerebri pituitam excipientis.

FIGVRA XIIII.

CAPVT hic in sinistram aurem reclinatum iacet , internæ caluariæ amplitudinis basim exprimens, dura cerebri membrana succinctam . Atq; tanta duntaxat cerebri dorsalisque medullæ adhuc asseruatur portio , quanta cerebri neruorũ paribus videndis sufficit.

A A Modica cerebri portio vnà cum dorsalis medullæ initio.

B B Nerui visorij ea parte hîc tantùm conspicui, qua caluarię amplitudinem egrediuntur.

C C Peluis cerebri pituitam excipiens.

D Hic in peluim pertinet meatus cerebri pituitam ex tertio ventriculo deducens , ac *I* in septima figura & octaua notatus.

E Dextræ soporalis arteriæ ramus, duram membranam ad latus dextrum glandis perforans , qua cerebri pituita excipitur.

F Sinistrę soporalis arteriæ ramus.

G Secundum cerebri neruorum par.

H Tertij paris neruorum cerebri gracilior radix.

I Tertij paris neruorum cerebri crassior radix.

K Quartum neruorum cerebri par, tertij paris crassiori radici conterminum.

L Minor radix quinti paris neruorum cerebri.

M Principium sexti paris.

N Sexti paris neruorum cerebri principia ac surculi.

O Septimi paris neruorum cerebri principia ac surculi.

FIGVRA XV.

HAC figura cauitas ostenditur ossis cunealis dura meninge vestita, cui peluis superimminet.

A B Neruorum visoriorum portiones.

C Sinistri lateris arteria, quę duram membranam hic perforans , partim in tenuem cerebri membranam , partim verò in dextrum cerebri ventriculum digeritur.

D Dextri lateris arteria.

E Hic peluis collecta propendet cerebri pituitam ex tertio defluentem ventriculo excipiens.

F Foramen, quo peluis huius infundibuli modò extructæ finis glandem petit, cerebri pituitam excipiens.

G G Secũdi paris neruorũ cerebri portiões.

FIGVRA XVI.

HAC figura nudã depinximus glandem, qua cerebri pituita excipitur, vnà cum pelui seu infundibulo pituitam huc deferente , & hic flaccido propendente. A lateribus verò arteriarum soporalium portiones , quæ reticularem plexum efformare dicuntur, ita hic expressimus, vti nobis inter secandum occurrêre . Atq; vt eæ arteriarum portiones variè se secantibus offerunt, ita quoque variè eas delineauimus.

A Glans, cerebri pituitam excipiens.

B Peluis, seu infundibulum cerebri pituitam super modò dictã glandẽ deferẽs.

Ar-

CC Arteriarũ portio, quæ ſecundùm ſuorum in oſſe caluariæ foraminum ductum obliquè feruntur.

D Siniſtrę arteriæ ramus in duræ mẽbranæ ſiniſtrum latus excurrens.

E Arteriæ ſiniſtræ portio per propriũ foramen ad narium vſque amplitudinem pertingens.

FF Hac ſede diuerſam arteriæ ſeriem delineauimus. ac dextrum quidem F arteriam notat ea ſerie ductá, vt hic non dirimatur: quemadmodum ſiniſtrum F arteriam hác in duos ramos, qui mox in vnum rurſus coëunt inſinuat.

G Arteriarũ portiones durá cerebri membranam perreptantes, ac partim in cerebri vẽtriculos, partim in tenuẽ membranam cerebri baſi obductam digeſti.

H Propago arterię per foramẽ ſecũdi paris neruorũ cerebri caluariá excidens, ac neruum viſorium ac dein oculũ petẽs.

FIGVRA XVII.

HAC figura plexum finximus, cuiuſmodi is eſſe deberet, qui Galeni in libris de vſu partiũ deſcriptionibus cõ-

AB ueniret. Significet itaq; hic A & B arterias caluariã ſubeũtes, moxq; in mira-

C bilem illum plexum diffuſas. C verò &

D D ramos in quos plexus illius propagines colligũtur, quiq; illis prorſus arteriarum magnitudine reſpõdet, quas A

E & B indicauimus. Cæterùm E glandẽ notat, pituitam cerebri excipientem.

FIGVRA XVIII.

PRÆSENTI figura arteriarũ ſub dura cerebri membrana cõſiſtentium, ac ad glandis cerebri pituitam admittentis latus reptantium ſeriem depinximus, quam in ouium ac boum capitibus obſeruamus. Atque hanc proponere libuit, ne quis latêre arbitraretur, quæ illorum animalium hic cum homine ſit differẽtia. Significat autem

A in hac figura A dictam iam ſæpius glan

B C dem, B & C arteriarum ſedem, qua primùm in caluariam ingrediuntur.

FIGVRA XIX.

PARVA hac figura erectam finximus peluim, ſeu cyathum, quo cerebri pituita in glandem ipſi ſubditam diſtillat. ac dein hic finximus quatuor ductus à glande pituitá per proxima glandi foramina deferentes. Indicet igitur

AB A glandem, cui pituita inſtillatur. B

CD peluim, qua hæc ducitur. C, D, E, F ve-

EF rò meatus ad faciliorem pituitę huc decumbentis egreſſum paratos.

TABVL. III. FIGVR. I.

HVIVS tabulæ figuræ ad oculi partium notitiam faciunt. prima figura alteram oculi partem exprimit vna ſectione ab interiori angulo ad externũ, atque ita per neruum viſorium diuiſi, perinde ſcilicet, ac ſi quis diuiſæ ſecundùm longitudinem cepæ ſimul cum ſuo germine, alteram partem ea ſuperficie delinearet qua alteri parti connata continuaque fuerat.

A Humor cryſtallinus.

B Tunica anteriori humoris cryſtallini ſedi obducta, & tenuiſſimæ ceparum pelliculæ inſtar pellucida.

C Humor vitreus.

D Nerui viſorij ſubſtantia.

E Tunica quam reti aſſimilamus, quáque diducta viſorij nerui efficit ſubſtantia.

F Tenuis cerebri membranæ portio, neruo viſorio obducta.

G Vuea tunica, in quam tenuis viſorium neruum induẽs membrana degenerat.

H Hac ſede vuea tunica in poſteriora comprimitur, neque corneam exteriùs illi obductam contingit tunicam.

I Foramen, quo vuea ipſáve eſt peruia pupilla.

K Tunica ab vuea initiũ ducens, & cilijs ſeu palpebrarum pilis imagine correſpondens, & fortè hæc & illa quę B. notatur, eadem eſt.

L Duræ cerebri membranæ portio neruum viſorium obuoluens.

M Dura oculi tunica, quam dura cerebri

membrana conſtituit.

N Duræ oculi tunicæ pars,quæ cornu inſtar pellucida viſitur.

O O Humor aqueus, atq; inferius *O* ſedem indicat, in qua ſuffuſiones plerunque proueniunt.

P P Muſculi oculum mouentes.

Q Adhęrens,albáue oculi tunica.*R*.hac in parte nullus eſt muſculus ſed mera pinguedo. Cæterum ſubſequentes figuræ ſeriatim oculi partes exprimunt,primùm quidem humores, ac dein tunicas. Atque has figuras omnes ſemper ad primam non ineptè contuleris: quandoquidem illæ compoſitionis ordine inuicem ſubſequuntur, ac ad primæ huius figuræ proportionem ſunt expreſſæ,ſumpto initio à cryſtallino,ad exteriora procedens.

SECVNDA figura ſolum cryſtallinum humorem anteriori ſede ita exprimit,quemadmodum is omnibus illum ambientibus partibus liberatus,è directo intuenti occurreret.

TERTIA figura nudum prorſus cryſtallinum humorem commonſtrat, ea ſede ſe oſtendentem, qua ex latere, vt ita dicam,ab aliquo ſpectaretur. Verùm
R *R* aſperitatem, ſedemque notat, cui oculi tunica palpebrarum pilos referens, ac vndecima & duodecima figuris exprimda, humori cryſtallino connaſcitur.

QVARTA figura humorē vitreum ita effictum commōſtrat, quemadmodum is ſi ſuam formam, quam in oculo obtinet,reſeruaret,in anteriori ipſius ſede conſpicuus eſſet, quū cryſtallinus
S humor ex illo euulſus eſſet. *S* enim cauitatem ipſius indicat,in quam media cryſtallini humoris pars reponebatur.

QVINTA figura vitreum humorem eadem facie qua quarta exprimit, verùm adhuc ipſi cryſtallinus humor
T *T* notatus innatat.

SEXTA vitreum humorem ex latere exprimit, vnà cum cryſtallino qui
V ipſi adhuc innatans *V* notatur.

SEPTIMA figura aqueum humorem ex latere ita exprimit,quemadmodum in oculo conſiſtit, & adhuc anteriorem cryſtallini humoris ſedem integit.
X *X* namq; cryſtallinum humorē in
Y præſenti figura notat, ac *Y* eā humoris aquei ſedem indicat, qua vueæ tunicæ pars in ipſo (dū integer eſt oculus) cōtinetur,quæ à cornea abſcedit,diſtatq;.

OCTAVA figura vitreū humorem
a b *a* notatum, & aqueum *b* inſignitum ſimul commonſtrat,ita inuicem diſſitos, quēadmodum ea dirimuntur tunica, quam palpebrarum pilis non perperam in effigie aſſimilamus. Atque huius tuniculæ ſedes inter hos humores con-
c ſiſtens *c* indicatur.

NONA figura tunicam anteriori cryſtallini humoris ſedi obnatam, & inſigniter pellucidam, atque hic ab ipſo humore liberatam à latere exprimit.

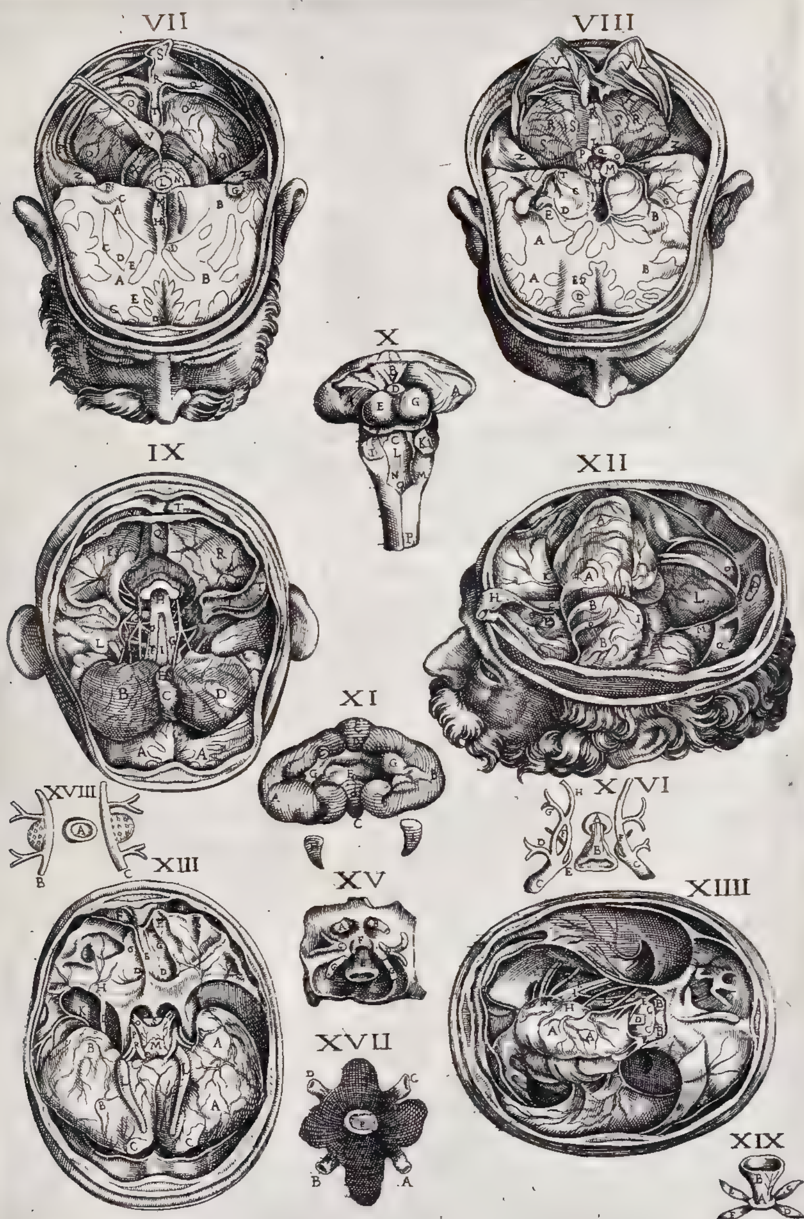
DECIMA figura cryſtallinum humorem à latere oſtendit, adhuc ea tunicula intectum,quem nona figura ex-
d e preſſit.atq, hic *d* & *e* cryſtallini humoris partem indicant poſteriorem, & illa tunicula non obductam, ſed in vitreo humore, quum integer eſt oculus, natitantem.

Vndecima figura tunicam oſtendit quam vuea producit, quæq; palpebrarum pilis aſſimilatur. Cęterùm hęc cir-
g g culo *g* & *g* notato ab vuea pronaſci-
f f tur, circulo autem *f* & *f* inſignito cryſtallino humori inſeritur,adnaſcitúrve.

Duodecima figura tunicam, quā vndecima oſtendit adhuc vitreo humori obductam,& cryſtallino adnatam con-
h h tinet.*h* enim & *h* tunicam notant. *i* ve-
i rò,humorem cryſtallinum.

Decimatertia figura,tunicā oſtendit, quam reti diſſectionis periti comparant,atque hæc à latere exprimitur vnà
k cum nerui viſorij ſubſtantia *k* inſignita,

&

VII
VIII
X
IX
XII
XI
XVIII
XVI
XIII
XV
XIIII
XVII
XIX

& dura tenuique cerebri membranis libera.

Decimaquarta figura vuæ tunicæ internam ostendit superficiem. hic enim ipsam euersam, vti inter secandum fit,
l delineauimus. *l* itaque portiunculam notat tunicæ, quæ producitur à teneri
m meninge *m* sedem, in qua anterior vueę regio introrsum seu in posteriora comprimitur.

Decimaquinta figura externã vueæ tunicæ superficiem ex latere delineatam continet, vnà cum nerui visorij substantia, tenui membrana cerebri
n obducta. *n* enim nerui visorij substantiam notat, hic à tenui qua inuoluitur
o membrana liberam. *o* tenuis notatur membrana, nerui visorij substantiam integens, & hic à dura membrana, quæ ipsam quoque ante sectionem obuol-
p p uit, denudata. *p, p* venarum arteriarumque à dura oculi tunica in vueam pertinentium sunt portiunculæ, iam ex
q q serie sectionis effractæ. *q, q* sedes, qua
r vuea tunica anteriori in *r* parte comprimitur, & à cornea abscedit. *r* foramen, vueæ pupillam constituens.

Decimasexta figura duram oculi tunicam ex latere commonstrat, transuersa sectione in hoc diuisam, vt series in conspectum veniret, vasorum ab ipsa in vueam pertinẽtium. significet igitur
s s neruum visorium vnà cum duabus illum inuoluentibus membranis abtruncatum, & venis arteriisque conco-
t t mitatum. *t* verò & *t* venas, arteriasque per duram oculi tunicam excurrentes.
u u *u* autem & *u* vueam tunicam hic propter duræ scissionem, conspicuam, & ramulos duræ tunicæ vasorum excipi-
x entem. Cæterùm *x* sedem indicat, vbi dura oculi tunica instar cornu læuigatur, pellucidáque cernitur. sedi au-
y tem *y* notatæ, pupillæ respondet foramen.

Decimaseptima figura integram nudamque duræ oculi tunicæ externam superficiem ex latere spectandam exhibet, vnà cum magna visorij nerui por
α tione, in qua *α* notat ipsius substãtiam,
β β verò tenuem, qua obducitur mem-
γ branam, *γ* autem duram cerebri mem-
δ branam, *δ* venas arteriasque neruum
x visorium concomitantes. Porrò *x*, &
y dein *y*, idem hic atque in decimasexta indicant.

Decimaoctaua figura oculum à palpebris liberatum, atque ex sua in caluaria sede erutum, vnà cum ipsius musculis nondum disiunctis à latere expri-
ε mit. atque *ε* neruum indicat visorium,
ζ ζ *ζ* & *ζ* musculos oculum mouentes, tria
λ λ *λ*, pinguedinem, qua neruus visorius cir
η η cunuestitur. *η* & *η* adhęrentem oculi tu-
θ nicam. *θ* maiorem oculi circulum seu iridem, vbi adhęrens mẽbrana desinit corneæq; tunicæ pertinacissimè adna-
κ scitur. *κ* autem sedẽ notabit, è regione pupillæ seu minoris circuli consistentẽ.

Decimanona figura anteriorem oculi integri, & à palpebris tantùm liberi se-
λ dem exprimit. atque hic *λ* carunculam insinuat, in maiori oculi sedis angulo
κ θ repositam. *κ* verò & *θ*, idem hic atque in præcedente figura indicant. Cæterùm si alicui oculi enarrationem ab extimis ipsius partibus persequi visum sit, is inuerso oculi figurarum ordine decimamnonam secundæ loco habebit, & decimamoctauam tertiæ, atque ita deinceps.

DE INSTRVMENTIS QVÆ SECTIONIBVS ADministrandis parari possunt.

FIGVRA XX.

PRAESENTI figura mensæ cuidam incumbentem finximus asserem, quo in viuorum sectionibus opportunè vtimur, dein huic asseri omnia propemodum accommodauimus, quibus in dissectio

sectionum administrationibus, adeóq; tota Anatome quis posset vti. Quò autem singula leuiori opera assequaris, huic etiam figuræ characteres, ac demum eorum indicem adhibere non grauatus sum. Indicetur itaque,

AA Mensa, cui reliqua omnia modò seriatim indicanda supersternuntur.
BB Asser viuis sectionibus administrandis idoneus.
CC Varia foramina, quibus laqueos pro animalis mole adhibemus, quum femora & brachia vincimus.
DD Eiusmodi annuli, summis manibus pedibusq; ligandis adaptantur.
E Huic annulo maxilla superior, libera inferiori catenula alligatur, vt caput immotum seruetur, ac interim neq; vox, neque respiratio vinculorum occasione præpediantur.
FF Diuersa nouacularum genera, quibus spongia accumbit.
G Cultelli ad earũ speciem formati, quibus calami adaptantur.
H Vulgaris qui mensæ adhibetur culter.
I Grandis ac validus culter.
K Cultri è buxo parati.
L Hamuli.
M Varij stili vnà cum siphone.
NN Obliquatæ acus cum filo crassiore, quibus literarum fasciculos colligamus.
n Minores acus, quas vulneribus suendis accommodamus.
O Serra.
P Forficula.
Q Malleus ligneus.
R Arundines inflãdis pulmonibus, & aliis quibusdam partibus idoneæ.
S Filum æneũ, ossibus nectendis aptum.
T Subula forandis ossibus parata.
V Varia subularum ferra.
X Forpex intorquẽdis filorum extremis comparatus.
Y Forpex, quo intorti, & ossa iam committentis fili reliquias præscindimus.

FIGVRA XXI.

HAC figura suẽ asseri, quẽ viuis sectionibus administrãdis parare solemus, alligatũ conspicis, præstat autẽ suẽ quàm vllum aliud animal sumere, propter assiduum grunnitum, quo melius vocis resolutio ablatioque perspiciatur.

CHARACTERVM QVI DVABVS PRIORIBVS SEXTI LIBRI tabulis continentur explicatio.

TABVLA PRIMA ET SECVNDA.

DVÆ priores figuræ ostendunt humanum corpus, vna partem eius anteriorem, altera posteriorem, cute quidem atque adipe sublatis, venulis tamen summam carnem cutemq; transmeantibus, reseruatis: quæ licet non omnes eundem seruent ordinem, numerum, distributionis modum; maior tamen harum pars in plerisque hominibus, eodem ferè tramite incedunt, presertim illæ quarum sectio ad sanguinis missionem necessaria est: quarum omnium nomina in gratiam chyrurgorum præsenti loco volui exponere.

TERTIA figura venam cauam monstrat totam & omni ex parte nudam, vt melius perspici possit qua ratione per vniuersum dispertiatur corpus. Verùm monendus hic est lector, ad huius, vt ad duarum præcedentium intelligentiam libri tertij quartam & quin-

quintam tabulas multum lucis atque facilitatis allaturas. Et quoniam hic aliqui characteres omnibus figuris congruunt (quo venarum cutanearum distributio sit dilucidior) suum singulis numerum subiunximus.

AAA 3. Tribus hisce literis exortus venæ cauæ, eiusque radices quo modo nascãtur ex hepate ostenduntur.

a 3. Alia quædam radix a sima hepatis parte surgens.

B 3. Venæ magnæ pars inter hepar & diaphragma, sita.

C 3. Ramorum è caudice venæ cauæ ad diaphragma tendẽtium sinister, ex quo nonnihil in cordis capsulam pertingit.

D 3. Venæ cauæ foramen, quo loco cordi iungitur.

E 3. Vena coronalis dicta, quod coronæ instar cor ambiat, multos ramulos à basi ad mucronem transmittens.

FF 3. Vena sine coniuge, cuius principium & finem ostndit GG.

GG 3. Literæ hæ ramos ostendunt venæ cõiugis expertis, quibus musculi intercostales nutriuntur.

H 3. Iugulus, ad quem vena caua in duas diuiditur partes.

I 3. Vena ad brachium tendens: & antequam in hoc perueniat, bifida sectione diuiditur.

K 3. Ramis tres supremas lateris sui costas nutriens.

L 3. Vena quæ sub os pectoris pertransiẽs dispergitur per musculum rectum eiusdem lateris.

M 3. Iam dictæ venæ terminus.

NN 3. Vena quæ per laterales vertebrarum ceruicis processus transiẽs caput petit, & per duram menyngem distribuitur.

O Vena quæ diuiditur per musculos qui colli inferiores, & pectoris superiores partes occupant.

P 1.3. Vena quę distribuitur per musculos quibus operitur pectus, item per vbera eorumque cutem.

Q 2.3. Vena humerum petens, distributa per musculos partem scapulę internam obsidẽtes, perq; eos qui huic loco propinqui sunt, & hic etiam ramuli apparent adenes axillæ transmeantes, quorũ hoc loco notatur vnus inter P & R.

R 1.2.3. Ramus qui ascendit per latus pectoris suæ regionis, & distribuitur per musculum quo brachium abducitur deorsum.

S 3. Iugularis interior, à qua prosiliunt nonnulli rami qui distribuuntur per arteriam pulmonis, perque neruulos hãc partem transmeantes.

T 1.2.3. Iugularis externa.

V 1. 2. 3. Bipartita venæ huius sectio.

X 1.2.3. Iugularis externæ ramus interior, qui oris, pharyngis, ossisque hyoidis musculos petit, postea caput intrat in tres diuisus partes.

Y Z 1.2.3. Ramus externus ad faciem tendens. Z apicem eius qui faciẽ petit monstrat.

9 9. verò ostẽdit eum qui porrigitur versus lachrymalem & in medio frontis coniungitur cum eiusdem venæ lateris alterius ramis. æ partem ascenden-

æ tem per tempora, eam verò quæ ad au-

* res. *.

Quod reliquum est venarũ per caput distributarum, commodiore loco monstrabimus.

a a 1.2.3. Vena capitis, vena externa brachij vena magna cuius initium a primũ in tertia figura ostendit, secundum verò in tribus locum notat, vbi primum se prodere incipit transmeando carnem cutemque.

b 1.2.3. Ramus qui promitur parte superna caudicis ab eodem latere, aliquanto priusquam diuidatur, progrediturque ad nutritionem musculorum posteriorem colli partem occupantium.

c 1.2.3. Pars venæ capitis, quæ progreditur ad partem scapulæ externam, cuius quidem portio quædam latet, quædam

meat

Figura I.

II III IIII V VI VII

VIII IX X XI XII XIII

XIIII XV XVI XVII XVIII

XXI XIX

XX

meat inter carnem & cutem.

dd 1.2.3. Húc ramum vena capitis emittit antequam abdat ſub humerum: & hęc quidem diſtribuitur in muſculum quo brachium eleuatur & per cutem quo ille tegitur.

eee 1 2 3. Nonnullæ venulæ ex capitis vena naſcentes diſperſæ per cutem brachij externi, perque partem anteriorem muſculi brachium adducentis.

f 1.2.3. Hic tripartito diuiditur capitis vena, & ſingulę portiones modo maiores, modo minores apparent.

g 1.2.3. Horum ramorũ primus, ſub muſculos tranſit a tuberculo externo oſſis humeri pronatos.

h 1.2.3. Horum triũ ramorũ ſecũdus, quo progreſſus ad cubiti flexum iũgitur iecorariæ ramo, notato *t* litera, & ambo coniuncti conſtituunt venam communem ſeu medianam vocatam, hanc in-

α ſigniuimus *α*.

i 1.2.3. Horum ramorum tertius, qui obliquus ſupra radium incedit, & ſupra partem brachij exteriorem, ramulos quoſdam ſpargens in cutem : horum

k precipuus notatus *k*. cutem, quæ eſt in parte externa flexus cubiti, nutrit, hic vbi peruenit ad carpum iungitur axil-

x laris ramo inſignito *x*, coniunctionis lo

l cus eſt ad *l*. ex vtriſque vena conſtituitur, quę rurſum paulò inferius in varias diuiſa portiones, totam ferè manum nutrit.

m 1.2.3. Vena iecoraria, axillaris, baſilica, in brachio dextro ſcilicet. Nam in ſiniſtro, lienaris vocatur a pleriſque.

n 1.2. 3. Ramus iecorariæ, diſperſus per initia muſculorum diſtendentium cubitum.

o 1.2.3. Ramulus muſculos iam dictos petens, & cutẽ, qua externa brachij pars tegitur.

p 3. Magna propago axillaris ab humero ex obliquo brachium aſcendens in muſculos adiacẽtes ramulos ſpargens, incedit q; comitatus quarto brachij neruo.

q 3. Iecorariæ in duas propagines diuiſio, quarum ea quæ *qq* inſignitur perpetuo latenter incedit cum ſocia arteria.

r 1.2.3. Huius diuiſionis propago altera: quę in multos diuiſa ramulos diſtribuitur per carnem cutemque.

ſ 1.2.3. Ramus ꝑpagatus ex iecoraria, qui bipartito diuiſus tam externæ quã interioris brachij partis cutem nutrit.

t 1.2.3. Hic ramus iecorariæ ab anteriore humeri parte ad cubiti flexum deſcendens, cephalicę ramo *h* notato commiſcetur, & ex hac mixtione mediana dicta efficitur, quæ ſuprà notata eſt *α*.

u 2.3. Ramus iecorariæ retro incedens, quæ diuiditur ad caput oſſis humeri internũ, hic poſtea multifariã diuiditur.

x x Ramus natus ex ſupradicto, qui maiorem radium ſubiens brachiale petit, inter eundum multos ſpargens ad partes adiacentes ramulos, & maxime verſus digitum minimũ, qui ad venæ cephalicæ ramum ſe applicat in carpo.

y Vena hæc cutem nutrit, qua externa cubiti pars tegitur.

zz 1.3. Elatior venam notat, ex eo iecorariæ ramo, quam *t* inſigniuimus, pronatam: inferior vero eiuſdem venæ ramos, qui producuntur a ramo notato *xx*. & ad partem meant brachij internam.

q; 1.3. Hoc loco concurrunt venulæ per cutẽ pollicis diſtributæ cum ramo notando *x*.

α Mediana, ſiue communis.

β 1.2.3. Venæ communis paulò ſupra carpum partitio.

γ 1.3. Huius partitionis ramus externus qui partem manus externam adit, mit-

δ titque ramulos ad partem ipſius internam, vbi eſt *δ*.

ε 1.3. Huius partitionis ramus alter, verſus digitũ medium & annularem tendens.

ζ 3. Venæ cauæ pars, qua inferiores corporis partes aluntur.

3. Vena

η 3. Vena renis inuolucrum nutriens.

θ 3. Emulgens dextra.

ι 3. Emulgens ſiniſtra.

κ 3. Ramulus ab emulgẽte dextra natus, in renis inuolucrum abſumptus.

λ λ μ 3. Vaſa ſpermatica.

ν 3. Hoc loco vaſa ſeminaria incipiũt retorqueri in varicoſos anfractus.

ξ 3. Rami venæ cauæ, quos intra lumborum ſpatium remittit.

ο 3. Venæ cauæ in duos maximos caudices diuiſio.

π 3. Ramulus è tranſuerſo diſtributus per muſculos lumborum, & vẽtris, perque peritoneum.

φ 3. Aliquot ramuli elatiora foramina oſſis ſacri ſubingredientes.

ρ ς 3. Siniſtri caudicis venæ cauæ partitio in duos ramos internum ρ externũ ς deſignat.

τ τ 2.3. Propago externa rami notati ρ, quæ diſtribuitur per muſculos coxæ extimos & per cutem clunium.

υ 3. Propago interna eiuſdẽ rami ab hac nonnulli ramuli progrediuntur ad anteriora oſſis ſacri foramina. χ & ψ notãt

χ ψ reliquas rami eiuſdem propagines.

ω 3. Vena hæc propagatur ex ramo externo, inſignito ς. iũgiturq; ramulis venæ internæ, non procul a foramine oſſis pectinis.

ϵι 3. Hac in parte vena iá dicta foramẽ pectinis tranſit, & præter alios permultos ramũ vnũ ad femoris articulũ mittit.

ρ 2.3. Venæ pectinis foramen tranſeuntis ramus, qui in cutem qua femoris pars interna operitur, ſe recipit.

χ Locus vbi hæc vena maiori iungitur, quę per tibiá diſtribuitur notabiturq;. 2

Γ 3. Vena diſtributa per muſculum rectũ abdominis, cuius benificio, iuxta quoſdam, maximus eſt inter mammas vterumque conſenſus.

Δ 1.3. Propago venæ in crus tendentis quę tranſuerſim ad genitalia vicinaſque ſedes in ſurculos exhauritur.

Θ 1.3. Primæ magnæ crus petentis venæ propago, per interiorem femoris tibiæque ſedem, ſub cute deorſum ad ſummum vſque pedem perreptans.

Λ 1.3. Propagines Θ inſignitæ ramus femoris interiora ad inguina accedens.

ξ ξ ξ 1.2. Surculi illius venę quę in figura tertia notatur ξ.

S 1. Hæ propagines vbera petunt, ſuntque portiones venæ in tertia figura notatæ *L*.

Ξ 1.3. Alius eiuſdem venæ *L* notatæ ramus, cutem, qua femoris anterior pars tegitur, perreptans.

Π 3. Dictæ propaginis ramus, primo tibiá mouentium muſculo ſublatus.

Σ 1.3. Dictę propaginis ſoboles quas in anteriorem genu ſedem & poſteriorem quoque diſpenſat.

Φ 1.2.3. Hac ſede propago Θ indicata per ſedem tibiæ interiorem ſub cute in varios multiplicesque ramos diſcinditur, hicque opportunè cùm ſanguinẽ mittimus, aperitur.

Ψ 1.3. Hac ad anteriorem malleoli interioris ſedem nuper dicta propago ducitur, atque vti cernere eſt, in pedis ſuperiora exhauritur.

Ω 1.3. Ramus è grandi vena crus petente in anteriorem coxẽdicis articuli regionem exporrectus, eiuſque ſedis muſculis & cuti ſoboles vtcunque frequentes deriuans.

G G 1.2. Termini venæ ſine pari, quam *G* notauimus.

I 1.2.3. Ramus ſeptimo, nonoque tibiam mouentibus muſculis & cuti femoris iuxta externam ipſius ſedem ſurculos deducens.

1 2.3. Grandis vena in quintum fœmur mouentium muſculum digeſta.

3 4 2.3. His duabus propaginibus inuicem coëuntibus vena conſtituitur, quæ inter muſculos poſteriorem femoris ſedẽ occupantes excidẽs, ſurſũ in femo-

5 ris cutẽ ramos porrigit quos 5 inſigniui.

6 Verum maiori ipſius parte notata 6 ſub cute per poplitem fertur,& in ſuræ cu
7 tē numeroſa ſerie ad 7 notā ſpargitur.
8 3.Ramus ex vena magna ortus partem internam tibiæ perreptans.
9 3.Magnæ crus petentis venæ in duos ramos diſtributio, qua hæc inter duo inferiora fœmoris oſſis capita continetur.
10 1.3. Interior dictæ diuiſionis ramus ad poſteriores ſuram conſtituentes muſculos eiuſque cutem digeſtus, inibique charactere 11 notatus.
12 1.2.3.Iam dicti rami portio ſecundum interioris malleoli poſteriorem ſedem ad internum pedis latus exporrecta.
13 3.Ramus externus dictæ diuiſionis, qui ſtatim in alios diſſimiles duos ramos diſtribuitur.
14 1.3.Dictæ modo diuiſionis externa propago.
15 1.2.3.Iam dictæ propaginis portio, per externum repens malleolum.
16 3.Dictæ partitionis ramus interior, per interſtitium gemini tibiæ oſſis interrepens.
17 3.Diuiſio interioris propaginis 16 inſignitæ,quæ ad medium longitudinis tibiæ perficitur, atque hæc alterum ramum inter calcem & tibiæ os ad pedis inferiora mittit, alterum verò inter fibulam & calcem.
18 3.Iam dicti rami ſoboles quæ inter tibiæ os & fibulam per mēbraneum eorum oſſium ligamentum in pedis ſuperiora digeritur, alijſque venis hac proreptantibus commiſcetur.
18 3.Modus diſtributionis venarum digitos petentium.

FIGVRA II.

PRÆSENS figura venæ cauæ portionem oculis ſubijcit,poſteriori iecoris ſedi ſubtenſam, quę longa ſectione diuiſa ac dein aperta eſt, vt propaginum foramina, quæ caua in iecur diffundit, in conſpectum venirent.

A A BB.Propagines quæ ex hepate oriūtur.
C C Ramuli tenuiores qui ex hepate ad venam cauam protenduntur.
D Venæ cauæ ſedes,qua hæc ſeptum permeat,ipſique ramos depromit.

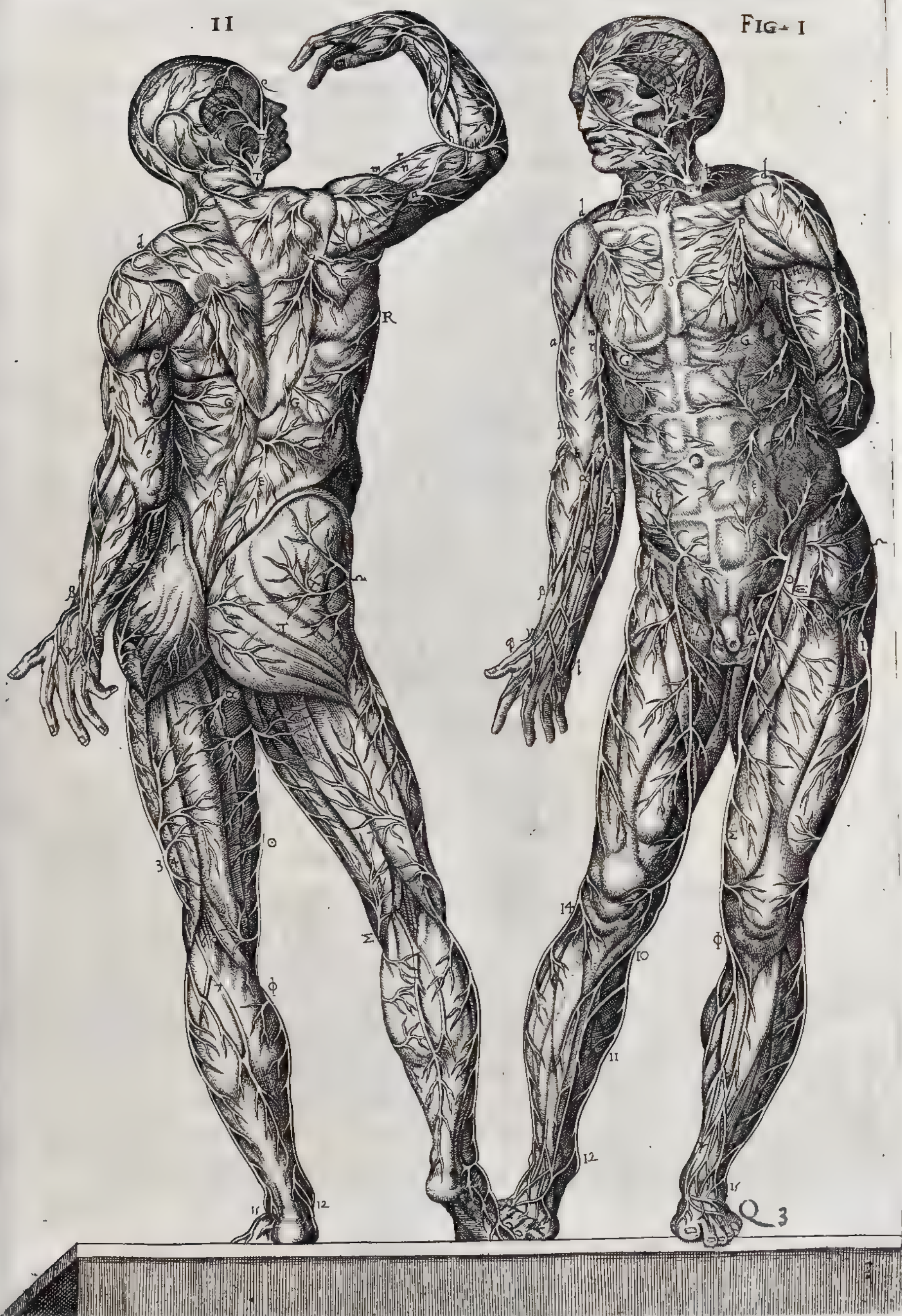
FIGVRA III.

RVDIS fibrarum,quibus venæ tunica conſtat,delineatio.

A Tranſuerſas monſtrat. *B C* obliquas .*D* rectas.
E Triplicis fibrarum generis implexum.

TABVLÆ III. FIGVR. I.

A A A A A.Quinque his literis portæ venæ propagines indicantur, per iecoris corpus diffuſa & hic veluti iecoris formam exprimentes.
1.2. 3.4.5.Numerus ramorum,in quos diuiditur vena portæ,vt diſtribuatur per iecoris corpus.
B Venæ portæ ampliſſimus caudex.
C Duo ramuſculi bilis veſiculam petentes.
D Vena ad poſteriorem fundi ventriculi partem excurrens.
E Hac ſede vena portæ in duos maximos ſecatur truncos.
F Truncus ſiniſter & elatior.
G Truncus dexter & humilior.
H Vena dextram fundi ventriculi ſedem perreptans, & geniculatim illi ſedi ac ſuperioris membranæ omenti dextræ parti ramulos præbens.
I Vena duodeno inteſtino & ieiuni principio exprompta.
K Ramus in dextram regionē gibbi ventriculi,quà id dorſum reſpicit, aliquot ſurculis digeſtus.
L Vena in dextram ſedē inferioris omenti membranę & colum inteſtinum,qua hac fertur, excurrens.
M Soboles quædam a ſiniſtro trunco in glandoſum corpus inferiori membranæ omenti innatum,ſparſæ.
N Vena inſignis ſub ventriculo, vbi dorſo is in-

II
Fig. I

is innititur, versus elatius ipsius orificiũ obliquè conscendens, quo priusquam pertingat, vtrinq; vná educit propaginẽ

O O insignitam, & in ventriculũ hac sede, qua dorso incumbit, digestam.

P Rami huius reflexus ad orificium stomachi.

Q Eiusdem rami series id orificium coronæ instar amplexa.

R Ramus venę superius ventriculi os ambientis, qui secundum elatiora ventriculi procedens, inferiori osculo surculos exhibet, soboles etiam satis frequentes in progressu ad anteriora posterioraque ventriculi dispergens.

S Grandis vtcunque vena in inferiorem omenti membranam & colum intestinum, qua ventriculo exporrigitur, numerosa sobole procurrens.

T T Sinistri trũci diuaricatio, vbi is iam lienem est accessurus.

V Venula in sinistram sedem inferioris membranæ omenti distributa, cuius radicem in integra figura (quod subinde desit) duntaxat dilineauimus, eius seriem peculiari figura quam seorsim subiecimus exprimentes, in qua *T* venam, quæ lieni exporrigitur, commonstrat vtrinque abtruncatam : præsens verò venula *V* insignitur.

X X Vena ab illis quæ elatiora lienis petũt, in sinistrum ventriculi latus dispensata.

Y Eiusmodi etiam vena hîc, qualẽ vtrũque *X* indicabat, insignitur.

Z Vena in sinistram fundi vẽtriculi sedẽ perreptans, multásque soboles ventriculo superiorique omenti membranæ offerens.

a a a a His characteribus venarũ in lienis substantia distributio indicatur, adeò frequens, vt lienis imaginẽ facilè ostẽdat.

b b b Prima dextri portæ venæ trũci in mesenterium series, quæ dein sanè est infinita & impensè varia, priusquam suis extremis in intestina implicetur.

c Vena sub recto prorepens intestino indicatur, vnà cum ramulis intestino in venæ progressu digestis.

e e Venularum soboles, recti intestini finẽ amplexantes.

* Ad huius figuræ ampliorẽ explicationem iuuabit recurrere ad 2.3.4.10.12. 13.14.15. figuras, lib. 3. item ad huius lib. vltimam.

FIGVRA II.

PRÆSENTI figura nuda vasorum cerebri ab vno scilicet latere, delineatio proponitur, à venis arterijsq; incœpta, priusquam illæ penitus in caluariam merguntur.

A Interior iugularis, quà iam caluariæ proxima est.

B Soporalis arteria.

C Prima vena caluariam petens.

D Secunda.

E Tertia.

F Quarta.

G Quinta vena.

H Sexta vena.

I Secunda arteria.

K Prima caluariam ingrediens arteria.

L Tertia arteria.

M Dexter, seu primus duræ cerebri membranæ sinus.

N Sinister duræ cerebri membranæ sinus, quem secundum nuncupamus.

O Primi & secundi sinuum congressus.

P P Tertius duræ membranæ sinus.

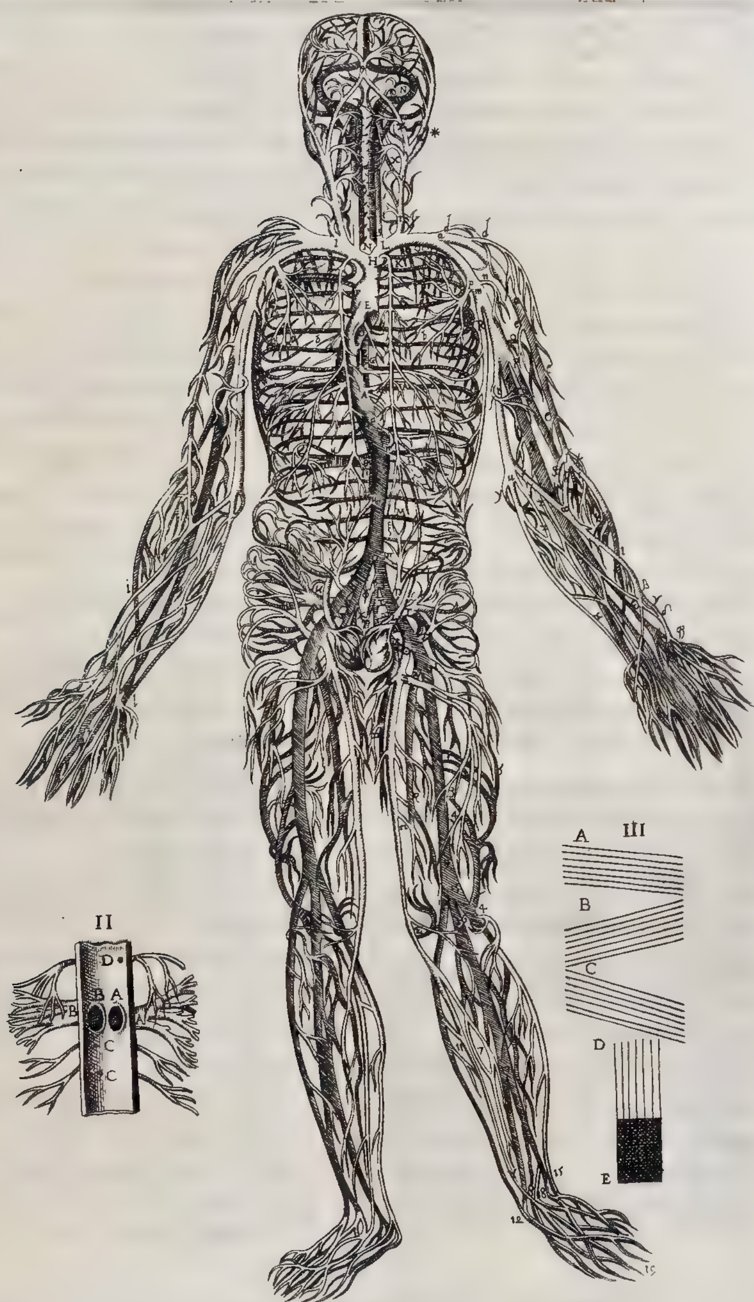
Q Tertij sinus finis osseo cõmissus septo, quo olfactus organorum sedes interdiuiduntur.

R Quartus duræ membranæ sinus.

S S Ductus à dextro sinu pullulantes, ac in duræ tenuisque membranarum sedes, quæ illis proximæ sunt, excurrentes.

T T T Ductus ex tertij sinus latere in tenuem diffusi membranam, quos solùm abtrũcatos depingere licuit.

V V V Ramuli ab infimo tertij sinus angulo in eam duræ membranæ partem deriuati, quæ dextram cerebri partem à sinistra seiungit, in modum falcis.

II
D
B A
B
C
C
A III
B
C
D
E

is innititur, versus elatius ipsius orificiũ obliquè conscendens, quo priusquam pertingat, vtrinq; vná educit propaginẽ

O O insignitam, & in ventriculũ hac sede, qua dorso incumbit, digestam.

P Rami huius reflexus ad orificium stomachi.

Q Eiusdem rami series id orificium coronæ instar amplexa.

R Ramus venę superius ventriculi os ambientis, qui secundum elatiora ventriculi procedens, inferiori osculo surculos exhibet, soboles etiam satis frequentes in progressu ad anteriora posterioraque ventriculi dispergens.

S Grandis vtcunque vena in inferiorem omenti membranam & colum intestinum, qua ventriculo exporrigitur, numerosa sobole procurrens.

TT Sinistri trũci diuaricatio, vbi is iam lienem est accessurus.

V Venula in sinistram sedem inferioris membranæ omenti distributa, cuius radicem in integra figura (quod subinde desit) duntaxat dilineauimus, eius seriem peculiari figura quam seorsim subiecimus exprimentes, in qua *T* venam, quæ lieni exporrigitur, commonstrat vtrinque abtruncatam: præsens verò venula *V* insignitur.

XX Vena ab illis quæ elatiora lienis petũt, in sinistrum ventriculi latus dispensata.

Y Eiusmodi etiam vena hîc, qualẽ vtrũque *X* indicabat, insignitur.

Z Vena in sinistram fundi vẽtriculi sedẽ perreptans, multásque soboles ventriculo superiorique omenti membranæ offerens.

aaaa His characteribus venarũ in lienis substantia distributio indicatur, adeò frequens, vt lienis imaginẽ facilè ostẽdat.

bbb Prima dextri portæ venæ trũci in mesenterium series, quæ dein sanè est infinita & impensè varia, priusquam suis extremis in intestina implicetur.

c Vena sub recto prorepens intestino indicatur, vnà cum ramulis intestino in venæ progressu digestis.

ee Venularum soboles, recti intestini finẽ amplexantes.

* Ad huius figuræ ampliorẽ explicationem iuuabit recurrere ad 2.3.4.10.12. 13.14.15. figuras, lib. 3. item ad huius lib. vltimam.

FIGVRA II.

PRÆSENTI figura nuda vasorum cerebri ab vno scilicet latere, delineatio proponitur, à venis arterijsq; incœpta, priusquam illæ penitus in caluariam merguntur.

A Interior iugularis, quà iam caluariæ proxima est.

B Soporalis arteria.

C Prima vena caluariam petens.

D Secunda.

E Tertia.

F Quarta.

G Quinta vena.

H Sexta vena.

I Secunda arteria.

K Prima caluariam ingrediens arteria.

L Tertia arteria.

M Dexter, seu primus duræ cerebri membranæ sinus.

N Sinister duræ cerebri membranæ sinus, quem secundum nuncupamus.

O Primi & secundi sinuum congressus.

PP Tertius duræ membranæ sinus.

Q Tertij sinus finis osseo cõmissus septo, quo olfactus organorum sedes interdiuiduntur.

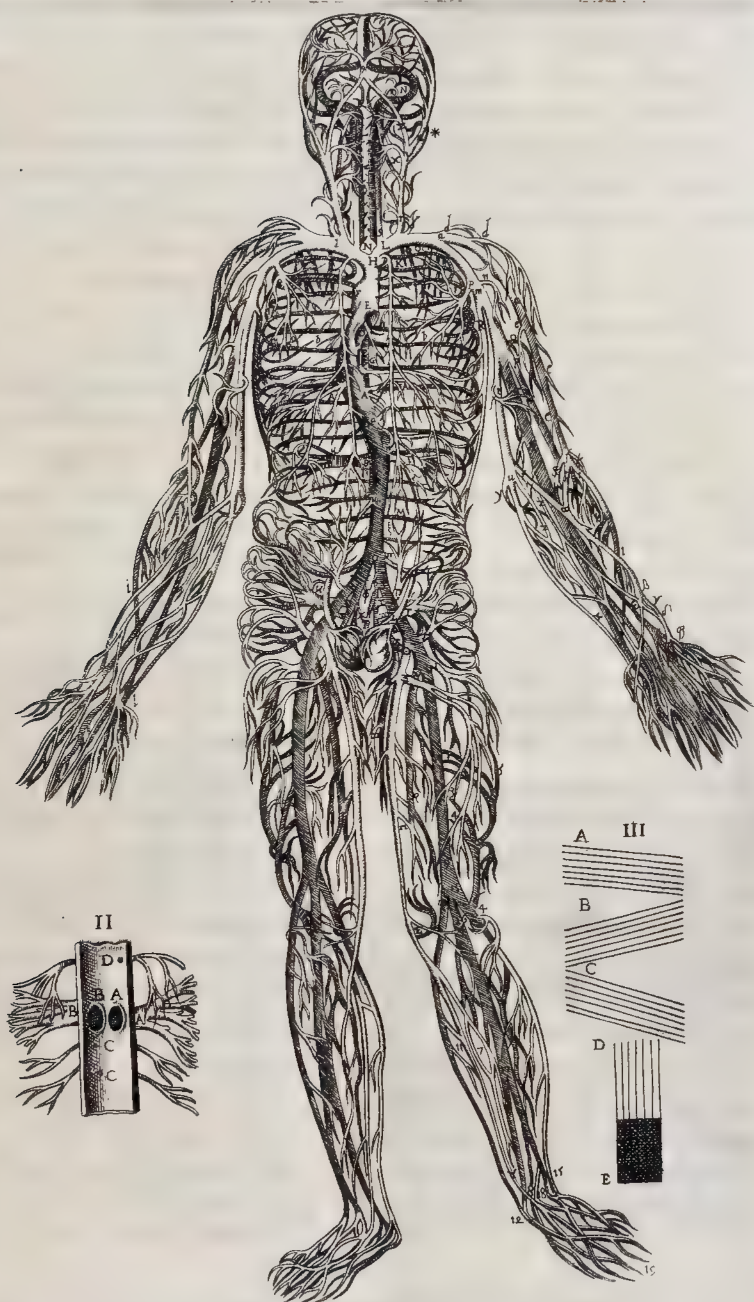
R Quartus duræ membranæ sinus.

SS Ductus à dextro sinu pullulantes, ac in duræ tenuisque membranarum sedes, quæ illis proximæ sunt, excurrentes.

TTT Ductus ex tertij sinus latere in tenuem diffusi membranam, quos solùm abtrũcatos depingere licuit.

VVV Ramuli ab infimo tertij sinus angulo in eam duræ membranæ partem deriuati, quæ dextram cerebri partem à sinistra seiungit, in modum falcis.

XXX

II
D
B A
B
C
C
A III
B
C
D
E

XX XXX Tertij ſinus ſurculi cũ illis commiſſi vaſculis, quæ per verticem caluariam ſubingrediuntur.

YY Exiguæ propagines ab elatiſſimo quarti ſinus angulo, in duræ membranæ ſedem aliquouſque excurrẽtes, quæ dextram cerebri partem à ſiniſtra hic ſupra cerebellum interdiuidit.

aa Ductus à dextro quarti ſinus angulo deprompti, qui in duram cerebri membranam, quà cerebello hic incumbit, ac dein in tenuem & cerebelli & cerebri membranam diffunduntur.

b Ductus à quarto pendens ſinu, ac ſecundùm totam longitudinem, humilioremque ſedem eius duræ membranæ partis propagatus, quæ dextram cerebri partem à ſiniſtra dirimit.

ccc Surculi ſurſum à commemorato iam ductu in dictam quoque duræ membranæ partem deriuati.

d e A quarto ſinu propagati ductus, qui venarum prorſus modo tenui membrana ſuffulti, ſecundùm cerebri logitudinem ſupra calloſum cerebri corpus ducuntur: Ac vnus quidem qui *d* inſignitur, parti dextræ cerebri attẽditur: Alter verò *e* notatus, ſiniſtræ parti exporrrigitur.

f Ductus à quarti ſinus humiliori ſede in tenuẽ cerebelli mẽbranã propagatus.

g Ductus *f* notati propago per cerebri anfractus gyróſque in humillimam dextri cerebri vẽtriculi ſedem pertingens, ac cum hac aſcẽdente arteria, quam γ notabimus, coïens.

h Ductus *f* notati propago retrorſum repens, ac multifariam in tenuem cerebelli membranam diſſectus.

i Præcipua quarti ſinus propago, ſub cerebri corpore fornicis cameræúe modo extructo, ad interiorem vſque ſedẽ tertij ventriculi cerebri procurrens.

k l Propaginis *i* notatæ in duas partes diſſectio. in qua *l* partem indicat dextro ex-

m porrectam cerebri ventriculo, *m* verò eam quæ ſiniſtrum adit, hicque abtrũcata cernitur.

n Tertiæ caluariã ingredientis venæ ſurculus, ad auditus organũ exporrectus.

o o o Series ſinus duræ membranæ, in quem tertia vena exhauritur, cui perpetuò ſinus attenditur, in quem tertiæ arteriæ ramus *r* notandus abſumitur.

p p Propagines eorum quos iá vltimo commemorauimus ſinuum, in tenuem cerebri membranam ſparſæ.

q Diuiſio tertiæ & maximæ caluariam ingredientis arteriæ ſimul atque in caluariæ amplitudinem mergitur.

r Ramulus tertiæ arteriæ, qui in duræ membranæ ſinum abſumitur, atque ſecundùm cerebri latera excurrit, *ooo*, notata.

ſ Ramulus per proprium foramen in narium amplitudinem digeſtus, & quo-

t dam ſurculo *t* inſignito naſi extremũ accedens.

u u Duo grandes rami eius diuiſionis, cui *q* inſcribitur.

x Propago ex grãdium illorum ramorũ, quos *u* & *u* notauimus, coitu per ſecundi paris neruorum cerebri foramen ad oculos potiſſimùm excidens.

α Propago craſſior dicti modò congreſſus, quæ duram cerebri membranam perforat, ac mox in duos ramos bipartitur β & γ inſignitos.

β Ramus propaginis α notatę, in tenuem cerebri membranam frequenti ſobole hîc diſperſus.

γ Ramus propaginis α inſignitæ, dextrũ accedens cerebri ventriculum, & plexum efformans, qui extimo fœtus in-

δ uolucro confertur, quique hîc δ notatus conſpicitur.

φ Ramus ſecundæ capitis arterię qui per muſculos ceruicis ſpargitur.

FIGVRA III.

HAC figura exhibetur nudæ & ab omnibus partibus liberæ venæ arterioſæ delineatio: cuius orificium apertum finxi,

finxi, vt tres membranæ ſanguinem è pulmonibus dilatato corde in dextrũ ipſius ſinum regurgitare prohibentes, in conſpectum venirent. notantur au-
1 2 3. tem illæ notis 1 2 3.

A Sedes, qua arterialis vena ex cordis dextro ſinu originem ducit.

B Interior arterialis venæ tunica quintuplo propria venæ tunica craſſior.

C Exterior venæ arterialis tunica, peculiari reſpondens venarum tunicæ.

D E Arterialis venæ caudicis in duos truncos diuiſio. ac *E* quidem dextrum truncum indicat, multiplici ſobole dextris
F pulmonum ſedibus diſtributum. *F* ve-
G G rò ſiniſtrum indicat truncum: *G* & *G* autem inſignitur arterialis venę per pulmonum ſubſtantiam ſeries.

FIGVRA IIII.

PRÆSENS figura nudæ omnibuſque partibus liberæ venalis arteriæ delineationem proponit, ipſiuſque characteres ita ſe habent.

H Venalis arterię à corde pronaſcens initium.

I Indicatur craſſities ſimplicis arterię venalis tunicæ.

K L Prima venalis arteriæ diuiſio, ſimul cũ ipſius ortu facta.

M M &c. Series venalis arteriæ per pulmonum ſubſtantiam innumeris propaginibus facta.

FIGVRA V.

HIC depingitur vmbilici vena, quę plerunque, vt ait Veſalius, non ingreditur iecur diſtributa in varios ramos.

A A Huius venę pars vmbilico contermina.

B B Eiuſdẽ inſertio in hepar.

TABVLA IIII.

FIGVRA I.

A ARTERIÆ magnæ ex ſiniſtro cordis ſinu exortus.

B Duæ arteriæ cordis baſim coronæ modo ſuccingentes.

C Magnæ arteriæ caudicis in duos truncos bipartitio.

D Arteria obliquè ad primam ſiniſtri lateris coſtam contendens.

E Ramus quatuor ſuperiorum ſiniſtri lateris coſtarum interuallis ſoboles deriuans.

F Ramus per tranſuerſos ceruicis vertebrarum proceſſus ad caluariam vſque prorepens, & geniculatim dorſali medullæ viciniſque muſculis ſoboles offerens.

G Sub ſiniſtro pectoris oſſis latere ad vmbilici vſque ſedem excurrens ramus, à quo ſurculi digeruntur in verarum coſtarum cartilaginum interualla, & hinc in muſculos pectori inſtratos. inſuper in ſiniſtram, qua thoracis amplitudo intercipitur, membranam & abdominis muſculos.

H Ramus poſteriores ceruicem occupantium muſculos accedens.

I Arteria ad cauam ſcapulæ regionem ac in eius ſedis muſculos prorepens.

K Ramulus ad humeri cum ſcapula articulum & ſummi humeri inferiora propagatus, nuſquam interim ad cutem excidens.

L Propago in muſculos anteriorem thoracis ſedem integentes ſparſa.

M Propago ſecundùm thoracis latera deorſum procidẽs, ac muſculo brachium deorſum trahenti intertexta. Inter *L* & *M* ramulus vnus occurrit, eorũ qui in glandulas alæ cauitatem opplentes diſſeminantur.

N Arteria ſimul cum inferiori axillaris venæ trunco in manum excurrens, ac primi illi ſurculi ſub *N* mox conſpicui, in muſculos humerum amplexantes propagantur.

O Arteria ſecundum poſteriorem humeri ſedem vnà cum quarto in brachium pertinente neruo, aliquouſque in externam cubiti ſedem reuolutus, ac vndique in alto interim latitans.

P P Hi ramuli articulo cubiti cum humero ſunt peculiares.

Q Axillaris arteriæ ramus radio exporrectus, ac tãdem pollici & indici medioque digitis ſurculos offerens.

R Surculus ab arteriæ ramo Q inſignito verſus manus exteriora inter primum pollicis os & poſtbrachialis os, quo index ſuffulcitur, deductus.

S Ramus vlnæ exporrectus, ac in internam quoque manus extremæ ſedem digeſtus.

* Ramulus muſculis elargitus, qui externum latus poſtbrachialis oſſis occupãt, quo minimus digitus ſuſtinetur.

T Arteriarum in extrema manu ſeries.

V Amplior aſcendentis arteriæ trunci portio, quæ rectà ad iugulum contendens, in duos impares ramos dirimitur.

X Siniſter diuiſionis in iugulo factæ ramus, qui & gracilior eſt, ſiniſtrique lateris ſoporalem conſtituit.

Y Z Duobus his characteribus dexter ramus, qui ſiniſtro longè amplior eſt, inſignitur. Verùm Y priuatim propaginem indicat, quæ in dextro latere prorſus in eaſdem ſoboles digeritur, in quas arteriam D inſignitam in ſiniſtro latere diſſeminari cõſpicis. Cæterùm Z dextram ſoporalem notat.

a Siniſtrę ſoporalis arterię in faucium regionibus in duos ramos diſtributio, ac b quidem externum, c verò & d internum indicant: quanquam duo poſteriores hi characteres priuatim aliquid indicent.

c Arteriarum propagatio ad laryngem, fauces & linguam.

d Soporalis arteriæ pars caluariam petẽs, atque iuxta baſim caluariæ in duos diſtributa ramos, quorum alter, qui ſiniſtrum duræ membranæ ſinum ſubit, hic quà in caluariam mergitur, abtruncatus eſt. de quo paulo poſt latius.

b Soporalis arteriæ ramus, capitis exteriora implicans.

e Dicti modò & b inſigniti rami ꝓpago, penitiùs inter faciei muſculos excurrẽs.

f Rami b inſigniti ſub auris radice diſtributio, cuius anterior ramus g notatus, ſecundùm tempora fertur: poſterior h verò, cui h inſcripſi, ſecundùm auris poſteriora ſub cute pariter atque ille ſpargitur.

i Truncus magnæ arteriæ, deorſum ad dorſi vertebras explicatus.

k k k Propagines vtrinque ad octo inferiorum coſtarum interualla protenſæ, & dorſali quoque medullæ ac muſculis dorſo & thoraci adnatis ramulos offerentes.

l Septi tranſuerſi arteriæ.

λ Arteria humiliorem meſenterij ſedem ſubiens, ac potiſſimum in colon inteſtinum, quà id à lienis regione ad rectũ pertinet, ac dein in rectum inteſtinum diſcinditur.

μ μ Propagines notantur, quę geniculatim lumborum vertebras accedunt, & in peritonæum & muſculos vertebris adnatos diſtribuuntur. Propago autem ad humilius μ conſiſtens cæteris grandior eſt, atq; ad abdominis vſque latera frequenti ſobole excurrit.

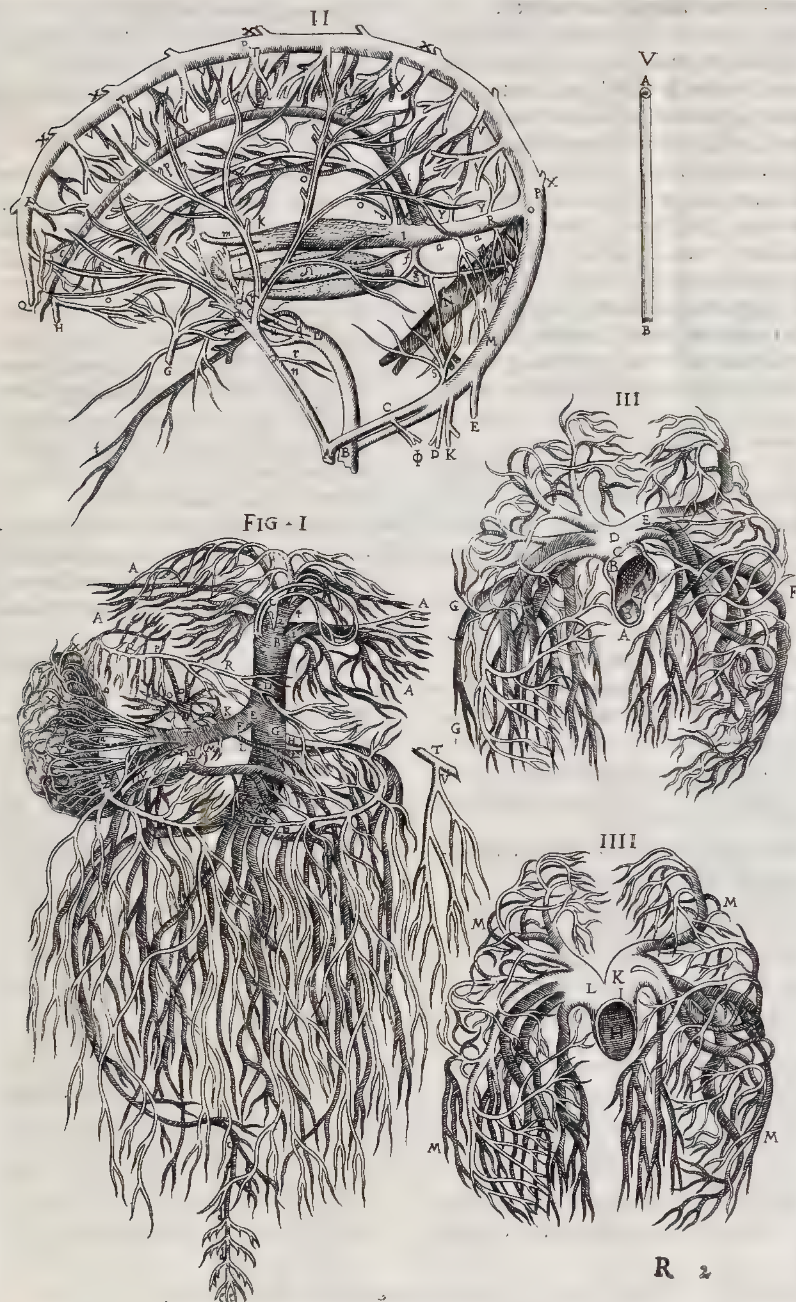
ν ν ν Magnę arterię ad os ſacrũ in duos truncos diſtributio. Verùm iſti characteres etiam ſurculos notant, ab humiliori arterię regione in oſſis ſacri foramina deriuatos.

ξ Interior ramus ſiniſtri trunci iam dictæ diuiſionis.

o Interioris rami exterior propago in muſculos excurrens, qui externam ilium oſſis ſedẽ & coxẽdicis articulũ integũt.

ϖ Interioris rami ξ notati interior propago in oſſis ſacri humiliorem ſedem, veſicam & veſicæ ceruicem, ipſumque penem: in mulieribus verò, in inferiorem vteri fundi regionem, & pariter in illius ceruicẽ ſurculos diffundẽs.

ρ ρ Hic etiam arterias appinximus, quarum ſiniſtra ab vmbilico hic inter ξ & σ ad interiorem priùs commemoratum ramũ perinde pertinet, ac ſi verſus vm-

II
V
FIG. I
III
IIII

vmbilicum ab ipso deriuaretur.

σ Interioris rami ξ insigniti reliquum, quod ab externo ramo trũci diuisionis quæ supra os sacrũ fit, portionem asciscens, per pubis ossis foramẽ in crus delabitur, inibi in musculos pubis os occupantes digestum, & suo termino cum alia arteria, quę in quintum femur mouentem musculum præcipuè digeritur, ac ψ mox signabitur, coit, ea sede qua ω adscriptum cernis.

τ Propago exterioris rami sursum ad rectum abdominis sui lateris musculum conscendens atque præcipua ipsius sobole vmbilici regionem petẽs, reliquos autem surculos transuersim in humiliorem abdominis sedem dispensans.

υ Surculus transuersim secundum pubis os ad pudenda prorepens.

φ Sedes exterioris rami, quà is modò in crus delabitur, ac in vniuersum crus disseminari incipit.

χ Ramus maioris crus petentis arteriæ in musculos propagatus, qui anteriorẽ femoris sedem sibi vendicant.

ψ Ramus ad quintũ femur mouentẽ musculum & eos qui internã femoris sedẽ occupant digestus, vnoq; ipsius surculo cum illius arteriæ coëns fine, quam per pubis ossis foramen procidere diximus, ac ω insigniuimus.

ω

Γ Ramus in musculos posteriorem femoris sedem obtinentes deriuatus.

Δ Δ Ramuli genu articulo & capitibus musculorũ pedem mouentium inibi principium ducentibus peculiares. Hícq; grandis arteria in poplite reconditur.

Θ Grandis cruris arteria posteriorem tibiæ sedem petens.

Ξ Ramus fibulam amplexantibus musculis, præcipuè autem septimo & octauo pedem mouentium oblatus.

Σ Arteria inter calcem & interiorẽ malleolum pedis inferiora subiens.

Π Arteria ad pedis humiliora accedens, inter calcem & exteriorem malleolum nonnunquam reflexa.

Φ Ramuli tibiæ cũ calcis articulo proprij.

Ψ Propago pedis elatiora accedens.

Ω Arteriarum in pedis humiliori sede distributio.

FIGVRA II.

Veritus ne characterum copia integram magnæ arteriæ delineationem alioquin hic satis obscurá penitus corrumperet, priuata effigie vtendum duxi, quæ superiùs, vbi septo transuerso arteriæ *l* indicatæ offerũtur, veluti ex magnæ arteriæ caudice dissecta est: inferiùs verò ad seminaliũ arteriarũ, quas *ι* & *κ* indicabimus, exortum. In præsenti itaq; figura iam enarrandis propaginibus duas radices pinxi, cùm integra arteriæ delineatio vnicam (vt frequenter etiam occurrit) tantùm habeat.

m Indicat *m* vtriusq;, aut vnius dũtaxat ra-

n o dicis exortum, *n* dextrũ ramum. *o* surculum in humiliorem omenti mem-

p branam hic exporrectũ. *p* propaginem in dextram ventriculi sedem, qua dorsum spectat, atq; inferius orificiũ edu-

q cit excurrẽtem. *q* ramũ duodeno inte-

r stino & ieiuni initio exporrectũ: *r* propaginem ad dextram fundi ventriculi sedem deductam, ventriculoque & superiori membranæ omenti ramulos

s exhibentem. *s* bilis vesiculæ arteriolas,

t *t* arteriam iecori distributam. Cęterùm

u *u* insignitur sinister ramus, qui potissi-

x mum lienem adit. *x* propago secũdùm posteriorem ventriculi sedem, ad ipsius

y vsque elatius orificium progrediens. *y* eius propaginis ramuli in ventriculum

z quà dorso innititur, deriuati. *z* ramus orificium ventriculi superius, coronæ

α modo cingens. *α* ramus secundùm elatiorem ventriculi sedem inferius illius

β orificium accedẽs. *β* grandis in demissiorem omenti membranam excurrens propago, quæ etiã colo intestino multis

γ surculis implicatur. *γ* surculus in humiliorem omẽti membranam hic ad sini-

strum

δ strum latus excurrens. δ & δ arteriæ lienis cauum subeűtes, ε arteria sinistram fundi ventriculi sedem petens, ac ventriculo ipsiq́ue superiori membranæ omenti soboles deriuans. ζ ramuli ab aliis lienem accedẽtibus arteriis in læuum ventriculi latus deprompti.

Hæc quæ sequűtur, ad tertiam magnæ arteriæ figuram pertinent.

ζ In integra delineatione, & in secunda aliud ζ occurrit, quo insignitur arteria in superiorem ac propemodum vniuersam mesenterij sedem propagata, & suis propaginibus in ieiunum intestinum & ilium & coli partem à iecore ad dextrum renem conspicuam sparsa.

η Dextrum renem accedens arteria.

θ Arteria quæ in sinistrum renem exporrigitur.

ιι Dextri lateris seminalis arteria.

κκ Sinistri testis seminalis arteria.

FIGVRA III.

PRÆSENTI figura 𝒜𝒜 notata ostenditur arteriæ portio, ex qua rami ad costarum interualla digeruntur.

VENARVM ET ITEM ARTERIARVM OMNIVM INTEGRA ABSOLVTA'QVE DELINEATIO,

in hoc potissimùm parata, vt in conspicuo esset, quænam venæ cum arteriis porrigantur, & quæ absque arteriarum consortio per corpus repant, ac rursus cuiusmodi arterias Natura coniugibus venis destituerit.

TABVLA QVINTA.

IN præsenti figura primùm maiusculi Latinorum occurrunt characteres, organa præter venas arteriasq́ue obuia notantes. Significatur itaque

𝒜 𝒜 𝒜 Septum transuersum.

B Cordis inuolucri portio, inibi asseruata, vbi id septo continuatur.

C Cor sua sede repositum.

DD D D. Quatuor pulmonis fibræ, lobíve.

E Aspera arteria.

F F Gibbi iecoris magna portio magis conspicua in 4. particulari figura, ac ibidem notata F F.

G G Cauum iecoris.

H Vesicula excipiẽdæ bili flauæ parata. Si interim ex characterũ serie aliqui omittantur, non ideo aliquid pręsenti figura expressum, nos innotatũ prætériisse arbitraberis, quũ ex reliquis tabulis huc duntaxat tantùm assumpserimus, quantum venarum arteriarumq; digestioni ostendendæ sufficere duximus.

O Lienis caua sedes in tertia figura.

P Dextri renis anterior sedes.

Q Sinister ren.

S Hanc literam ne inuestiges in grandiore figura, verũ in septima & octaua particularibus figuris: in septima notat virilem vesicã simul cũ vmbilico & vasis vmbilico ascriptis, reliquisq; partibus, quas sparsim in characterũ explicatione indicabimus. S in octaua figura designat muliebrẽ vesicã pariter cũ vmbilici vasis & vrinariis meatibus: plura de his vide in indice particulariũ figurarũ.

T Venę cauę caudicis sedes, inter septum transuersum & cor consistens.

V X Vasorũ coronarũ ritu cordis basim ambientium sedes, atq; adeò cordis basis.

Y Cordis mucro.

Z Rami ab arteriis venisq́ue coronalibus deorsum per cordis superficiẽ diffusi.

a Hac parte cauæ caudex in dextrum cordis sinũ dehiscit.

b Dextra cordis auricula.

c Sinistræ auriculæ cordis mucro.

d Venæ arterialis caudex.

e e Notant tamen *e* & *e* venalis arteriæ & venæ arterialis in dextram pulmonis partem progressus, nondum pulmonis substantia vndique circundatos.

f Magnæ arteriæ caudex.

g Magnæ arteriæ truncus, partes cordi subditas petens.

h Superiora petentis magnæ atteriæ trunci portio, sinistro brachio potissimum oblata.

i Dicti modo trunci insignior portio, atque adeò ipsius in duos impares ramos distributio, quorum alter sinistra est so-

k poralis *k* notata, grandior verò dextram

l format soporalem *l* insignitam, & arteriam potissimùm in dextrū brachium

m excurrentem, & *m* notatam.

n n Hac excurrunt septi transuersi nerui, suis principiis abtruncati, quorum initium hic conspicuum est.

o Venæ pari destitutæ initium, ipsius verò reliquam seriem prima particulariū figurarum exhibet; quæ est quasi resecta huius pars, ea regione cogitatione committenda, vbi vtraque portio *o* signatur: quæ in maiori figura exprimi non potuit, quòd pulmones occupent anteriorem pectoris faciem, cùm reliquum illud venæ pari destitutæ hinc petat posteriora pectoris versus dorsi vertebras.

p Cauæ in iugulo bipartitio, ac vtrinque ad *p*, latera exortus apparent venarum pectoris ossi propriarum, ac ad vmbilici vsque regionem excurrentium: huius exortus reliquam portionem secunda particularis figura præ se fert: in qua

q pars illa notata charactere *q*, imaginatione cōnectenda venit, exortui in magna figura signatæ eadē litera: alteram

* partem signatam * adiungendam cogitabis literæ *z* in maiori figura.

r Venę superiorum aliquot costarum interualla adeuntis initium.

s s Vena per transuersos ceruicis vertebrarum processus caluariam petens, atque in secundum duræ membranæ sinum simul cum coniuge arteria absumpta.

t t u u Notatur enim primus sinus, *t t*. secun-

x x y dus *u u*. tertius *x x*. quarti initium *y*.

z Axillam petens vena, quæ in sinistro la-

α tere humerariam *α* indicatam promit. In dextro autem latere illius initium hic ab externa pendet iugulari.

β γ Hic abtruncatæ propagines illæ sunt, quæ ab axillam petente vena in thoracis anteriora, posteriora & latera digeruntur.

δ Interior iugularis.

ε Interioris iugularis in duas venas distributio.

ζ Exterior iugularis.

η θ Exterior iugularis ad fauces distributio. *θ* ipsius pars post aures ad occipi-

ι tium excurrens notatur, *ι* ad tempus

κ λ & verticem, *κ* ad faciem & frontem, *λ* ad secundum duræ membranæ sinum,

μ μ verò duo ipsius rami indicantur, quorum alter per octauam capitis os caluariam petit, alter per secūdi paris neruorum cerebri foramen.

ν Aliquot subsequentes characteres in dextro ponuntur latere soporalis arteriæ seriem indicantes. Atque hic *ν* arteriæ portionem indicat caluariam petentem postquam ramū à se diffudit, cum externa iugulari ad faciem, & ad tempus & post aurem digestum.

ξ Soporalis ramus primum duræ membranæ petens sinum.

ο Pręcipua soporalis portio per priuatum foramen caluariam petens.

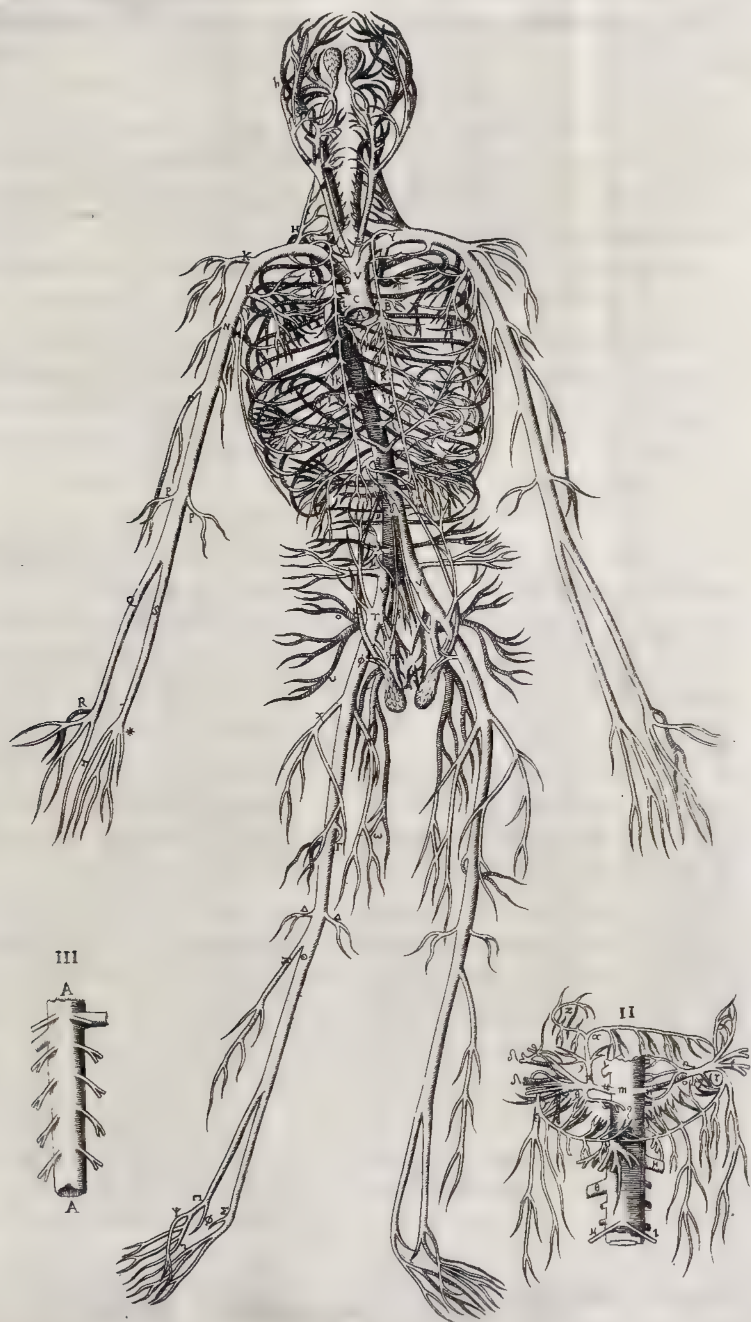
π Versus narium amplitudinem exporrectus ramus.

ρ Ramus in dextrum latus duræ membranæ excurrens.

σ τ Rami soporalis præcipui, qui plexum reticularem efformare perperam creduntur.

υ Ramus oculos petens.

φ Ramus tenuem adiens membranam cere-

III
A
A
II

cerebri basi obuolutam.

χ Plexus quem extimo fœtus inuolucro comparamus.

ψ Sexti paris neruorum cerebri dexter neruus, illic abscissus quà secundùm laryngis latus deorsum fertur.

ω ω Dexter recurrens neruus.

1 Sexti paris neruorum cerebri truncus sinister.

2 Recurrens neruus sinister.

3 Neruulus cordis basim accedens.

4 Posteriora ceruicis & occipitium adiẽs vena.

5 Scapulæ posteriora petens vena. Verùm & si posthac arteriam priuatim non insigniamus, promptè ex delineatione liquet, cui nam venæ arteria exporrigatur.

6 Ad cutẽ quà sũmus humer' integitur.

7 Humeraria quà cutem subit, cubitumque adit.

8 Humerariæ ramulus altiora cubiti articuli interdum petens.

9 Ramus ab humeraria ad cõmunis venæ constitutionem repens. Verùm modò conduxerit potiùs minores Latinos characteres assumere, ne quum arithmetici characteres geminandi essent, plura ipsis obliterentur.

a Humerariæ ramus per radium cubitiq; exteriora ad vlnæ appendicem & brachiale properans, axillarisq; ramo p indicando aucta, & paruum digitũ, deinde & annularem præcipuè accedens.

b Axillaris ramus, cuti anteriorẽ interioréq; brachii sedẽ inuestienti dispẽsatus.

c Ad musculos cubitum extendentes.

d Ramus quartum brachij neruũ ad cubiti vsque exteriora concomitans.

e Axillaris in duos truncos partitio.

f f Truncus in alto latitans, & arteria vndique concomitatus, & per cubiti flexum in cubitum tendens.

g Dicti trunci ramus radio exporrectus, & surculos pollici, indici & medio exhibens.

h Arteriæ dictum ramum concomitantis soboles, externam manus sedem inter indicem ac pollicem accedens.

i Reconditi illius trunci ramus vlnæ exporrectus, & paruo digito, annulari & & medio soboles depromens.

k Sub cute excurrentis axillaris trunci iuxta cubiti articulum diuisio.

l Axillaris ramus communẽ constituẽs.

m Communis vena.

n Cõmunis venę instar Y diuisio, atq; dein ipsius per externã manus sedem series.

o Surculus cõmunis internã manus adiẽs sedem, & hic aliis commixtus ramulis.

p Axillaris ramus vlnæ exporrectus, varieque in cutem dissectus, & suo extremo cũ quodam humerarię ramo coiẽs, vbi ϖ posuimus.

q q Series venarum internam cubiti cutem & volam implicantium.

r Hanc literam ne scrutaueris in maiori figura, cùm sit in 7 & 8 figuris notans vmbilici portionem.

ſ ſ, ſ ſ in eisdem figuris notat venam ab vmbilico in iecur exporrectam: quæ cõnectẽda venit hepati depictæ in quarta particulari figura, vbi reliqua portio istius venæ signatur charactere ſ.

t In septima & 8 figura particulari notat meatum vrinam fœtus inter secũdum ipsius inuolucrũ & intimũ deferẽtem.

u u u 7, & 8. figura significant arterias fœtui particulares.

3 In maiori figura portiũcula nerui iecoris cauo à ventriculi neruis deprõpta. Hic admonendus mihi lector est, tertiam particularem figuram continere ac exprimere inferioris omenti membranæ portionem, quæ posteriori ventriculi subiicitur sedi, ac venę portæ distributionem simul cum arterijs neruisq; hàc excurrentibus sustinet. Insuper præter eiusmodi vasa hic in eadem tertia figura Lien cum venis ac arteriis per mesenterium diffusis spectatur, totaque figura (si quis vellet) agglutinari

potest

potest maiori figuræ in iecoris cauo, vbi υ φ τ ς in vtrisque figuris occurrentia in-
ss uicem respondeant. *ss* igitur in maiori ac item tertia figura significat meatum bilis vesiculæ duodeno insertum.

τ 3.10. In vtraq; figura venę portę caudex.

υ 3.10. Iecori inserta arteria, & neruus quoque illi exporrectus arteriæ.

φ 3.10. Bilis vesiculam adiens arteria & neruus.

χ 3.10. Venæ bilis vesiculam adeuntes.

ψ 3. Vena & item arteria posteriorem vētriculi sedem iuxta ipsius inferius orificium accedentes.

ω 3.10. Vena ventriculum petens, quà gib bum ipsius dextrā dorsi sedem spectat.

a 3. Figura vena, arteria, neruus, dextram fundi ventriculi sedem implicantes.

b 3. Minor portæ maximæ distributionis truncus.

c 3. Grandior truncus maximæ partitionis venæ portæ.

d 3. Vena & arteria duodeno intestino po tissimū exporrectæ, & ipsis attenso corpore glanduloso suffultæ.

e 3. Vena cum coniuge arteria dextram sedē adiens inferioris mēbranæ omēti.

ff 3. Radix arteriæ in iecur, ventriculum, lienem & omentum, & bilis vesiculam digestæ.

g 3. Vena cum coniuge arteria superius ventriculi orificium coronæ modo tan dem cingens, atque in ventriculi figura inter α & α occurrens.

h 3. Vena & arteria præcipuam inferioris membranæ omenti sedem petens, & colon quà ventriculo exporrigitur implicans.

ii 3. Glandulosum corpus vasorum distributioni hîc præfectum.

k 3. Inferioris omēti membranæ sinistrā sedem accedens vena.

ll 3. Vasorum series ad lienem.

mmn 3. Vasa ab illis quæ lieni inseruntur sinistram ventriculi sedem adeuntia. Verùm præcipua *n* indicantur, quæ sinistram sedē fundi ventriculi implicant.

ooo 3. Series est venarum & itē arteriarum intestinis propriarum.

pp 3. Radix præcipuæ arteriæ intestina petentis.

qq 3. Minor arteria intestinis propria.

rr 3. Glādulæ in mesenterio positę, & nuper narratos vasorum diductus corroborantes.

f In maiori figura foramē septi transuersi stomachum trāsmittens, atque adeò sinus iecoris stomacho cedens.

t Itē in maiori figura iecoris ligamentū, quo sinistra ipsius pars septo nectitur.

uu Magna arteria septum permeās, atque adeò ipsius ramus in dextrā septi partem excurrens.

x In vtraque figura cauæ venæ caudex.

y In maiori figura: vena sinistri renis pinguem accedens tunicam.

α Vena & arteria reni dextro oblatæ.

β Vena dextri renis pinguem tunicā intexens.

γ Sinistrū renē accedens vena & arteria.

δ Sinistra seminalis vena.

ε Dextra seminalis vena.

ζ Arteriarum seminalium ortus.

nn Sinistræ seminalis venæ & arteriæ congressus.

ιι Sinistrum testem vnà cum tunica adhuc ipsi propria, atque à peritonęo pronata, & ιι notata delineauimus: in quin ta figura particulari ita tamen hic est dissecta apertaque testis tunica, vt nihil quo minùs aptè cernatur impediat, imò etiam musculum illi innatum cō-
κ monstrat, κ indicatum.

In eadem quinta figura particulari ad
λ characterem λ vena & arteria peritonæi amplitudinem egrediuntur.

μ Varicosum corpus, ipsaque adeò venæ arterię varia & admirabilis implicatio.

ν Sinister testis, tunica ipsi proxima obtectus.

ξξ Vasis semē deferētis ad testē reuolutio.

ο ρ Vasis semen deferentis ascensus ad pubis os.

ϖ Sinistri vasis semen deferētis ad pubis

 ossis

oſſis poſteriora inflexus.

ς Dextri vaſis ſemen deferentis reflexus.

τ Dextri ſiniſtrique vaſorum ſemen deferentium coitus.

φ Vaſorum ſemen deferentium inſertio.

χχ Septima figura glanduloſum corpus vaſorum ſemen deferentium inſertionem excipiens.

ψψ In eadem & ſexta figuris meatus vrinæ ſeminique communis.

ωω Sexta & ſeptima figuris muſculus orbiculatim dicto iam meatui obductus.

αα Sexta & ſeptima figuris penis, atq; adeò ipſius corpora.

aa Rurſus in maiori figura *a*, *a*, ſignificat venas & arterias lumborum vertebris, ipſisq; adnatis muſculis & abdominis lateribus exporrectas.

b In eadem maiori figura venæ cauæ & arteriæ ſuper os ſacrum partitio.

c,c Arteriolæ ſunt ſacri oſſis foramina petentes.

d Siniſtri partitionis dictæ trunci diuiſio.

e Interioris rami dictæ diuiſionis propago, nates & coxẽdicis oſſi adnexa petẽs.

f Dicti rami propago tandem veſicæ & vtero digeſta.

g Pars eſt arteriæ fœtui peculiaris, quam antea ad veſicę latera *u*, vti & hic quoq; in maiori figuræ portione, notauimus.

h Portiuncula exterioris rami dictę antea diuiſionis ad reliquum accedens interioris rami.

i Reliquum interioris rami per pubis oſſis foramen in muſculos interiorem femoris ſedem occupantes diſtributum.

k Sedes qua ſoboles dicti reliqui alteri venæ commiſcetur. Verùm hic ex tabula promptè animaduertis, quando & arterię ſubaudiẽdum eſt, quum ſcilicet venæ arteriam attendi cernis.

l 2, 10. Exterioris rami propago, abdominis inferiorem ſedem ad vmbilicũ vſq; perrepens.

mm Vena per femoris & tibiæ interiora ſub cute ad digitos vſque pedis diſtributa, & in progreſſu varios edens ſurculos.

n Coxendicis anteriora petens, ſub cute tamen.

Muſculos & cutem femoris exteriorẽ

o ſedem occupantes intertexens.

p Muſculis anteriorem ſedem femoris occupantibus digeſta.

q Dictæ modò venæ congreſſus cum ea quæ per pubis oſſis foramẽ femur adit.

r Hac præcipua femur petens vena ſecundùm femoris os reflectitur.

ſt Propagines muſculos poſteriorem femoris ſedem occupãtes, & cutem huius ſedis ad ſuram vſque accedentes.

u Diuiſio in poplite, atque adeò rami in muſculos à femoris capitibus hic pronaſcentes diſtributi.

x Maioris dictæ diuiſionis trunci vena, externam tibiæ cutem ad ſummũ vſq; pedem implicans.

y Vena & arteria fibulę exporrecta, ac inter muſculos latitans.

α Maioris dictæ diuiſionis trunci ramus, cutem internam tibiæ ſedem integentem, ad digitos vſque variè ſubiens.

β Ramus dicti trũci ſuram ad calcem vſque petens.

γ Propago grãdioris trunci inter muſculos tibiæ anteriorem ſedem occupãtes, ad pedis vſque ſuperiora & digitos digeſta.

δ Trunci grandioris reliquum inter muſculos poſteriorem tibiæ ſedem ſibi vẽdicantes deorſum repens, & inter tibiã & calcem pedem ſubiens, ramulos digitorum inferiori ſedi communicans.

FIGVRA IX.

PROPONITVR *hic ſpectandus muliebris vterus vnà cum ſuis inſtrumentis, neceſſarijs ad procreationem. ſuperſedeo autem a literarum explicatione, quod hæc inueniatur ſuprà lib.* III, *Figura.* XXVIII.

CHA-

CHARACTERVM QVI LIBRO SEPTIMO INSCRIBVNTVR EXPLICATIO.

TAB. I. FIGVR. I. II.

IN PRIMA *figura totius cerebri & cerebelli à membranis ipſa inuoluentibus liberorum baſis exprimitur, vt neruorum cerebri exortus opportunè oculis ſubijceretur.*

SECVNDA *figura neruorum dextrum latus proponit integri cerebri ac cerebelli, & dictæ in priori figura dorſalis medullæ partis, dura interim tenuique hæc omnia inueſtientibus membranis, nuſquam apparentibus. Adhac nudam ſeptem cerebri neruorum parium ſeriem in dextro tãtum latere commonſtrat.*

CHARACTERES *hoc Indice exprimendi, partim vtriſque figuris communes ſunt, partim verò nunc huic, nunc illi peculiares, quemadmodũ his notis 1 2, quas characteribus ſubijciemus, ſignificabitur.*

A A 1.2. Cerebrum notatur.

B B 1.2. Cerebellum.

C C 1.2. Proceſſus ac veluti ſubſtãtię cerebri tubera, quæ mamillares proceſſus vulgò nuncupantur.

D 1. Dorſalis medullæ principium ex cerebri pendens baſi.

E 1.2. Dorſalis medullæ pars iam caluariæ amplitudinem egreſſura, & in vtriſque figuris inibi abtruncata, vbi hæc elatiſſimam ſubit vertebram.

F 1.2. Olfactus organo ſubſeruientes proceſſus neruis ſimiles.

G 1.2. Viſorij nerui, ceu primũ cerebri neruorũ par. Cæterùm in prima figura ſiniſtri nerui prĩcipiũ *G* inſignitur, in altera autẽ dextri nerui ĩ oculorũ ſede duct'.

H 1. Viſoriorum neruorum coitus.

I 1.2. Oculi tunica, in quam viſorius neruus expanditur & degenerat.

K 1.2. Secundum neruorum cerebri par.

L 1.2. Tertij neruorum paris minor & gracilior duriorque radix.

M 1.2. Tertij paris maior craſſiorue radix.

N 2. Minoris radicis tertij paris propago, frontis muſculoſam cutem accedens.

O 2. Minoris radicis tertij paris propago ad ſuperiorem maxillam procedens.

P P 2. Propago minoris tertij paris radicis in narium degenerans tunicam, quæ humiliori *P* priuatim indicatur.

Q 2. Minoris radicis propago in temporalem muſculum digeſta.

R 2. Maioris tertij paris radicis ramus capreoli vitis inſtar conuolutus, qui in tẽporalem inſeritur muſculum.

S 2. Maioris tertij paris radicis ramus ſuperiorum molarium dentium gingiuis, ipſiſque adeò dẽtibus ſoboles ſeriatim diſtribuens.

T 2. Maioris radicis tertij paris propago in maxillæ inferioris os prorepens.

V 2. Propaginis *T* inſignitę ramus inferiori labro multiplici ſobole oblatus.

X X 2. Surculi à propagine *T* notata ordinatim in dentiũ inferiorũ radices diffuſi.

Y Y 2. Maxima maioris tertij paris radicis portio in tunicam linguæ ſoluta.

Z 1.2. Quartum neruorum cerebri par. Verùm humilius *Z* in ſecũda figura palati tunicam exprimit.

[illegible] 1.2. Quintum neruorum par auditui Φ dicatum. Φ autem in vtraque figura priuatim huius paris portionem indicat, in concauitatem temporis oſſis delatã.

b 1.2. Ramulus quinti paris ex ipſius anteriori parte enatus.

c 1.2. Quinti paris ramulus per cæcũ repens foramen, ac tandem, vt & ramulus *b* inſignitus cum tertij paris propagine capreoli modo intorta, ac cum ramo *R* in ſecunda figura notato, coiens.

d 1.2. Neruus non procul à quinti paris principio enatus, qui in muſculos maxillam inferiorẽ mouẽtes exporrigitur.

e 1.2. Sextum neruorum cerebri par, cuius vtrorumque neruorum ſeries in ſecunda figura indicatur.

f 2. Sexti paris ramus muſculos poſteriorem ceruicis ſedẽ occupantes accedẽs.

g 2. Sexti paris ramuli in quoſdam laryngis muſculos hic in deſcẽſu trãſuerſim propagati.

h 2.Sexti paris ramus costarum dextri lateris radicibus exporrectus.

i i 2. Portiunculæ intercostalium neruorum, sexti paris ramum hàc descendẽtem adaugentes.

k k 2.Rami neruorum sexti paris in musculorũ deprompti capita, quæ à superiori pectoris ossis sede, & clauiculis principium ducentia sursum feruntur.

l 2.Dextri nerui sexti paris ramuli, recurrentem dextri lateris neruũ efficiẽtes.

m 2.Dexter neruus recurrens, seu reuersiuus.

n 2.Soboles dextri recurrentis nerui, laryngis dispensatæ musculis.

o 2.Sinistri sexti paris nerui soboles, recurrentem sinistri lateris neruum constituentes.

p 2.Sinister neruus recurrens, qui perinde ac dexter, vocis neruus vulgò nuncupatur.

q 2.Sexti paris ramuli in pulmonum tunicam excurrentes.

r 2.Ramuli sexti paris, membraneo cordis inuolucro impliciti. Ab illis verò sinistri nerui surculis, qui ijs quos indicauimus correspõdent, cordis neruulus principium ducit.

ſ 2.Sexti paris neruorum portio, quæ stomacho committitur, & series quoque qua vterq; neruus bipartito scinditur, ac dexter sinistram superioris ventriculi oris sedem adit: sinister verò eius orificij dextræ parti implicatur.

t 2.Series sexti paris neruorũ, in superius ventriculi orificium & proximas ventriculi sedes disseminata.

u 2.Ramus sexti paris neruorũ, dextrã orificij ventriculi sedem adeuntium: qui secundùm elatiorẽ ventriculi regionẽ ductus, tandem in iecoris cauum absu-

x mitur, vbi x ascriptum conspicies.

y 2.Prima propago rami neruorum sexti paris, qui dextri lateris costarum radicibus exporrigitur.

z 2 Ramulus primę illius propaginis y notatæ, qui in dextram sedem inferioris omenti membranæ, & colon intestinũ hîc digeritur.

α 2.Soboles primæ illius propaginis duodenum accedens intestinum, & ieiuni initium.

β 2.Soboles dextram fundi ventriculi sedem perreptans, ac frequentes surculos ventriculo & superiori omenti mẽ-

* branæ dispergens. Vbi verò * ponitur, præsentis propaginis in iecur & bilis vesiculam series in conspectum venit.

γ 2.Propago dextrum accedens renem.

δ 2.Propago in dextrã mesenterij regionem, & huius sedis intestina frequenti ramulorum seriæ diffusa.

ε 2.Neruorum series dextram vesicæ regionem implicans.

ζ 2.Prima propago nerui sexti paris, sinistri lateris costarũ radicibus exporrecti.

ι 2. Duæ notantur soboles propaginis ζ insignitæ, quæ inferiori mẽbranæ omẽti, & colo intestino, quà sub ventriculo repit, offeruntur.

η 2.Series neruorum, qui lieni inserũtur.

† 2. Hac cruce ramũ propaginis ζ notatæ insigniui, qui sinistrã fundi vẽtriculi sedẽ perrepat, ventriculo & superiori mẽbranæ omenti surculos deriuans.

κ 2.Propago in sinistrũ mesenterij & eius sedis intestina excurrens.

λ 2.Sinistrum renem accedens propago.

μ 2.Series ramulorum sinistrum vesicæ latus admodum obscurè implicantium.

ν ι 2.Septimum cerebri neruorum par.

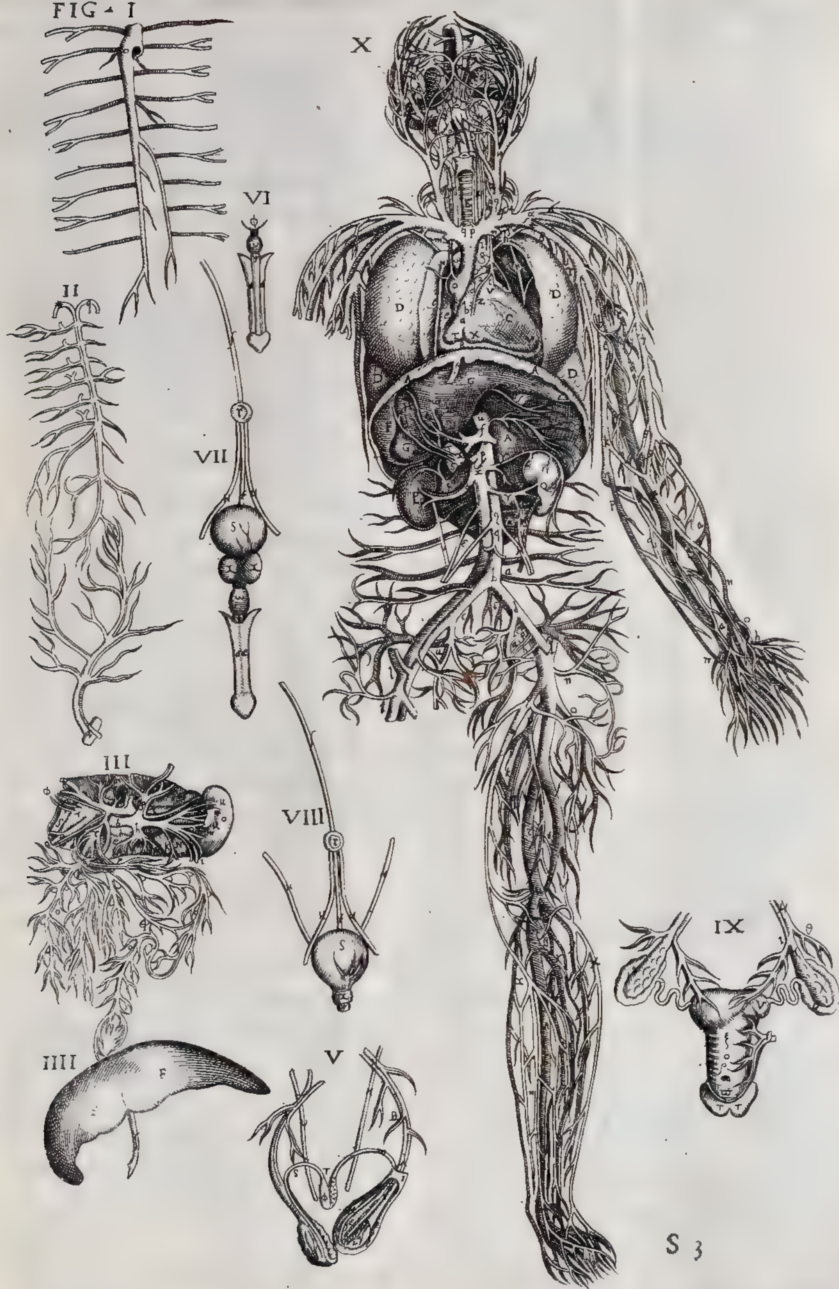
ξ 2.Septimi paris propago musculis dispẽsata, à stylum imitante temporum ossis processu principium ducentibus.

ο 2.Septimi paris cum sexto coitus.

π 2.Septimi paris series, compluribus linguæ ac ossis υ imaginem referentis, & laryngis musculis intertexta.

1 2.3.Numeri characteres in priori figura ad dorsalis medullę principium conspicui, tria indicant foramina, quorum duo lateralia 1 & 3 insignita illa demũ sunt, per quæ arteriarum soporalium rami ad dextrum & sinistrum cerebri

acce-

FIG. I
II
III
IIII
V
VI
VII
VIII
IX
X

accedunt vẽtriculos. Medium verò foramen 2 indicatum, illud eſt quo pituita ex tertio cerebri vẽtriculo ad peluim ducitur, quæ pituitam excipit, ac dein inſtar infundibuli ſuper glãdẽ trãſmittit, quę huic cerebri regioni ſubijcitur.

FIGVRA III.

QVAMVIS nuda ſeptem neruorum cerebri parium delineatio in prima ac ſecunda neruorum figura omnem ſexti paris ſeriem oſtendat, atque ita pariter neruos recurrentes exprimit, non abs re me facturum arbitror, ſi peculiarem eorum tabulam (quæ numero tertia eſt) vnà cum arteriæ magnæ & aſperæ partibus, quantum ſcilicet ad ipſorum ſeriei attinet oſtenſionem, huic tractatui interijciam: quum horum neruorum adeò frequens medicis ſit mentio, & intuitus pariter ob ſummũ Naturæ miraculum nulli non ſit longè iucundiſſimus.

A Arteriæ magnæ ex ſiniſtro cordis ventriculo exortus, vbi hæc duas coronales arterias promit.

B Arteriæ magnæ truncus deorſum ad ſpinam reflexus.

C Arteriæ magnæ ramus obliquè ſurſum ad primam ſiniſtri lateris coſtam tendens, ac in ſiniſtram poſtea manum excurrens.

D Arteriæ magnæ portio iugulum petẽs.

E Arteria tranſuerſim dextram in manũ procedens.

Quas verò hæc & illa quam *D* inſigniuimus ſoboles diffundant, ex nuda arteriæ magnæ figura, quæ tertia arteriarum eſt ſubiuncta, petas licebit.

F F Soporalis dextri lateris arteria.

G G Siniſtra ſoporalis arteria.

H Aſperæ arteriæ caudex.

I K Duo aſperæ arteriæ trunci, in quos hæc primùm ad pulmones finditur.

L Larynx.

M M Glandula laryngis radici vtrinq; ad latus connata.

N Dexter ſexti neruorũ cerebri paris caudex.

O Siniſter ſexti paris caudex.

P Dextri nerui ramuli ad arteriam, quæ dextræ exporrigitur axillæ, reuoluti, & in vnum coëuntes neruum, qui interdum vnico conſtat ramulo.

Q Q Dexter neruus recurrens.

R Siniſtri ſexti paris caudicis ſurculi, qui ad arteriæ magnæ truncum verſus ſpinam deorſum reflectuntur.

S S Siniſter neruus recurrens, qui etiã nonnunquam vnico incipit ſurculo.

FIGVRA IIII.

PRÆSENS quarta figura duabus modò conſequentibus tabulis, quæ neruorum à dorſali medulla prodeuntium nudam ſeriem oſtendũt potiſſimùm ſubſeruit. Hac namque ſola dorſalis medulla, quam vulgo nucham dicimus, ab ea ſede qua è cerebri baſi principium ſumit, ad extremum ipſius vſque finem, ex humiliori ſacri oſſis ſede procidentem delineatur.

A Dorſalis medullæ initium è cerebri baſi pronatum.

B Hac regione dorſalis medulla, caluariæ amplitudinem egrediens, primam ceruicis ſubit vertebram: adeo vt ipſius pars adhuc in caluaria cõſiſtẽs, ac quinque quodammodo neruorum cerebri poſteriora educens paria, ab *A* ad *B* metiatur.

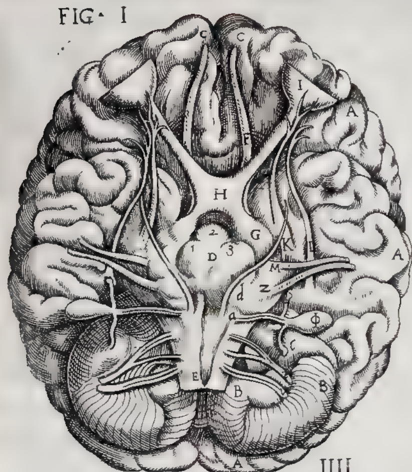
C Hac ſede dorſalis medulla nõ amplius ſimplex deorſum ducitur, verùm imaginem refert multorum funiculorum, qui ſimul commiſſi rectà tenduntur.

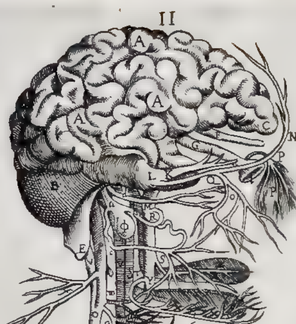
3.4.5. 6.7 His characteribus neruorum radices notantur, à dorſali medulla priuſquam è caluaria labatur prodeuntiũ. Sunt autem radices hæ eorum cerebri parium, quæ ſingulis characteribus indicantur.

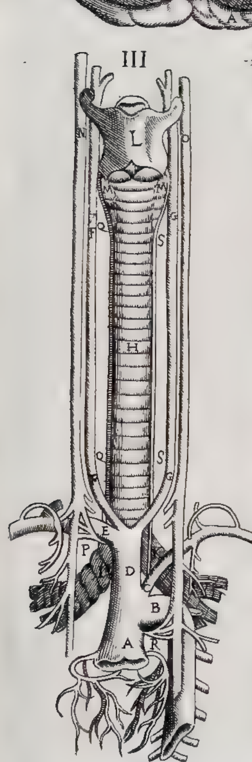
D 7. A *B* ad *D* in ſiniſtro latere, & ad 7. in dextro latere dorſalis medullæ pars ceruicis vertebris contẽta, & ſeptem quoq; eius partis parium radices inſigniũtur.

E 19. A *D* ad *E* in ſiniſtro latere, & à 7 ad 19. in dextro dorſalis medullæ pars oſtẽditur, thoracis vertebris cõplexa. Deinde eius quoque partis duodecim pariũ radices indicantur.

F 24. Ab *E* ad *F* in ſiniſtro latere, & à 19. ad 24 in

FIG· I

II

III

IIII

24. in dextro vſque dorſalis medullæ pars indicatur, lumborũ occupans vertebras, à qua quinque parium radices principium ducunt.

G 30. Ab *F* ad *G* in ſiniſtro latere, & à 24 ad 30, in dextro dorſalis medullæ pars indicatur, ſenis ſacri oſſis oſſibus contenta. & ſex parium eius partis radices: adeò vt dorſalis medullæ neruorum triginta paria proponantur.

H Dorſalis medullæ extremum inconiugatum ab oſſis ſacri fine procidens.

TABVLÆ II. ET III.

PRIOR *figura ſpinæ vertebras anteriori facie, altera vero poſteriori oculis ſubijcit: quia vero vtique eadem ferè conuenit explicatio, vnam fecimus, his notis* 1.2. *ad diſtinctionem vſi.*

A 1.2. Dorſalis medullæ ſedes, qua primũ vertebras ingreditur.

1.2.3. 4.5.6.7.1. Septem ceruicis vertebrę. His quoque characteribus dorſalis medullæ neruorum paria deſignãtur, quæ ad elatiorem ſedem eius cui numerus inſcribitur vertebræ ſpectant.

8.9. 10.11.12.13.14.15.16.17.18.19.1. Duodecim thoracis vertebræ.

20.21 22.23.24.1. Quinque lumborum vertebræ.

25 26.27.28.29.30.1. Sex ſacri oſſis oſſa.

B 2. Prima ceruicis vertebra.

C 2. Prima thoracis vertebra. atque ita à *B* ad *C* ſeptem ceruicis notantur vertebræ.

D 2. Prima lumborum vertebra. à *C* verò ad *D* duodecim thoracis vertebræ indicantur.

E 2. Principium oſſis ſacri. vnde etiam à *D* ad *E* quinque lumborum vertebræ in conſpectum veniunt.

F 2. Primi paris neruorũ dorſalis medullę iam in vertebris poſitę poſterior propago.

G 1.2. Poſterioris primi paris propaginis ſeries. notatur autem præcipuè ramus ipſius trãſuerſum primæ vertebræ proceſſum accedens, inibi in muſculos aliquot caput mouentes digerendus.

H 1. Anterior primi paris propago.

I 2. Secundi paris poſterior propago, atq; hoc etiam charactere eius propaginis minor ramus inſignitur.

K 2. Poſterioris ſecundi paris propaginis craſſior ramus.

L 2. Commixtio coïtusúe tertij paris rami, *S* in prima figura notandi, cum ſecundi paris ramo *K* iam indicato.

M M 1.2. Craſſioris ſecũdi paris ſeries ad verticis & occipitij cutem.

N 1. Anterior ſecundi paris propago.

3 1. Tertium par.

O 1.2. Poſterior tertij paris ramus retrorſum ad ſpinam ſecundæ ceruicis vertebræ reflexus, ac inter muſculos vertebris hac ſede adnatos latitans. Quando verò ſpinam contingit, extrorſum fertur per mutuum congreſſum dextri lateris muſculorum ceruicis poſteriora occupantium cum muſculis ſiniſtri lateris, atque hinc rurſus obliquè in latera ducitur. Hunc ſanè ductum omniũ parium à tertio hoc, ad vigeſimũ quartum vſque, poſteriores rami imitantur.

P 1. Anterior tertij paris ramus, qui in *Q* quatuor dirimitur propagines. ac *Q* in priori figura primam indicat muſculis *R* ceruicem flectentibus inſertam. *R* in vtraque ſecundam propaginẽ, quę cum quarti paris propagine *T* notanda con- *S* greditur. *S* in priori tertiam, quæ poſterioris ſecundi paris propaginis grandiori ramo *K* notato inibi cõmiſcetur, vbi *T* *L* in ſecunda figura ſcripſimus. *T* in vtriſque quartam anterioris tertij paris rami inſinuat propaginem muſculis inſertam, qui tranſuerſis vertebrarum cõmittuntur proceſſibus.

4 1. Quartum par. Veritus ne characterũ copia præſentes neruorum tabulas obliteraret, quarti paris characteres in ſiniſtrum latus reieci, vt dextrũ latus alioquin pluribus oneratum characteribus hac ſaltem ſede liberum eſſet, ipſique quinti paris & ſubſequentium parium indices opportuniùs accommodarẽtur.

V 1.2. Po-

V 1.2. Posterior quarti paris ramus.
X Y 1.2. Anterior quarti paris ramus in ternas diremptus propagines. Y in priori figura indicatur prima propago, tertij paris propaginem R insignitam admit-
a tens. a in eadem, secũda propago, in musculos dispensata, transuersos vertebra-
b rum processus occupãtes. b similiter in priori, tertia propago, quinti paris portionem e notandam, ad septi transuersi nerui constitutionem accedens.
5 1. Quintum par.
c 1.2. Quinti paris posterior ramus.
d 1.2. Quinti paris anterior ramus, ab ipsius interno latere ramulum musculis ceruicem flectentibus exporrigens, qui inter d & characterem 6. est cõspicuus.
e 1. Propago anterioris quinti paris rami, maximam constituens portionem septi transuersi nerui.
f 1.2. Anterioris quinti paris rami propago, quæ inter musculos occultata ad summum perreptat humerum.
ff Characteres illi in secunda hoc modo f, f conspicui huius propaginis soboles notant, musculis scapulam attollẽtibus oblatas.
g 1.2. Propaginis f notatæ ramus in cutem exporrectus, quæ summum integit humerum, & musculum quo brachium attollitur.
h 1.2. Propaginis f notatæ ramus, musculi brachium attollentis parti insertus, quę à clauicula & summo humero, quà is clauiculæ articulatur, principium ducit.
i i 1.2. Propaginis quam f insigniuimus ramus, brachium attollẽtis musculi parti insertus, quæ à scapulæ spina exorditur.
6 1. Sextum par.
k 2. Posterior sexti paris ramus.
l m 1. Sexti paris anterior ramus. m verò surculus, qui à sexto pari versus n hoc est, septi neruum, deducitur.
n n 1.2. Septi transuersi neruus ex tribus surculis b, e & m conflatus.
o o 1. Septi transuersi nerui in septũ series.
p 2. Sexti paris ramus cauam scapulæ sedem petens, & varijs oblatus musculis.
q 1.2. Anterioris sexti paris rami cum proximorum parium ramis implexus, portioque brachium accedens.
7 1. Septimum par.
r 2. Posterior septimi paris ramus, similiter atque alij huius sedis rami sparsus.
s 1. Congressus septimi paris cũ proximis paribus, qui neruos in brachiũ deducit.
t t t 2. Propagines sunt septimi paris, seu potius nerui brachium petentis tertij, ac τ notãdi, quæ in huius sedis musculos scapulã & brachium mouentes accedunt.
8 1.2. Octauũ par seu parium dorsalis medullæ in thoracis vertebris repositæ primum.
u 2. Posterior octaui paris ramus.
x 1.2. Octaui paris congressus cũ septimo pari, à quo in brachium aliqui exporriguntur nerui.
y 1. Octaui paris propago secundùm superiorem primæ thoracis costæ sedem ad pectoris vsque summum prorepens.
α α 2. Surculi octaui paris, seu potius quarti brachium adeuntis nerui, qui in huius sedis musculos diffunduntur.
9 1. Nonum par.
β 2. Posterior noni paris ramus.
δ 1. Ne γ vicinum ipsi y offenderet, anteriorem noni paris ramum δ insigniuimus, hîc quoq; notantes eius rami propaginem primæ costæ exporrectam.
ζ 1. Propaginis δ insignitæ surculi, in musculos thoraci hîc instratos protensi.
10.11 12.13.14.15.16.17.18.19.1. Paria neruorũ à nono pari ad vigesimum vsque notantur, quibus eadem penè propaginum, & potissimum ad costarum interualla est series.
n n 1. Surculi intercostalium neruorũ sexti paris neruorum cerebri ramum augẽtes, qui sub tunica costas succingẽte costarum radicibus exporrigitur.
θ θ θ 1. In sinistro prioris figuræ latere rami notantur, ab intercostalibus neruis in musculos varia serie excurrentes, qui

thoraci insternuntur. Verùm in dextro latere paulo expressiùs eiusmodi ramos insigniui.

ι 1. Nam & ramos indicant in elatiorem partem exporrectos musculi brachium pectori adducentis, cuius fibræ deorsũ obliquè, vt & præsentes rami, porriguntur. κ verò & κ rami indicantur in humiliorem eius musculi sedem excurrẽtes, ac obliquè sursum reflexi. Porrò

λλ λ & λ rami ostenduntur, obliquè descẽdenti abdominis musculo exporrecti.

μμ μ & μ rami insinuantur in musculum propagati, cuius ope brachium versus dorsi humiliora ducitur. At eiusmodi varij spectatúque iucundissimi ramulorum ductus & inflexus ex ipsa potius sectione, quàm hinc vbi omnes delineari nequeunt, obseruandi veniunt.

ν 1. In sinistro latere ν ponitur, indicaturũ nerui sobolem papillæ elargitam.

οο 1. Ramuli à decimooctauo pari & decimonono, principium accedentis musculi femur mouentium sexti.

ππ 1. Primus neruus brachium accedens, qui in externæ brachij sedis cutem digeritur.

ρ 1.2. Secũdus brachium petens neruus.

ςς 1. Secũdi nerui propagines, quæ capitibus anterioris cubitum flectentiũ musculi digeruntur.

τ 1.2 Tertius brachium accedẽs neruus. Quòd verò secundus & tertius neruus paulò magis quàm natura se habent in brachij exteriora delineati sint, in hoc factum putato, vt nerui inuicẽ in pictura magis quàm natura distantes omnia ad amussim oculis subijciant.

υ 1. Tertij nerui propago in cutem excidens, inter musculum pectori brachiũ adducentem, & eum qui brachium sursum ducit.

φ 1. Tertij nerui ramulus capiti oblat' musculi cubitum flectentium posterioris.

χ 1. Tertij nerui propago, in cutẽ anterioris brachij sedis diffusa.

ψ 1. Hic congressus tertij nerui portionis cum secundo notatur, verùm iam sæpius obseruauimus tertium neruum à secundo augeri.

ω 1. Secundus neruus post congressum ipsius portionis cum tertio neruo deorsum prorepens.

Γ 1. Secũdi nerui surculus capiti exporrectus oblongi & radium in pronum ducentis musculi.

ΔΔ 1. Nerui secundi ramus secundùm radium ad brachiale vsque properans, ac externam primi pollicis internodij sedẽ sub cute inibi ascendens, vbi humilius Δ reponitur.

Θ 1. Nerui secundi ramus, iam dicto ac Δ insignito crassior: qui mox in duas propagines, Λ nimirum & Ξ diuiditur.

Λ 1. Rami quem Θ insigniui elatior propago, sub cute secundùm internum latus repens musculi oblongi & radium in pronum ducentis.

Ξ 1. Rami Θ insigniti inferior propago.

ΠΣ 1. Inferioris illius propaginis Ξ notatæ duo præcipui rami secũdùm internã cubiti sedẽ ad volam vsque frequẽter exporrecti, quemadmodum & in dextra delineatum est manu.

Φ 1.2. Quartus brachium subiẽs neruus. Huius nerui propagines etiamsi accuratè in vtraque delineatæ sint figura, posteriori tamen duntaxat characteres adhibiturus sum, ne prior figura plus satis hîc obfuscetur.

Ψ 2. Quarti nerui propagines musculis interdum extendentibus diffusæ.

Ω 2. Quarti nerui ramus in cutem posterioris brachij & cubiti articuli sedis exporrectus.

32. 2. Quarti nerui propago cutẽ accedens humiliori sedi externi lateris brachij obductam.

33 2. Quarti nerui soboles in exterioris cubiti regionis cutem ad brachiale vsque protensa.

34 2. Diuisio quarti nerui, quà iam externo humeri tuberculo insidet.

35 2. Elatior dictę modò diuisionis ramus.

36.2. Ela-

36. 2. Elatioris rami 35 notati in exteriorẽ pollicis, indicis & medij ſedem propaginum ſeries.

37. 2. Demiſſior ramus diuiſionis 34 indicatæ,qui vlnæ exporrigitur.

38. 2. Propagines commonſtrantur demiſſioris rami 37 inſigniti,quæ muſculis inſeruntur,ab externo humeri tuberculo initium ducentibus.

39. 40.41.2. His notis propagines notãtur demiſſioris illius rami qui vlnæ exporrigitur, quas offert trium muſculorum initijs,ab externa vlnæ regione ſecundùm ipſius longitudinem pronatis.

42. 2.Rami illius vlnæ exporrecti,ac 37. inſigniti finis,ac ſurculi,quos articulo brachialis cum cubito præbet.

* 1.2. Quintus brachiũ ingrediẽs neruus.

43. 1. Tertij & quinti brachium accedentium neruorum ſeries, in muſculos internam cubiti ſedem occupantes.

44. 1. Tertij nerui ramus radio exporrectus, ac poſtmodum in internam ſedem pollicis,indicis & medij digeſtus.

45. 1. Quinti nerui ramus vlnæ attenſus,& propagines deriuans interna ſedi minimi digiti,& annularis,& medij.

46. 1. Rami illius qui vlnæ attenditur,ac 45 inſignitur, propago externæ ſedi minimi digiti,& annularis,& medij oblata.

8 1.2. Sextus in brachiũ pertinẽs neruus.

47. 1. Sexti nerui finis, nõ procul à brachialis cum cubito connexu deſinens.

48. 1. Surculi paſſim à ſexto neruo in cutẽ, cuius exporrigitur,excurrentes.

20. 21.22.23.24.1. Quinque paria neruorũ è lumborum vertebris egredientium.

49. 1. A vigeſimo pari principium ducens ramus, cum ſeminali arteria ad teſtem exporrectus.

50. 1. Series neruorum per abdominis muſculos.

51 1. Rami à neruis qui abdominis muſculis offeruntur,in muſculum excurrẽtes, quo brachium verſus dorſi humiliora ducitur.

52. 2. Poſteriores rami neruorũ è lumborũ vertebris procedentium. Porrò ramuli qui in priori figura hos characteres 20. 21.22. ſpectant, illi ſunt qui ramum augent ſexti paris neruorum cerebri coſtarum radicibus exporrectum, ac etiã ramuli ſunt digeſti in principium ſexti femur mouentium muſculi. Ramuli autem 23 & 24 ſpectantes, illi ſunt qui muſculis hanc dorſi partem flectentibus offeruntur.

25. 26.27.28.29.30.1. Sex ſacri oſſis neruorum paria. Ramuli illi qui numero proximi ſunt,illi cẽſẽtur,qui veſicæ & vteri quoque ceruicibus implicantur, aniq́ue muſculos pariter accedunt.

53. 1. Primi paris oſſi ſacri,ſeu vigeſimiquinti paris propago, internæ iliũ oſſis ſedi, ipſiſq́; adeò abdominis muſculis hinc ab ilium oſſe prodeũtibus exporrecta.

54. 2. Vigeſimiquinti paris propago, gibbũ oſſis iliũ accedẽs,& muſculis inibi cluniũq́; cuti ramos offerẽs. Huc & à ſubſequentibus paribus ramuli pertinent.

55. 2. Ramus eſt propaginis 54 inſignitæ, qui hic muſculis offertur.

56. 1.2. Dorſalis medullæ terminus abſque coniuge,indiuiſusq́ue procidens.

57. 1. Primus femur ſubiens neruus.

58. 1. Primi femoris cruriſúe nerui ramus cutem accedens.

59. 1. Primi cruris nerui portio muſculis implicita.

60. 1. Secundus in crus prorepens neruus.

61. 1. Secundi cruris nerui ramus ſecũdùm internam femoris & tibiæ ſedem ad ſummũ vſque pedẽ ſub cute prorepẽs.

62. 1. Rami 61 inſigniti in pedis ſummum diſtributio.

63. 1. Rami 61 inſigniti,notatu dignæ ſoboles cuti anteriorẽ genu ſedem ambienti digeſtæ.

64. 1. Secundi crus petentis nerui portio,femoris profundiora ſubintrans.

65. 1. Portionis illius quam 64 notauimus ramus facilè primarius, ac quinto femur mouenti inſertus muſculo,

66. 1. Tertius in femur pertinens neruus.

67 1. Tertij crus petentis nerui soboles, in musculos digestæ, pubis ossis foramen occupantes.

68 1. Tertij femoris nerui ramus in cutem exporrectus.

69 1. Tertij femoris nerui portio in alto permanens, & musculis implicita.

70 1. Præcipua modò dictę portionis soboles musculo distributa tibiam mouentium secundo.

71 1.2. Quartus, idemque crassissimus in femur procedentium neruus.

72 1.2. Quarti nerui propago in posterioris femoris sedis cutem magna ex parte diffusa.

73 1. Quarti nerui soboles in musculorum capita depromptæ, quorum origo à coxendicis ossis appendice pendet.

74 1. Quarti nerui ramus, primum quarti tibiam mouentis musculi portioni à femoris osse principium ducenti oblatus, ac mox in cutem excurrens, quæ inferiori sedi obducitur, posterioris regionis femoris & genu articuli.

75 1. Rami quarti crus petentis nerui, qui capitibus offeruntur musculorum, ab inferioribus femoris capitibus principium ducentium.

76 1. Quarti nerui in duos crassitie impares ramos diuisio, quam inter humiliora femoris molitur capita.

77 1. Gracilior ac exterior dictæ modò diuisionis truncus.

78 78.1. Exterioris trunci propago, cutem subiens externæ tibiæ sedi obductam.

79 1. Exterioris trũci propago cuti subtensa, anteriorem tibiæ sedem ambienti.

80 1. Interior crassiorq; trũcus magnę quarti nerui diuisionis.

81.81 1. Interioris trunci propago cuti tibiam posteriùs integenti substrata.

82 1. Propago exterioris trũci, interiori trũco commixta.

83 1. Interioris trunci in pedis humiliori sede distributio.

84 1. Portio rami 78 notati, pedis superiora accedens.

85 1. Portio interioris trunci, quæ cuti exporrigitur anteriori sedi articuli obductæ, quo talus tibiæ articulatur.

86 1. Interioris trunci ramus, pedis superiora accedens, sed interim in alto latitans.

TAB. IIII. FIGVR. I.

PRÆSENTI figura cerebrum vnà cum cerebello cerebriq; exortibus eum in modum delineauimus, quasi à caluaria enudatum in ipsius basi ita cõspiceretur, vt appareret, si quis erectus caput in posteriora quàm maximè flecteret, sursum retrorsumq; oculos acturus. Vt verò characterum index huic chartæ pulchrè adhiberi posset, figuram ac si altero careret brachio ac crure delineauimus, præcipuè quum eadem vtrinque sit ratio.

A B C. Cerebri ex altero latere basis notatur ac *A* indicat partem ipsius ad narium summum prominulam, nonnullisque mammillarem processum nuncupatũ. *B* verò cerebri partem insinuat amplũ caluariæ sinum subeuntem, qui ad latus sinus consistit, quo glans cerebri pituitam excipiens reponitur. *C* autem maximè posticam cerebri sedẽ notat.

D D Cerebellum.

E Dexter cerebri processus, organo olfactus subministrans.

F Nerui visorij dextri ortus.

G Neruorum visoriorum coitus.

H Tunica, in quam visorius neruus exoluitur, degeneratue.

I Secundum neruorum cerebri par.

K K Minor radix tertij paris.

L Crassior radix tertij paris.

M Quartum par.

N Quinti paris gracilior radix.

O Quinti paris insignior radix.

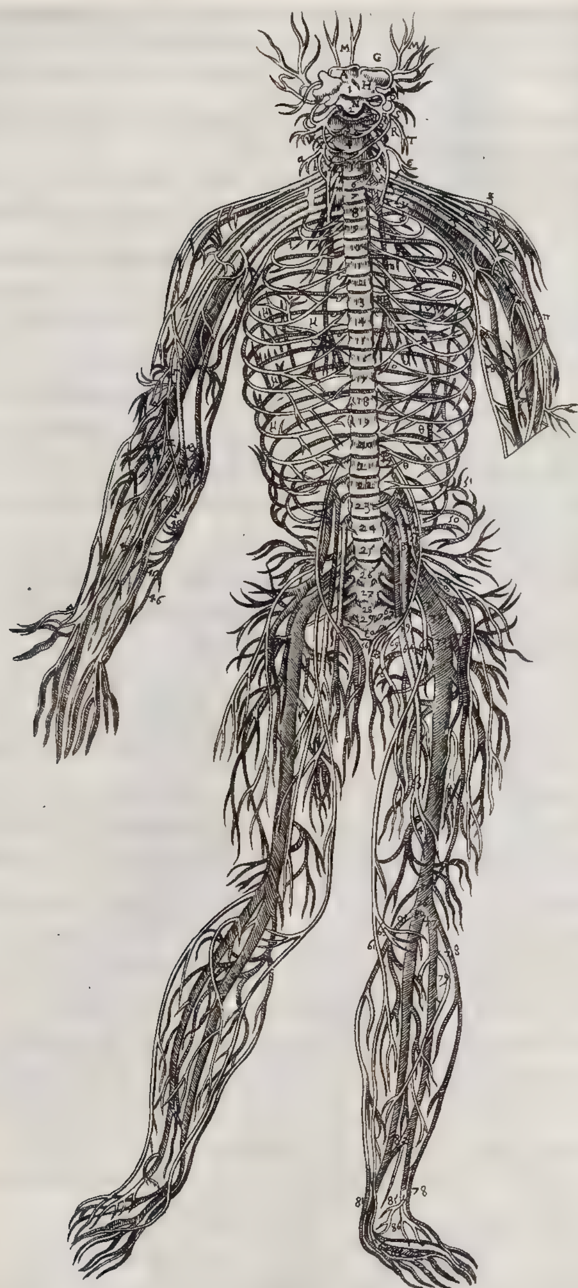
P Membrana, in quam quintum par in auditus organo præcipuè exoluitur.

Q R Maioris quinti paris radicis propagines, quorum hæc per cæcum elabitur foramẽ, illa verò per aliud sibi propriũ.

S Sextum neruorum par.

T Septimum neruorum cerebri par, atq; horum neruorum progressus hic non delineari potuere, vti elegãtissimè proponuntur secunda neruorum figura.

V Dor-

N Dorsalis medullæ ex cerebri basis medio initium.

o Dorsalis medullæ sedes qua caluariam egreditur.

1.2. &c. Numeri characteres septem ceruicis, duodecim thoracis, quinque lumborum, & sex sacri ossis indicant vertebras, atque adeò triginta neruorum à dorsali medulla prosilientium paria, quorum seriem quàm potui accuratissimè expressi.

P Septi transuersi dexter neruus, quem citra aliam characterum operá ex quarti, quinti & sexti parium propaginibus efformari conspicis.

Q Neruus à quinto pari cuti summum humerum inuestienti, & dein musculo brachiū mouenti præcipuè distributus.

R Primus brachij neruus, ipsiúsque propagines hic in cutem excurrentes.

S Secundus brachij neruus, ipsiúsque in anteriorem cubitum flectentium musculum soboles.

T Tertius brachij neruus, ipsiúsque propago cuti āteriorem brachij sedem induenti oblata.

V Tertij nerui propago ad posteriorē musculum cubitum flectentium.

X Secundi nerui portio tertiū accedens.

Y Ramus secundi caput adiens longioris radium in pronum mouentis musculi.

Z Secundi distributio in duos impares ramos.

a Minor ramos secundùm radium cuti ad pollicem vsque exporrectus.

b Crassior ramus mox in duas propagines diuisus, quarum series in conspicuo est.

c Tertij nerui soboles in musculos internam cubiti sedem occupantes digestæ.

d Tertij ramus radio exporrectus, ac dein pollici & indici & medio surculos offerens.

e e Quartus brachij neruus, atque inferius *e* ramos notat musculis cubitum extendentibus depromptos.

f Quarti ramus internam brachij cutē adiens.

g Quarti ramus externam & posteriorē brachij accedens cutem.

h h Quarti ramus cuti externæ cubiti digestus.

i Quarti præcipua distributio ad ingressum cubiti.

k k Quarti ramus radio exporrect', & externæ sedi pollicis, indicis, & medij soboles offerens.

l l Quarti, ramus vlnæ exporrectus, & musculis ab externa ipsius sede initiū ducētibus ramulos exhibens, ac ante brachiale cessans.

m Quintus brachij neruus.

n Quinti nerui series in musculos ab interno brachij ossis tubere pronatos.

o o Quinti nerui ramus vlnæ exporrectus, & internæ sedi parui digiti & annularis, aliquando & medij ramusculos dispergens.

p Dicti modò rami soboles in externam manus sedem reflexæ, ac externæ parui digiti sedi & annularis & medij surculos dispensans.

q q Sextus brachij neruus, ipsiúsque sub cute tantùm ducta series. Quis verò brachij neruorum sit exortus, principiorumq; plexus, absque notis promptè dignoscitur.

r r r Nerui sunt intercostales, illic præcisi, quà cum costis antrorsum reflectūtur.

ſ ſ Rami in posteriora deducti, hic etiam nudi atque obuij.

t t Huiusmodi serie nerui musculos adeunt thoracis ossibus instratos.

u u Propagines indicantur, sexti paris neruorum cerebri ramum costarum radicibus exporrectum augentes.

x x Propagines neruorū ex lumborū vertebris exilientiū, quæ abdominis & huius sedis musculis & cuti dispensantur.

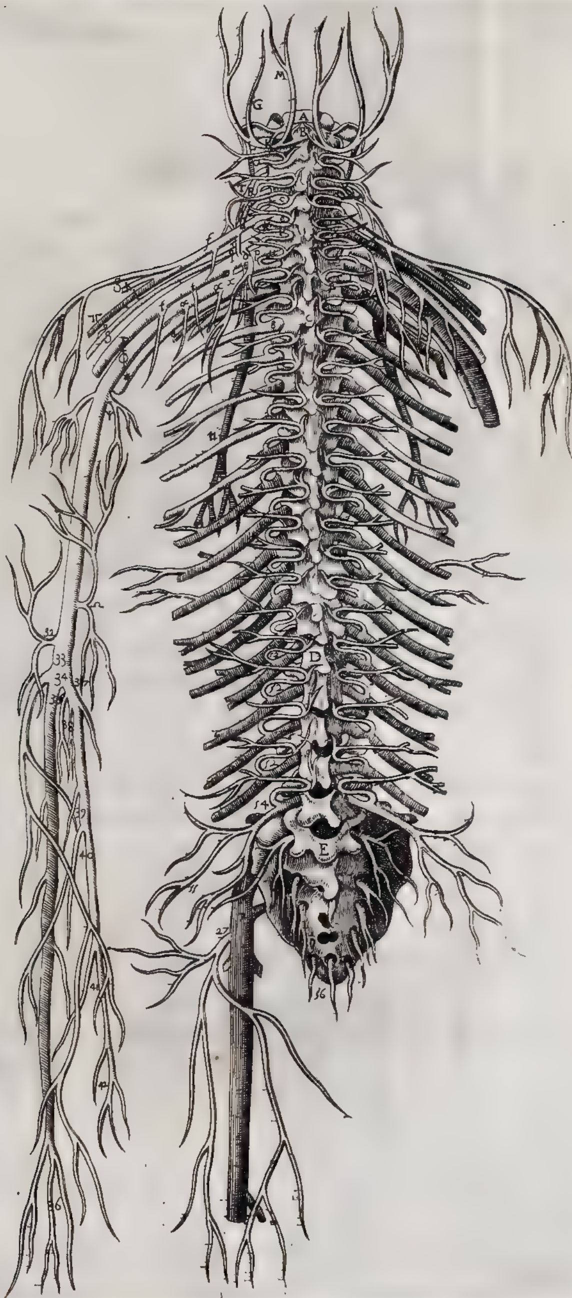
y Neruulus testem frequenter petens, hicque resectus.

z Propagines sextum femur mouentium adeuntes musculum.

& Primus femur petens neruus.

α Primi nerui propago cuti oblata.

β Primi

β Primi nerui propago altiùs inter musculos absumpta.

γ Secundus femur petens neruus.

δ δ Secundi nerui soboles per internam femoris & tibiæ sedem ad pedis vsque superiora sub cute excurrens.

ε Secundi nerui propago musculis anteriorem femoris sedem occupãtibus deprompta.

ζ Tertius femoris neruus.

η Tertij propago, internam femoris cutem implicans.

θ Tertij propago musculos adiens.

ι ι Quartus femoris neruus, cuius exortus æquè atq; triũ superiorum est conspicuus.

κ κ Series anteriorum propaginum inferiorum parium è sacro osse prodeuntium.

λ Dorsalis medullæ extremum.

μ Quarti femur petentis nerui propagines ad capita musculorum à coxendicis ossis appendice prodeuntium sparsæ.

ν Quarti nerui soboles in posteriorẽ femoris cutem ad medium vsque longitudinis femoris excurrens.

ξ Propago præcipuè in quartum tibiam mouentium musculum, ac dein in reliquam posteriorem femoris cutem iuxta genu digesta.

ο Soboles in musculos ab inferioribus femoris capitibus pronatos.

ϖ ρ Quarti nerui in duos truncos distributio. ac ϖ quidem minorem, ρ verò insigniorem notat.

ς Minoris trunci propago, externæ tibiæ cuti ad parui digiti vsq, extremũ diffusa

τ Propago fibulæ inter musculos exporrecta.

υ Ramulus anteriorem tibiæ cutem implicans.

φ φ Grandiaris trunci ramus, internæ cuti tibiæ ad pollicem vsque digestus.

χ Grandioris trunci ramus, posteriori tibiæ seu suræ cuti exporrectus.

ψ Grandioris trunci ramus, ligamentum penetrans fibulam tibiæ quà hæc ossa inuicem dehiscunt committẽs, ac dein ad digitorum vsq; superiora excurrens.

ω Præcipua grandioris trunci portio, inter tibiæ os & calcem pedis inferiora petens, singulisque digitis surculos offerens.

FIGVRA II.

Præsenti figura plexum, qui supra primam thoracis costam anteriori in facie consistit, exprimere ita conatus sum, quemadmodum frequentius occurrit. Vt verò delineatio esset conspectior, omnes ramos à quinto, sexto, septimo, octauo & nono paribus aliò quàm in brachium deductos, resectos finxi. Non est tamen, cur quis in omnibus hominibus huiusmodi prorsus plexum se obseruaturum arbitretur, quum is mihi admodũ varius inter secandum occurrerit.

5.6.7.8.9. Radices sunt parium neruos constituentium, qui brachium subeunt, illic resectę, quà à vertebris iam procidere. Nerui verò brachij illic sunt abtruncati, vbi iam in bacchium prolabũtur.

A Portio est quinti paris, à qua tandem neruus deducitur, qui brachiũ subeuntium primus numeratur.

B Secundus neruus.

C Tertius neruus.

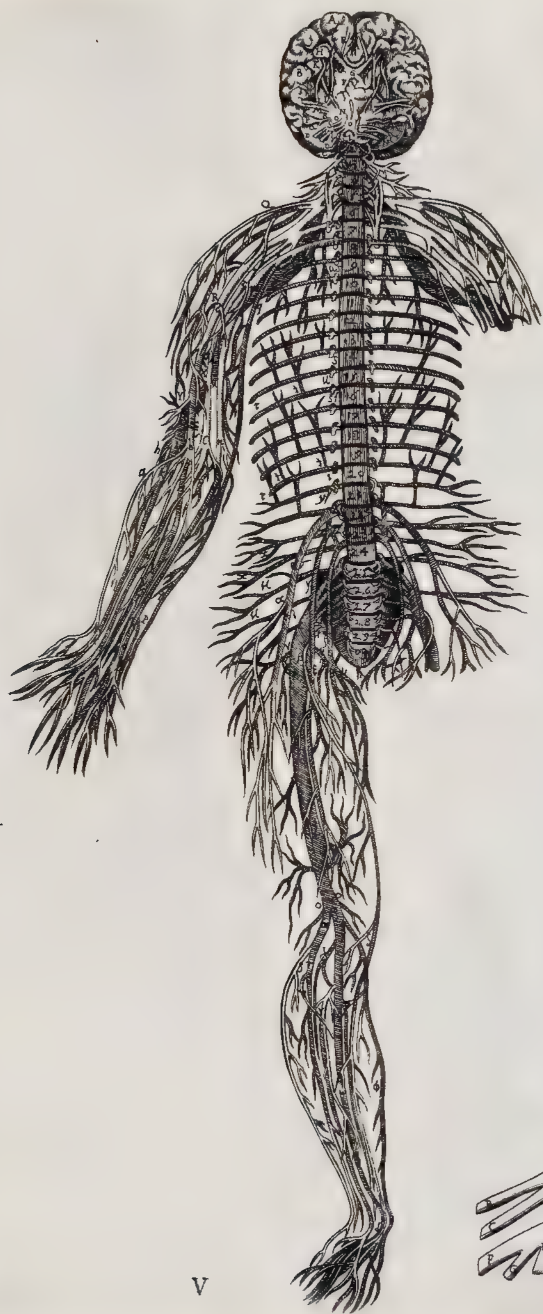
D D Quartus neruus, qui hîc ex posteriori sede prodit congressus quinti paris & sexti, portionemque assumit ex posteriori sede congressus septimi paris, ac deinde sub octaui paris nonique congressu prorepens, etiam ramum E insignitum ab illo progressu, ita atque hîc expressimus, assumit. A quibus verò cõmixtionibus cõgressibusúe reliqui nerui prodeãt, etiam absque characterum opera notũ est, modò illis quà brachiũ petunt, vnum adhibeam characterem.

E (see D D above)

F Quintus brachium petens neruus.

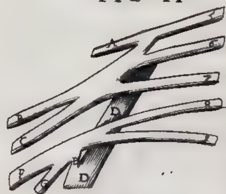
G Sextus brachium petẽs neruus. Verùm vt hunc plexum adhuc accuratiùs obserues, non pigeat septimam neruorũ figuram intueri.

LIBRI SEPTIMI ET VLTIMI FINIS.

V

FIG·II

ANDREAE VESALII BRVXELLENSIS, SVORVM DE HVMANI CORPORIS FABRICA LIBRORVM EPITOME.

DE OSSIBVS, ET CARTILAGINIBVS, SEV IIS QVÆ CORPVS SVFFVLCIVNT PARTIBVS.

CAPVT PRIMVM.

MNES humani corporis partes sunt aut similares, sensiue simplices, vt os, cartilago, ligamentũ, fibræ, membrana, caro, adeps: aut dissimilares, instrumentariæue, quemadmodũ vena, arteria, neruus, musculus, digitus, & reliqua totius corporis organa: quæ eò magis instrumentaria fiunt, quò pluribus similaribus, ac dein instrumentarijs etiam partibus (vt manus & caput) componuntur. Ossa durissimæ aridissimæque totius corporis partes existunt. Cartilagines verò ossibus molliores sunt, secundùm ossa tamen durissimæ totius corporis partes censentur, atque his simul & illis vniuersum corpus sustinetur, omniáque ipsis adnascuntur adstabiliunturque. Caluaria cerebri ac sensus Ossium capitis historia. *organorum sedes, multis constat ossibus: in fronte siquidem sæpius vnum tantum, idque præcipuè in mulieribus conspicitur: in occipitio similiter vnum, in vertice duo, ad vtramque aurem vel tempus vnum, cui cauitas insculpitur, organo auditus reponendo adaptata: & duo complectens ossicula, quorum vnum incudi aut molari denti, alterum verò malleolo non ineptè assimilaueris. Hoc quoque os, præterquàm quòd ipsi cartilago auris corpus erectum seruans continuatur, tres exigit processus: ac vnus vberis papillam refert: alius stilum, aut graphium, aut acum, aut galli calcar: tertius antrorsum ductus, superiorísque maxillæ ossi in externa oculi sede locato serrata compage commissus, in altero latere portionẽ constituit eius sedis caluariæ, quam iugale os vocamus. Quinetiam temporis os posteriori inferiorique ipsius parte simul cum occipitis ossis basileam caluariæ regionem efformat, quam præruptæ rupi non duritia modò, verùm & imagine, conferimus. In capitis basi os insigne habetur, cuneo à dissectionum professoribus comparatum, & forma impensè varium, processúsque educens vespertilionum alis simillimos. Ad hæc aliud os in narium summo reponitur, cribri aut potiùs spongiæ forma peruium, & cum septem enumeratis ossibus amplitudinem cerebro excipiendo paratam constituens, variúmque septum efformans. In superiori maxilla, præter dẽtes, duodecim ossa recensentur, vnum vtrinque etiam* Ossa superioris maxillæ. *in exteriori sedis oculi regione, & duo vtrinque etiam in interiori, & vnum vtrobique in inferiori, quod maxillæ ossium longè maximum visitur, superiorum alterius lateris dentium alueolos sibi insculptos obtinens. Ad palati finem, quà nariũ foramina in fauces pertinent, vtrobique etiam vnum eius maxillæ os consistit: & prominens denique nasi pars duobus extruitur ossibus, priuato nomine (vt & cætera maxillæ superioris ossa) destitutis, & nasi cartilagines producentibus, quibus cartilagineæ narium alæ stabiliuntur. Hactenus commemoratorum ossium pleraque inuicem suturis committuntur, ex quibus transuersim in sincipite ducta coronalis dicitur:* Connexus ossium capitis. *transuersim verò in occipitio prorepens à Λ similitudine lambdoidis nomen obtinuit. quæ autem ab huius vertice ad coronalis medium per capitis longitudinem incedit, sagittalis vocatur. at quæ ab hac æquè distant, & super aures feruntur, non suturarum speciem, sed*

 veluti

veluti duarum inuicem incumbentium squammarum imaginem exprimunt, inde etiam squammosæ conglutinationes appellatæ. Reliqui etiam dictorum oßium connexus nullibi adeò exquisitè, ac tres modò dicti, formam suturæ referunt: imo locis aliquot simplicis lineæ speciem commonstrantes, harmoniæ potiùs quàm suturæ nomen merentur. Inferior maxilla simplici constat osse, nisi fortè admodum puerulis in summo mento ex binis oßibus ita coalescat, quemadmodũ plurima puerulorum ossa multis oßibus compinguntur, quæ aliàs illis, qui ad summum deuenere incrementum, simplicia occurrunt. Articulatur verò inferior maxilla inter animalia homini breuißima vtrinque oßi, quod ad aurem consistit, peculiari cartilagine hic præter illam interueniente, quæ oßium capita sinúsque vbi inuicem componuntur, crustæ modo oblinit, & articulum promptè versatilem & ab iniurijs in continuo oßium affrictu liberum reddit.

Dentes.

Vtraque maxilla plurimùm sedecim dentes nanciscitur, quibusdam tamen pauciores, quatuor nimirum incisorios, duos caninos, & decem molares, qui vt forma antea quã eruantur apparente differunt, sic etiam impari radicum numero suis præsepiolis infiguntur, nam et adultiori ætati suos genuinos tribuũt.

Os hyoidos.

In faucibus linguæ radici os præponitur v imaginem veriùs quàm Λ exprimens, & pluribus contextum oßiculis, ex quibus humiliora suis extremis asperæ arteriæ capitis (quod laryngem libentiùs quàm guttur nuncupamus) cartilagini committitur, quæ scutum refert, primaque laryngis cartilago numeratur, ac tangentibus tota occurrit. Secunda enim magna ex parte posteriorem laryngis sedem constituit, & anulo quem Thraces dextro pollici sagittantes imponunt similis, nomine destituitur, hinc quodammodo id inueniens. Tertia quæ duabus proprijs extruitur partibus, vasorum quibus aquam manus lauaturis affundimus orificio respondet, in laryngis medio rimam efformans tibiarum linguis, seu fistularum quas ori indimus rimis similem, lingulámque ob id nuncupatam.

Epiglottis.

His cartilaginibus operculum simul cartilagineum & pingue, ligamentique natura participans insternitur, reliquis interim asperæ arteriæ cartilaginibus,

Asperæ arteriæ cartilagines.

quæ ipsius caudicem & ramos in pulmonem digestos constituunt, C vel C imaginem exprimentibus.

Ossa dorsi.

Dorsum suæ spina medullæ dorsali iter potißimùm parans, ac corporis veluti carina in collum ceruicémue, thoracem, lumbos, sacrum os, & coccyx seu cuculus os diuiditur, triginta quatuor oßibus (quas vertebras vocamus) efformatum.

Ceruix.

Ac ceruix septenas continet, multis & in omnibus non pari numero proceßibus ornatas, ad quarum primam (quæ sola inter reliquas vertebras spina destituitur, & transuersos processus egregiè protuberantes poßidet) caput antrorsum retrorsúmque rectà ducimus. Secundæ verò vertebræ (cui processus instar canini dentis aut cuspidis prominens accidit) beneficio caput circumuertimus. Reliquarum autẽ opera in latus, sed tantùm secundario, caput fertur.

Thorax.

Thorax duodecim obtinet vertebras, costarum articulationes admittentes. ac harum ferè infima suis ascendentibus & descendentibus proceßibus, quibus vertebræ præter ipsarum corporum connexum inuicem articulantur, à proximis vertebris suscipitur, vti prima ceruicis & suprà & infra ipsi contermina ossa suscipit: reliquis interim dorsi vertebris illi duodecimæ superioribus supra quidem susceptis, infra autem suscipientibus: & qui inferiùs consistunt, infrà susceptis, suprà suscipientibus.

Lumbi.

Subsunt verò illi duodecimæ quinque lumborum vertebræ,

Os sacrum.

dein sacrum os, plurimùm sex proprijs compactum oßibus, inuicem validè nexis.

Coccyx.

Coccyx verò os infima sede in cartilaginem desinens, crebrò quatuor exiguis constituitur oßiculis, nulli neruo iter præbentibus, neque vllo donatis foramine, quò dorsalis medulla reponatur.

Os pectoris.

Pectoris os anteriorẽ thoracis (qui congruam cordi & ipsi subseruientium organorum sedem parat) regionem sibi vẽdicans, rarißimè septenis, verùm paucioribus extruitur oßibus, septem costarum articulationem vtrinque excipientibus. Quippe ex duodecim costis vtrobique positis, & in cartilaginem degeneran-

degenerantibus, septem elatiores suis cartilaginibus pectoris ossi coarctantur, hinc verarum & legitimarum nomen sortitæ. Quæ autem pectoris os non contingunt, & tanto magis ab illo anterioríque abdominis regione deficiunt, quanto humiliorem sedem obtinent, spuriæ vocitantur. Inferior pectoris ossis sedes in cartilaginem cessat, obtuso ensis mucroni (perinde ac totum pectoris os ensi assimulatur) respondens: quanuis autem Galenus cordis os constituerit, nullum tamen exquisitum hactenus reperire cõtigit. Superiori verò ossis sedi, vbi latissimum & robustissimum est, iugulúmque consistit, vtrobique vna articulatur clauicula, humeri articulum à thoracis latere remouẽs. Scapula etenim trianguli imaginem quodammodo exprimens, posteriorem thoracis sedem altera ex parte occupat, in ceruicem desinens, cui acetabulum insculpitur, brachij ossis capiti excipiendo cõueniens: dein ex ipsius dorso processum educit, qui super humeri articulum pertingens, summus humerus appellatur: ac clauiculæ peculiaris cartilaginis interuentu (vt & in clauiculæ ad pectoris os nexu fit) articulatus, humeri articulum à thorace auxilio clauiculæ diducit: humeri etiam articulum superiùs perinde muniens, ac interior scapulæ processus anchoræ, corui rostro & C aut C comparatus. Brachij itaque os, seu humerus, scapulæ articulatur, et huius inferiori sedi varijs sinibus & tuberibus exornatæ, rursus duo inibi ossa iunguntur, radius nimirum & vlna, quæ totius membri nomine etiam cubitus appellatur, paríque modo in homine ac in quadrupedibus ad brachij os flectitur, & extenditur, ac in superiori ipsius sede, qua posteriorem cubiti articuli regionem constituit, processum obtinet, quem gibberum plerique nominant. Atque ita etiã inferior vlnæ pars alium gerit, qui à styli forma nomen nanciscitur. Cæterùm soli propemodum radio brachiale articulatur, ac veluti propria cartilagine ab vlna dirimitur, octo ossibus inter se forma & magnitudine omnino differentibus extructum: cuius rursus inferiori sedi quatuor postbrachialis ossa vnà

Veræ costæ. Spuriæ costæ. Clauiculæ. Scapulæ. Humeri. Ossa cubiti. Brachialis ossa.

cum primo pollicis osse coarticulantur. Is nanque, vt & reliqui quatuor digiti, tribus ossibus seriatim, ac veluti in acie positis constituitur. Omniáque digitorum ossa sunt quindecim: quibus in secundo pollicis internodio duo parua accedunt ossicula, sesami semini collata: qualia etiam in primis quatuor digitorũ internodijs (sed multo minora, impensiúsque cartilaginea) interiori sede habentur: & vnũ in pollicis tertio internodio, vnúmque ad exterius latus cõnexus ossis postbrachialis paruum digitum sustinentis ad brachiale secantibus obseruatur. In reliquis verò digitorum internodijs rariùs vnum, nisi in valde senibus, visitur. Vtrique sacri ossis lateri grande os coarctatur: quod vbi amplum est, iliáque respicit, ilium os dicitur: vbi verò profundiori acetabulo femoris caput admittit, coxendicis: vbi autem cùm alterius lateris osse pubem constituit, insigniterque perforatum cernitur, pubis os appellatur: quamuis vniuersum os subinde coxendicis nomine comprehendamus. Femoris os suprà rotundo capite ceruici prolixæ, & introrsum obliquatæ adnato, coxendicis ossi inarticulatur, infrà verò duobus capitibus grandioris in tibia ossis sinus subit, sinu quodam in eorum capitum medio existente, quo tuber dicti tibiæ ossis recipitur, peculiaribus etiam cartilaginibus in hoc articulo quadrupedum & auium genu simillimo interuenientibus. Iuxta femoris ceruicis externam sedem grandis apparet processus, quẽ natem & magnum rotatorem appellamus. intus quoque alium obtinet processum, sed multo minorem exteriori, quem hac occasione minorem seu interiorem rotatorem vocamus. In tibia, quemadmodum & in cubito, duo spectantur ossa, quorum internum crassitie exterius longè vincit, totiúsque membri nomine comprehenditur, exteriori interim osse, quod femori non articulatur, fibula appellato. Ante tibiæ cum femore articulum os rotundum, & mola patelláue dictum, scuti instar prælocatur. Cæterùm imæ tibiæ et fibulæ partes externis ipsorum lateribus prominentes ac excarnes, malleolique appellatæ, talum eadẽ

Postbrachialis ossa. Digitorum ossa. Os ilium. Os femoris. Ossa tibiæ. Mola. Ossa pedis.

ſede in homine ac in quadrupedibus repoſitū, & eundem in illo ac in his vſum ſubeuntem apprehendunt: cui calcis os ſubijcitur, tibiæ rectitudinem in poſteriora longè excedens. Anterior verò tali ſedes in rotundum caput deſinens, oſsis nauicularis ſinum ſubit, cui tria tarſi oſſa coarticulantur. Quartum enim exteriúſque tarſi os cubi & teſſeræ imaginem exprimens, calci iungitur. Porrò quatuor tarſi oſsibus quinque pedij oſſa coarticulantur, & his quinque pedis digiti ſuſtinentur, è quibus pollex duobus tantùm oſsibus efformatur, reliquis interim tria internodia ſibi vendicantibus. Quinetiam in pede (quem homo quadrupedibus multo breuiorem obtinet) totidem ac in manu exigua occurrunt oſsicula, quæ ſeſami ſemini comparamus: quanquā primo pollicis internodio hic duo longè grādiora quàm in manu ſubijciantur, horúmque interius illud ſit, quod occultæ philoſophiæ ſectatores corruptioni neutiquam obnoxium eſſe affirmant, & tantiſper in terra aſſeruandum nugaciter contendunt, dum id reſurrectionis tempore ſeminis modo hominem producat. Ad hæc, in pede non minus quàm in manu vngues viſuntur, quos non inoportunè ſubſtantiæ gratia huc reponimus: quemadmodum inter partes aliquid ſuffulcientes referimus palpebrarum cartilagines, cilia quo minùs flaccidè concidant erigentes.

DE OSSIVM AC CARTILAGINVM LIGAMENTIS, ET muſculis arbitrarij motus inſtrumentis. CAP. II.

Ligamenti definitio.

IGAMENTVM non minùs quàm muſculorum eneruationes, & organa quibus animalis ſpiritus à cerebro deducitur, nerui nomine vulgò donatum, corpus eſt ſimilare, ex oſſe aut cartilagine principium ducens, ſenſus propemodum omnis expers, durum, ſed tamen cartilagine mollius, album, & in colligando, continendo, obtegendo, ac muſculis conſtituendis varios in hominum fabrica vſus præſtans. Muſculus enim motus ex noſtro arbitratu pendentis inſtrumētum cenſetur, multis membraneis, ligamentiq; naturam poßidentibus, et carne intertextis fibris formatum, ac vt in ſe contrahatur, mouendámque partem agat, neruorum à cerebro animalem vim adferentium opem non ſecus quàm ſenſuum organa requirens: ſimilitérque vt reliquæ quas enutriri oportuit partes, venis ac arterijs irrigatum. (Muſculi defin.) Cæterùm tendo muſculi quædā eſt eneruatio, ac velut illius fibrarum citra carnis interuentum coalitus. (Tendonis defin.) Quippe tendo à muſculo tunc ſolum producitur, quando ille adeò longam ſedem ab exortu (quem ab oſſe, aut cartilagine, aut membrana quapiam ſumit) ad inſertionem (quam in mouendam partē molitur) obtinet, vt ipſius fibræ carnis primariæ muſculorum partis implexu vniuerſo ductu non indigeant. Adeò vt longiores muſculi in tendinem modò teretem, modò latum, & veluti membraneū, modò breuiorem, modò longiorem deſinant: breues autem muſculi vniuerſo progreſſu carnei permaneant, in nullam notatu dignam eneruationē degenerantes. Porrò frontis cutem membrana muſculoſa ipſi ſubſtrata, & carneis fibris adaucta mouet. Cutis namque natiuum corporis tegumentum exteriùs tenuem admodum obnatam exigit cuticulam, veluti ipſius veræ cutis effloreſcentiam, quā ἐπιδερμίδα nominant: interiùs verò per vniuerſum corpus mēbrana quædā cuti ſubducitur, quā quòd alicubi (quemadmodum hic in fronte) carneis fibris adaugeatur, carneā vocari viſum fuit, niſi arrideat magis tunicæ appellatio, quoniam tenue ac ſimplex fibrarúmque expers ſit tegmen, membrana. (Membrana carnea.) atque inter hanc membranam & cutem adeps pluribus homini aſſeruatur. (Adeps.) Superior palpebra etiā dictæ nuper membranæ beneficio mouetur: ea enim parte qua hæc ad internam oculi ſedis regionem carnea efficitur, palpebram attollit: qua verò ad externam oculi ſedem carneis fibris ad C noſtri imaginem ductis enutritur, palpebræ motus deorſum auctor euadit. Oculum ſeptem agunt muſculi, primus in (Septem oculi muſculi.)

latus

latus introrsum, secundus extrorsum, tertius sursum, quartus deorsum ducunt, quintus & sextus nonnihil oculum circumuertunt, primi & secundi musculorum functionem parumper adiuuantes. Atq; hi sex forma, quæ oblonga & quasi teres visitur, inuicem correspondent, et à dura membrana neruum visorium inuestiente pronati, in anteriorem duræ oculi tunicæ sedem iuxta iridis latera orbiculatim membraneis tendinibus inseruntur. Septimus verò his occulitur, & solus neruum visorium in orbem ita ambiens, vt sex dicti simul eundem vnà cum septimo musculo induebant, in posteriorem duræ oculi tunicæ sedem carneus implantatur: & iisdem ferè motibus cum sex illis musculis præest. Alteram nasi alam sursum extrorsumq; ducit musculus, ab interiori malæ latere pronatus, vnáque parte in alam, altera in superius labrũ, quà id alæ subijcitur, insertus. Introrsum verò alam cõtrahit membraneus musculus, in narium amplitudine sub tunica illas succingente latitans. Buccas & labra agunt musculi vtrinque quatuor. ac primus à carnea constituitur membrana carneis fibris in anteriori potißimùm colli sede & facie ad malas vsque enutrita, musculosáque facta. Secundus à malis pronatus superiori labro implantatur. Tertius ab inferiori maxilla in humilius labrum pertinet. Quartus admodum varius in ea buccarum parte consistit, quam inflamus: atque his accedit musculi illius portio, quem nasi alam extrorsum agere nouimus, qui vnà cum dictis mirificos illos varióśque buccarum & labrorum motus effingit. Maxillam inferiorem mouentium vtrinque etiam quatuor habentur. primus temporalis est, à verticis osse, & frontis quoque, & cuneum referente, & temporis oßibus amplo latóque principio enatus, ac maxillæ inferioris acuto processui insertus. Secundus à mandendo mansorius dictus, ab ea capitis parte quæ iugale os nuncupatur, procedit, externæ maxillæ sed insertus. Tertius à capitis proceßibus alarum imaginem exprimentibus, in internam maxillæ sedem implantatur, vnà cum dictis maxillam attollens, & in latera prorsumque ac retrorsum agens. Quartus cum suo coniuge maxillam deorsum trahit, & à stylum imitante capitis processu initium ducens, duobúsque ventribus priuatim donatus, ad summum mentum maxillæ inseritur. Os υ referens deorsum rectà trahunt duo musculi inuicem proximi, atque à pectoris oßis summo pronati. Sursum verò id ducunt alij duo, à maxilla inferiori principium ducentes: in latera autem id os sursum allicitur vno vtrinque musculo, qui à capitis processu stylum referente nascitur. Deorsum quoque ad latera vtrobique vnus mouet musculus, ab elatiori scapulæ costa principiũ obtinens. Octo præsentes musculi in anteriorem oßis υ imaginem exprimentis sedem implantantur. Linguæ radici à dicti iam oßis medio carnea moles implantatur, quæ duorum musculorum vice numerari posset, introrsúmque & deorsum rectà linguam trahit. Ab eius oßis lateribus vtrobique vnus etiam linguæ radici inseritur introrsum, sed tamen magis ad latus linguam agens. Quintus & sextus linguæ musculi in vtroque latere singuli à capitis proceßibus stylum referentibus enati, linguæ radici implantantur, eam sursum, prout hic aut ille contrahitur, ad latus ducentes. Septimus & octauus vtrinque singuli à lateribus maxillæ inferioris iuxta molarium dentium radicem enati, linguæ longitudini secundùm humiliora inseruntur, linguæ partẽ ante sectionem inhiante ore conspicuam deorsum in latera mouentes. Nonus ab interna maxillæ inferioris sede iuxta summum mentum prodiens, craßus cernitur, & aliquot donatus inscriptionibus, linguæque humiliori sedi insertus, eam extrorsum agit. quanquam præter hos musculos linguæ corpus ante sectionem apparens, talibus implicetur fibris, vt magna Naturæ industria in omnem motus differentiam promptißimè feratur. Primam laryngis cartilaginem secundæ committunt quatuor musculi, laryngis rimulam arctantes: & quatuor tertiam cartilaginem secundæ nectunt rimulam aperientes: & duo tertiam primæ colligant, rimulam claudentes:

Nasi musc. — Buccarum & labrorũ musc. — Maxillæ inferioris musc. — Oßis hyoidis musc. — Linguæ musc. — Cartilaginis laryngis musc. proprij.

alij duo in tertiæ cartilaginis basi consistentes rimulam stringunt. Atque hi duodecim musculi, laryngis proprij vocantur. Communium vero duo ab osse v simili primæ cartilagini inseruntur, eámque antrorsum attollentes, rimulam laryngis reserant: & duo à pectoris osse pronati, in eandem quoque cartilaginem pertinent. Dein duo à posteriori sede stomachi inuicem proximi principium ducentes, eius quoque cartilaginis lateribus toti carnei (vt omnes ferè laryngis) inseruntur, vnà cum duobus postremo dictis laryngem arctantes. Alij duo ab osse v referente enati, & in laryngis operculi radicem inserti, id sursum antrorsúmque vellunt. In caput mouentium classem illi quoque reijciuntur, qui primam ceruicis vertebram priuatim mouent. sunt autem vniuersi septem paria, quòd scilicet vtrobique totidem enumerentur musculi. Ac primum par ex quinque superiorum thoracis vertebrarũ spinis pronatum, sensímque extrorsum obliquè ascendens, occipitis ossi implantatur. Secundum par, quod non duobus, sed pluribus efformari videtur musculis, admodúmque varium cernitur, præcipua ipsius portione ex transuersis quatuor superiorum thoracis, & quinque humiliorum ceruicis vertebrarum processibus enatum, introrsúmque nonnihil obliquè conscẽdens, occipitis ossi implantatur. Tertium à spina secundæ ceruicis vertebræ enatum, & extrorsum parumper obliquè repens, occipitis etiam ossi inseritur. Quartum par similiter occipitis ossi insertum, à prima vertebra inibi prodit, quà aliæ vertebræ in spinam desinunt. Quintum ab occipitis ossis medio transuersum quodammodo, ad laterales primæ vertebræ processus fertur. Sextum à spina secundæ vertebræ in eosdem processus pertinet, similiter ac quinque nunc enumerata in posteriori ceruicis sede consistens, ac pariter vt tertium, quartum & quintum, musculis constans prorsus carneis & teretibus & gracilibus. Septimum par insignius est, atque à pectoris ossis summo, clauiculísque quà illi articulantur, vtrinque vnus pronascitur musculus, qui sursum obliquè ductus in mamillarem capitis processum insertionẽ tentat. Cæterùm primis quatuor paribus simul tensis caput rectà retrorsum ducitur, si verò trium primorum parium musculi ex altero latere tantùm egerint, ad capitis circumuersionem auxiliabuntur, & in illo motu quintum & sextum par, primam ceruicis vertebram vnà cum capite in gyrũ ducent. Septimi verò paris musculis suum munus simul obeũtibus, caput rectà antrorsum flectitur: quum autem alternatim laborant, circumuersionis auctores efficiuntur. Verùm ad capitis motum, quo id secundariò cum ceruice flectitur, & extenditur, ac in latus ad humeros ducitur, ceruicis musculi famulantur, inter octo paria dorsum mouentia reponendi. Ac primum par à quintæ thoracis vertebræ corporis lateribus incipiens, ad primam vsque ceruicis vertebram pertingit, stomacho subiectum, superiorémq; dorsi partem flectens. Secundum à prima thoracis costa vtrinque pronatum, & internæ transuersorum ceruicis vertebrarum processuum sedi insertum, ceruicem in latus, sed antrorsum magis, ducit. Tertium ex transuersis sex superiorum thoracis vertebrarũ processibus originem obtinens, externæ sedi transuersorum vertebrarum ceruicis processuum implantatur, ceruicem quæ retrorsum inclinantem ad latus agit. Quartum par à septimæ thoracis vertebræ spina ad secundam vsque ceruicis vertebram pertinet, omnibus intermedijs vertebris, vti & primum par, insertum, ac ex eisdem principium capiens, superiorémque dorsi partem extendens. Quintum par vtrinq; etiam habet musculum, ab ilium osse in transuersos lumborum vertebrarum processus, & infimam thoracis costam insertum inferiorísque dorsi partis flexus opificẽ. Sextum ab infima ossis sacri sede in dorso incipiens, ad ceruicem vsque fertur, in transuersos processus lumborũ, sed manifestiùs adhuc thoracis vertebrarum insertum. Huius paris ambobus musculis contractis dorsum extenditur: altero autem tantùm laborante (vt & in alijs paribus) hoc quoque par obliqui seu in latera motus auctor euadit. Septimum sub

sexto

Marginal notes: Communes. — Caput mouentes musculi. — Ceruicem mouentes musculi.

ſexto occultatum à poſteriori ſacri oßis ſede principium ducens, ad vndecimæ vſque thoracis vertebræ ſpinam cōſcendit, omnibus intermedijs ſpinis aſſertum, ac ſpinas inuicem colligendo, dorſum hic extendens, vti & in ſua ſede octauum par, quod ab vndecima thoracis vertebra ad ſeptimam vſque ceruicis porrectum, ita prorſus intermedijs ſpinis committitur, vt ſeptimum illis quibus adnaſcitur ſpinis. Scapulum mouentes muſc. *Scapulam ad pectus mouet muſculus à thoracis ſecunda, tertia, quarta & quinta coſtis anteaquā in cartilaginem illæ finiant enatus, & trianguli modo in internum ſcapulæ proceſſum inſertus. Secundus ſcapulam mouentium ab occipitio pronatus, & dein ſecundùm ceruicis longitudinem ad octauæ vſque thoracis vertebræ ſpinam à vertebrarum ſpinarum apicibus principium ſumens, in ſcapulæ ſpinam ſummúmque humerum & claiculæ portionem inſeritur, tota ſui parte quæ in ceruice conſiſtit ſcapulam ſurſum vellens, ea verò quæ ſub ceruice in poſteriori thoracis ſede habetur, monachorúmque cucullis reſpondet, ſcapulam deorſum trahens. Tertius à tranſuerſis ſuperiorum ceruicis vertebrarum proceßibus enatus, ac elatiori ſcapulæ baſis angulo inſertus, illam quoque attollit. Quartus ex quintæ, ſextæ & ſeptimæ ceruicis, ac trium primarum thoracis vertebrarum ſpinis præcipuè enaſcitur, ſcapulæque baſi inſertus, eam ad dorſum nōnihil ſurſum contrahit.* Brachium mouentes muſc. *Primus brachij motuū auctor à media clauiculæ ſede pectoris oßi proxima, & pectoris oſſe pronatus, ac quodammodo in angulum arctatus, brachium pectori adducit. Secundus ab altera clauiculæ parte, & ſummo humero, & ſcapulæ ſpina principium ſumens, ſuóque vertice brachij oßi tranſuerſim inſertus, id ſurſum variè attollit, hunc humeri articulum pulchrè tegens, & figuræ Λ non abſimilis. Tertius ab humiliori ſcapulæ coſta prodiens, brachiū rectà ad dorſum allicit. Quartus à ſextæ thoracis vertebræ ſpina ad humiliorem vſque ſacri oßis ſedem, ex intermediarum ſpinarum apicibus originem ducens, & veluti in trianguli verticem coactus, in brachium inibi inſeritur, vbi tres commemorati inſertionē longè ſub oßis capite ſcapulæ articulato moliuntur: atque hic muſculus brachium variè deorſum trahit, vti ipſius principiū perquam amplum eſt: neque ex puncto ita ducitur, vt muſculi ſimplicem prorſus motum obituri. Quintus vniuerſum ſcapulæ cauum coſtas reſpiciēs occupat. Sextus gibbam ſcapulæ ſedem vniuerſam ſibi vendicat, ſub ipſius ſpina conſiſtentem. Septimus ſinum implet inter ſcapulæ ſpinam & elatiorem ipſius coſtam conſpicuum. Hi tres amplis implantationibus in ligamenta humeri articulum ambientia inſeruntur, brachij circumactus opifices, quamuis ſeptimus & ad brachij eleuationem aliquid auxiliari videatur.* Thoracem mouentes muſc. *Thoracem mouentium primus à clauicula enatus, in primam thoracis coſtam inſeritur, illam ſurſum ducens, hacque occaſione ad thoracis dilatationē iuuans. Secundus à baſi ſcapulæ pronatus, tanquam digitis quibuſdam octo ſuperioribus coſtis longè anteaquam in cartilaginem degenerent, inſeritur, eáſque extrorſum mouens, thoracem dilatat. Tertius ex apicibus ſpinarum trium inferiorum ceruicis, & primæ thoracis vertebrarum latum membraneúmque principium ducens, ternis veluti digitis tribus quatuor ſuperiorum coſtarum interuallis ſub ſcapulæ baſi inſeritur, eáſque coſtas ſurſum obliquè ducens, thoracem ampliat. Quartus ab ilium oſſe incipiēs, ſurſúmque ad ceruicem ductus, duodecim coſtis, quà primùm à vertebris diſcedunt, inſeritur, thoracem arctans. Quintus ex ſpinarum apicibus duarum infimarum thoracis & aliquot lumborum vertebrarum membraneus enaſcitur, & tranſuerſim ductus, ac nonæ, decimæ, & vndecimæ coſtis vbi in interiora reflectuntur inſertus, thoracem dilatat. Sextus in thoracis amplitudine repoſitus, verarum coſtarum cartilaginibus pectoriſq́; oßis lateri exporrigitur, thoracis conſtrictioni præfectus. In duodecim coſtarum interuallis interiores ac exteriores muſculi reponuntur: qui exteriores in coſtarum oßium interuallis conſiſtunt, à ſuperiori coſta antrorſum obliquè ſuas fibras in humiliorem mittunt:*

interiores

interiores verò ab inferiori costa sursum obliquè in anteriora, ad superiorem costam fibras porrigunt. In sex verò cartilaginum quæ legitimis costis asscribuntur interuallis, exteriorum musculorum fibræ ab humiliori cartilagine in superiorem obliquè antrorsum repũt: interiores autem fibræ à superiori cartilagine ad inferiorem antrorsum pertinent, ac proinde in sex legitimarum costarum interuallis quaterni numerantur musculi: in spuriarum autem costarum interuallis bini tantùm, vniuersique vnius lateris intercostales musculi quatuor sunt & triginta, ad vnum omnes arctando thoraci præfecti. Atque numeratis hactenus in vno latere thoracis quadraginta musculis, alij totidem in altero latere cõgruunt. et his octuaginta vnus accedit, vtriq; lateri communis, ipsum videlicet septum transuersum infimæ pectoris ossis & spuriarum costarum cartilaginibus & vertebris lumborum superioribus insertum, ac in medio nerneum, in circuitu verò ad insertionem carneũ, vt sanguificationi generationíque subseruientia organa à cordis & partium ipsi subministrantiũ sede dirimens, thoracémque proprio munere dilatans.

Abdominis musc.

His accedunt octo abdominis musculi, vtrinque nimirum quatuor. Primus seu extimus obliquè deorsum in priora fibras porrigit, cum suo coniuge toti abdomini inuolucrum efformans. Secundus obliquè sursum in anteriora fibras mittit, & cum suo pari inuolucrũ quoque abdomini constituit. Tertius rectà fibras sursum ducens, à pubis osse ad pectus conscendit. Quartus transuersim fibras digerit, ac cum suo pari etiã, vt & obliqui, inuolucrum abdomini extruit, ad thoracis constrictionem non minùs quàm cæteri abdominis musculi suppetias ferens.

Cubitum mouentes musc.

Cubitum duo flectunt, quorum anterior vnum caput à scapulæ ceruicis elatiori sede, alterum ab interno scapulæ processu mutuatur, & illis efformatus capitibus in radium inseritur. Posterior à brachij osse enatus, in anteriorem cubiti articuli sedem, potissimùm verò in vlnam inseritur. Extendunt autem cubitum tres, ac vnus ab humiliori scapulæ costa nascitur, secundus à brachij ossis ceruicis posteriori sede. hi in descensu inuicem connascuntur, & ipsis tertius admiscetur, à media ferè longitudine ossis brachij enatus, & simul cum illis in posteriorem vlnæ processum insertus. In interna cubiti sede gracilis reponitur musculus, qui ab inteno ossis brachij tubere pronatus, in latum degenerat tendinem, internæ summæ manus cuti magna ex parte subnatum: cuius beneficio ea cutis minùs versatilis, & ad tangendum aptior reddi creditur.

Radium mouentes musc.

Radius in pronum duobus musculis ducitur: vno quidem ab interna cubiti articuli sede enato, & in radium obliquè implantato: altero autẽ iuxta brachiale ab vlna in radium transuersim ducto. In supinum verò radius alijs duobus fertur, vno quidem longo, & à brachij osse ad inferiorem radij partem, cui brachiale articulatur, pertinente: altero ab externa cubiti articuli regione ad mediam radij longitudinem obliquè exporrecto, ibidémque inserto.

Brachiale mouentes musc.

Brachiale quatuor præcipuis agitur musculis, ac duo primi ab interno tubere brachij ossis pronascuntur, & vnus postbrachialis ossi indicem sustinenti, alter verò brachialis minimo ossi implantatur: tertius à brachij osse enatus, bifido tendine in postbrachialis ossa indicem & medium sustinentia inseritur: quartus ab externo brachij ossis tubere pronatus, ac vlnæ exporrectus, in postbrachialis os paruum sustinens digitum insertionem molitur. Duo primi simul brachiale flectunt: tertius verò & quartus simul contracti, id extendunt. Verùm primo simul cum tertio tenso, brachiale in internum latus agitur: secundo autem & quarto vnà laborantibus, id in externum latus inclinatur.

Digitos mouentes musc.

Digitos manus mouentium primus ab interna anterioríque cubiti articuli sede enatus, ante brachialis radicem in quatuor discinditur tendines, secundis quatuor digitorum internodijs insertos, illáque flectentes. Secũdus ab eadem sede cum primo, sed magis decliuè, originem ducens, primo substernitur, in quatuor etiam diremptus tendines, qui primi tendinibus subiecti, ante secundi digitorum internodij radicem eos tendines perforant, tandémq; in tertia

quatuor

quatuor digitorum ossa insertionem molientes, ea flectunt. Tertius à radio iuxta cubiti articulum enatus, tertio pollicis articulo inseritur, ipsiúsque flexus auctor euadit. Tertium musculum, in serie alij tredecim numero subsequuntur, in extrema manu repositi, quorum bini primo singulorum quinque digitorũ ossi inseruntur, eius flexionis opifices, & tres secundo pollicis internodio potissimùm inserti id quoque flectunt. Decimus septimus itaque digitos mouentium ab externo brachij ossis tubere natus, & indici, medio ac annulari præcipuè implantatus, eos digitos extendit. Decimusoctauus ab eadem qua nuper dictus sede prodiens, parui digiti extensionis primarius auctor est, & variè cum decimiseptimi tendine tribus annularis digiti ossibus inserto cõmixtus, etiam abductioni versus exteriora nonnihil inibi subseruit. Decimusnonus cum illo qui vigesimusprimus erit, commune principium ab vlna, non procul à brachialis sede nanciscitur: & in duos ferè dissectus tendines, vnum exteriori indicis, alterum medij lateri digerit, illorúmque digitorum in externum latus abductionis auctor censetur. Vigesimus à brachiali pronatus, & externo postbrachialis ossis paruum sustinentis lateri exporrectus, primóque eius digiti ossi insertus, illum extrorsum in latus abducit. Vigesimusprimus externo lateri exterioris pollicis regionis ad tertium vsque articulum implantatur, pollicis versus indicem extensionis auctor. Vigesimussecundus ab vlna paulò superiùs quàm nuper dictus prodit: & mox bipartitò scissus, vna portione in tendinem cessat, brachialis ossi pollicem sustinẽti insertum, & ductum, quo manus radij motum in pronum sequitur, adiuuantẽ. Altera autẽ pars in duas rursus dirimitur, quæ singulæ vnũ efficiunt tendinẽ: et hæc quidem suum tendinẽ primi pollicis ossis exterioris sedis interno lateri inserit: illius verò partis tendo illi ossi tantùm obnascitur, in secundũ & tertiũ pollicis os insertus. Horũ tẽdinum beneficio pollex introrsum versus extenditur. Vigesimustertius ad internũ primi pollicis ossis latus sedẽ obtinẽs, pollicem ab indice insigniter abducit. Vigesimusquartus ab osse postbrachialis indicem suffulciente enatus, et primo pollicis ossi præcipuè insertus, pollicem indici proximè adducit. Supersunt adhuc quatuor graciles musculi, quatuor tendinibus secundi digitos mouentium, musculi in vola attensi, & in internum latus primi quatuor digitorum ossis inserti, eorúmque digitorum ad pollicem in latus adductionis ministri. Reponuntur itaque in interna cubiti sede musculus, latum manus efficiens tendinem, primus & secundus brachialis motuũ auctores, primus, secundus & tertius digitos mouentium, & duo radium in pronum ducentes. In externa autem sede consistunt decimusseptimus, decimusoctauus, decimusnonus, vigesimusprimus, vigesimussecundus digitos mouentium, & tertius & quartus brachialis motibus præfectorum, & duo radium in supinũ agentes, suntque omnes numero nouem. Verùm decem consurgent si à vigesimosecundo digitos mouentium illam portionem distinxeris, quæ brachialis ossi pollicem sustinenti tendinem offert. In extrema manu obseruantur decem musculi, primos articulos digitorum flectentes, & tres secundi pollicis internodij flexus auctores, & dein digitos agentium vigesimus, vigesimustertius, vigesimusquartus, & quatuor musculi quorum beneficio quatuor digiti pollici adducuntur. Singuli virorum testes cum suis seminalibus vasis tunica obducuntur à peritonæo pronata, & aliquot rectis carneísque fibris enutrita, infimæque semen deferentis vasis sedi inserta. His fibris testi vnus constituitur musculus, cuius ope testis obscurè sursum vellitur. Sic & membranæ vterum firmantes, vtrinque carneis donantur fibris, hácque ratione vterus vtrobique vnum possidet musculum, cuius auxilio leuiter sursum versus ilia contrahitur. Vesicæ ceruici vnus orbiculatim obnascitur musculus, intempestiuã vrinæ excretionem prohibens. Item alius quoq; musculus, recti intestini finem circulatim ambit immaturæ egestioni præfectus, & duo alij musculi post egestionem rectum intestinum

Testes mouẽtes musc.

Vterum mouẽtes musc.

Ceruicis vesicæ musc.

Intestinum rectum mouẽtes musc.

Penis musc. alacriter sursum attollunt. Penis radici vtrique à pubis osse gracilis inseritur musculus, nimis quàm segniter ad ipsius tentiginem iuuans. Quinetiam ab anteriori sede musculi rectum intestinum orbiculatim amplectentis, duo enascuntur musculi, inuicem sibi proximi, & vrinæ meatui, quà is sub pubis oßibus sursum reflectitur, implantati, meatúmque in seminis eiaculatione quo minùs ille ad flexum occludatur, dilatantes.

Femur mouentes musc. Primus femur mouentium ab ilium oßis extima sede, et coccygis oßis posteriori regione enatus, posteriori magni femoris processus sedi, & eius quoque radici ampla insertione innascitur. Secundus sub primo magna ex parte reconditus, magísque ab anteriori ilium osse sede pronatus, etiam magno femoris processui inseritur. Tertius secundo longè minor, ipsóque penitus occultatus, ab ilium osse iuxta posteriorem coxendicis acetabuli sedem enascitur, magno etiam femoris processui insertus, & vt duo priores femur extendens, extrorsumque in latus agens. Quartus à tribus humilioribus oßis sacri oßibus pronatus, etiam magno processui inseritur, femur extẽdens, et extrorsum non parũ circunducens. Quintus omniũ corporis musculorũ maximus, & pluribus partibus à coxendicis osse ac pubis principium ducens, posterioríque femoris sedi ad humiliora ipsius vsque capita insertus, extensionis & rectæ stationis auctor habetur: femur etiam introrsum agens, idque ipsius potißimùm portione à pubis oßis humiliori sede pronata. Sextus à duabus infimis thoracis & aliquot superioribus lumborum vertebris initium capiens, minori femoris processui inseritur, femoris flexus vnà cũ septimo auctor: qui à tota interiori oßis ilium sede enatus, minori quoque processui elatiùs sexto implãtatur. Octauus à pubis osse pronatus, sub minori processu femori lõga insertione implantatur, id quidẽ flectens, verùm etiam impense introrsum mouens. Nonus anteriorem pubis oßis foraminis sedẽ occupans, maioriq; femoris processui insertus, introrsum femur circumuertit. Decimus posteriorem interiorémue dicti iam foraminis sedem sibi vendicans, & secundùm coxendicis oßis posteriora tutißimè reflexus, ac veluti alijs musculis hic pronascentibus adauctus, maiorique femoris processui implantatus, femur extrorsum circumuertit. Tibiam agentium primus ab ilium oßis spinæ antica sede enatus, & admodum obliquè secundùm femoris internã sedem ductus, anteriori tibiæ sedi inseritur, totiúsque corporis gracillimus, & simul longißimus musculus efficitur. Secundus à pubis oßium commissura enatus, in eandem cũ primo sedem inseritur. Tertius à coxendicis oßis appendice principium obtinens, in eam quoque sedem tibiæ implantatur. Quartus ab eadem sede coxendicis oßis pronatus, & portionem sui à femoris osse in descensu assumens, tibiæ cum fibula articulo, sed potißimum fibulæ inseritur. Quintus ab eadem etiam regione principium adeptus, in anteriorem tibiæ sedem cum tribus primis, verùm minùs decliuis, implantatur. Sextus ab ilium oßis spina pronatus, membranæ modo musculis os femoris amplexantibus obducitur, & potißimùm ad exterius latus genu articuli inseritur. Septimus à radice magni femoris processus enatus, & externum femoris latus occupans, cum octauo & nono tendinem efformat, cui patella innascitur. Octauus enim à ceruice femoris & radice maioris ipsius processus originem ducens, quasi totum femoris os proximè ambit. Nonus à coxendicis oßis tubere supra ipsius cum femore articulum, anteriori in parte conspicuo originem sumens, & septimo & octauo instratus musculis, ad anteriorem genu regionem fertur: ac in tendinem degenerans, cum duobus nuper dictis vnum constituit tendinem, anteriori tibiæ sedi validißimè implantatum. atque ita primus, sextus, septimus, octauus & nonus tibiæ extensionis opifices habentur, secundo interim, tertio, quarto & quinto tibiam liquidè extendentibus. Qui in poplite latitat musculus, & ab externo genu articuli ligamento in tibiæ os obliquè pertinet, tibiam non flectit, & si quid agit, obscurè motum imitatur primi radium in pronum

(Tibiam mouẽtes musc.)

Pedem mouētes musc. in pronum mouentis musculi. Eorum qui pedem mouent, primus ab interno femoris capite iuxta genu articulum incipit, vti & secundus ab externo capite principium nanciscitur, ambo posteriorem suræ partem constituentes, & cum quarti pedem mouentis musculi tendine congredientes, in calcem inseruntur. Tertius exiguus est musculus, ab externo quoque femoris capite pronatus, & in poplitis regione adhuc in tenuissimum tendinem desinens, calcis ossis interno lateri insertum. Quartus pedem mouentium maximus est, ac à fibulæ cum tibia coarticulatione incipiens in validissimum desinit tendinem, cui duorum primorum tendo vnitur, simul cum ipso calci insertus. Quintus musculus tibiæ ac fibulæ posteriori sedi proximè allocatus, ab ijsdem pronascitur ossibus vbi illa primùm dehiscunt, & iuxta interioris malleoli posteriora tendinem educit in tarsi os, quod tesseram imitanti ossi conterminum est, insertum. Sextus in anteriori tibiæ sede positus, à tibiæ osse qua illi fibula superiùs coarticulatur pronatus, tendinem in radicem pedij ossis pollicem sustinentis inserit. Septimus à fibula principiū ducens, externum tibiæ latus occupat, ac tēdinem sub pedis inferiora reflexum, pedij ossi pollicem suffulcienti inserit. Octauus septimo occulitur, atque à fibula etiam enatus, tendinem inserit radici ossis pedij paruum digitum sustinentis. Nonus pars est eius quem quatuor pedis digitos extendere mox dicturus sum, inseritur verò ad medium ferè longitudinis ossis pedij, ante paruum digitū positi. Primis quinque musculis pes extenditur, seu fortiter terræ admouetur, quamuis tertius musculus id inualidè præstet: & si quid ad pedis motum facit, eum in obliquum versus interiora agit: sexto autem, septimo, octauo & nono pes flectitur, horúmque musculorum beneficio pes laterales motus, prout singuli agunt musculi, experitur.

Pedis digitos mouentes musc. Pedis digitos mouentium primus in planta totus collocatur, & infima parte membranam impensè crassam, & lato in manu tendini non absimilem pertinaciter obnatam possidet: & à calcis osse pronatus, secundis quatuor digitorum internodijs singulos tendines offert, eorum flexus auctores. Secundus & tertius posteriorem tibiæ sedem perreptant, & secundus tibiæ ossi magis quàm fibulæ exporrectus, ab illóque pronatus, tendinem in plantam mittit, qui in quatuor dissectus tēdines, singulos quatuor digitorum tertijs ossibus inserit, primi musculi tendines, perinde ac in manu fit, perforantes, eáque ossa flectentes. Tertius à fibulæ ad tibiam nexu enatus, & etiam fibulæ multùm exporrectus, tendinem in plantam profert: à quo exigua portio tendinibus commiscetur, indicis & medij tertium internodium flectentibus, reliquus autem totus in secundum pollicis os inseritur, illius flexionis auctor. Decem musculi his succedunt, qui insigniter mutuò implexi, ac pedij ossibus adnati, prima digitorum ossa flectunt duobus musculis ad singulos digitos pertinentibus. Decimusquartus igitur, cuius pars nonus pedem mouentium censebatur, à tibiæ anteriori sede pronatus, in quatuor dirimitur tendines, qui quatuor digitis inserti, eorum extensionis auctores censentur. Decimusquintus ab anteriori tibiæ sede etiam procedens, pollici inseritur, ipsius extensionis opifex. Decimussextus in superiori pedis sede reponitur, carneáque est moles in quatuor diuisa tendines, quorum vnus pollicis superioris sedis externo lateri implantatur, secundus indicis, tertius medij, quartus annularis: atque hi tendines eorum digitorum in externum latus abductionis opifices sunt. Decimusseptimus externum pedis latus occupans, & parui digiti primo ossi insertus, illum à cæteris remouet. Decimusoctauus interno pedis lateri exporrectus, pollicem à cæteris digitis abducit. Dein in pedis planta carnea consistit substantia in quatuor graciles dissecta portiones tendinibus adhærentes, quorum ministerio tertia quatuor digitorum ossa flectuntur. Hæ portiones interno quatuor digitorum lateri ad primum articulum insertæ, eorum ad pollicem adductionis auctores habentur, ac proinde si istas quatuor portiones quatuor musculorum vice enumeraueris, in tibiæ posteriori sede

obſeruabis primum, ſecundum, tertium, quartum pedem mouentium, ſecundū & tertium digitos mouentium, & ſub illis quintum pedem mouentium. In anteriori verò ſextum, ſeptimum, octauum, nonum pedis motuum auctores, & decimumquartum, decimumquintum digitos mouentium: in pede autem habueris primum digitos agentem, & decem prima digitorum oſſa flectentes, & decimum ſextum, decimumſeptimū, decimumoctauum digitos quoque mouentium, niſi decimumſextum in plures diuidere propoſitum eſſet. Ligamentorum enarratio. *Porrò in muſculorum enarratione paſsim ligamentorum non memini, quòd magna ex parte articuli inuicem reſpondeant. Omnibus enim articulis orbiculatim ligamentū ab vno oſſe in aliud, aut in cartilaginem, vel à cartilagine in os, aut cartilaginem inſertum priuatim obducitur, paucíſque articulis ligamenta acceſſere peculiaria. Vt in capitis articulo teres quoddam à dente ſecundæ ceruicis vertebræ in occipitis os ducitur, & ſecundùm dentis poſteriorē ſedem in prima vertebra vnum tranſuerſim fertur. Vertebrarum corpora ligamentis admodum cartilagineis committuntur, aſcendentes verò & deſcendentes eorundem proceſſus validis quoque, ſed tantùm ambientibus colligantur: dein in ſpinarum interuallis membraneum conſiſtit ligamentum, ſicut in cubito & tibia, vbi oſſa hic inuicem dehiſcunt: inſuper in pubis oſsium foraminibus huius generis occurrit ligamentum, ſeu membrana potiùs. In humeri articulo tria peculiaria viſuntur, quorum primū teres eſt, & ab interno ſcapulæ proceſſu enatum, in externum humeri caput fertur: alia duo ab elatiori ceruicis ſcapulæ ſede enata, in idem caput pertinent, & vnum quoque hic ab interno ſcapulæ proceſſu in ſummum humerum ducitur. In brachialis oſsium inter ſe & cum poſtbrachialis oſsibus connexu, vt & in pede, paſsim cartilaginea ligamenta interueniunt. A ſacro oſſe duo teretia in coxendicis os pertinet. Ex femoris ſuperiori capite teres ligamentū in coxendicis acetabulum inſeritur. In genu articuli medio cartilagineum conſiſtit ligamentum, & dein in poſteriori ipſius ſede, & vtrinque ad latera vnum peculiare ſecantibus obuium eſt. Ex ligamentorum verò tranſuerſim tendinibus obductorum, tendinéſque ne ſua ſede declinent, continentiū numero, in interna brachialis ſede vnum conſiſtit, & ſecundùm vniuerſam internam cuiuſque digiti ſedem vnum continuum habetur, iuxta brachialis radicem in externa radij & vlnæ ſede ſex occurrunt. In anteriori tibiæ ſede iuxta talum vnum quoque obſeruatur, & tria inter calcem internúmque malleolum, dein vnum inter calcem & externum malleolum. Sic & in interna inferioríue pedis digitorum ſede, huius quoque generis ligamenta ſpectantur.*

DE ORGANIS NVTRITIONI, QVÆ EX CIBO POtuque fit, famulantibus.

CAP. III.

QVANDOQVIDEM *homo propter ſemen genitale ſanguinémque menſtruum, generationis noſtræ primordia, & eorum quibus conſtamus materiam immortalis fieri nequiuit, immenſus rerum Opifex, vt is quàm diutiſsimè viuat, & ſpecies ipſius nunquam deficiens ſemper immortalis perſeueret, ſolicitè machinatur. Vt enim ad* Nutritionis neceſsitas. *debitum incrementū homo attingeret, ac illa quæ inſitus calor perpetuò depaſcitur, quàm fieri poſſet proximè reſtituerentur, organa nutritioni multifariā famulantia obtinuimus. Cibus namque dentibus, quò poſtmodum leuiori opera conficiatur, effractus, perinde ac potus ab ore in ventriculū, tanquam in promptuarium, per viam ducuntur, quæ duabus* Stomachus. *proprijs tunicis tendi, atque in ſe concidere aptis formata, ex faucibus ſub aſpera arteria, ac dein ſecundùm thoracis vertebras per ſeptū tranſuerſum in ſuperius, ſiniſtrúmue ventriculi orificium pertinet, & ſtomachus aut*

gula

Ventriculus. gula vocatur. Ventriculus verò inter iecur et lienem sub septo repositus, & insigniter capax, & secundùm transuersum oblongus, in sinistráque corporis sede quàm in dextra amplior, & duabus demum tunicis distendi contrahíque idoneis, & tertio quodam inuolucro quod peritonæum educit intectus, efformatus, & compluribus venis, arterijs ac neruis implexus, quod ab ore illi delatū est concoquit, ac velut in lacteum cremorem insita vi emutat, quem per suum inferius orificium ex elatiori sede dextri ipsius lateris exortum, in intestina propellit. quæ corpora sunt teretia vno continuóque ac innumeris orbibus gyrísque tortuoso ductu à ventriculo ad podicem pertinentia, & similiter ac ventriculus duabus proprijs tunicis extructa. quibus tertia à peritonæo accedit, nō minùs quàm duæ propriæ, laxari contrahíque apta, non tamen vndique pariter ampla. Intestinorum siquidem à ventriculo procedens origo, secundùm ventriculi posteriora ad dorsum vsque reflexa, & duodenum nobis appellata, ac dein huic succedēs intestinorum pars quam ieiunum dicimus, & ea quæ ilium seu voluulus nuncupatur, suísq; orbibus ilia et sedem vndique vmbilico subiectam & conterminam implet, pari quodammodo constat amplitudine, quæ quū arcta sit, vt dictis nuper intestinorum partibus gracilium nomen inde inderetur, in causa fuit. Porrò intestinorum pars in quam ilei terminus cessat, impensè crassa & ampla visitur, ipsíq; appendiculum continuatur, instar lumbrici inuolutum angustúmque, & vno ore donatum, ideóque secum dissectionis proceribus appellatum. Ipsa verò crassa intestinorum pars à dextri renis sede ad iecoris cauum ascendens, hinc secundùm ventriculi fundum ad lienis sedem, & illinc secundùm sinistri renis sedem deuoluitur, & gyro quodam in sinistra pubis sede reflexa, totóque illo ductu colum constituens, super ossis sacri initium rectà deorsum ad anum fertur, recti ac principis intestini nomen inibi obtinens. In hæc itaque intestina quicquid ventriculus confecit, depellitur, per varios illorum gyros deuoluendum: venæ autem quæ innumera serie à iecoris cauo vnà cum arterijs à magna arteria depromptis, inter duas membranas intestina dorso colligantes, multáque pinguedine ac glandulis abundantes, & mesenterium vocatas, in intestina pertingunt, ex ipsis (sed potissimum gracilibus) intestinis, quicquid sanguini efficiendo idoneum est, simul cum aqueo tenuique concoctionis ventriculi recremento exugunt, id iecori sanguificationis officinæ deferentes. Ipsum autem crassius & ineptum suctioni recrementum sensim in crassa colligitur intestina, illic tantisper asseruandum, donec hominem molestans, recluso rectum intestinum orbiculatim ambiente musculo semel vniuersímque hominis arbitratu egeratur. Iecur in nullas diremptum fibras lobósue, ipsi subministrantium organorum elatissimam sedem occupat, ac ventriculo magna ex parte incumbens, septóque transuerso proximè subditum, & magis dextram quàm sinistram corporis sedem implens, suprà gibbum, infrà cauum visitur, accumbentium illi partium formæ ad amussim congruens, & multarum venarum implexu; quibus propria iecoris substantia cōcreto nuper sanguini similis circunfunditur, efformatum tenuique inuolucro ab ipsius ligamentis quibus peritonæo firmatur procedente obtectum, neruulósq; duos & arteriam item vnam admittens, & naturalis seu altricis, aut, vt Plato dicebat, venereorū ciborum & potuum concupiscibilis animæ fomes. Cæterùm venarum per iecur diffusarum vna series in gibbo ipsius consistit, ad cauam pertinens venam, altera in iecoris cauo reponitur, portæ venæ caudicē constituens: quæ primùm vesiculæ bilem flauā recipienti surculos duos promit, dein ventriculi posteriori sedi iuxta inferius ipsius orificium: inde ventriculi fundi dextræ parti ramus offertur, à quo ramuli in ventriculum et superiorem omenti membranam sparguntur, quod membraneum est corpus sacculi modo extructum, & vasis tutò deducendis præcipuè adaptatum: quanquam quum venis arterijsque & pinguedine illis affusa scateat, intestinorum quoque calori fouendo

Mesenterium. Iecoris sedes. Vena porta. Omentum.

 ucndo

uendo auxilietur. Instar circuli enim à dorsi medio sub ventriculi posteriori sede incipiens, per iecoris cauum ad fundum ventriculi (à cuius tertio inuolucro inibi pronascitur) ad lienis cauum, & hinc ad dorsi medium suo veluti initio desertur. Hinc verò sacculi instar deorsum protensum, anteriori intestinorū sedi obuoluitur, innatátue, colum intestinum quà ventriculo exporrigitur mesenterij vice dorso cōmittens.

Venæ portæ propagines reliquæ.

Cæterùm portæ caudex, postquam omento suffultus, dictas nuper deprompsit propagines, in duos partitur truncos: ac dextrum qui grandior est, per mesenterium variè digestum, intestinis offert, priùs duodeno intestino, & ieiuni initio ramum exhibens, glanduloso corpore huic intestinorum sedi exporrecto suffultū. Sinister truncus inferiori membrana omenti intextus, ventriculi posteriori sedi quà dextram dorsi partem respicit, paruam offert propaginem, dein etiam omenti inferiori membranæ, mox glandulis hic vasorum tutæ distributioni præfectis, et colore carneis: dein secundùm posteriora ventriculi ramus ab illo ascendit, ventriculi dorsi medium spectanti sedi surculos primùm exporrigens, & coronæ ritu superius ventriculi orificium amplectens, à quo præter surculos deorsum sursumque depromptos, vnus secundùm ventriculi posteriora ad inferius ventriculi orificium prorepit. Ipse autem sinister portæ caudicis truncus sinistrorsùm semper tendens, insignem hic quoque promit venam, omento et colo intestino implicitā: ille verò in varias sectus propagines, et sobolem adhuc humiliori omenti membranæ spargēs, lienis cauo inferitur, ab ipsius propaginibus, anteaquā lienem subeant, ventriculi sinistro lateri ramulos offerens: inter quos insignis occurrit, qui fundum ventriculi in sinistra sede perreptans ventriculo & superiori membranæ omenti soboles deriuat. Venæ portæ autem soboles per iecoris substantiam distributæ, quicquid ab intestinis & nonnihil à ventriculo quoque iecori detulerunt, in se continent, ac iecur eius cremoris optimū concoquens, in sanguinem id emutat, suæ etiā concoctionis duplex recrementū, vti in vini omniq; concoctione alia fieri cernimus, obtinens, vnū quidem crassius, quod veluti sanguinis fæx & lutum censetur, atraq; bilis vulgò ferè dicitur, & per portæ venā in lienem ablegatur, qui ad sinistrum ventriculi latus ad inferiora posterioráq; repositus, linguæ crassioris imaginem exprimit, accumbentium organorū formæ iecoris ritu congruēs, et multis venis ac item arterijs intertextus, quibus propria lienis caro lutoso sanguini similis, et tenui tunica, quam omentū porrigit, intecta obnascitur.

Lien.

Lien itaque crassius iecoris recremētum ad se allicere, atq; in ipsius nutrimentum conuertere, & si quid sibi adaptare nequit, in ventriculū id eructare credimus. Tenuius autem iecoris recrementum, quod veluti flos vini habetur, bilis flaua est, quam meatus inter portæ et cauæ propagines per iecoris substantiam digesti in se alliciunt, & sensim collecti in vnum meatum cessant: qui ex iecoris cauo eductus, in bilis vesiculā pertinet, cauæ iecoris sedi instar oblongioris pyri media ipsius amplitudine innatam, & corpore constantem distendi laxaríq; apto.

Vesicula bilis.

In hac vesicula bilem asseruari dissectionis professoribus persuasum est, donec ipsa meatus peculiaris beneficio illā in duodenum intestinum protrudat: simul cum siccis ventriculi recrementis egerendam, ac intestina sua mordaci facultate ad propellendum irritaturam, atq; à pituita illis insidenti liberaturam. Cæterùm sanguis dictis nuper excrementis repurgatus, ex angustissimis venæ portæ ramis in arctissimas cauæ venæ propagines contendit, tenui aqueóq; recremento, quod ex intestinis in iecur assumptum fuit, vehiculi loco vtens. Id namq; hactenus sanguinem concomitans, et simul cū sanguine in cauam venā conscendens, sui in his angiportis insignem vsum præstat. Quum verò huc vsq; sanguini promptæ digestionis nomine adstitit, & sanguis tantam ipsius copiam insuper non requirit, consonum fuit, vt id à sanguine alioquin onus ipsi futurum expurgaretur: cui muneri renes appositissimè famulantur, vtrinq; singuli ad venæ cauæ latera, & iecori proximè allocati, ac maximam serosi illius humoris

Renes.

portionem

portionem strenuè ad se allicientes, illámque à sanguine excolentes. Quod quo oportuniùs moliantur, insignis vena et itē arteria reni transuersim exporriguntur, ac ren in sinum membraneum & ampliter cauū, in multásq; dissectum propagines, serosum sanguinem excipit, & substantiæ renis illi sinui obnatæ, et duplici tunica obtectæ beneficio vrinam expurgat, illàm in alium deducens sinum, quem vrinarius meatus venæ modo constructus excipit, hanc in vesicā delaturus. Vesica etenim rotundæ lagenæ quodammodo ritu vrinam sensim admittentis, ad posteriorem pubis oßis sedem posita, peculiari constat tunica simplici & neruea, triplicíq; fibrarum genere intertexta, et cōtrahi ac distendi prompta, cui à peritonæo abdomini͂sue membrana, quæ hactenus dictorum organorum est inuolucrū & firmamentum, alia obducitur. In posteriorem vesicæ sedem haud procul ab ipsius ceruice, à singulis renibus singuli meatus admodū industriæ inseruntur, ipsáq; tantisper vrinam colligit, donec illa aut copia aut qualitate hominē molestans, recluso orbiculatim vesicæ ceruicem ambiente musculo, vniuersim excernatur. Sanguis hac industria repurgatus per cauæ venæ ramos, ceu riuulos quosdam vniuerso corpori digeritur, vt singulæ partes sibi familiare ex sanguine emulgeant, idq; emutantes, & sibi apponentes, in proprium nutrimentum conuertant: ac demum huius concoctionis quoq; recrementa à se proprijs functionibus abigant. Porrò cauæ series eiusmodi plurimùm obseruatur. vbi ea in posteriori iecoris sede cōsistit, ex anteriori ipsius regione ramos promit, in iecoris gibbū numerosa serie digestos: sursum autem ascendens, ac septum transuersum cum cordis inuolucro perforās, duas propagines septo largitur. Ad dextram cordis aurem caua ampliori orificio in dextrum cordis ventriculum dehiscit, quàm cauæ orbicularis amplitudo vspiam visitur. A posteriori eius implantationis (nisi mauis dicere exortus) sede, vena prodit, cordis basim coronæ modo cingens, & deorsum per cordis superficiem ramulos digerens. Caua à corde sursum conscendens, ac cordis inuolucrum inibi prætergressa, venam paris expertem, & octo frequentiùs inferiora costarum interualla vtrinque enutrientem, à dextro latere promunt. In iugulo autem tota bipartitò scinditur, ab ipsius anteriori sede pectoris oßi & intersepientibus thoracem membranis venas offerens, abdominis superiora perreptantes. A radice verò alterius trunci factæ modo in iugulo bipartitionis insignis promitur vena, super primam costam in axillam procurrens, sed priùs in thoracis cauitate ramum promens, in tria superiora sui lateris costarum interualla absumendum, & alium per transuersos ceruicis vertebrarum processus in caluariam vsque porrigendum, & alium in posteriora thoracis iuxta ceruicis radicem sparsum. Præsens vena thoracem egressa, interdum hic humerariam promit venam, & ramum musculis anteriori thoracis sedi instratis: alium posteriori sedi thoracis, & cauo scapulæ: & lateri thoracis alium digerit, in axillam festinans. Trunci autem in iugulo factæ bipartitionis reliquum in duos impares ramos discinditur, & horum interior graciliórque internam iugularem constituens venam, duabus propaginibus duram cerebri membranam adeuntibus, caluariam subit. Exterior verò ab externo latere propaginem, ex qua humeralis vena constituitur, deducens, sursum conscendit, superficiariam efformans iugularem variè ad fauces vsque excurrentē, & in linguam, laryngem, palatum, faciem, tempora & verticem distributam, tribúsq; venis caluariam ingredientē. Humeralis verò priusquam sub clauicula & summo humero in brachium fertur, ramū posteriori ceruicis sedi, & alium scapulæ gibbo, & alium summi humeri superiori sedi exporrigit, & secundùm exterius latus musculi cubitum flectentium anterioris sub cute prorepēs, surculósq; graciles cuti depromēs, supra cubiti articulum dissectus, aliquando vnum ramum penitiùs latentem, & mox absumptum, ad cubiti articulū defert. aliū sub cute obliquè ad cubiti flexus medium cum axillaris venæ ramo coiturum commu-

Vesica. Vesica caua. Venæ cauæ superioris propagines. Vena sine pari. Humeralis venæ partitio.

communémq; venam conſtituturum. tertium ſub cute ſecundùm radium in poſteriora cubiti, ac tandem ad brachialis radicẽ iuxta vlnæ extremum mittit, qui axillaris propagini inibi commixtus, parui & annularis digitorũ exteriora ſcandit.

Axillaris venæ propagines.

Axillaris in axilla latitans, et cuti anteriorem brachij ſedem verſus interiora inueſtienti ramum offerens, ſurculum præbet capitibus muſculorum cubitum extendentium & alium illorum mediæ propemodum longitudini, dein aliam propaginem cum quarto brachium petente neruo ſecundum brachij poſteriora ad cubiti vſque exteriora ablegat. Mox in duas ſecta venas, vnam prorſus toto ductu in profundo ſubmerſam, ac arteria ſemper concomitatam, per cubiti articuli flexus medium deducit, quæ ante cubiti longitudinis medium in duas ſecta propagines, vnam ſecundùm radium, alteram ſecundùm vlnam verſus brachiale porrigit. & hic rurſus in ſurculos dirempta, in internam digitorum ſedem ita digeritur, vt ſingulis digitis duæ offerantur ſoboles: & ſurculus quidam inter pollicis primum internodium & poſtbrachialis os indicem ſuſtinens, ad manus externam ſedem pertingat. Altera autem vena ſub cute ſemper exporrecta, iuxta cubiti articulum in duos partitur ramos: quorum alter obliquè verſus cubiti articuli flexum contendens, cum humeralis ramo commiſcetur, ſimul cum illo communem efformans venam, quæ duabus illis medijs venis conſtituta, ac obliquè deorſum repens, radiúmque tandem conſcendens, in externa cubiti ſede inſtar Y in duas diſcinditur ſoboles, quarum altera medij digiti potiſsimùm externam ſedem petit, altera verò pollici & indici offertur, ſurculum in internam manus ſedem ſpargens, ramulis montem Veneri ſacrum implicantibus commiſcendum. At alter axillaris iuxta cubiti articulum factæ diuiſionis ramus, varias propagines in cubiti internam ſedem depromit: quibus crebrò vena accedit, ab altero venam communem conſtituentium ramo, quem axillaris porrigebat, enata. Hæ propagines admodum variè modò coëuntes, modò rurſus inuicem diremptæ, ac internam cubiti ſedis cutem implicantes, tandem in internam manus cutem prorepunt. Cæterùm inſignior eius rami propago vlnæ exporrecta, & in cubiti exteriora etiam ſurculos promens, iuxta brachialis radicem humerariæ ramo commiſcetur, ad paruum digitũ & annularem contendenti.

Venæ cauę inferioris propagines.

Cauæ venæ pars ſub iecore deorſum repens à ſiniſtro latere ramum offert pingui renis ſiniſtri tunicæ et locis reni conterminis. Dein ſingulis renibus magna depromitur vena. Ab elatiori ſede venæ dextrum renem petentis, quæ frequenter altius vena ſiniſtro reni propria initium ſumit, propago pinguem dextri renis tunicam accedit. Ab illius verò quæ ad ſiniſtrum proficiſcitur renem, humiliori ſede ſiniſtra ſeminalis vena exoritur, dextra interim à cauæ caudice demiſsiùs multo principium ducente.

Vena ſeminalis.

Porrò vbi caua vertebris lumborum innititur, geniculatim illis propagines dat, in muſculos proximos & ad abdominis vſque latera abſumendas. Atque harum illæ ſunt præcipuæ, quæ à caua inibi pronaſcuntur, quà ſupra oſsis ſacri ad lumborum vertebras nexum in duos pares diſſcinditur truncos, quorũ ſiniſter perinde ac dexter ſurculos quoſdam oſsis ſacri foraminibus offert, & in duos partitur ramos, quorũ interior propaginem mittit in muſculos exhauriendam, qui oſsis ilium & ſacri poſteriorem ſedem occupant, & aliam deriuat in veſicam, & penem, & mulieribus in vterum multiplici ſobole pertinẽtem. Quod reliquum eius rami eſt, ab externo ramo portiunculam aſſumens, per pubis oſsis foramen in femur ducitur, cuti & muſculis internam femoris ſedem occupantibus ſurculos exhibẽs, & ante genu articulum ceſſans, ſuóque termino cum alterius crus petentis venæ ramo, vt mox dicam, coiens. Exterior namque ramus ſiniſtri cauæ trunci per inguina femur aditurus peritonæo propaginem offert, in inferiorem abdominis ſedem ad vmbilicum vſq; abſumendam: in femur verò procidens pubis cuti & pudendi muliebris colliculis ſobolem porrigit. Verùm inſignem venam per femoris & genu & tibiæ interiora, ſub cute ad pedis

vſque

vsque digitorum summum diffundit, in progressu sparsim cuti ramusculos depromẽtem. Aliam quoq; sub cute ad coxendicis articuli anteriora deriuat: ipse autem penitiùs inter musculos submersus, propaginem communicat musculis, & cuti in externa femoris sede locatis, & aliam offert musculis internam anteriorémque femoris sedem sibi vendicantibus. Atque cum hac propagine extremum venæ eius coit, quæ per pubis oßis foramen descenderat. Hinc grandis vena secundùm femoris posteriora retorquetur, propagines eius sedis musculis communicans, à quibus ramuli in cutem pertinent, tum sursum, tum deorsum ad suram vsque excurrentes. Inter inferiora verò femoris capita grandis hæc vena in duos scissa truncos, minorem exteriorémque versus fibulam deriuat, à quo præter soboles anteriorem genu sedem petentes ramus dißcinditur, sub cute externam tibiæ sedem versus posteriora obtegente, ad digitorum vsque superiora variè dissectus. Quod verò reliquum est, altiùs inter musculos externæ fibulæ sedi attensos occultatum, vltra tibiæ longitudinis medium properat. Interior autem truncus insigniter amplus, ramum dispensat secundùm internam tibiæ sedem versus posteriora sub cute ad pedis vsque digitos dispersum. Deinde alium depromit, per suram nonnihil reconditum, ad calcem vsque pertingentem. Quod verò huius trunci præcipuum est, musculos posteriorem tibiæ sedem occupantes subit, & ab anteriori ipsius regione ramum per ligamentum membraneum demittit, fibulam tibiæ alligans: atque is sub anterioribus tibiam integentibus musculis absconditus, ad pedis vsque superiora pertingit. Ipsa autem vena secundùm posteriora descendens, et hinc indè cuti & conterminis musculis ramulos offerens, tandem inter calcem & tibiam pedis inferiora subit, inibi in musculos & digitos in eum modum distributa, vt duæ soboles singulis offerantur.

DE CORDE AC ORGANIS IPSIVS FVNCTIONI SVBMINISTRANTIBVS.

CAP. IIII.

RGANORVM, quæ insito nobis calori recreando, & spiritibus restituẽdis enutriendísque fabricantur, cor irascibilis animæ sedes facilè præcipuum censetur, turbinatum, ac instar nucis pineæ anteriùs ac posteriùs compressæ effigiatum, & sua basi sub pectoris oßis medio collocatum, suóque mucrone in sinistrum latus impensè antrorsum vergens, substantiaque constans carnea, sed quàm musculorum est substantia duriori, & triplici fibrarum genere intertexta, ac venis arterijsq; proprijs donata. Dein cor duos sinus seu ventriculos possidet, quorum alter in dextro consistens latere, amplior ac rariori tenuioriq; cordis substantia obductus cernitur, & cauæ venæ orificium ad hunc pertinet, cui tres membranæ introrsum ductæ præficiuntur. Quinetiam vas arteriæ constans corpore, sed venarum munere fungens, ac proinde, arterialis vena appellatum, ab illo ventriculo egreditur, in ipsius orificio tres quoq; exigens membranulas extrorsum spectantes. Alter autem ventriculus in sinistro repositus latere, & crassa præcipuáque cordis substantia circundatus, etiam duobus donatur orificijs, quorum humilius vasis cuiusdam est, arteriæ, quod ad aërem attinet, vsum præstantis, at venæ corpore efformati: et proinde venalis arteria appellati & in ipsius orificio duas membranas introrsum conniuentes exigentis. Elatius verò orificium arteriæ magnæ dedicatur principio, cui etiam tres membranas Natura elargitur extrorsum respicientes. Atque hi sinus septo interstinguuntur impense crasso, & comprimi distendíque apto, & intus foueis plurimis (vt & cordis ventriculi) abundanti corpore extructo. Totum verò cor membraneo quodam inuolucro tegitur, ipsi nulla ex parte connatum, & corde multo ampliori aqueóque

Cor.
Sinus cordis.
Vena arterialis.
Arteria venalis.
Pericardiũ.

humore intus rorato. Hoc exteriùs inferiori sua sede septo transuerso non mediocri amplitudine connascitur, in lateribus autem duabus continetur membranis cauitatem thoracis intersepientibus, & inuolucrum hoc, vt cor in sua sede seruaretur, suffulcientibus.

Membranæ intercipientes.

Pulmo.

Pulmo autem reliquam thoracis cauitatem, quam cor & dictæ nuper membranæ & stomachus deorsum descendens non occuparunt, implet, vndique sese accumbentium partium formæ iecoris modo adaptans, ac proinde bubulo, aut alioquin bisulco pedi admodum similis, & primùm dextra parte & sinistra conformatus: quæ rursus singulæ in duas fibras lobósue dirhalf multis vasorum implexibus extruuntur.

Aspera arteria.

Asperæ namque arteriæ à faucibus (vbi etiam tonsillæ & alia duo glandularum genera consistunt) in thoracem deductæ, & vt voci famularetur partim cartilagineæ: vt verò concidere distendíque apta efficeretur, ac respirationi subseruiret, partim membraneæ, rami pulmonẽ passim implent: et arterialis vena à dextro cordis ventriculo familiarem sanguinem pulmoni præparante, procedens, eúmque sanguinem pulmoni offerens, innumera serie in pulmonem distribuitur, similiter ac venalis arteria frequenti serie pulmonem implicans.

Arterialis vena in pulmones dissemi- nata.

Item venalis arteria.

Atque his vasis fungosa, mollis, spumea & admodum sequax propriáque pulmonis substantia circumfunditur, quem tenuis admodum & pulmonis dilatationem compreßionémque haud prohibens tunicula proximè ambit, tunicæ costas succingenti semper attigua. Cæterùm quia pulmo thoracis motum è nostro pendentem arbitratu, vacui beneficio sequens dilatatur, vacui etiam ratione extrinsecus nos ambiens aer per nares secundùm gurgulionem: & quum vehementiùs aërem ducimus, is per os etiam veluti in follem attrahitur, ipsius portiuncula per caluariæ foramina cerebrum petens, et reliqua portione per fauces in asperam arteriam subintrans, & pulmonis cauitatem ex ipsius dilatatione factam ad amußim implens. Hunc aërem pulmonis substantia insita vi alterat, cordísque vsibus aptans, optimam sui portionem à venalis arteriæ ramis vndique asperæ propaginibus attensis assumi permittit, vt eius arteriæ interuentu aër in sinistrum cordis sinũ deferatur, spiritus vitalis idonea futurus materia.

Inspirationis atque expirationis vsus & modus.

Cor enim hunc aërem attrahens, et in sinistrum ipsius ventriculum magnã sanguinis copiam à dextro alliciens, ex halituoso eius sanguinis vapore, & illo aëre, propria virtute ipsius substantiæ insita spiritũ conficit, quem sanguine impetu ruente, concomitatum fotúmq; per magnam arteriam vniuerso corpori distribuit, et natiuũ cuiusq; partis calorem ita temperat, quemadmodum respiratio cor insiti caloris fomitem recreat, itaq; idem vsus fit respirationis & pulsus, quo arteria magna cordis rhythmo dilatatur et constringitur. Ad spiritum igitur conficiendũ cor aëre vtitur, ipsóq; illius feruidus calor temperatur. Verùm quicquid in hac spiritus confectione fuliginosum spirituiq; efficiendo ineptũ est, per venalem arteriam in pulmonem reduci, atq; hinc cum aëre qui in pulmone reliquus erat, cõpresso thorace excerni, dissectionis professoribus est concessum. Adeò sanè vt cor indefessa ipsius dilatatione sanguinem in dextrum ipsius ventriculum à caua attrahat, vt is partim in sinistrum ventriculum ducatur, partim verò in aptum pulmonis nutrimẽtum ab ipso amicè præparetur, & contracto corde per arterialem venam pulmoni offeratur. Cor verò dilatatum in sinistrum ventriculum ex pulmone aërem assumit, constrictum verò spiritum vitalem vnà cum sanguine impetu ruente in magnã arteriam propellit. Quò minùs autem rapida cordis attractio venæ cauæ & venali arteriæ noxam inferret, Natura cordis aures creauit, velut promptuaria cordi appositas. Aures cordis.

Quatuor autem cordis vasorum orificijs membranas arbitramur præfectas, ne irritus cordis labor fiat. Membranæ enim cauæ & venalis arteriæ orificijs præfectæ, impediunt quo minùs in cordis cõtractione sanguis in cauam, & spiritus vitalis in venalem arteriam refluant: illæ verò quæ in arterialis venæ & magnæ arteriæ orificijs habẽtur, obstant quo minùs in cordis dilatatione Membranæ cordis.

sanguis

sanguis pulmoni oblatus, & spiritus vitalis iam emissus, in cor denuò regurgitent. Porrò magna arteria simulátque è corde pronascitur, duas educit propagines cordis basim cingentes, deorsum ramulos per cordis substantiam spargentes. ipse autem arteriæ caudex paulò supra cor in duos sectus truncos, grandiorem sinistrorsum ad spinam detorquet, à quo vtrinque rami ad octo humiliores costas exporriguntur. Quum verò is sub septo deorsum fertur, huic quoque propagines offert, mox ab vna radice omento, ventriculo, iecori, bilis vesiculæ, colo intestino, & demum lieni soboles offerens, venæ portæ ramis concomitatas. Dein aliam radicem truncus hic in mesenterium dispensat, & vtrinque renibus vnam deriuat nonnihil inferiùs, ab ipsius anteriori sede seminales producens arterias, & dein adhuc demißiùs mesenterio alium ramum exhibens, & in progressu vertebris lumborum ipsisque accumbentibus musculis surculos depromens. Ad sacri oßis initium, et si arteria priùs cauæ in sinistro latere subijciatur, eam quò tutior prorepat conscendit, & eodem cum caua modo hîc bipartitò scinditur, parem cum illa ad extremum vsque pedis distributionem in profundo faciens, quippe nullus huius arteriæ magnæ trunci ramus cutem subit. Verùm id priuatim huius trunci propagini per pubis oßis foramen procedenti accidit, quòd illi arteria committitur, quæ ab vmbilico secundùm vesicæ latus descendens, fœtui propria censetur. Arteriæ magnæ caudicis truncus superiora petens, statim à sinistro ipsius latere ramum promit, obliquè ad elatißimam thoracis sui lateris costam protensam, à quo primùm propago superioribus costis offertur, & dein alia transuersis processibus vertebrarum ceruicis, quæ postmodum in duram cerebri membranam exhauritur. dein alia sinistro pectoris oßis lateri exhibetur, quæ in alto semper condita, ad vmbilicum vsque pertingit. Vbi verò ramus ille thoracis cauitatem superauit, surculum posteriorem ceruicis sedem occupantibus musculis transmittit, & similiter vt axillaris vena ad digitorum vsque extrema digeritur, si axillaris ramos cutem subeuntes exceperis, ac in alto latitantes solùm hîc intellexeris. Cæterùm insignior portio dicti nuper magnæ arteriæ trunci ad iugulum ascendens, in duos impares ramos partitur: sinister, qui & gracilior est, sinistri lateris soporalem constituit arteriam: dexter verò, ab ipsius dextro latere ad primam costam propaginem deriuat, eodem prorsus modo absumendam, quo ramus ille qui obliquè primam sinistri lateris costam adire dicebatur. Verùm dextri rami reliquum, huius lateris soporalem efformat arteriam, quæ similiter atque sinistra secundùm asperæ arteriæ latus fauces petens, ramum porrigit in faciem penitiùs & in temporum cutem ad verticem vsque absorbendum: ipsa autem laryngi & linguæ & triplici hic reposito glandularum generi soboles offerens, caluariam adit, & in duas diuisa propagines, minorem in primum dextrúmue duræ membranæ sinum exhauriendam mittit: grandior absque venæ coniugio per proprium foramen in caluariam mergitur, atque hic mox in duræ membranæ latus soboles ab ipsa deriuantur, & alia per peculiare foramen ad narium amplitudinem versus nasi extremum contendit: ipsa autem propago caluariæ basi instrata et in nullum tamen plexum reticularem digesta, antrorsum fertur, & ramum cum secundo pari neruorum cerebri ad oculum depromens, sursum ascendit duram cerebri membranam perforans, et partim in tenuem membranam hic absumpta, partim verò in dextrum cerebri ventriculum repens, plexus eius in hoc ventriculo repositi, ac extimo fœtus inuolucro comparati portionem efformat, vitalémque spiritum cerebro offert, vt ex illo cerebri beneficio animalis spiritus, vti nunc dicam, præparetur.

Arteriæ magnæ interioris propagines.

Arteriæ magnæ superioris propagines.

Soporales arteriæ.

DE CEREBRO ET ORGANIS CEREBRI OFFICIORVM NOMINE EXTRVCTIS.

CAP. V.

Cerebrum. CEREBRVM animalis ac principis facultatum sedes in caluaria reponitur, formam cauitatis quam occupat concinnè referens, ac superiori sede secundùm capitis longitudinem, ac anterius posteriúsque in dextram partem et sinistram diremptum, in ipsius autem basis medio continuum. Vbi dorsalis medullæ ab ossium medulla plurimùm differentis producit initium. cui rursus cerebellum vnitur, decuplo ferè minus cerebro, ac posteriori illius parti omnino subiectũ, neq; magis retrorsum quàm cerebrum ipsum vergens. Atque hæc vniuersa cerebri dura amplectitur membrana caluariam proximè succingens, & per suturas caluariæ fibras porrigens, quæ in peculiare inuolucrum caluariæ degenerant. Hæc membrana tantùm à tenui cerebri membrana distat, vt vasorum ipsius motum non præpediat, processum mittens inter dextram cerebri partem & sinistram, et item alium inter sedem cerebelli elatiorem et cerebrum quà cerebello innititur. Huic membranæ quatuor præcipui insunt sinus, venarũ arteriarúmque vsum simul subeuntes, & variam vasorum seriem in tenuem cerebri membranam digerentes. Cerebri enim substantiæ, quæ continua, alba, & nullis venis intertexta est, tenuis quædam membrana vicinißimè obducitur, quæ paßim in cerebri reuolutiones intestinorum anfractibus simillimas se implicans, vasa cerebri continet. Cerebrum verò tribus insignibus & impensè amplis donatur cauitatibus seu ventriculis, quorum vnus secundùm cerebri longitudinem in dextra cerebri parte cõsistit, qui ex posteriori sede deorsum per cerebri substantiam reflexus, ad medium vsque basis cerebri perfertur. Secundus huic prorsus respõdens, in sinistra cerebri parte collocatur, & ambo qua internis lateribus se inuicem spectant, superiori sede tenui quadam cerebri substantia mutuò distinguuntur, quam septum nuncupamus, & quæ superiùs continuatur cerebri portioni, quæ quòd cæterarum cerebri partiũ in superficie positarum subdurior & magis candicans sit, callosum corpus appellatur. Humilior autem septi sedes vnitur continuáque est cerebri parti quæ instar fornicis testudinísue extracta, vtrinque ex posteriori duorum primorum cerebri ventriculorum sede, ampla basi pronascitur, & sensim antrorsum procedens, veluti in acutum trianguli verticem coarctatur, humiliori sua sede qua modò recensendæ cauitati incumbit, instar fornicis cauata. Humiliores enim dictorum ventriculorum sedes inuicem septo non interstinguntur, verùm in communem sinum conueniunt, sub corpore instar fornicis formato repositum, & vno insigni meatu rectà deorsum per cerebri substantiam pertinentem in infundibulum seu peluim à tenui membrana instar infundibuli extructam: qua cerebri pituita per illum meatum descendens, glandi quadratæ & oßi cuneum imitanti superstratæ instillatur, illinc ad palatum & narium amplitudinem per insignia, non autem spongiæ modo pertusa, foramina defluens. Ista communis dextri & sinistri ventriculorum cauitas tertius cerebri est ventriculus, posteriori sua sede in meatum desinens, qui per cerebri corpora testibus et natibus non absimilia, in quartum ventriculum contendit, qui communis est cerebello & dorsalis medullæ initio, anteriori ac posteriori sede cerebelli processu ornatus, quem ex anfractuum imagine vermi in lignis nato comparamus. Verùm in hoc ventriculo, quemadmodum in tribus ventriculis prioribus, nullum peculiare corpus secantibus occurrit. In dextrum namq; ventriculum (similiter ac in sinistrum) per ipsius inferiorem posterioremque sedem soporalis arteriæ insignior ramus conscendit, plexum efformaturus, quem extimo fœtus inuolucro comparamus. Is enim ab illo arteriæ ramo et eius vasis portione constituitur, quòd glandulæ

Marginal notes: Cerebrum. — Cerebellum. — Ventres cerebri. — Callosum corpus. — Fornix. — Plexus.

glandulæ nucis pineæ instar effigiatæ, & cerebri testibus incumbenti suffultum, ab extremo quarti duræ membranæ sinus secundùm cerebelli longitudinem exporrecti, per tertium cerebri ventriculum ducitur, & ab eo sinu tanquam à torculari, venæ arteriæque materiam suscipit. deinceps in duas portiones dissectum, vna in dextrum ventriculum, altera in sinistrum pertinet, ac cum arteriarum ramis eò peruenientibus, dictum nuper plexum in vtroque ventriculo constituit. Ex hoc vitali spiritu in illo plexu cerebri munijs adaptato, ac ex aëre quem inspirantes in cerebri ventriculos allicimus, cerebri substantiæ insita vis spiritum animalem conficit, quo cerebrum ad principis animæ functiones partim vtitur: partim verò per neruos ab ipso pronatos, ad organa spiritu animali indigentia (quæ potißimùm sensus ac motus voluntarij sunt instrumenta) transmittit, non mediocrem ipsius portionem à tertio ventriculo sub testibus cerebri in ventriculum cerebello & dorsali medullæ communem diffundēs, quæ postmodùm neruis omnibus à dorsali medulla ortum ducentibus digeritur. A cerebri enim basis medio vtrinque vnus nascitur processus longus & teres, & secundùm cerebri basim antrorsum ductus, & altero sinui octaui capitis oßis incumbens, et olfactus organo proprius: verùm quoniam ex caluariæ amplitudine nō procidit, nerui nomine à dissectionum professoribus non donatus. Primum enim septem quæ cerebro asscribuntur parium paulò posteriùs quàm dicti modò processus neruorum substantiæ respondentes, initium à cerebri basi ducit, visorios constituens neruos, qui in oculi tunicam retis imagini similem degenerant. Oculus namque in centro habet crystallinum humorem, cuius anteriori sedi tunica tenuißimæ ceparum pelliculæ correspondens obnascitur. Posterior autem eius humoris regio à vitreo humore continetur, cuius posteriorem ambit sedem inuolucrum cerebri substantiæ respondens, in quod visorij nerui substantia dissoluitur. Tenuis autem cerebri membrana neruum visorium inuestiens, in tunicam dilatescit vuæ folliculo perquàm similem: quippe ipsa vniuersum oculum amplectens, anteriori sedi foramine eo peruia cernitur, quod pupillam dicimus. Dura autem cerebri membrana neruo etiam visorio circundata, in duram oculi tunicam finitur, toti oculo obductam, & in anteriori sede oculi cornu modo pellucidam, quæ iride seu maiori oculi circulo circumscribitur, ad quem alba adhærénsue oculi tunica anteriori oculi sedi obnata desinit. Porrò inter corneam hanc & anteriorem cryſtallini humoris sedem aqueus habetur humor, qui à vitreo tunica quadam tenui & ciliorum imaginem exprimenti, & orbiculatim crystallino humori adnata, atque ab vuea principium obtinente distinguitur. Secundum neruorum par mouendis oculorum musculis seruit. Tertium duabus radicibus inuicem distantibus vtrinq; enascens, minorem digerit quadam portiuncula ad frontis cutem, & quadam ad superiorem maxillam superiúsque labrum, & quadam in narium amplitudinem, & quadam ad musculos maxillam inferiorem attollentes. Maiorem verò radicem tertium hoc par linguæ exporrigit, hæcque illius beneficio gustus instrumentum efficitur. Verùm ab hac etiam radice ramus capreoli modo intortus dictis nuper offertur musculis, et alius superioribus dentibus, aliúsq; inferiori maxillæ ac dentibus illi infixis, & inferiori tandem labro. Quartum par in palati cessat tunicam. Quintum duplici quoque radice, vt & tertium par, prodiens, minorem musculis maxillam inferiorem attollentibus dispensat: craßiorem verò auditus organo offert, quamuis & ab hac binas dispergit soboles per diuersa foramina in commemoratos modò musculos etiam pertinentes. Sextum par præter ramusculos ab ipso quibusdam in ceruice musculis & laryngi in descensu oblatos, septimi paris portione adaugetur, atq; iuxta pectoris oßis summum soboles quasdam illinc prodeuntibus musculis præbens, ramum costarum radicibus deducit, in organa sanguificationi subministrantia pulchrè digerēdum. Ita hactenus vterq; sexti paris neruus pariter

Marginal notes: Spiritus animalis materia. — Primū par neruorum. — Oculi humores atque membranæ. — Neruus visorius. — Secundum neruorum par. — Tertium. — Quartum. — Quintum. — Sextum.

 distribui-

distribuitur. Dexter verò priuatim sui portionem ad arteriam dextro brachio exporrectam retorquet, à quo neruus consurgit secundùm asperæ arteriæ dextrum latus ad laryngem proficiscens, ob idque neruus recurrens nũcupatus. Quod autem reliquum ab hoc dextro neruo descendit, pulmonis dextræ parti & cordis inuolucro ramusculos offert, ac stomacho tandem commissum, septúmque permeans ventriculi superioris orificij sinistram sedem multis propaginibus donat. Sinister autẽ neruus ad arteriæ magnæ truncum dorso explicatum, portiones suas reuersiuum sinistri lateris neruũ constituentes retorquet. Ab huius lateris neruo peculiariter cordi gracilis propago digeritur: quod autem eius adhuc restat, dextram superioris orificij ventriculi sedem intertexit, secundum ventriculi superiora ramulum ad iecur vsque mittens. Septimum par præterquàm quod sextum impensè auget, præcipuè in laryngis & linguæ musculos absumitur. Nerui à dorsali medulla in vertebris conclusa principium ducentes, triginta complectuntur paribus: quorum septem ceruicis dedicantur vertebris, duodecim thoracis quinque lumborum, sex sacro oßi, nullo interim neruo à coccyge osse prosiliente. Quæ à ceruicis labuntur vertebris, in musculos ipsis adnatos proximósque digeruntur: & à quarto, quinto & sexto pariũ surculis vtrinque vnus efficitur neruus, septo transuerso proprius: dein à quinto, sexto, septimo, & dein ab octauo ac nono, seu primo secundoque thoracis paribus, varius neruorum consurgit textus, à quo in brachium sex nerui pullulant, præter varias soboles scapulæ cauo & gibbo dispersas. Ac primus brachium petens neruus ab ipsius propaginibus, quas brachiũ attollenti offert musculo, sobolem impensè gracilem in cutem brachij externæ sedi obductam digerit. Secundus per axillam brachium ingrediens, ramulósque priori cubitum flectentium musculo præbens, insignem ipsius portionem tertio brachium accedenti neruo impartitur: ipse verò in cubitum festinans, & ramulum primo radium in supinum ducenti musculo exhibens, cutem subit: ac in varias dissectus propagines, superioris interiorísque cubiti sedis cutem ad extremam vsque manum implicat. Tertius per axillam quoque descendens, & anterioris brachij sedis cuti ramulos depromens, ac secundi nerui portione adauctus, propaginémque communicans, posteriori cubitum flectentium musculo per anteriorem sedem interioris tuberculi oßis brachij in cubitum properat, musculis hinc principium ducentibus surculos vnà cum quinto neruo spargens, & secundum radium exporrectus, atque in manus volam ductus, duas soboles pollicis internæ sedi, & totidem indici quoque, & vnam tantum externo lateri interioris sedis medij elargitur, non infrequenter etiam medio binos ramulos & vnum annulari offerens. Quartus brachij neruus cæteris multo craßior per axillam ingrediens, & ramos musculis cubitum extendentibus disseminans, secundùm brachij posteriora ad externum oßis brachij tuberculum contendit, in cutem priùs duas diffundens soboles. Neruus ad hanc externam articuli cubiti sedem positus, ramum in cutem externæ cubiti sedis ad brachiale vsque spargens, & mox in duos veluti truncos diuisus, musculísque ab externo brachij oßis tubere pronatis soboles dans, vnum truncum vlnæ exporrigit, à quo ramuli in musculos ab externa ipsius sede pronatos digeruntur: ipse autem truncus iuxta brachialis radicem cessat. Superior verò truncus radio exporrigitur, & præter surculos graciles, quos accumbentibus præbet musculis, brachiale petit, et duos ramulos externæ pollicis sedi, ac duos item indicis, & vnum medij digiti interno lateri impartitur. Quintus neruus arteriæ brachij proximus in axilla latitat, et nullas soboles in brachio à sede deducens, in cubitum per posteriorem interioris tuberculi oßis brachij sedem pertingit, ac musculis hinc pronascẽtibus vnà cum tertio neruo ramos communicans, secundùm vlnam ad brachiale excurrit, in medio ductu ramum diffundens, qui duobus surculis in externam parui digiti sedem, & duobus

Neruus recurrens.

Septimum.

Nerui sex brachij.

bus item in annularis, & vno in medij exterioris ſedis externum latus abſumitur. Quicquid verò quinti nerui internam brachialis ſedem adit, interiori parui digiti ſedi, & annularis & medij ramulos offert. Sextus neruus inſigniter gracilis, ſecundùm internã brachij ſedem ſub cute deducitur, & in progreſſu ramulos quoſdam in cutem diffundens ad cubitum pertingit, in cuius cutem ſecundùm vlnam ad brachiale vſque frequentibus ſurculis diſſeminatur. A neruis è thoracis vertebris proſilientibus, præter ramos qui retrorſum ad ſpinas vertebrarum, & dehinc in muſculos ab illis principium ducentes porriguntur, ſingula coſtarum interualla ſingulos ramos ſibi vendicant, ad pectoris & abdominis vſque medium orbiculatim pertinentes, et muſculis thoraci inſtratis, abdominiſq; muſculis, et demũ cuti ſurculos diſpergẽtes. Ad hæc ab intercoſtalibus neruis portiunculæ deriuntur, quæ ſexti paris neruorum cerebri propagines coſtarum radicibus exporrectas adaugent. Cæterùm diſtributio neruorum è lumborum vertebris progredientiũ thoracis neruis magna ex parte reſpondet: illi namque retrorſum ramos diſſeminant, & ſecundùm ilia ad abdominis medium circulatim aſcendunt, ramulos conterminis muſculis & cuti elargientes. Verùm à primo horum pari ad teſtes cum ſeminalibus arterijs propagines quàm minimæ pertingunt, à quatuor autem humillimis paribus nerui in femur procidentes principium ſumunt, quanquam omnium maximus à quatuor primis ſacri oſſis neruorum paribus prouaſcatur. Primum ſacri oſſis neruorum par, ſimiliter ac thoracis & lumborum paria, è vertebris labitur. Quinque autem humiliora ſacri oſſis paria non à lateribus proſiliunt, verùm vna radice antrorſum, altera retrorſum egrediuntur, & poſterioribus radicibus in muſculos ſacro oſſi & ilium oſſibus adnatos & cuti ſparguntur. Anterior verò primi paris ramus vnà cum anterioribus trium ſuccedentium parium radicibus dictum nuper neruum conſtituit. Humiliorum autem parium radices in veſicam,

Coſtarum nerui à ſpina dorſi originem ducentes.

Neruorum è lumbis progredientium propagines.

A ſacro oſſe prodeuntes nerui.

anum & penem, aut mulieribus in vteri ceruicem & pudendi colliculos deperduntur. Porrò quatuor neruorum in femur progredientium primus ſecundùm ſextum femur mouentem muſculum deducitur, ac in externam femoris cutem ramum diſſeminans, in muſculos abſumitur exterius femoris latus occupantes. Secundus ſimul cũ grandiori femoris vena & arteria femur ſubit, mox ramum depromens per internam femoris & genu & tibiæ ſedem ad ſummum vſque pedis digitorúmq; extrema ſub cute ſimul cum vena, quã hàc prorepere dictum eſt, deſcendens: húcq; ac illuc ramulos digerens. Quod verò ſecundi nerui eſt reliquum, in muſculos ceſſat anteriorem femoris ſedem contegentes. Tertius neruus pubis oſſis foramen perreptans, & muſculis id occupantibus ramulos offerens, ſobolem deriuat in internam femoris cutem aliquouſq; ſparſam: reliquum autem eius nerui in muſculos diſcinditur, in interna femoris ſede inibi locatos. Quartus omniũ corporis neruorũ, qui ex pluribus neruis conſtruuntur, facilè craſsiſsimus, vbi coxendicis os à ſacro dehiſcit, in poſteriora femoris ducitur, ramum in cutem femoris poſteriorem ſpargens, qui paulò ſub media femoris longitudine ceſſat. Humiliori etenim ſedi alius offertur ramus, à quarto propagatus neruo, qui etiam muſculis à coxendicis oſsis infima poſterioriq; ſede pronatis, ſoboles exhibet, vti & muſculis ab inferioribus femoris capitibus pronatis. Dein in poplitis regione in duos diſſectus truncos, graciliorem exteriorémque ad fibulam defert, à quo ramus ad externam tibiæ cutem ad paruum vſque digitum repit, & alius in anteriorem tibiæ cutem diſpergitur: eius verò trunci reliquum fibulæ exporrigitur, vbi ſeptimi & octaui pedem mouentium muſculorum pendet origo. Cæterùm grandior interiorque truncus ramum in internam tibiæ cutem, & in ſuræ pariter cutem ad calcem vſq; porrigit: ipſe verò in muſculis ſuram conſtituentibus occultatus, ramum per ligamentum membraneum mittit, quo fibula tibiæ alligatur. hic ramus muſculis anteriorem tibiæ ſedem

Femoris nerui quatuor.

ſedem obtinentibus reconditus, tandem in pedis ſuperiora contendit, inibi digitis oblatus. Præcipua eius grandioris trunci portio ſecundùm tibiæ poſteriora deorſum properans, & nonnullas ſoboles huc illuc muſculis exhibens, inter calcem interioremque malleolum pedis humiliora adit, & exiguas admodum ſoboles muſculis inibi repoſitis offerens, inferiori ſingulorum digitorum ſedi duas propagines communicat. Atque ad hūc ſanè modum immenſus rerum Opifex non ad viuendum modò, ſed etiam ad commodè viuendum corpus noſtrum corruptioni obnoxium condidit: quæ autem ad ſpeciei ſucceſsionem fabrefecerit, quíque hæc nutritionis organis procul à ſenſibus & rationis ſede ſubiunxerit, nunc obiter & quantum hæc humanæ fabricæ partium enumeratio admittit, ſubijciam.

DE ORGANIS SPECIEI PROPAGANDÆ FAMVLANTIBVS.

CAP. VI.

INITIO ad ſpeciei conſeruationem humanæ fabricæ au ctor duos homines ita extruxit, vt vir quidem infantis primarium porrigeret principium, mulier verò id aptè conciperet, infantulúmque ex hoc pronatum principio tantiſper non ſecùs quàm aliquod ſui corporis membrū enutriret, quouſque is validior redditus, in aërem nos ambientem produci poſſet. Atque his munijs idonea peculiariáque inſtrumenta vir ac mulier obtinuit, quibus tanta ad generationem delectationis vis & illecebra inditur, vt animalia hac incitata, ſiue iuuenilia, ſiue ſtulta & rationis expertia ſint, haud aliter ſpeciei propagandæ incumbant, quàm ſi
Viri teſtes. eſſent ſapientiſsima. Vir quidem duos adipiſcitur teſtes, cute quæ hîc ſcortum dicitur, carneáque membrana obductos, & alba ac continua peculiarique prorſus ſubſtantia extructos: quam valida continet membrana, orbiculatim ſubſtantiæ huic proximè adnata, ac eorum quæ teſti applantantur inſertionē connexúmque excipiens, ſingulíſque teſtibus peculiare inuolucrum conſtituens, cui alterum quoque proprium accedit à peritonæo inibi pronatum, vbi id vaſis ſeminalibus viam offert. Illinc namque membrana pronaſcitur, ea vaſa cum teſte continens, & teſti nuſquam, neq; etiam ſeminalibus vaſis (niſi quà ex magna peritonæi amplitudine excidunt) pertinaciter connexa. Ad humiliorem enim teſtis ſedem hæc tunica ipſius carnea parte tantùm adnaſcitur, quam teſtis muſculum cenſemus. Vaſa autem ſeminalia ſunt, vna vtrinque vena, vnaque arteria. Vena dextrum teſtem Vaſa ſeminalia. petens à cauæ caudicis anteriori ſede ſub venarum in renes pertinentium exortu pronaſcitur: quæ verò ſiniſtro teſti offertur, ab humiliori ſede venæ ſiniſtrum renem adeuntis ob hoc principium ſumere creditur, vt non purum ſanguinem dextræ venæ modo teſti perferat, ſed ſeroſum, qui ipſius ſalſa & acri qualitate in ſeminis eiectione pruritum conciliet. Ambæ arteriæ à grandi arteria paulo inferiùs quàm dextra ſeminalis vena initiū ducunt, & dextra cauæ caudicem conſcendens ad dextram fertur venam, ſimul cum hac teſtem accedens: & cum vena anteaquam teſtem attingat, variè perplexa, corpúſque efformans multas varices exprimens, ſuaq; baſi elatiori teſtis ſedi inſertum, & ramulos intimo teſtis inuolucro offerens, multifariámque per teſtis ſubſtantiam digeſtum, quæ ſanguinem hunc benignum, et ſpiritum ingenita ipſi facultate in ſemen haud ſecùs emutat, quàm iecoris ſubſtātia cremorem ab inteſtinis ei delatum, in ſanguinem alterat. Confectum ſemen à valido vaſe inſtar vermis teſtis poſteriori ſede adnato, varieque capreoli ritu implexo excipitur. hoc vas ſurſum ad magnam peritonæi cauitatem ea via conſcendens, qua ſeminalis vena & arteria deſcendere, nerui cuiuſdam modo teres efficitur: & deorſum ad pubis os reflexum poſteriorem veſicæ ſedem accedit, ad quam vas à ſiniſtro teſte ſemen deferens etiam properat, quod dextro Vas deferens. vaſi vnitum, ſimul cum illo in veſicæ ceruicis

radicem

radicem inter glandulosum corpus ceruici hic obnatum inseritur, cõmunisq; semini ac vrinæ meatus consurgit, qui deorsum modicè ductus denuò sursum ad pubis oßium commissurã foris reflectitur, corporibus penem efformantibus subnatus. Prodit enim vtrinque à pubis osse vnum nerueum teresque corpus, quod intus impense fungosum ac crasso sanguine plenum cernitur. vtrumque simul connatum vnitúmque penem constituit, eius substantiæ beneficio, quum is semen in vterum missurus est, erigi augeríque aptum: & aliàs quum nullus suæ proceritatis vsus est, flaccidum & gracilem, qui etiam ad commodum Veneris vsum suo apice glandis modo tumet, ac cute qua tegi & retegi queat decoratur. Mulier vterum sibi vendicat, semini excipiendo fœtuíque continendo dedicatum: qui inter vesicam & rectum intestinum repositus, vesicæque instar fundo ac ceruice vtrisque tendi ac in se concidere aptis formatus, membranis laxis & carneis aliquot fibris (quorum auxilio vterus voluntariè nonnihil agitur) intertextis, ita suis lateribus ad peritonæum alligatur, vt mesenterium intestina continet. Fundi forma non prorsus rotunda existit, verùm anteriùs posteriúsque depressa: superiùs obtusa, & duos (vtrinque videlicet vnum) retusos ostẽdens angulos, qui vitulorum fronti cornua producturæ aßimilantur. Fundo simplex adest sinus, fundi formæ ad amußim respondens, & in orificium desinens, glandis penis modo in vteri ceruicis amplitudinem prominens, & naturali tantùm vi, non autem mulieris arbitratu sese constringens & reserans. Fundus simplici propriaque constat tunica, non prægnantibus insigniter crassa, vt vtero gerẽtibus in miram amplitudinem extendi valeat. Huic alia obducitur, à peritonæo initium sumens. Ceruix vteri teres est, & in vtero non gerentibus aliàs non distensa, haud multo minus ipso fundo ampla, et vesicæ ceruicis insertionem excipiens, coriaceísque carnibus & colliculis alisue ad suum orificium ornata. Quinetiam vtero vtrinque vnus accumbit testis, ad quem vasa eodem prorsus modo atque in viris pertingunt. Verùm hic id priuatim accidit, quòd media tantùm seminalis venæ arteriæque pars testi offeratur, altera vteri fundum implicante. Vas semen tenue & impense aquosum paucúmque à muliebri teste deferens, in obtusum sui lateris vteri inseritur angulum. Venæ & item arteriæ frequentißima serie, præter antea dictas, vterum implicantes, ab illis prodeunt vasorum distributionibus, quæ post sacri oßis ad infimam lumborum vertebram nexum perficitur. Atque hæc vasa enutriendo fœtui, & ipsius insito calori recreando subseruiunt. Fœtus autem in vtero complexus tribus inuolucris integitur, vno quidem vulgò secundæ vocato, quod instar latioris tantùm cinguli ipsum ambit, insignitérque crassum & lienis modo nigricans est: quod vtero connatum vasa in vterũ pertinentia excipit, quò illa in ipso postmodum collecta, duabus venis & totidem arterijs in vmbilicum inserantur, & vna tandem vena iecori, duæ autem arteriæ grandis arteriæ propaginibus per pubis oßium foramina descensuris offerantur. Secundum inuolucrum membrana est, fœtum vniuersum amplectens farciminísque imagini aßimilatum, inter ipsum & tertium inuolucrum fœtus vrinam colligens, quæ peculiari meatu ex vesicæ elatiori sede in hanc amplitudinem perfertur, quò minùs vrina fœtus cuti circumfusa, ipsius acrimonia obsit. Tertium inuolucrum tenuißima est membrana, hinc etiam agnina dissectionis proceribus appellata, fœtuíque proximè obducta, ac demum fœtus sudorem inter se & fœtus cutem subflauo quasi luto oblitam asseruans. Fœtus verò in lucem editus, lac familiare ipsius alimentum è mamillis à nemine edoctus sugit: quæ in pectore sedem vendicantes, & papilla ornatæ, glanduloso corpore insita vi sanguinem per venas ipsi adductum in lac conuertente extrũuntur.

Penis. Glans. Vterus. Vteri cornua. Vteri tunicæ. Testes mulieris. Fœtum inuoluentes membranæ.

EXTERNARVM HVMANI CORPORIS SEDIVM PARTIVMVE CITRA DISSECTIONEM OCCVRRENTIVM APPELLATIONES.

HIC NON *prolixior nominum externas hominis sedes locáue indicantium enumeratio instituitur: contenti solùm vulgatas, doctísque hactenus magis receptas, ac familiares voces adscribere, omißis interim, Græcis alijsque peregrinis vocabulis, tanquam instituto huic non admodum necessarijs: quæ tamẽ in præcedẽtibus indicibus (dum harum partium peculiaris magis mentio incidit) paßim interseruntur. Solet itaque vniuersa corporis superficies ab illius nominum institutoribus primum in magnas sedes diuidi, ac dein illarum partes rursus varijs nomenclaturis donari. Atque ita Aegyptij medici corpus in Caput, Thoracem, Manus & Crura diuidebant: Thoracem, perinde ac Aristoteles, nominantes, vniuersum corporis truncum, à iugulo aut collo claniculísue ad inguina & pubem, aut magis ad femorum vsque superiora pertinentem: non autem tantùm, vt Galenus, nonnulliq́; Anatomicorum primarij, corporis sedem costis septam. Alij facultatum corpus vniuersum dispensantium, animarúmque sedibus mentem adhibentes, quadrifariam quidem similiter ac Aegyptij corporis superficiem discernunt, verùm secùs quàm illi corporis truncum in duas sedes primum distinguentes, manus & crura vnius partis loco prima hac diuisione enumerant, illa quæ Artus propriè vocatos constituunt, extremorum nomine complectentes. Ac in corporis trunco duas præcipuas locant sedes, secundùm duas cauitates secantibus inibi obuias: quarum inferior ab elatiori, interuentu septi transuersi seiuncta, iecur naturalis altricísue animæ sedẽ sanguificationísq; officinam, ac insuper huic subministrantia organa complectitur, partibus quoq; generationi famulantibus parata. Superior cauitas cordi irascibilis animæ fomiti vitalísque spiritus fonti, illíque subseruientibus organis ascribitur. Cæterùm tertia corporis cauitas capiti tribuitur, cerebroq́; potißimum principis animæ sedi, animalísque spiritus promptuario sacratur. Corpore in hunc modum obiter diuiso, singularum partium superficies ita rursus distinguuntur, vt capitis totius pars anterior superciljs superposita, ac crinibus nuda, lineásque quasdam proponens, Frons nominetur.* Partium capitis appellationes. *Hac superior et versus capitis medium vergens, Synciput. Vtrinq; ad syncipitis latus, supraq́; Aurem cui Auditorius meatus inest, consistens, Tempus. Media capitis sedes synciput versus posteriora superans, Vertex, qui veluti centrum est circuli crinium originẽ circumscribentis. Post verticem vsq; ad musculorum qui vtrinque in ceruicis summo prominentes, in medio foueam ostendunt, ac plerisq; Tendines dicũtur, elatißimam sedem Occiput spectatur. Prior autem capitis pars à fronte ad mentum vsque protensa, Facies. Inferior enim frontis pars, Superciljs veluti eminentibus, pilísq; consitis terminis, eorundémque medio circumscribitur. His subsunt Oculi, inferiùs & superiùs Palpebris intectis quarum sedes vbi inuicem conniuent, & erectis ordinatáque, vt in nauibus remos spectamus, serie positis pilis, quos cilia nuncupamus, ornatur, quodammodoq́; cartilagineæ sunt, Tarsi habentur. Commißionis huius termini, Anguli sunt: quorũ maior nasum, minor tempus spectat. In disiunctarũ palpebrarum medio præter Carunculam in maiori angulo cõspicuam, Album candidúmue oculorum apparet: in cuius medio duo se offerunt circuli, quorũ amplior Iris & Corona est, minor Pupilla. Nasus oculos interiacet, cuius foramina Nares vocantur: quarum externa latera nasi Pinnulis, seu Alis, interna verò Intersepto nasi constituuntur. Sedes ad nasi latera mali in modũ prominulæ ac rudentes, Malæ, & quibusdam*

Genæ

Genæ vocantur. Sedes inter nasum & malas mediæ nonnullis Concaua dicuntur, quo nomine alij totam oculorum sedem à palpebris ad malas metitam vocarunt. Faciei pars quã inflamus Bucca est: tota verò ipsius pars à supercilijs ad elatiorem vsq; dentiũ seriem pertinens, Superior maxilla nominatur, reliqua autẽ quæ in viris Barba decoratur, Inferior. cuius anterius extremum, Mentum nonnunquam fouea ornatum educit, sub Labri inferioris rubore consistens. Elatioris labri sedes naso subdita, Sulculoq; donata, Mustax censetur. Quod labris circumscribitur et continetur, Os quo hiante Lingua, Palatum, Gargareon, Dentes, Gingiuæ, internaque Faucium sedes occurrit. Quod caput ad clauiculas vsq; aut thoracem excipit, Collum et Ceruix est, et si posterius nomẽ magis posteriori parti accommodetur, vti & anteriorẽ qua aspera arteria, & potißimùm ipsius caput tangentibus occurrit, Guttur dictam legimus.

Partium humeri & manus appellationes.

Humerus veteribus vocabatur brachij oßis cũ scapula articulus, vnde & partem maximè ad colli radicem thoracisq; latera eminentem, Summum humerum dixerunt. Quod ab illo prorsum versus Iugulum foueámue in colli radice obuiũ vergit, Clauicula est. Quod autem ab ipso ad extremam digitorum aciem protenditur, Manus: cuius prima pars (sub qua cauitas Axilla aut Ala appellata, & musculis quos Tendines permulti illic vocant septa, consistit) ad proximum vsque articulum cubitíue flexum producta, Brachium et Latinorum quibusdam Humerus dicitur, Posterior flexus illius sedes Gibberus est. Pars ab hoc ad conterminum articulum ducta, Cubitus & Latinorum quibusdam Brachium & Vlna. Ad cubiti extremum Summa manus incipit, cuius pars à cubito ad quatuor digitorum radices porrecta, in duas sedes partitur: ac cubito propinquior Brachiale est, alia Postbrachiale, quæ à constructionis specie cum pectore etiam Pectus, à quibusdam Palma nuncupatur. Huius interior sedes caua ac varijs monticulis septa, multisque lineis interstincta, Volam efficit. Reliqua summæ manus pars Digiti sunt, singuli ternis partibus tanquam in acie locatis efformati, & exteriùs Vnguibus ornati. Horum maior alijsque actione oppositus Pollex est, illi proximus Index, dein Medius seu Impudicus, cui proximus est Medicus, & annularis. Extimam verò sedem occupat Paruus, Auricularisue.

Thoracis & ventris inferioris partiũ appellationes

Thoracem hic nominamus corporis trunci partem Costis septam, maximámq; sedem Laterum efformantẽ: cuius anterior sedes Pectus est, quam Mammillæ, atq; in illarum medio Papillæ cum obfusco ipsas ambiente circulo occupant. Reliqua anterior trunci sedes Abdomen constituit, cuius regio pectoris oßis cartilagini & costarũ cartilaginibus illa humilioribus proxima, perinde Subcartilaginea nuncupatur, ac viscera cartilaginibus illis complexa. Sic quibus septum transuersum præcordia appellatur, sedes in quam id cartilaginibus inseritur, Præcordiorum nomen obtinuit, quanquam rursus alij ita etiam thoracis anteriorem sedem nuncupent. Quod sub infimis costis & ilium oßis spina (quæ mulieribus multo magis quàm viris educitur) oßibus destituitur, tangentibúsque cedit, Inania sunt & Ilia. in quorum veluti medio vmbilicus cernitur, sub quo mox Sumen, cuius infima sedes trunci termino proxima, Aqualiculus nuncupatur. Terminus autem vbi hic Pudenda & Naturalia consistunt, Pubes est & Pecten, ad cuius latera in femorum flexu Inguina recensemus. Maris pudendi pars citra sectionem conspicua, Penis & Coles vocatur: cuius summitas magis quàm reliqua longitudo crassescens, Glandem efformat, in cuius medio meatus vrinæ seminique communis conspicitur. Huius inuolucrum Præputium est, licet alijs tota penis summitas ita nuncupetur. In inuolucro reliquáque ad anum cute protuberantem suturæ modo lineam vocamus. Suturam, & totam hàc exporrectam extuberantémque ad anum vsque penis partem Taurum. Vti & sedem inter testium inuolucrum (quod ex cute paratum Scortum dicitur) & anum conspicuam, Interfeminium nuncupamus. Muliebris

 pudendi

pudendi rimaquæ vteri ceruicis est orificium, Sinus vocatur, quem Alæ & Colles vtrinq; prominentes, & cuticularis in ipsius summo apparens caro ornant. Recti intestini orificium per sedem prodiens, à figura Annulus, & ab officio Strictor appellatur. Posterior trunci corporis pars, Dorsum aut Tergum ferè nuncupatur, cuius latera in elatiori posterioríque thoracis sede Scapulis constituuntur. Inter ipsas verò medium & dorsi sedes hinc ad infimas vsque costas, aut vbi id maximè in flexu protuberat, pertinens, thoraci asscribitur, ac post septum transuersum consistit. Sedes verò hanc ad nates vsque sequens, Lumbos complectitur. Sunt autem Nates carneæ & globosæ sedes, ilium ossium occupantes dorsum, in quarum medio sacri ossis et coccygis posteriores processus velut excarnes ad anum vsq; occurrunt. Vbi articulus femoris percipitur, magnúsque Rotator extuberat, Coxendix est, aut Coxa, quod nomen alij Femori asscribunt, ab inguinibus ad Genu pertinenti: cuius posterior sedes & flexus Poples nuncupatur. Genu ad proximum vsque articulum pedísue initium Tibia subsequitur, quæ nonnullis Crus nominatur, & si plures id nomen simul tibiæ femoríque velint esse commune. Anterior tibiæ sedes ossea tangentibus occurrit, posterior autem vbi ipsius Venter seu Sura cernitur, carnea. Tubera ad tibiæ imum vtrinque velut ossea tangentibus obuia. Malleoli, neutiquam verò talus illis exceptus reconditúsque nominantur. Postica pedis pars extra tibiæ rectitudinem retrorsum prominens, Calx appellatur. Reliquæ verò pedis superficiariæ sedes prorsus ossium nomenclaturam assumunt, potissimum autem Tarsi, Pedij seu Pectoris, quòd digiti hic etiam vnguibus ornati sequuntur. Quanquam vbi de integro pede sermo instituitur, infima sedes qua calcamus plerumque Planta, & Vestigium, ipsiúsque internum latus Concauum, superior verò Tarsus nuncupetur.

Artuum inferiorum appellationes.

BREVIS NVMERATIO VNIVERSORVM CORPORIS OSSIVM.

CALVARIÆ ossa viginti sunt, octo quidem capitis, & maxillæ superioris duodecim: ita tamen, vt iugalia priuatim nō enumerentur, quum quorundam illorum viginti ossium partes seu sedes tantum sint, propriaque circumscriptione destituātur. auditus organi ossa quatuor sunt, duo scilicet ad singulas aures. dentes sunt triginta duo. maxillæ inferioris os vnicum. ossis υ referentis ossicula sunt ferè vndecim. Vertebræ viginti quatuor. sacri ossis ossa sex. coccygis autē quatuor. costæ viginti quatuor. Pectoris ossis tria numerauimus ossa, alijs autem septena recensentur. sed age hac enumeratione tria tantùm sint: & aliàs ex tuo arbitratu, quot visum tibi fuerit. scapulæ duæ: totidem claiculæ & humeri duo. vlnæ duæ. radij duo. brachialis ossa sedecim, vtriusque scilicet manus octo, octo item postbrachialis ossa, in vtraq; manu quatuor. digitorum ossa triginta: vtriusque manus nimirum quindecim. sesamina ossicula in singulis manibus vt minimum sunt duodecim, ac proinde iam viginti quatuor illa in manibus recenseamus. Ossa sacri ossis lateribus commissa, duo. femora duo. duo tibiarum ossa. fibulæ duæ. duæ patellæ. duæ calces. tali duo. nauicularia ossa duo. tarsi ossa octo, in vtroque pede quatuor. decem pedij ossa, in vtroque pede quinque. viginti octo digitorum pedis ossa, cuiusque nimirum pedis quatuordecim. pedis sesamina ossicula similiter atque in manibus viginti quatuor, quamuis nonnulla sint prorsus cartilaginea. Ac proinde si hæc ossa in vnum numerum reijcies, vniuersa erūt (si rectè addo) trecenta & quatuor. quibus si pectoris ossa quatuor adhuc adijci velles, & maxillæ inferioris duo ossa statueres, essent trecenta & septem.

ſeptem. Verùm ſi priuatim omnes appendices (quum oſſa ſint propria circumſcriptione in pueris terminata) enumerare lubeat, facilè dictum nuper numerū ſemel, ac rurſus dimidio duplicares: quod vel hinc colliges, ſi vertebras, femora, tibiæ oſſa, atque alia quæ multis appendicibus donantur, in memoriam reuocaueris. Rurſus ſi oſſa vt in pueris viſuntur ſubduxeris, Dij boni quantū oßium aceruum cumulabis! quum omnes vertebræ, aut tribus aut duobus conſtent oßibus: & oſſa quæ ſacro coarctantur, tribus, idque generis reliqua: adeò vt cuique ſuo arbitratu oßium numerum confingere ſit integrum.

IACOBI GREVINI CLAROMONTANI BELL. MEDICI PARIS. PARTIVM CORporis tum ſimplicium, tum compoſitarum breuis elucidatio. Lectori beneuolo.

NON eo vſque rationis limites exceßi, aut mihi tantum arrogandum exiſtimaui, quin confitear & libenter agnoſcam A. Veſalij in diſſectione corporis humani, eiuſdémque partium inueſtigatione penè incredibilem diligentiam: hunc enim doctißimum, & in hac potißimum parte, vno eruditorum omnium conſenſu exercitatißimum non inuitus ſemper mihi perſuaſi. Non igitur vt tanti támque laborioſi operis laudem imminuerem, hanc partium tum ſimplicium, tum compoſitarum expoſitionem euulgandam cenſui: ſed vt lectoris laborem tanquam particeps & ſocius ſubleuarem, & ab ijs compendioſæ breuitatis difficultatibus eximerem, quibus in illius epitomes lectione retardari, vel etiam à prolixiore rei anatomicæ opere auocari poſſet, ſi quod hic ſuccinctè & perſpicuè dare conamur, in Veſalij magno volumine lōga verborum ſerie ſecernendum foret. Harum ſiquidem figurarum delineationes tanti ſemper feci, vt non ſolùm ſimplicem & veluti adumbratam partium nomenclaturam, connexionem, aut earundem ſitum ad veram fabricæ humanæ hiſtoriam ſufficere putarem: ſed etiam naturæ explicationem, aut ſaltem ſuperficiariam demonſtrationem adiungendam exiſtimarem, quod dum facio, ſicubi deſciuiſſe ab Andreæ Veſalij doctrina deprehenſus fuero, lectorem monitum & oratum velim vt exiſtimet, me de ijs quæ veritati magis conſentanea videbantur, liberè ſententiam dixiſſe, in quibus liberè nec fortaßis ſine ratione, ab antiquis ſibi deficiendum eſſe iure putauit. Cæterùm qui diligentiùs characterum indices his figuris adiunctos cum ijs qui antea excußi ſunt & ijſdem adiuncti conferre voluerit, is fortaſſe noſtram operam non inutilem fuiſſe dicet, quam in verborum, rerum quoque & ſententiarum emendatione repoſuiſſe operæpretium fuiſſe iudicabit. Hoc autem qualecunque eſt eo animo ſuſcipias velim, Lector beneuole, quo in rem tuam & Reipublicæ vtilitatem emiſſum eſt.

DE PARTIVM CORPORIS DIFFERENTIA.

CAPVT. I.

MIRATVS *sum hactenus eam medicinæ partem non omnino elaboratam, quam plerique eorum aggressi sunt qui in docendo & medēdo cæteris præluxerunt, quámque præ omnibus alijs, tum propter actionis suæ præstantiam, tum etiam propter vim quam in sanitatis conseruatione & morborum præcautione atque curatione obtinet, summo labore atque diligentia tractatam esse oportuit. Qui enim diligentiùs scrutabitur qua methodo corporis humani fabrica tum à philosophis, tum à medicis pertractata fuerit: is fortaßè conqueri iure potuerit, quod potiùs corporis demortui, quàm viuentis historiam persequuti fuerint, neglectísque primis & præcipuis, minùs principalibus incubuerint. Hoc autem eò à me dicitur, quòd Hippocrates summus artis nostræ magister, hominem non quidem mortuum, sed quatenus medici subiectum est, dum persequitur, triplici substantia constare scripserit, libro sexto ἐπιδ. vna quidem continente, altera contenta, tertia impetum faciente: quas solidarum, humidarum & spiritus nomine complectitur Galenus lib. j. Febrium. Si quis ergo corporis humani fabricam docturus, triplicem corporis substantiam complexus non fuerit, vel anatomen non descripsisse, vel eandem omnium corporis partium scientiam non esse fateatur necesse est. Verùm quia amplum hunc disputandi campum ingredi non est animus, quem aliàs percurrere fortaßis multis erit ex vsu, potius in eo insistemus, vt ea quæ sunt huius loci atq; temporis explicemus, quæq; lucem aliquam adferre videbuntur ijs quæ à Vesalio per epitomen breuißimè de anatomia dicta sunt, antequam ad explicationem figurarum hominem exprimentium deueniamus.*

Anatomes definitio.

Omnes quæ hominem constituunt partes simplices sunt & vniusmodi, aut compositæ: sic enim medici, qui in partium corporis dignotione, non aliter quàm philosophi in vniuersi natura versantur, horum exemplo totius sui mundi partes similares vel dißimilares appellant. Similares autem vel sunt solidæ, vel humidæ, vel spiritus: solidæ quidem vt ossa, cartilagines, ligamenta, fibræ & membranæ. Humidarum verò duæ sunt differentiæ: quasdam enim omnino molles nominat Aristoteles libro primo de historia animalium, vt sunt sanguis, pituita, & vtraque bilis: alias non omnino molles, vt est caro, adeps, glandula, medulla. Caro quidem vel ea musculorum & propriè dicta, vel viscerum quam parenchyma nominant: vt medulla vel cerebri, vel dorsi, vel oßium. Spiritus triplex est, Animalis in cerebro continetur sensus & motus opifex, totúmque corpus per neruos & spinalem medullam perreptans: Vitalis cor occupat, & per arterias deducitur: Naturalis autem in hepate sedem habet, pérque venas omnibus corporis partibus communicatur. Verùm qui animalis, vitalis & naturalis est, vnus idémque spiritus est, pro diuersis in quibus operatur partibus diuersa nomina sortitus. Nam idem est qui sensum, motum & vitam impertit. At verò compositarum dißimilariúmque partium, quas ideo organicas appellant, quòd omnes tales sint eius vsus gratia à natura efformatæ, differentias à primis corporum facultatibus desumere non erit absurdum, ne quid methodo indefinita aggrediamur. Facultates autem omnes corporis vel sunt animales, vel vitales, vel naturales: animales verò in sensu & motu consistunt: principem rationem excipio, quæ cùm nullius corporis adminiculo indigeat & sit incorporea, hic non comprehendetur. Sensus atque motus organa partim in cerebro continentur, partim extra cerebrum contenta vim ab ipso suscipiunt. In cerebro continentur ea, quæ sensui communi, imaginationi, memoriæ & appetitui dicata sunt, & locis à quibusdam distincta. A cerebro autem dependent nerui motus sensúsque exterioris opifices, qui dum in oculos,

Partium corporis differentiæ.

Similares.

Dissimilares.

oculos, nares, aures, linguam & cutim feruntur, cernendi, odorandi, audiendi, gustandi & tangendi vim impertiuntur: cùm verò ad musculos, voluntarium motum efficiunt. Erunt igitur animalis facultatis organa cerebrum ipsique continua spinalis medulla vnà cum neruis, quibus subministrant oculi, nares, aures, lingua, cutis & omnium corporis partium musculi. At verò vitalis facultas in pulsu consistit. pulsifica vis in corde contenta arterijs communicatur, & necessariæ respirationis beneficio adiuuatur. Respirationis autem organa vel sunt mouentia, quæ cùm à cerebro dependeant inter vitæ instrumenta non nisi propter vsum enumerantur, præcipuè cùm respirationis vsus sit vitæ: actio verò animali facultati accepta referatur. reliqua deducentia vel excipientia vocantur. Spiritum deducunt larinx & aspera arteria, eundem exceptum conficiunt pulmones. Erunt igitur vitalis facultatis organa præcipua cor & arteriæ. quibus subministrant larinx, aspera arteria & pulmones. Restat naturalis facultas, quæ generationem, auctionem atque nutritionem continet. Generationis organa sunt vasa spermatica, testes, penis & vterus. Auctioni verò famulantur nutritionis organa quatuor summis capitibus comprehensa, vel enim alimentum præparant & deducunt, vel conficiunt, vel illud ab excrementis vindicant, vel reliquarum præsidio & auxilio dicata sunt. Deducunt autem & præparant alimentum os, œsophagus, intestina gracilia, venæ omnésque quæ ab ipsis dependent propagines. Alimentum conficiunt ventriculus & hepar. ab excrementis vindicant crassa intestina, folliculus fellis, splen, renes, vreteres & vesica. reliquas adiuuant peritonæum, adeps, membrana carnosa, mesenterium et omentum. Omnium tamen partium is est mutuus consensus, vt vnam vix reperias quæ alterius adminiculo non indigeat, aut in eius communem vtilitatem non conspiret: sic animalis facultatis organa vitam adiuuant, quemadmodum de respiratione diximus: & vitæ instrumenta in coctionis opus concurrunt. Quibus ita positis, restat vt particulatim de vnaquaque parte simplici & composita breuiter dicamus.

DE OSSIBVS.

CAP. II.

Ossium cõsideratio.

AB OSSIBVS *ordiamur durissimis siccissimisque totius corporis partibus, quandoquidem prima inter solidas numerantur. Videamúsque quæ in ipsis consideranda sint, quamdiu communi vita cum reliquo corpore fruuntur. Est ergo consideranda eorum substantia seu constitutio: quædam enim sunt solida, quædam cauernosa, quædam petrosa, quædam aspera, quædam læuia, quædam friabilia, quædam spongiosa. Est & magnitudo, qua vel magna, vel parua, vel ampla, vel angusta, vel longa & gracilia dicuntur. Est præterea figura, qua vel rotundam, vel quadratam, vel aliam figuram æmulantur. Tum etiam locus quem in compositione corporis obtinuerunt, vt & connexio & inuicem compositio. Vsus cuius gratia vel stabiliunt totum corpus, vel partes sibi adnatas retinent, vel nobiliores ab iniurijs externis defendunt. Nec minus vniuscuiusque temperamentum considerandum: quamuis enim reliquarũ partium siccissima frigidissimaque sint, vt quæ plus terreæ substantiæ obtineant: inuicem tamen collata, alia alijs sicciora frigidioraq; sunt, ob eámque causam duriora, vel molliora, albidiora, vel nigriora. Deniq; considerandus ossium numerus, & eorum præcipuè quæ partes organicas vel perficiunt, vel constituunt. Quoniam autem compositionis ossium magna imprimis habenda est ratio, à qua in medendo summæ & præcipuæ sumuntur indicationes, necessarium esse indicaui connexionis ossium differentias breuiter persequi, ne quid ad perfectam ossium cognitionem desiderari posse videatur. Componuntur ergo inuicem vel per articulum motus conscium, vel per symphysim vnionem sine motu. Cùm autem omnis motus sit vel manifestus, vel obscurus, factum est vt quædam per diarthrosim, hoc est,*

Ossium inuicem connexionis differentia.

motum

motum manifestum, quædam verò per synarthrosim motum obscurũ componantur. Diarthroseos & synarthroseos tres sunt modi, Enarthrosis, Arthrodia & Ginglymos. Enarthrosis fit quotiescunq; os in oblongum colum & caput desinens alterius oßis cauitatem subit. Arthrodia fit eodem prorsus modo, nisi quod quæ cauitas recipit non adeò caua est, vt in quam caput magis depressum inseratur. Ginglymos autem fit cùm ossa partim suscipiunt partim suscipiuntur sesque inuicem ingrediuntur. Altera verò coagmentationis species quam symphysim appellari diximus, Suturam, Gomphosim, atque Harmoniam recipit differentias: suturam quidem, qua in duarum serrarum sese inuicem subeuntium ossa connectuntur: gomphosim, qua os oßi claui modo infigitur: harmoniam, qua ossa per solam lineam & partium appropinquationem componuntur. Verùm non sufficit has connectionis oßium differentias cognouisse, nisi etiam quo intermedio contineantur perspectum habuerimus: illud autem est vel cartilago, vel ligamentum, vel caro. Quæ per cartilaginem fit, vnio synchondrosis dicitur: quæ per ligamentum, syndesmosis: quæ verò carnis interuentu, syssarcosis nominatur. Atque hæc dicta sufficiant clarioris doctrinæ causa. & quoniã magis amica est veritas, eam quoad fieri potuit, in sceleti explicatione insecuti sumus. Horũ omnium suo loco exempla dabimus.

DE CARTILAGINIBVS.

CAPVT III.

Cartilago quid.

QVONIAM *verò breuiter ac per epitomen iter iam inceptum persequi statuimus, ab oßibus ad cartilagines deueniendum est, quæ secundum inter partes solidas locum obtinuerunt. Est igitur cartilago pars solida ita mediæ inter os & ligamentum consistentiæ, vt si durior paulò à natura efformata fuisset, vel etiam mollior, oßis vel ligamenti nomen assumeret. ob idque Aristoteles scripsit cartilaginem ex eadem prorsus constare cum osse materia, nisi quòd paulò humidior sit. Ex semine ortum habet, ideoque alba vt & reliquæ corporis partes quæ spermaticæ nominantur. Quinetiam eundem cum oßibus vsum (de quo iam diximus) consequuta, sed eò multò maiorem, quòd ossa quædam inuicem connectat, et eadem ne perpetuo motu atterantur conseruet.*

Cartilaginũ enumeratio.

Ad vtriusque verò oculi palpebræ conformationem vna atque altera sursum & deorsum mollis concurrit, propugnaculi vice à primo parente constituta. Vtranque aurem geminæ constituunt, craßiores efformatæ quo propiùs ad os temporis accedunt. Triplicem imis in partibus nasus agnoscit, duas quæ alas constituunt, tertiam inter vtramque mediam. Maxillæ inferioris processus duo quà cauum oßis temporum subeunt cartilaginem habent. Epyglottis tota cartilaginea est. sunt & eiusdem substantiæ asperæ arteriæ circuli, siquidem Vesalio credamus: quibusdam enim ossei sunt, eam litem diligens inspectio facilè componere poterit. Inter dorsi spinas cartilago intermedia est, si primam exceperis: id quoque inter os sacrum & coccygem continuatur, præcipueque in mulieribus propter partus neceßitatem. Ad sterni superiorem partem quà cum clauiculis connectitur, vt etiam inter os primum & secundum pectoris cartilagines sunt interpositæ: idem in scutiformem desinit, & verarum costarum appendices cartilagineas in vtroque latere recipit: spuriæ autem in alias desinunt eodem prorsus quo sunt numero. Scapulæ, coxendicis ac tibiæ cauitates perficit cartilago: eúmque locum qui inter carpum & stylum intercedit replet altera. nec minùs cartilagine diuiduntur ossa pubis anteriori ea parte quà pili adnascuntur. omnibus denique articulis, siue ea per diarthrosin, siue per synarthrosin connectantur, ad faciliorem motum concessæ sunt cartilagines. Atque ea est omnium nomenclatura, quas in adultis corporibus ad eorum conseruationem efformauit natura: plures in alijs reperies, quò propiùs ab ortu recedunt: quæ quidem dum successu temporis sicciores fiunt, in ossa desinunt.

DE

DE LIGAMENTIS.

CAP. IIII.

Ligamenti definitio.

Ligamētorū differentiæ.

Differētiarū exempla.

Ligamenta *inter ſimplices ſiue ſimilares corporis humani partes à nobis initio poſita, ideo perſequi breuiter ſtatuimus, tum quia vniuerſam oſsium compagem continent, tum quia ad muſculorum deſcriptionem non minimum adferunt adiumentum: horum enim natura, cùm non ſit vniuſmodi, ex ſimplicium dignotione dependet. Ligamentum ergò ſiue vinculum eſt pars corporis ſimilaris, ſi os & cartilaginem exceperis, frigidiſsima, ſicciſsima atque adeo omnium magis terreſtris. Non deſunt tamen qui ligamentum ex membranis compoſitum eſſe aſſeuerant, eaſdémque ex fibris, quas ſolas ſimplices verè dici volunt: tamen ijs reſponſum velim, quòd quemadmodum quatuor, quibus vtimur, elementa ſimplicia abſolutè dici poſſunt, vt quæ inuicem propter viciniam commiſceantur, & tamen propterea elementa eſſe non deſinunt: ſic neque corporis partes, quas ſimplices nominabamus: ſunt enim corporum elementa, quæ medicis ſimplicia dicuntur, quia talia ſub ſenſum cadunt. At verò qui ligamentorum hiſtoriam hactenus complexi ſunt, eum, vt plurimùm, docendi ordinem ſequuntur, vt quædam ab vno oſſe in os, quædam ab oſſe in cartilaginem, quædam à cartilagine in cartilaginem vel in os inſeri ſcripſerint. quod ſanè eò referri debet, vt ligamentorum beneficio oſſa cum oſsibus, vel eadem cum cartilaginibus, & cartilagines cum oſsibus vel etiam cartilaginibus ligari contendant. Eum præterea habent vſum productioni muſculorum dicatum, quorum originem valido veluti nexu, vel cum oſsibus, vel cum cartilaginibus vinciunt. Primi connexionis modi exemplum ſumitur ab ijs tribus capitis ligamentis, duobus quidem, quibus cum duabus proximis vertebris ligari ſcripſit Veſalius: tertio, quod à capite deſcendens, inter primam & ſecundam vertebram circumquaque adhærere quidam voluerunt. Huius claſsis ſunt & illa, quæ vertebras ſpinæ inuicem componunt, quæ à profundo coxendicis acetabulo in caput femoris inſeruntur, quæque omnibus articulis communia, vel eodem amplectuntur, vel ad firmiorem motum continent. Alter connexionis modus in compoſitione oſsium cum cartilaginibus, vt vltimi ſterni oſsis cum xiphoide, & duorum quæ in genu ſunt ligamentorum femur & tibiam componentium, notatur. Quæ autem à cartilaginibus in cartilagines deſinunt, ea vel ſpuriarum coſtarum extremitates cum verarum cartilaginibus, vel aſperæ arteriæ inuicem, vel etiam multo plures, quæ in corporibus antequam adoleuerint perſpiciuntur, concordi pace ligant: eadem etiam cartilagines cum oſsibus iure coniungere dicentur, quæ oſſa cum cartilaginibus componunt: Ligamentorum enim principia potiùs his, quàm illis partibus accepta referri nec debent, nec poſſunt, ſi modò iam dictæ connexionis ſpecies perpendamus. Nam in ea quæ eſt oſsis cum muſculis conſtitutione, fortè locum obtinebit, ſi eam partem, qua muſculus retrahitur, principij nomine donaueris. Atque hæc de ligamentis dicta per animaduerſionem ſufficiant.*

DE FIBRIS, CARNE ET MEMBRANIS.

CAP. V.

Fibrarum definitio.

Fibræ *ergò partes corporis ſimplices, natura frigidæ, fila oblonga, alba, gracilia, ſed tamen valida æmulantur. Harum quædam ſenſu præditæ ſunt, quædam verò ſenſu deſtituuntur. primæ neruis continuantur, alioquin ſenſu priuatæ, cuius generis ſunt quæ in muſculos diſſeminantur, quæque vix differre percipiuntur à nerui & ligamenti in multos ſurculos diſſecti*

Differentiæ. Actio.

propagine. Fibrarum actionem contractio semper consequitur, atque ita vt earum ope attractio, expulsio, retensioque in corporibus perficiantur: quæ enim rectæ sunt, attrahunt; quæ transuersæ, expellunt; quæ obliquæ, reliquis concurrentibus retinent. sic quibus in partibus attractio, expulsio, & retensio requirebantur, in ijs triplicem fibrarum ordinem: in quibus autem duæ vel vna, simplicem vel duplicem texturam perspicere non est difficile, vt in animalibus, vitalibus & naturalibus instrumentis docebitur. Rectum autem, obliquum & transuersum de fibrarum actione non intelligimus, quandoquidem dum agunt rectà versus principium retrahuntur: hoc enim ratione habita totius corporis dicimus: nam quæ secundum illius longitudinem dispositæ sunt rectæ, quæ in transuersum transuersæ, quæ in obliquum obliquæ nominantur.

Carnis definitio.

Caro autem est pars corporis simplex non solida, sed humida, non absolutè humida, sed paulò craßior, vt quæ ex veris humidis concrescentibus tanquam principijs fiat. Ea duplex

Differentiæ. Vsus.

est, vna propria, secunda impropria, vt iam diximus: non desunt tamen qui triplicem esse volunt, eam quæ est viscerum in duas dissecantes. Carnis vsus in corporibus est tum vt villorum capacitates impleat, roboret & firmet, tum etiam vt partes ab iniurijs externis defendat.

Membranæ definitio.

At verò membrana pars corporis simplex, solida & similaris, lata est, tenuis & tamen valida, dilatari & comprimi nata: multiplex in corporibus, tres in capite nobiles, duæ internæ quas μήνιγγας nominant, tertia externa pericranij nomine donata, quibus maximam membranarum partem reliquum corpus acceptam refert, meningibus quidem neruus, pericranio autem ossa periostio vestita. Musculi membrana vestiuntur ex ligamento & nerui inuolucris

Differentiæ.

continuata, ob idque sensu prædita. Harum autem omnium differentiæ eò referuntur, vt quædam fibras agnoscant, quædam verò nullis sint intertextæ villis, de quibus suo loco dicemus.

DE GLANDVLIS ET ADIPE.

CAPVT VI.

Glandulæ descriptio. Differentiæ.

GLANDVLÆ *partes sunt simplices, humidæ, sed non omnino molles, spongiosæ & friabiles: à glandis similitudine cuius figuram vt plurimùm æmulantur sic vocatæ. Harum duæ sunt summæ differentiæ: quædam enim ad vitæ conseruationem & partium constitutionem fuerunt necessariæ, quædam verò eandem adiuuant. Prioris generis sunt mulierum glandulæ numerosæ & extuberantes quæ mammas constituunt. sunt & quatuor numero, irrigationi oris destinatæ: duæ ad asperæ arteriæ initium, & ad œsophagi principia totidem. sunt prætereà maris & fœminæ testes, inter glandulas enumerati, & ad speciei conseruationem efformati. Quæ autem corporis fabricam adiuuant, duplicem habent vsum: nam & vasorum ramificationes firmant, & humores superuacaneos ebibunt, ijsdémque, cùm est opus, ad partium vsum conseruatis desiccatas irrigant. In cerebro sunt duæ, vna κωνάριον Græcis dicta, altera sub dura meninge constituta. Plures à cranio ad clauiculas disseminatæ, & multo pauciores in membrana thoracem in dextrum & sinistrum diuidente: numerosæ in mesenterio atque omento: duæ ad collum vesicæ, quas prostatas nominant (quibusdam tamen vna) conspicuæ in axillis & inguinibus, cordis & hepatis excrementis recipiendis accommodatæ: quemadmodum & illæ, quæ ponè aures cerebrum expurgant. Nulla denique est venæ aut arteriæ in ramos diuisio, cui glandula ad vsum quem diximus non sit destinata. Cæterùm*

Adipis descriptio.

adeps, pars corporis simplex atque humida, ab ea sanguinis portione quæ magis tenuis est, multæque aëreæ substantiæ continet, principium ducit: sanguis enim per venarum angustißima foramina exiliens, & partibus frigidioribus adhærescens, in adipem concrescit. Omnibus prætereà corporis partibus adipis generatio conceditur, si modò eas exceperis, quæ etsi forsitan

reliquis

reliquis frigidiores sunt, tamen propter alium vsum vix adipem recipiunt. Partium enim corporis generatio sic causas naturales recipit, vt etiam vniuersæ naturæ habenda sit ratio, quæ sagax & prouida tales efformauit, quales ad conseruationem vitæ efformatas oportuit: cuius sanè opera cordi parti omnium calidißimæ adipem subministrauit, quam tamen cerebro frigidiori testium membranis & ligamentis articulos circundantibus denegauit: quibusdam verò articulis ad vsum peculiarem indidit. Reliquæ corporis partes recipiendæ adipi sunt accommodatæ, & ea potißimum membrana quæ cuti subest: qua enim parte inferiorem ventrem complectitur, præcipuè in frigidioribus naturis, est supra modum adipata, cæteris partibus non ita, in fronte autem atque scroto adipe destituta.

DE MEDVLLA.

CAPVT. VII.

Medullæ descriptio. Medullę differentiæ.

MEDVLLA pars est corporis similaris non omnino mollis, alba & humida, in oßium cauitatibus contenta & eorum nutritioni, vel naturæ alijs operibus dicata: eámque ob causam duplex: vna ex sanguinis parte craßiore nata atque nutrita, oßibus nutriendis conceditur: altera à prima hominis conformatione genita, & naturæ operibus principibus destinata, sanguine frigidiore atque humidiore nutritur. Illa vel est perfectè cocta, quæ in magnorum oßium cauitatibus continetur: vel, vt sensibus apparet, minùs cocta magísque humida, in oßium minorum cauernulis & anfractibus ad vsum quem diximus conseruata. Hæc verò sola loci ratione bifariam distinguitur: prima, in cranij cauitate nobili, cerebri medulla nominatur: altera durior huic continua in colli, dorsi, lumborum & oßis sacri cauitatibus continetur. In cerebro animalis spiritus elaboratus spinæ medullæ communicatur, cuius ossa, vt illa etiam quæ cranium constituunt, primæ medullæ secunda specie nutriuntur.

DE OMNIVM CORPORIS OSSIVM CONNEXIONE.

CAP. VIII.

QVONIAM oßium connexio ad partium compositarum coagmentationem concurrit, non intempestiuum esse duximus ipsam breuiter persequi. A capite igitur principium sumentes, quia suturæ atque harmoniæ sæpè inuicem confunduntur, harum quasdam veras & legitimas, quasdam verò spurias nominabimus. eas legitimas appello quæ, sicut diximus, serratis vtrinque dentibus inuicem ossa connectunt. Spurias verò nomino quæ vtriusque naturam ita participant vt neque veræ suturæ, neque veræ harmoniæ nomen mereantur: cuiusmodi sunt duæ quæ ossa temporum sincipiti connectunt. Sincipitis ossa duo parte anteriore coronali sutura ab osse frontis, lambdoyde ab occipitio, & sagittali inter se distinguuntur. ad aures sutura harmonica, spuria & scammosa ab oßibus temporum duobus diuiduntur. At verò occipitis os eandem habet lambdoydis suturam, qua parte tum ossa sincipitis, tum scammosa respicit. hac ipsa sutura sensim ad harmoniam deficiente idem occipitis os à cuneiformi dirimitur, versus basilarem totius capitis partem, à qua dum rursus ascendendo reflectitur ad coronalis finem, temporum ossa ab eodem osse cuneiformi vespertilionum alis aßimilato separantur: quinetiam ossa temporũ, anteriora versus, sutura per trãsuersum ducta à superiori maxilla diuidũtur, qua in iugalis oßis constitutionẽ concurrũt et processum oßis maxillæ superioris attingunt, atq; in ipso zygomate capitis ansulã, quæ vulgò vocatur, cõstituunt. Frontis os à

 sincipite

ſincipite coronali ſutura diuiſum, ab oſsibus ſuperioris maxillæ & alis veſpertilionum ſimilibus, ſuturæ ſpuriæ interuentu diſtinguitur, quam ad coronalis vſque finem aſcendiſſe diximus: illic enim elata ab alarum ſummo deſcendit, & verſus oculi maiorem angulum rurſus aſcendit paululum profundioremque oculi partem ſubit, à qua ad ſummum vſque naſi egreditur, poſteaquam oſsis cuneiformis partem ſubiuit, & veluti in oſſe frontis cribrum incluſit. Hoc autem aliquando duplex cernitur, cùm ſcilicet ſagittalis ſutura rectà ad naſi radicem progreditur. Huius ergo ſpuriæ ſuturæ beneficio ſuperioris maxillæ oſſa ab ijs quæ ſunt cranij diuiduntur: ipſa verò ſæpe per harmoniam ſimplicem, ſæpe etiam ſpuriam, inuicem connectuntur. Maxillæ inferioris proceſſus capitati duo eam oſsis temporum cauitatem ſubeunt, quæ organi auditus cauitati ſubſtrata eſt, ibique per arthrodiam ſub diarthroſi articulantur. Dentes per gomphoſim vtriq; maxillæ adhærent. Oſsis hyoidis oſsicula ſynchondroſi per harmoniam connectuntur. Occipitis os cum prima ceruicis vertebra per arthrodiam ſub diarthroſi articulatur, ſicut hæc ipſa inſeritur ſecundæ. Reliquæ ceruicis, thoracis & lumborum per ginglymon connectuntur, ſi modò duodecimam dorſi exceperis, quæ per arthrodiam cum vndecima & prima lumborum articulatur. quo etiam articulationis genere duodecim coſtæ cum vertebris & earum proceſsibus componuntur, ſuiſque cartilaginoſis appendicibus anteriora verſus cum oſsibus ſterni concurrunt. Oſſa ſterni lumborum & coccigis per harmoniam coniunguntur tum inuicem, tum etiam cum oſsibus ilij (lumbos & coccigem dico) quæ rurſus, dum oſſa pubis conſtituunt, eodem prorſus modo connectuntur. Claiculæ oſsibus ſterni & omoplatæ per arthrodiam ſub diarthroſi innituntur. Humerus per enarthroſim acetabulum omoplatæ ſubit: deorſum autem cum cubito per ginglymon, et cum radio per arthrodiam ſub diarthroſi coniungitur. Cubitus & radius per arthrodiam ſub ſynarthroſi ligantur. vterque cum carpo ea articulationis ſpecie ſub diarthroſi articulatur, ſed non vniuſmodi: ille enim recipitur, hic verò recipit. Carpi oſſa inuicem per ginglymon articulātur ſub ſynarthroſi, ſi modò ſeptimum cum primo & ſecundo per enarthroſim coniunctum exceperis. Hæc per arthrodiam cum metacarpo ſub eodem genere contentam inſeruntur. Hic autem cum prima digitorum phalange per enarthroſim manifeſtiſsimam copulatur. Digitorum verò oſſa per ginglymon ſub eodem genere contentum articulantur. Femoris os ſubit illud nobile acetabulum oſsis ilij per enarthroſim manifeſtiſsimi motus conſciam, atque per ginglymon infernè cum tibia connectitur: cui per arthrodiam ſub ſynarthroſi contentam ſura copulatur. Tibia cum aſtragalo per ginglymon ad diarthroſim relatum, & aſtragalus cum ſcaphoide per enarthroſim ſub ſynarthroſi dearticulatur: ſub eodem motus genere, verùm per arthrodiam, ſcaphoides cum tribus innominatis oſsibus, tribus pedij interni oſsibus coniunctis connectitur. Calcaneus cum ſcaphoide & cyboide per ginglymon obſcurum coarticulatur. Oſſa pedij poſteriori parte per arthrodiam, anteriori verò per enarthroſim coniunguntur cum digitis pedum, quorum phalanges per ginglymon ſub diarthroſi connectuntur. Atque ea eſt compoſitionis oſsium ſeries, qua quæ partes ſimplices & ſimilares erant, in organicarum & compoſitarum conſtitutionem venerunt.

DE ORGANIS FACVLTATIS ANIMALIS.

CAP. IX.

QVI partes corporis reſoluendo diſſectionibus inueſtigarunt, ij corporis humani fabricam in quatuor diuiſerunt partes, caput, thoracem, ventrem & artus. Caput autem rurſus in alias ſubdiuidunt particulas, cerebrum, neruos ipſi adnatos, oculos, naſum & reliquas, de quibus ordine propoſito dicemus.

Cerebrum

Cerebrum.

Cerebrum prima præcipuaque animi sedes ideo vocatur, quòd non solùm ab eo sensus motúsque principia ducantur, verùm etiam principes animi actiones in eo potissimum elucescant. Spiritus enim alioqui per omnes corporis partes diffusus, vim habet id efficiendi in vna eadémque minima parte, quod in toto perficit, si modò organum dispositum nanciscatur. Cerebrum autem duabus circundatur membranis, prima quæ craniùm attingit, propter crassitiem dura mater dicitur, ita vt hanc ex duabus membranis simul iunctis quidam constare scripserint: inter quam & cerebrum non minimum intercedit spatium, motui cerebri dicatum. verùm illa connectitur ossium cranij apophysibus, quæ veras & legitimas suturas constituunt. Altera tota sui parte cerebri medullam attingit, eámque amplectitur cum anfractuosis quibus constat sinibus. Vtraque verò quamplurimis est intertexta venis atque arterijs, non solùm nutritioni propriæ dicatis, verùm etiam medullæ cerebri, quæ à pia matre continetur alba & mollis, inque gyros digesta quamplurimos intestinorum anfractibus non absimiles, ab hácque, vt dixi, membrana vsquequaque comprehensos: qui eo magis sensum effugiunt quo profundiùs dissectione abscinduntur. Tota hæc medulla in duas distinguitur partes, anteriorem atque posteriorem, sola consistentia diuersas: quæ enim est anterior posteriore cernitur multo mollior. Quatuor præterea in cerebro consistunt sinus, siue ventriculi: anteriores duo in dextrum & sinistrum diuisi, & vtcunque longiusculi atque cauernosi: tertius paulò longior ijs duobus substernitur, & ad posteriora recedit. Quartus verò inter cerebellum & spinæ medullam consistit, per foramen exiguum tertio continuus. In his quatuor ventriculis spiritus animalis continetur, indeque per neruos & spinalem medullam reliquis corporis partibus communicatur. At verò ne ventriculus tertius mole cerebri superiacentis concideret, atque via spiritus occluderetur, natura veluti in vnum strictius coagmentauit eam cerebri particulam, quæ huic contigua est, corpúsque callosum effinxit, eique substratam cerebri eiusdem substantia [illegible] dum fornicis efformatam adiunxit, quæ fulcimenti modo totam molem sustinet. Ab ea fornice duo subsunt alia corpora testium nomine donata: itémque duo alia quæ nates nominantur, propter eam quam cum natibus habent similitudinem. hic etiam conspici potest glandula duriuscula pineæ nuci simillima: hanc Græci κωνάριον nominant. Circumuolutiones autem eius partis medullæ quæ cerebellum constituit, in duo parua corpuscula desinunt, à vermium similitudine vermicularia à Latinis dicta. Per superiores verò cerebri ventriculos venarum atq; arteriarum plexus disseminantur, in quibus spiritum animalem generari & puriorem reddi scripserunt anatomici, antequam ventriculos ingrediatur. In anteriori tertij ventriculi parte peluis seu infundibulum apparet: est autem cauitas profundior excipiendis ventriculorum excrementis idonea, atque rursus in glandem infundendis, quæ huic substrata pituitam cerebri excipit. Atque hæc de cerebri medulla, spinæ neruorúmque origine, dicta sufficiant.

Spinalis medulla.

Spinalis autem cerebello continua, ab ea non alio pacto distinguitur, nisi quod motu destituta, eo durior efficitur, quo longius abcedit: duabus enim membranis vestitur, vna duræ matri, altera piæ proportione respondens. vtramque tamen tertia crassa circumuoluit.

Nerui.

At verò nerui tum cerebro, tum huic spinali medullæ suam acceptam referunt originem, à quibus eò solùm differunt, quòd quanto ab ortu recedunt, tanto sicciores efficiuntur.

Oculi.

Oculi in capite tanquam in parte magis conspicua repositi, ex musculis, membranis, humoribus, neruis, venis, arterijs, glandulis & adipe constituuntur. musculorum historiam ex tabulis repetere facillimum est, de quorum tamen numero definire non est animus, quem vnum eundémque omnes non fatentur anatomici. Per spatia autem musculorum inania adeps reponitur motui perpetuo sufficiens: vt scilicet humore benigno irrigati musculi promptiores ad motum redderentur: cuius etiam vsus gratia glandulas duas efformatas esse credibile est, vnam quidem superiorem, aliam inferiorem, vtramque lacrymarum fontem. Membranarum

 verò

verò prima est exterior, tenuis, quam subsequitur cornea dura atque crassa. tertiam inter vtramque quidam enumerant. Secundam verò tertia subsequitur, quam Latini vueam nominant, eò quòd vuæ granum suo capulo destitutum æmuletur. Quarta à retis similitudine retina nominatur. Quinta autem aranei telam præ se ferens, aranea dicitur. Humores in oculo tres numerantur, Primus aqueus inter vueam & corneam continetur. Secundus crystallinus, cuius figura sphærica, sed paulum depressa, vt qui substantiam duriusculam consequutus sit, propter quam à sua sede facilè dimoueri potest. Tertius vitro fuso similis vitreus appellatur, atq; vt crystallinus in membrana aranea continetur. His verò omnibus partibus crassus implantatur neruus, quẽ opticum Græci nominarunt: in quarum etiã conformationem cõcurrunt neruorum fibræ, venarum atq; arteriarũ quamplurimæ propagines, per musculos et adipẽ digestæ.

Nares. Nares autem ex cartilaginibus, musculis & cute constituuntur, in quarum summo neruus ille implantatur, qui à tertio neruorum pari delabitur. Aures. Aures ex ijsdem partibus perficiuntur, si musculum exceperis: in harum foramen illabitur portio maior quinti paris neruorum cerebri. Lingua. Lingua verò carne molli, rara & spongiosa constat, quæ tanto musculi naturam retinet, quanto voluntariè mouetur. hanc constituunt ligamentum illi substratum, venæ atque arteriæ per vniuersam ipsius substantiam disseminatæ, cum neruo à tertio pari: quæ omnia membrana tenuis complectitur. Palatum. Palatum tanquam fornix superiorem oris partem constituit, tunicam habens cum œsophago & naribus communem, in quam quartum par neruorum durum & gracilè absumitur. Cutis. Tactus autem præcipuum organum cutis censetur, non ea quidem quam Græci ἐπιδερμίδα nominant, omnis sensus expertem, tenuem, quámque facilè generari si quando deperdita fuerit scripserunt, vt quæ excrementa sui causam efficientem agnoscat: sed vera & legitima quæ nunquam renascitur: ea enim est partium solidarum natura, vt semel deperditæ rursus efformari nequeant. ex ijs scilicet venis, arterijs & neruorum maxima parte constituitur, totúmque corpus, vt etiam epidermis, ambit. sibi ipsi semper continua, si modò quædam loca exceperis, vt os, oculos, aures, nares, podicem, penem, in quibus perforatam oportuit ad naturæ vsum accommodatiorem. Musculi. Sequuntur musculi voluntarij motus instrumenta, quorũ corpus efficiunt fibræ à neruis & ligamentis deductæ multáque carne cinctæ. Horum figura vt plurimum oblonga est à capite ad ventrem vsque crassescens, à quo rursus in tendinem gracillimum desinit. Hoc tamen non in omnibus est vniusmodi, vt in figuris videre est: omnium verò actio fit dum fibræ versus principium retrahuntur. de quibus satis abundè dictum est. Hoc autem in motibus qui in corpore perficiuntur notatu dignum est, quòd fibrarum actiones omnes non ab arbitrio dependent, cùm naturæ subseruientium organorũ motus planè fit extra voluntatem, reliquarum autem musculos constituentium actio ad arbitrium referatur.

DE ORGANIS FACVLTATIS VITALIS.

CAP. X.

A CAPITE in thoracem præter musculos, colli vertebras, venas, arterias & neruos, partes organicæ duæ insignes pertinent, vna vitali facultati subseruiens, & vocis præcipuum organum: altera cibi potúsque via œsophagus nominatur. Prima laringem & asperam arteriam continet. Larinx. Aspera arteria. Larinx autem ijs oßibus constituitur, quibus linguæ radix innititur, vna cum quatuor cartilaginibus oßi υ referenti substratis, quæ asperæ arteriæ caput constituunt (harum in epitome continetur explicatio) cuius etiam corpus reliquum, ijs cartilaginibus, vel vt quidã volunt oßibus, perficitur, quæ dimidij circuli imaginem referunt, atque in pulmones implantantur. His duobus concurrentibus instrumentis spiritus in pulmones deducitur, rursúsque à pulmo-

pulmonibus expectoratur per easdem vias vocem constituentes, quæ tandem linguæ, palati, dentium & labiorum beneficio articulatur. Pulmo. *Pulmo asperæ arteriæ connectitur, & in duas partes diuiditur, dextram scilicet atq; sinistram, eius tunicæ beneficio, quam Mediastinum nominant, thoracem vniuersum in duas partes diuidentem. vtrinque in duos lobos diuiduntur, vt ad velociorem motum aptiores redderentur. pulmonis caro spongiosa & multis venis atque arterijs, nullis autem fibris, intertexta eius speciei est, quam à Græcis parenchyma vocari scripsimus, tenui circumuoluta membrana eáque laxa & fibrarum prorsus experte: quam à subcostali recipit: hæc enim omnibus, quæ in thoracis continentur partibus, non solùm communem, verùm etiam peculiarem elargitur membranulam.* Pericardiū. *Verùm antequam à pulmonibus & mediastino in cordis substantiam deueniatur, apparet pericardios tunica crassa, dura, fibrarum expers & vndique cor ambiens, quo fit vt eius figuram repræsentet: ab eo tamē ita distat, vt illi sit facillimum moueri & diastolē atque systolen liberè per pericardij capacitatem exercere, in qua humor ille continetur serosus, quem naturam cordi subministrasse dicunt, ne motu perpetuo desiccatus ante tempus ab opere deficeret. Hunc verò humorem multo pauciorem esse in corpore, quamdiu vita fruitur, ex eo constat quòd mortis frigiditate superueniente multi in aquam resoluantur vapores, qui anteà tenues vanescebant in auras. Hæc autem tunica à basi cordis principium ducens, venarum, arteriarum atque neruorum propagines recipit: neruum quidem à sexto cerebri pari: arterias verò atque venas ab ijs ramis, qui tum per mediastinum, tum etiam per septum transuersum excurrunt.* Cor. *Cor in ea capacitate continetur, estque organorum vitæ præcipuum organum, arteriarum fontis nomine donatum, & medium thoracis occupans (ipsius tamen basim intelligo, à qua versus sinistram partem infernè progreditur & in conum desinit) carne dura atque solida constat validis intertexta fibris, partim rectis, partim obliquis, & partim transuersis, quibus venæ cauæ sanguinem, venosæque arteriæ spiritum attrahit, attractum retinet, retentum tandem expellit: ab eo tamen nutriri haudquaquam existimandum est, cùm venæ coronalis, itémque coronalis arteriæ in multas propagines per corporis substantiam disseminatis beneficio perfectè nutriatur. Neruum etiam habet à sexto cerebri pari qui in eam tenuem membranulam inseritur, à qua rursus, vt à pericardio, comprehenditur, nullo tamen interueniente spatio. In cordis medio dexter atque sinister continentur ventriculi, septo ab inuicem separati: septum autem illud eandem cum corde sortitur substantiam, & quantò à dextra ad sinistram cordis partem recedit, eò quidem ampliorem sinistro dextrum relinquit ventriculum, cuius etiam caro multo mollior, rarior, minúsque crassa conspicitur, quàm ea quæ sinistrum ventriculum spirituosi sanguinis domicilium amplectitur. vterque ventriculus duo habet orificia: dexter venam cauam vno, altero venam arteriosam admittit: sinister tum magnam arteriam, tum arteriam venosam eodem prorsus modo recipit. His quatuor orificijs adnascuntur illæ membranulæ vndecim, de quarum vsu & numero in Epitome dictum est: tres in vnoquoque orificio deprehendes, si arteriæ orificium exceperis, in quo duæ solæ visuntur. At verò tam in dextris quàm in sinistris cordis partibus versus basim duæ adnascuntur apophises, quas auriculas cordis vulgò nominãt, propter eam quam cum auribus similitudinem habent. vtraque membranosa & multis anfractibus prædita, ad vasorum præsidium fuit efformata.* Arteriæ. *A corde arteriæ prognascuntur duabus membranis præditæ, vna interna, altera externa: vtraque fibris donata, sed non æqualiter. Exterior enim tenuis, fibras rectas cum paucis admodum obliquis: interior crassior & quintuplo validior, omnes transuersas sortitur. His duabus membranis tertia à quibusdam additur, quæ aranearum telis simillima intrò secundæ, sed non nisi grandioribus arterijs adnascitur. Addunt quidam & quartam exteriorem, quæ quia nec semper, nec vbique percipitur in arteriarum dissectionibus, in essentialium numerum non adscribetur.*

DE ORGANIS NATVRALIS FACVLTATIS.

CAP. XI.

Os. *VERV̀M naturæ organa explicanda, totius inferioris ventris diaphragmate & oßi-*
bus pubis comprehenſi, hiſtoriam requirunt, vnà cum oris, & œſophagi deſcriptione, quæ
duo inter præparantia & alimentum deducentia organa primas obtinuerunt. os autem labijs
& dentibus anteriori parte poſteriori laringe, & œſophagi orificio ſuperiori buccis ad late-
ra, palato ſuperiori parte & lingua inferiori circumſcribitur, quarum omnium partium bene-
Oeſophagus. *ficio alimentum quodammodo alteratur, quamdiu dentium auxilio ſcinditur. Oeſophagus*
verò à laringe principium ducens in os ſuperius ventriculi deſinit: & paululum ad læuam
recedens thoracem vniuerſum penetrat. Tubus hic membranoſus atque neruoſus exiſtit, vt
qui ex duabus membranis conſtituatur, vna quidem interna, altera verò externa: illa craßior
multo, fibris intertexta rectis à ſuperioribus partibus ad inferiores, ab ijſdémq; ad ſuperiores
dum expetit attrahit: hæc fibris tranſuerſis conſtat annulis non abſimilibus expulſioni ſoli
dicatis. Cæterùm interior œſophagi tunica illi continua eſt, quæ os, nares, palatum, ventricu-
lum & inteſtina conſtituit, neque anteà deſinit, quàm ad podicem vſque peruenerit. Reliqua
autem naturæ ſubſeruientia organa in ventre inferiore contenta eo ordine perſequemur, quo
ſectionis ſerie diſſecantibus occurrunt. Cute igitur ſublata, de qua iam diximus, apparet ea
Membrana carnoſa. *membrana quam multa carne contextam carnoſam dixerunt. Hæc, non ſecus quàm cutis,*
vniuerſum corpus ambit, in his tamen quam in illis partibus magis conſpicua & adipe con-
Adeps. Peritonæum. *comitata, quam in abdomine multam eſſe diximus. Adipem verò conſequitur peritonæos tu-*
nica (ſi modò muſculos octo exceperis) omnibus inferioris ventris partibus circumtenſa, à li-
gamentis ſpondylorum, qui lumbos conſtituunt, enata: hæc non ſolùm commune omnibus par-
tibus operimentum, verùm etiam vnicuique particulare elargitur: quod quidem dum per in-
Meſenterium *teſtina excurrit, ibique reduplicatur, primùm eam partem conſtituit, quam vulgò meſenteriū*
nominamus, per quod quamdiu venæ portæ propagines excurrunt, meſeraicæ dicuntur: huius
ſiquidem vſus gratia à natura efformatum eſt, tum vt eas venas deducat, & conſeruet mul-
tarum glandularum ope, tum etiam vt inteſtina roboret: Dum verò ad fundum ventriculi
Epiploon. *perreptat, ibique geminatur, aliam partem conſtituit, quam epiploon nominant, ſacculum par-*
tibus anterioribus inteſtinorum, vt etiam lieni extenſum, multíſque neruis, venis, arterijs &
adipe coctionem adiuuantibus contextum. Atque hæc ſunt quinque organa reliquorum tum
auxilio, tum defenſioni præfecta, quæ alimentum conficientia & adiuuant, & ab iniurijs
externis tuentur. Alimentum autem conficientium primum organum eſt ventriculus, in ob-
longum rotundus, ſuperiori parte œſophago, inferiori duodeno continuus. Hic tribus mem-
branis perficitur, duabus proprijs fibroſis, & tertia nullis fibris prædita quam à peritonæo
mutuatur. Prima eaque interna, craſſa & neruoſa, Galeno & Veſalio rectis eſt intertexta
fibris, quibuſdam tamen obliquis. Secunda carnoſior, partim tranſuerſis, partim obliquis con
ſtituitur. Quæ tria fibrarum genera attractioni, retentioni & expulſioni ventriculo neceſſarijs
ſubſeruiunt, ac per totam ipſius capacitatem diſſeminantur: vtrumque tamen tum ſuperius,
tum inferius orificium, toto corpore multo craßius, ſolis tranſuerſis conſtituitur fibris, quæ an-
nulorum more tum aperiuntur, tum arctißimè clauduntur. Inferiori autem orificio conti-
Inteſtina. *nuantur inteſtina tria gracilia, chylum deducentia & præparantia: hiſque rurſus tria craſſa*
Ventriculus. *alimentum ab excrementis vindicantia, vtraq; tribus membranis, vt ventriculus, conſtituta:*
quarū prima & interior obliquas fibras, ſecunda tranſuerſas, tertia nullas eſt nacta. Quanuis

autem

autem vulgò sex intestina numerentur, non tamen existimandum est, ea, propter dissimilem substantiam, distincta esse, imò potiùs sola loci ratione: vnus enim & idem est à ventriculo ad podicem vsque tubus, superiori parte gracilis, inferiori crassus. Ad dextram verò ventriculi partem, hypochondrio dextro Hepar suppositum est, sola officina coctionis secundæ, venarúmque omnium principium. huius rotunda est figura, & Galeno suísque sequacibus in multos lobos distincta, quod tamen quibusdam anatomicis non placuit. verùm memini me vnum atque alterum hepar hominis dissecti in tres & quatuor lobos diuisum spectasse. Tota hepatis substantia nullis fibris intertexta sanguinem concretum venis atque arterijs compactum repræsentat, eámque ob causam Græci peculiari nomine ipsius carnem parenchyma nominarunt, membranula tenui circumtectam, per cuius substantiam neruulus à cerebri sexta coniugatione disseminatur. duobus autem ligamentis partibus adiacentibus connectitur, vno denso & valido à peritonæi parte quadam educto, ac ex anterioribus in posteriora protenso: altero ab eodem peritonæo, fortissimo & tereti, versus sinistram iecoris partem qua peritonæo alligatur. Ab hepate omnium venarum principia ducuntur, portæ quidem ab ipsius caua parte, magnæ verò à gibba exortæ, ac per omnes corporis partes disseminatæ. Vena autem est corpus compositum ex tenui quadam substantia eaque membranea, quod concauum, sanguinis deductioni dicatum est. Constat ex duabus tunicis, vna propria & peculiari, altera communi externa, ex conterminis membranis orta, qua per has aut illas partes excurrit, hæc fibrarum est expers, illa verò triplici fibrarum genere intertexta, attractioni, retentioni & expulsioni sanguinis sufficit. Venarum omnium propagines ad duo referuntur capita: vel enim à trunco Portæ, vel à trunco Cauæ dilabuntur. illæ sanguinem imperfectum à ventriculo & intestinis ad iecur: hæ verò perfectè coctum, ab hepate per omnes corporis partes, ijsdem nutriendis, deferunt: quo fit vt inter præparantia & deducentia naturæ organa primas obtineant. Sub iecore dextro ea parte qua concauum est, vesicula bilis continetur, oblonga & membranosa, ex simplici membrana propria conflata, quæ parte interna fibras rectas, exteriori transuersas, obliquas verò inter vtrasque medias est sortita, quarum beneficio bilem ab hepate suscipit, eámque aliquantulum retinet, ac tandem ad intestina propellit. Venam habet à Porta, arteriam ab ea quæ ad iecur tendit: neruum autem à sexto cerebri pari sortitur. In sinistro hypochondrio sub costis nothis & ventriculo aliud naturæ organum continetur, quod lien nominant. Huius figura est oblonga instar plantæ pedis: substantia crassa, caro spongiosa & rara, excipiendis melancholicis excrementis idonea, ac membranula à peritonæo comprehensa. Color lienis est plumbeus & subliuidus, nec multùm ab eo humore distans, quem per illa vasa attrahit, de quibus abunde in epitome dictum est: venam habet à Porta, arteriam verò ab Aorta sub septo transuerso, & neruulum à sexto neruorum pari deductum. Ad venæ cauæ vtrumque latus ren dexter atque sinister constituitur, quorum ille elatiori quàm sinister parte continetur. vtriusque figura rotunda & spinam versus gibbosa, caua tamen est ea parte qua emulgentes venas admittunt. Substantiam nacti sunt admoduu duram, densam & crassam, nullis fibris intertextam, vna atque altera membrana comprehensam quæ à peritonæi tunica delabitur. mediam præterea habent cauitatem, in quam tum venæ, tum arteriæ emulgentes dictæ, ac in duos ramos diuisæ serosa totius corporis excrementa deponunt. Inter vtrumque emulgentem ramum vreter inseritur, qui crassus & membraneus infernè collum vesicæ petens in illúmque sese insinuans meatum, vrinam defert in vesicam. Hic duplici membrana constituitur, vna communi à peritonæo ducta, altera propria solis obliquis fibris intertexta: cuius beneficio vrina in vesicam truditur, à qua tamen nunquam redundat, earum membranarum ope, quæ in finibus vreterum appositæ sunt. Vesica inter os pubis & rectum intestinum collocata inferiorem abdominis partem occupat, rotunda, verùm longiuscula & in

Hepar. Venæ. Vesicula bilis. Lien. Renes. Vreteres. Vesica.

collum desinens, per quod vrinam excernit. duabus extruitur membranis, & exteriore vna communi à peritonæo protensa: interiori altera neruosa atq; valida, extendi contrahique nata, ac triplici fibrarum genere, interioribus rectis, exterioribus transuersis & medijs obliquis contexta. Huius collum semidigiti spatio oblongum, angustum & carnosum in eas glandulas desinit, quas parastatas Græci nominant, tanquam assidentes ijs vasis quæ eiaculatoria dicentur. Vesica ab ea vena atque arteria propagines in collum excipit, quæ in crura finduntur: hæ exceptæ rursus per vesicæ corpus innumera filamentorum propagine disseminantur. Neruos autem tum à sexto pari, tum etiam ab inferiori spinæ parte suscipit. At verò mulierum vesica nulla ratione à priori distinguitur, nisi quod vtroque parastate destituitur, & vtero alligatur. Atque hæc de ijs organis dicta sufficiant, quæ alimentum præparant, deducunt, conficiunt, ab excrementis vindicant, & reliquorum auxilio præficiuntur. Restat vt ad generationis organa nostra dilabatur oratio, quæ vasa spermatica, testes & scrotum, penem, & vterum comprehendunt. Vasorum autem spermaticorum ex venis atque arterijs conflantur ea, quæ vulgò deferentia dicuntur: sinistra vena ab emulgente, dextra à venæ cauæ trunco ducitur: vtraque arteria à magna delabitur, ea parte qua venam cauam ascendit. non longè ab ortu tam venæ quàm arteriæ coëunt, ac in testes delabuntur, indeque iam in vnum meatum coactæ egrediuntur, & sursum ad collum vesicæ tendunt. Hæc duo postrema vasa eiaculantia dicuntur, quòd semen perfectè coctum foras eiaculentur. Præparantes verò tum venæ tum arteriæ, vbi vnà concurrerunt, tam arctè implicantur, vt ex duobus vnum corpus conflari credatur. Hæc autē implicatio eò refertur, vt seminis materia exactiùs elaboraretur, & veluti ex dimidio cocta in testes deferretur: à quibus vas eiaculans consurgit crassum et varicosum, quod quidē in eas glandulas implantatur, quas parastatas nominãt. eodē prorsus modo se habent vasorum in mulieribus spermaticorũ ductus, si modo eiaculantia exceperis, quæ sine glandulis assidentibus fundum vteri petunt.

Vasa spermatica.

Testes. Testes viris numero duo in scroto, mulieribus ad vtrunque vteri latus continentur oblongi, crassi, molles, rari, laxi atque cauernosi, omnique ex parte glandularum naturam æmulantes, quibus vis indita est semen generandi. At verò maribus scrotum conceditur, in cuius dissectione occurrunt cutis vtraque, membrana carnosa adipe omnino libera, quod tamen mulieribus iure negatum est, quarum testes imo in corpore reconduntur. ab eo communi in viris operimento conspiciuntur membranæ peculiares, de quarum numero non cōuenit inter anatomicos: quidam enim duas, alij tres enumerant: prima carnosis fibris intertexta ἐρυτροειδὴς nominatur, secunda à peritonæo δαρτὸς, tertia, quæ testi adhæret ἐπιδίδυμος vocatur, qua quidem sola mulierum testes circumscribi volunt.

Penis. Penis spongiosa præcipuè substantia constat, ab ea quæ est lienis non dissimili. Hæc ligamentis circumquaque comprehenditur crassis, ab osse pubis principium ducentibus, ac in glandem desinentibus, reliquis partibus multo duriorem, per quam etiam fertur communis ille seminis & vrinæ meatus vesicæ substantiæ continuus. Vniuersum autē penis corpus, præter hæc quæ diximus, constituunt cutis, membrana carnosa adipe destituta, musculi, venæ, arteriæ & nerui: neruos tamen atque venas quidam reijciunt.

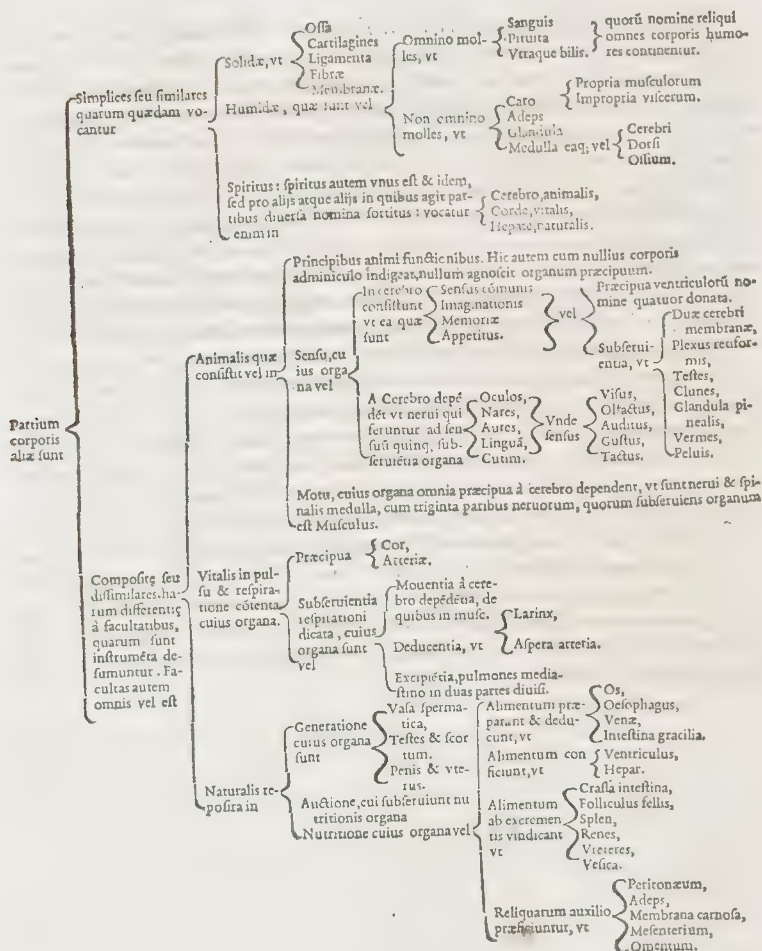
Vterus. Vterus generationis prima & præcipua sedes osse pubis, sacro & ilion clauditur, ac inter vesicam & rectum intestinum sedet. eius figura in obliquum rotunda est, neque superiùs obtusa, vt quidã volunt, quod tamen in brutis visitur, in quorũ matrice cornua apparent. Duabus autē vterus constituitur mēbranis, prima cōmuni à peritonæo, altera propria crassa carnosis fibris donata, ijsq; rectis, obliquis & transuersis, quibus semē attrahit, retinet & stato tempore fœtũ prolicit, vna verò est totius vteri capacitas, in quam plurimũ vasorũ ora dehiscunt, quæ acetabula vulgò nominãtur. Ceruix vteri vndecim digitorũ apicibus protēditur, mēbranosa et rugis obsita cōstans substãtia, quæ in duas membranulas desinit, nymphas vulgò nominatas, hymenæo aliquãdo, sed rarò, concomitatas.

DE HOMINIS PROCREATIONE.

CAPVT XII.

IN VTERVM *dum eiaculatur viri semen, eodem tempore eiaculari oportet illud quod est mulieris, si modò futura sit conceptio, quæ bene affecto vtroque parente ex semine exactè concocto, crasso, fœcundo & vndique ab vtero comprehenso perficitur. in hac potentiore existente masculorum semine fit mas, & contrà fœmina: in vtroque enim parente semen masculum ac fœmineum continetur, illud potens, hoc verò debile. Maris autem ac fœminæ semina consentanea moderatione coniuncta, ac veluti vnum effecta à spiritu intus concluso variè distrahuntur, quæque in ipsis partes confusæ erant distinguuntur. Interim etiam circa semen membranæ generantur. prima ἀλλαντοειδὴς dicitur, vndiquaque fœtum circumuallans. túmque à venis matricis venæ oriuntur, quæ coëuntes venam vmbilicarem producunt, tunicam illam perforantes ac sese in iecur insinuantes. eòdem prorsus modo vteri arteriæ coëunt & semen subeunt. quibus peractis secundina crassa, excrementorum instar & minimè vniuersum fœtum ambiens exoritur: tum demum tertia membrana ἄμνιος dicta valida vniuersum inuoluens fœtum, ipsiúsque sudorem, vrinas & reliqua excrementa, quamdiu vtero continetur, suscipiens. Fœtus autem vrina, per meatum qui οὐραχὸς dicitur à vesicæ fundo ad vmbilicum sursum fertur, ibíque primam membranam perforat, quo vrinam in aliam membranam deferat, in quam excrementa non putrescunt, non tam caloris naturalis beneficio, quàm vniuersæ naturæ prouidentia. Dum hæc exteriùs aguntur, spiritus per vniuersum semen diffusus, nullaque in parte feriatus, omnes corporis partes vno eodémque temporis spatio efformat, quarum tamen quædam citiùs pro sui corporis craßiori mole, quædam verò tardiùs apparent: hincque orta est illa inter philosophos & medicos altercatio, quæ multorum etiam recentiorum anatomicorum animos anxios habuit, qui dum quasdam partes alijs citiùs generari volunt, in eo insistunt, pertinacitérque affirmant partes eas citiùs oriri, quæ citiùs apparent: neque id solum, sed aliud multo absurdiùs, cùm neruos, venas atque arterias à cerebro, hepate & corde, tanquam riuulos à fontibus suis paulatim manare & tandem longius profluere contendunt.*

PARTIVM OMNIVM CORPORIS DIFFERENTIAE, PER IACOBVM GREVINVM.

MAXIMILIANVS II. Diuina fauente clementia electus Romanorum Imperator semper Augustus, Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ & Sclauoniæ, &c. Rex, & Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carniolæ, & VVirtembergæ. Comes Tyrolis &c. Recognoscimus & notum facimus tenore præsentium vniuersis. inter alia maiorum nostrorum consilia, illud haud postremum fuisse comperimus, vt ad Imperij Romani decus & dignitatem plurimum facere arbitrarentur, non minus rem litterariam, quàm militarem disciplinam propagare: quòd litterarum monumentis quidquid fortiter & præclarè gestum esset, illustrari cognoscerent, & æternæ memoriæ consecratum ad posteros ita transmitti, vt tam exteris quàm domesticis populis, exemplo ad virtutem esse posset: quòdque optimarum artium studia, & quidquid ad humanæ vitæ cultum atque vtilitatem in quaque arte fuisset excogitatum, litteris & contineri & conseruari optimè didicissent. Illorum nos laudatis vestigijs insistere summo studio cupientes, dignum imprimis duximus prudenter & accuratè cauere, vt si quis ad eam rem quidquam vel industria vel laboribus & impensis suis contulerit, ne huic fraudi beneficium publicum sit. CVM itaque sincerè nobis dilectus Christophorus Plantinus ciuis & typographus Antuerpiensis nobis humiliter exponi curarit; se veteres nõnullos auctores, vel nunquam antea visos & raros, vel emendatiores, aliaque opera magni momenti, imprimis verò Biblia Hebraica, Nouum Testamentum, Eunapium de vitis Philosophorum, Illustrium de poëtis, Nonium Marcellum, Petronium Arbitrum, omnes veteres Poëtas correctos vel commentarijs illustratos, Emblemata Sambuci, Dictionarium Hebraicum, Dictionarium Græcum, & si quæ huius generis alia vel antea non edita vel emendatiora, locupletiora, auctiora, & illustriora facta sunt, quacunque in lingua imprimere constituisse: vereri autem, ne, quod sæpenumero vsu venire consueuerit, alij nonnulli, qui alieno labore & industria partis, fucorum more inhiare, & frui soleant, ea quæ ille magnis sumptibus & impensis collegerit, & typis procuderit, mox ad suum compendium, minore sumptu & labore imitentur, atque effingant, illique labor omnis sumptus & impensæ, omne quoque lucrum & laboris præmium, atque adeo (quod dici solet) oleum & opera pereat: ideoque suppliciter à nobis petierit, vt contra huiusmodi improbos quorundam lucri cupidorum conatus, fraudem & iniurias, Priuilegij nostri prærogatiua munire illum dignaremur.

NOS huiusmodi illius precibus æquis & iustis benignè annuentes & prædicti Christophori Plantini honestos conatus promouere, atque indemnitati illius quàm maximè consultum cupientes, hoc publico edicto cautum volumus, & sancimus, ne quis, cuiuscunque status, gradus, ordinis, aut conditionis fuerit, quacumque sacri Romani Imperij & ditionis nostræ fines patent, deinceps prædicta, aut alia quæcunque probatorum auctorum opera, quotquot vel hactenus nondum impressa, vel ab alijs quidem impressa, nouis autem deinceps scholijs, annotationibus, aut commentarijs aucta & illustrata pręfatus Plantinus primus typis procuderit, intra proximum sexennium à prima cuiusque operis aut voluminis editione vllo pacto eiusdem vel diuersi characteris forma excudat, aut excusa ab alijs intra nostros & Imperij fines vendenda importet, seu quouis modo distrahat manifestè vel occultè sub pœna decem Marcharum auri puri, quarum dimidia fisco nostro Imperiali fraudis vindici, residua verò pars prænominato Plantino cedat, præter librorum, sicut præmittitur, ad imitationem impressorum amissionem, quos idem Plantinus vbicumque locorum nactus fuerit, per se, vel suos adiumento Magistratus loci, vel citra, propria auctoritate sibi vendicare, inque suam potestatem rędigere potest. In cuius rei fidem præsenti edicto manu nostra subscripsimus & sigillum nostrum apponi iussimus. Datum in ciuitate nostra Vienna Austriæ, die vigesima prima mensis Februarij, Anno domini Millesimo quingentesimo sexagesimo quinto: Regnorum nostrorum, Romani, tertio: Hungarici, secundo: Bohemici verò decimo septimo.

Maximilianus

Ad mandatum sacræ Cæs.
M. proprium
Haller.

SVMMA PRIVILEGII.

REGIS priuilegio cautum est,ne quis *hanc Anatomes Epitomen* citra voluntatem Christophori Plantini imprimat, aut alicubi impressam importet, venalémve habeat, à die impressionis absolutæ intra quinquennium. Qui secus faxit, tum confiscationis librorum ipsorum, tum verò quinquaginta florenorum pœna, fisco Regio exoluenda, mu ctabitur: vt latiùs in Regio diplomate expressum est. Dato Bruxellæ XXVIII. Ianuar. Anno Domini M. D. LXV. stilo Brabantiæ. Signato

De Langhe.

ERRATA SIC CORRIGITO.

8. colum.2.lin.43. processus inferior anchoræ similis notatur μ, &123.dele. 10.lin. 4.col.1. postbrachiale, pagina & colum.eadem lin.38.cubiforme,lin.39.quadratum; pag. eadem col. 2. lin. penult. τροχαντῆρας. 12. colum.1.lin.24.ossis cunei for. 14.colum.2.lin.1.maius est,subtus. lin. 12. colum.eiusd. 16.col. 2. lin. 4. 55. 11.1.17.col.1.lin.35.maxillarium.col.2.lin.21.vocati.lin.30.riscus tuberculum: C.sinum. 18. col. 1. lin.25. sacrum cum coxyge.Superiori & linea antepenult.notant.col.2 lin.6.altiore iam.lin.13.secundæ.lin.19.tuberculum.lin.38.elatius.20.col.1.lin.12.scapulæ processum,22.colum.2.lin.7.sinum.23.col.1.lin.12.interius,posterius.lin.6.situm.8.os situm.col.2.lin.28.conuexam. 26.col.1.lin.36. processus primæ.col. 2.lin. 8. longitudinem.28.col.2.lin.45.anteriorem ad literam O.29.col.2.lin.41. externum.30. col.1. lin. 7. rationem à prima differ.lin.35. nona.col.2.lin.3.latens.32. col.2.lin.8.flectenti.36.col.2.lin.19.sinistrâ 37.col.2.lin.33. insertio insignitur.42.noni.42.col.1.lin.45.abscecti.42.col.1.lin.enatum iudicatur.44.col.1.lin.36.dele &.54.col.1.lin. 24.longitudinem.V,partem64.col.2.lin.3.sustinens digitum. 66.col.1.lin.13.notato η.82.col.2.lin.40. dele, figuris.93.col.1.lin.13.Qui verò &c. vsque ad finem cap.dele.118.col.1.lin.7.tenui.122.col.1.lin.3.se abdat. lin.13. quo progress. 128.col.2. lin.16. qui secundum. lin. 18. notatus.124. col. 2. In tabula quarta & quinta male sculptor in latere sinistro posuit quæ dextro conueniebant & contra: quod alibi etiam frequenter accidit, sed hoc lectorem semel monitum non turbabit. 136. col. 1. lin. 19. vena excurrens ad cutem. 150. col. 1. linea 34. ramus.

